

ဓမ္မဝိဟာရီ ရှင်ဉာဏ

၁၃၆၆ခုနှစ် ဝါခေါင်လဆန်း ၂ရက်
၂၀၀၄ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၇ ရက်

သုတ္တနိပါတ်
သမ္မာပရိဗ္ဗာဇနိယသုတ္တံ သတ္တမဂါထာ

(ပါဠိ)

ဝစသာ မနသာ စ ကမ္မုနာ စ၊
အဝိရုဒ္ဓော သမ္မာ ဝိဒိတွာန ဓမ္မံ။
နိဗ္ဗာန ပဒါဘိ ပတ္ထယာနော၊
သမ္မာ သော လောကေ ပရိဗ္ဗဇေယျ။

(မြန်မာ)

ကိုယ်၊နှုတ်၊စိတ်ထား အမှားရှောင်ခွါ၊
တရား၊ မတရား ပြတ်သားသိခါ၊
လူ့ငြိမ်းအေးမှု ရှေးရှုလို့သာ၊
မြတ်တရား မမှား ကျင့်ရမှာ။

ဓမ္မဝိဟာရီ

အခန်း(၁)
ပဌမနေ့ ဆွေးနွေးခန်း

၁။ ဓမ္မသာကစ္ဆာဆိုတာ ဓမ္မပဋိပုစ္ဆာလုပ်တာ

‘တပည့်တော်တို့ နောက်တစ်ခေါက် ရောက်လာကြတာပါ
ဘုရား’
‘မင်္ဂလာပါပဲ’

‘ဆရာတော်လည်း ရွှင်လန်းချမ်းမြေ့လျက် ရှိပါရဲ့လား ဘုရား’
‘မျှတပါတယ်ဗျာ’

‘သည်လိုပဲ ဖြစ်နေမယ်ဆိုတာ တပည့်တော်တို့ မျှော်လင့်ယုံ
ကြည်ပါတယ် ဘုရား’
‘ဟုတ်ကဲ့ဗျာ’

‘ဆွမ်း၊သင်္ကန်း၊ကျောင်း၊ဆေး တစ်ခုခုများ အခက်အခဲ ရှိပါ
သေးလား ဘုရား’
‘အားလုံးပဲ မျှတနေပါတယ်’

‘တပည့်တော်တို့ဟာ ဆရာတော်ကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ကြသူ
လို့ အသိအမှတ် ပြုတော်မူပါ ဘုရား’

‘သာဓုဗျာ’

‘ဆရာတော်မှာ လိုအပ်တာရှိလျင် တပည့်တော်တို့ကို ပြော
စရာသူတွေလို့ အသိအမှတ်ပြုပေးပါ ဘုရား’

‘သာဓုပဲပေါ့’

‘သည်တစ်ခါ လာကြသူတွေထဲမှာ ဆရာတော်ဆီမရောက်ဘူး
သူ နှစ်ယောက်လည်း ပါပါတယ် ဘုရား’

‘သည်လို တောကြိုတောင်ကြားဆိုတော့ မြို့နေ ဒကာတို့အ
တွက်ခက်စရာရှိတယ်။ သည်းခံပြီးပဲ နေကြနော်’

‘သူတို့ မျှော်လင့်ပြီးသားရှိကြပါတယ် ဘုရား’

‘ဟုတ်ပြီဗျာ’

‘ဆရာတော်မရှိလျင်တော့ သည်နေရာဟာ ကြောက်စရာဖြစ်
မှာ ဖြစ်ပေမဲ့ အခုတော့ ပျော်မွေ့စရာလို့တောင် တပည့်တော် မှတ်ယူ
ပါတယ် ဘုရား’

‘ဝမ်းသာပါတယ်ဗျာ’

‘မြို့ရဲ့ ရှုပ်ရှက်ခတ် သွားလာလှုပ်ရှားမှုတွေက လွတ်လာတော့
ပေါ့ပါးသွားသလို ခံစားရပါတယ် ဘုရား’

‘ကောင်းလှတယ်၊ သည်မှာ မွေ့လျော်သလောက် နေကြနော်’

‘ခွင့်ပြုချက်အတိုင်း နေပါရစေဘုရား’

‘သည်ဒကာအသစ်တို့ကော ဒကာတို့မိတ်ဆွေတွေ ပြောကြတဲ့
တရားဓမ္မတွေကို နားချိုနိုင်ကြရဲ့လား’

‘နားတော့ အတော်လည်နေပါပြီဘုရား’

‘ဟန်ကျပါဗျာ’

‘နားမလည်နေတာတွေလည်း ရှိပါတယ်ဘုရား’
‘ရှိနိုင်တာပဲ’

‘အဲဒါလေးတွေ လျှောက်ထားကြည့်ချင်တာလည်း ပါပါတယ်။
ဆရာတော်ကိုလည်း တွေ့ဖူးချင်တာလည်း ပါပါတယ်။ ဒါနဲ့ တပည့်
တော်တို့ လိုက်လာကြတာပါ’
‘ဓမ္မသာကစ္ဆာဟာ မင်္ဂလာပဲ’

‘တပည့်တော်တို့က သည်လို တရားဆွေးနွေးချင်လို့ လာတာ
မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’
‘သဘောပေါက်ပါတယ်ဗျာ’

‘ဓမ္မသာကစ္ဆာဆိုတာ ကိုယ့်တရား-ကိုယ်ပြောပြီး၊ ပြန်ကြတာ-
လုပ်ကြတာမျိုး ဖြစ်နေလို့ပါ ဘုရား’
‘အဲဒါက ဓမ္မသာကစ္ဆာမဟုတ်ဘဲ ဓမ္မဝိဝါဒ ဖြစ်နေလို့ပါ’

‘ဓမ္မဝိဝါဒ’-ဆိုတာက ဘယ်လို ဆိုလိုတာလဲ ဘုရား’
‘တရားငြင်းတယ်ပေါ့’
‘ဟုတ်ပါဗျာ’

‘ဓမ္မသာကစ္ဆာပွဲ’-ဆိုပြီး ဓမ္မဝိဝါဒချည်း လုပ်ကြတော့ ဓမ္မ
သာကစ္ဆာ ဆိုလိုချက်တောင် တပည့်တော်တို့ အသိလွဲနေပါပြီ ဘုရား’
‘ဓမ္မသာကစ္ဆာ’-ဆိုတာ ‘ဓမ္မပဋိပစ္ဆာ’-ပဲ’

‘ဓမ္မပဋိပစ္ဆာ’-ဆိုတာက ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘တရားနာရပြီး မသိတာ မရှင်းတာကို သိဖို့ရှင်းဖို့ ပြန်လည်
မေးမြန်း ပြောဆိုတာရဲ့ နာမည်ပဲ’

‘အဲသည်လိုလုပ်တာ ‘ဓမ္မသာကမ္ဘာ’-ဆိုလျင် တပည့်တော်
တို့လည်း ဓမ္မသာကမ္ဘာလုပ်ဖို့ပါပဲ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်။ သည်လိုလုပ်တာ မင်္ဂလာပဲ’

၂။ မကျေမနပ်ဖြစ်နေတာဟာ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ အဝါးမျိုခံနေရတာ

‘သည်လိုလုပ်တာကို ဆရာတော်ကတော့ ကြိုဆိုနေမယ်လည်း
ထင်ပါတယ် ဘုရား’

‘ကိုယ်က စကားပြောထားပြီဆိုတော့ ကိုယ်ပြောတဲ့စကားထဲ
က ပြန်မေးတာကို ကြိုဆိုရမှာပေါ့ ဒကာတို့ရယ်’

‘ဆရာတော်ကို ကြည်ညိုယုံစားရတာထဲမှာ ဒါလည်း ရှေ့တန်း
ကျတဲ့ အချက်တစ်ချက်ပါ ဘုရား’
‘ဟာ-ဘယ်လိုလဲဗျာ’

‘လောကမှာ စကားကို ပြောသာပြောပြီး၊ ပြောတဲ့စကားထဲက
အကြောင်းအရာကို ပြန်မေးတာ မခံချင်တတ်ကြဘူး ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်။ သည်လိုသူလည်း ရှိနိုင်ပါတယ်’

‘ရှိနိုင်တာလောက် မဟုတ်ဘူး ဘုရား’
‘ဘယ်လိုလဲဗျာ’

‘ဘာသာရေးစကား ပြောသူမှန်သမျှ သည်လိုချည်းလိုလိုပဲ ဖြစ်
နေပါတယ် ဘုရား’

‘အဲဒါတော့ အဲသည်သူတွေကို ခွင့်လွှတ်ပါဗျာ’
‘ခွင့်မလွှတ်လို့လည်း ဘယ်လိုမှ မလုပ်နိုင်ပါဘူး ဘုရား’

‘မဟုတ်သေးဘူးလေ--’
‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ဘယ်လိုမှ မလုပ်နိုင်ဘူးဆိုလည်း လုပ်တော့နေနေတယ် မဟုတ်လား’

‘ဘယ်လိုလုပ်လို့လဲ ဘုရား’
‘မကျေနပ်တာ’-လုပ်တာပေါ့’

‘မကျေနပ်စရာလည်း ဖြစ်နေတယ်မဟုတ်လား ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တော့ မကျေနပ်ရမှာပဲ မဟုတ်လားဘုရား’
‘သည်လို့လဲ မဟုတ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘မကျေနပ်စရာတွေတိုင်း ကိုယ့်မှာ မကျေနပ်တာဖြစ်နေလျှင် ကိုယ့်ကို ပတ်ဝန်းကျင်က စားနေတာ ခံရသူ ဖြစ်မှာပေါ့’

‘အဲဒါ ရှင်းအောင်ပြောပါဦး ဘုရား’
‘လောကမှာ ‘သူတော်လို့-ကိုယ်ကောင်းနေသူ = သူတော်ကောင်း’-တွေ မရှိနိုင်ဘူးလား’
‘ရှိတာပေါ့ ဘုရား’

‘အဲဒါ တကယ် သူတော်ကောင်းလား’

‘သူတော်မှ-ကိုယ်ကောင်းသူ’-ဆိုတော့ တကယ့် သူတော်
ကောင်းတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘သူက မတော်-မကောင်းလို့လား’

‘သည်လိုတော့ မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘တစ်ဘက်သူက မတော်လျှင် မကောင်းသူဖြစ်မှာ မဟုတ်လား
ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်တော့ ဘုရား--’

‘ဆက်ပါဦး’

‘သူ့ဆီမှာ ကောင်းတာ-ဖြစ်နေတာက သူ့ကြောင့်မဟုတ်ဘဲ၊
တစ်ဘက်သူကြောင့် ဖြစ်နေလို့ပါ ဘုရား’

‘သူ-ကောင်းတာ’-ဟာ သူကကောင်းတာအစစ် မဟုတ်ဘဲ၊
ပတ်ဝန်းကျင် အခြယ်လှယ်ခံရလို့ ကောင်းတာကြောင့် တကယ့်သူတော်
ကောင်း မမှတ်ရဘူး ဆိုလိုတာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်တော့ သည်သူတော်ကောင်းဟာ မချီးမွမ်းလောက်ဘူး
ပေါ့’

‘ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ အဝါးမျိုခံပဲ ဘုရား၊ ဘယ်ချီးမွမ်းလောက်
ပါ့မလဲပေါ့ ဘုရား’

‘ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ အဝါးမျိုခံ ဖြစ်ရလျှင် ကောင်းတာတောင်

တ ကယ်မကောင်းဘူးဆိုတော့ ဆိုးတာဆိုလျှင် ပြောစရာမရှိ ဖြစ်မှာပဲ’
‘မှန်ပါတယ် ဘုရား’

၃။ သမုတိနဲ့ မြင်နေလို့ ပတ်ဝန်းကျင် အဝါးမျိုးခံရတာ

‘ဒါမှန်လျှင် ခုနကစကား ပြန်ကောက်ရအောင်’
‘ဘာလဲ ဘုရား’

‘ကိုယ့်ပြောစကား ပြန်မေးတာ မခံနိုင်သူတွေရဲ့ အဖြစ်ဟာ
မကျေနပ်စရာတွေပဲ’
‘ဪ--ဟုတ်ပြီဘုရား’

‘အဲသည် မကျေနပ်စရာ အာရုံကြောင့် မကျေနပ်ဖြစ်လျှင်
လည်း ပတ်ဝန်းကျင်အမျိုးမျိုး ခံရတာပဲနော်’
‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’

‘သည်တော့ သည်လိုမဖြစ်ဘို့ မလိုဘူးလား’
‘မတတ်နိုင်အောင်ပဲ ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုလျှင် ပတ်ဝန်းကျင်မျိုးတာ လည်စင်းခံရမှာလား’
‘အဲဒါမဖြစ်အောင် ဘယ်လို လုပ်ရမလဲဘုရား’

‘အဲဒါ မခက်ပါဘူး’
‘ဘယ်လိုလွယ်မလဲ ဘုရား’

‘သမုတိသစ္စာ မကြည့်ဘို့ပဲပေါ့’
‘အဲဒါ နည်းနည်းချဲ့ပါဦး ဘုရား’

‘သူ့ပြောစကား ပြန်မေးတာကို မဖြေကြားသူပုဂ္ဂိုလ်ဟာ သမု
တိသစ္စာ မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ပုဂ္ဂိုလ်မကြည့်ရဘူး ဆိုလိုတာပေါ့’
‘မဖြေကြားတဲ့ပုဂ္ဂိုလ် မရှိဘူး-လုပ်ရမှာလား ဘုရား’

‘သည်လိုတော့ ဘယ်ဟုတ်မလဲ’
‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးက ထင်လင်းရှိနေလို့ပေါ့’
‘ရှိနေတော့လည်း မြင်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ရှိတိုင်း မြင်တာ-မဟုတ်ပါဘူး’
‘ရှိမှတော့ မြင်မယ်မဟုတ်လား ဘုရား’

‘မကြည့်လျင် ရှိလည်း မြင်ပါ့မလား’
‘မကြည့်လျင်တော့လည်း မမြင်ဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘အေးပေါ့’
‘မမြင်အောင် မျက်နှာလွှဲထားရမလား ဘုရား’

‘သည်လိုထားတော့ ဘာသိမှာလဲ’
‘ဘာမှတော့ မသိဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘ဘာမှမသိလျင် ဘာအကျိုး ဖြစ်ပါ့မလဲ’
‘ဘာမှလည်း အကျိုးမဖြစ်ဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုလျှင် ဘယ်ကောင်းပါ့မလဲ’

‘ကြည့်-မကြည့်ရဘူး၊မျက်နှာလည်း မလွဲရဘူးဆိုတော့ ကောင်း
အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ ဘုရား’

‘ပြောသူပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ပြောတဲ့စကားနက်ပဲကြည့်လျှင် သမုတိသစ္စာ
ကြည့်တာပဲ’

‘အဲဒါမကြည့်လျှင် ဘာကြည့်ရမလဲ ဘုရား’
‘ပြောတဲ့စကားဟာ ကံမြောက်နေလိမ့်မယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘သူ့ပြောစကားကို ပြန်မေးလျှင် မဖြေဘဲနေရုံ မကဘဲ ပြန်
ငေါက်တာတို့အထိ ကျူးလွန်လိမ့်မယ်’
‘မငေါက်တောင် မေးသူကိုနှိမ်တာတို့ မျက်နှာ မသာယာတာ
တို့တော့ အနည်းဆုံး ဖြစ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘အေး--အဲဒါ ကံကျူးလွန်တာပဲ’
‘ကျူးလွန်တာကို ကြည့်ရမှာလား ဘုရား’

‘မဟုတ်ဘူး’
‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ကျူးလွန်တာကြည့်လျှင် ကျူးလွန်တာသိပြီး မခံနိုင်တာတွေပဲ
ပွထလာမှာပေါ့’
‘အမှန်ပဲ ဘုရား’

‘ကျူးလွန်တာဟာ ကျူးလွန်မှုကို ဖြစ်ပွားနေသူကိုယ်တိုင်ပဲ-

လို့သိလိုက်လို့ပဲ’

‘ကျူးလွန်မှုက သူ့မှာဖြစ်တာဆိုတော့ သူနဲ့ကျူးလွန်မှုဟာ နှစ်ခု
ခွဲလို့ မရတာပေါ့ ဘုရား’

‘အဲသည်မှာ ‘ပုဂ္ဂိုလ်’-ဖြစ်တဲ့ ‘သမုတိ’-ဖြစ်တာပဲ’
‘သည်လိုပဲ မြင်ရမှာပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘သည်လိုပဲတော့ ဖြစ်ကြတာပဲ။ ဒါပေမဲ့--’
‘အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘သည်လိုပဲမြင်လို့တော့ လောကက မလွတ်မြောက်ဘူးပဲ’
‘လောကက မလွတ်မြောက်ဘူး’-ဆိုတာက ဘယ်လိုလဲဘုရား’

‘ပဋိပက္ခ’-က မလွတ်မြောက်တာပေါ့’
‘လောက’-ဆိုတာ ‘ပဋိပက္ခ’-လား ဘုရား’
‘ရတယ်’

‘ပဋိပက္ခ’-ဟာ ‘လောကထဲက’-လို့ ဆိုလိုတာလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘လောကကလွတ်မြောက်တယ်’-ဆိုတာ ‘လောကုတ္တရာ ဖြစ်
တယ်’-ပြောတာပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါ’

‘ပဋိပက္ခက လွတ်မြောက်တာ’-ဟာ ‘လောကုတ္တရာအမြင်’-
လားဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်။ အဲဒါ ‘အရိယအမြင်’-ပဲ’

‘အရိယအမြင်’-ဖြစ်အောင် ဘယ်လိုကြည့်ရမလဲ ဘုရား’
‘သူပြောတာပြန်မေးတော့ မဖြေတာကို မဖြေတာလို့ပဲ မကြည့်
ဘို့ လိုတာပေါ့’

‘မဖြေတာကို မဖြေတာလို့ပဲ-ကြည့်တော့ ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘ဒါပဲကြည့်တော့ ဒါလည်း မြင်မှာမို့ပေါ့’

‘ဒါပဲမြင်တော့ ဘာဖြစ်သလဲဘုရား’
‘ဒါပဲမြင်တော့ ဘာ့ကြောင့်မဖြေတာလဲ-ဆိုတဲ့ မေးခွန်းရဲ့အ
ဖြေကို သူ့ဟာသူ ဖြေသွားတယ်’

‘ဘယ်လိုဖြေသွားမှာလဲ ဘုရား’
‘သူမဖြေချင်လို့ မဖြေတာ-လို့ ဖြေသွားမယ်’

‘အဲဒါ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဟုတ်လျှင် မပြီးဘူးလား ဘုရား’
‘အင်း--’

‘ဘာ့ကြောင့် မပြီးတာလဲ ဘုရား’
‘ပဋိပက္ခ ဖြစ်နေလို့ပေါ့’

‘ဒါက ဖြစ်စရာရှိတဲ့အတိုင်း ဖြစ်တာပဲ မဟုတ်လား ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုဆိုတော့ မပြီးဘူးလား ဘုရား’

‘မပြီးဘူး’
‘အမိန့်ရှိပါဦးဘုရား’

‘ပဋိပက္ခဖြစ်တော့ စိတ်ဝမ်းကွဲတာပေါ့’
‘ဒါတော့ ထုံးစံပေါ့ ဘုရား’

‘စိတ်ဝမ်းကွဲတော့ အချင်းချင်း အကောင်းမမြင်နိုင်ကြပြီပေါ့’
‘ဖြစ်မှာပဲ ဘုရား’

‘အကောင်းမမြင်သူအကြောင်း ပြောလျင်၊ မကောင်းကြောင်းပဲ
ပြောမှာပဲ’
‘သည်လိုပဲ ပြောမှာပေါ့ ဘုရား’

‘ပြောတာဟာ ကူးစက်တယ်’
‘ဘယ်လိုကူးတာလဲ ဘုရား’

‘ကိုယ်အကောင်းမမြင်သလို ကြားသူကိုလည်း အကောင်းမ
မြင်တာ ဖြစ်စေတာပေါ့’
‘ဖြစ်မှာပဲ ဘုရား’

‘အကောင်းမမြင်တာက ကိုယ်တစ်ယောက်တည်း မဟုတ်ဘဲ
အုပ်စုလိုက် ဖြစ်လာမယ်’
‘သည်လိုတော့ ဖြစ်မှာပဲ ဘုရား’

‘ကိုယ်ကသူ့ကို အကောင်းမမြင်လျင် သူကလည်း ကိုယ့်ကို
အကောင်းမြင်နိုင်ပါ့မလား’
‘မြင်ဖို့ မရှိဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘သူ့မှာ အကောင်းမမြင်တာ သူတစ်ယောက်တည်း ဖြစ်ပါ့မလား’

‘သူလည်း အုပ်စုရှိလာမှာပါပဲ ဘုရား’

‘အုပ်စုလိုက် တစ်အုပ်က တစ်အုပ်ကို အကောင်း မမြင်ကြတော့ဘူး-ဆိုလျှင် လောကငြိမ်းချမ်းနိုင်ပါ့မလား’

‘ကြာလေ အမြင်စောင်းလေကလည်း ဖြစ်မှာမလွဲပဲပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါမှန်လျှင် လောကဟာ မငြိမ်းချမ်းနိုင်တော့ဘူးလို့ ပြောရမလား’

‘သည်လိုပဲ မြင်ရတော့မလိုပဲပေါ့ ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုလျှင် ဝိမုတ္တိအရောက် ကျင့်ကြတယ်’-ဆိုတာ မိုးကို လှေခါးထောင်နေသူတွေပါလား’

‘ပုဒ်မက ကြီးသွားပြီဘုရား’

‘ကြောက်သွားပြီလား’

‘ကြောက်စရာဖြစ်သွားပြီ ဘုရား’

‘ကြောက်လျှင် သူ့အပြော ပြန်မေးလို့ မဖြေသူကို မဖြေချင်လို့ မဖြေတာ-လို့ မလုပ်နဲ့’

‘အဲဒါမှ ခက်တာပဲ ဘုရား’

‘မခက်နဲ့’

‘မရဘူး ဘုရား’

‘ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲ’

‘သူမဖြေချင်-ဆိုတဲ့ စကားဝါကျတွေမှာ ‘မဖြေချင်’-ဆိုတာနဲ့
‘မဖြေ’-ဆိုတာတွေဟာ အမူအရာပြ စကားလုံးတွေပဲ ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါ’

‘သည် အမူအရာပြလုပ်ခြင်းပြ ကြိယာစကားလုံးတွေကို ပြု
လုပ်သူကတ္တားစကားလုံးတွေဟာ ‘သူ’-ဆိုတာတွေပဲ မဟုတ်ဘူးလား
ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တော့ ပြုလုပ်တာ ဘယ်သူလဲ-အဖြေက ‘သူ’-ပဲ။ သူက
ဘာလုပ်တာလဲ-ရဲ့ အဖြေက ‘မဖြေခြင်း’-ဆိုတဲ့ ‘အပြုအမူ’-ပဲ မဟုတ်
လား ဘုရား’
‘မှန်ပါတယ်’

‘ပြုလုပ်တာ’-နဲ့ ‘ပြုလုပ်သူ’-ဟာ အရတူနေတော့ ‘သူမဖြေချင်’
-လို့ သူမဖြေတာ’-လို့ မလုပ်ဘို့ ခက်တာပေါ့ ဘုရား’

‘အဲသည်အခက်ကို မကျော်နိုင်တော့ဘူးလား’
‘ဘယ်လိုကျော်မလဲ ဘုရား’

‘အဲဒါ ပြဿနာပဲ’
‘အမှန်ပေါ့ ဘုရား’

၄။ ဘုရားဟာ တရားညွှန်ပြဆုံးမသူ တရားသူကြီးအစစ် ဖြစ်တယ်

‘ပြဿနာဖြစ်လျင် ဘုရားဆည်းကပ်သူဟာ ဘုရားဆီ သွားရ
တယ်’

‘ပြဿနာ ဘုရားသွားပေးရမလား ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ကိုယ့်အရှုပ် ဘုရားသွားပေးသလို ဖြစ်လို့ပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါမဟုတ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ဘုရားက တရားတွေဟောတယ် မဟုတ်လား’

‘ဟောပါတယ် ဘုရား’

‘တရားဟောတယ်’-ဆိုတာ ‘တရားတွေ ညွှန်ပြတာပဲ’

‘ဘယ်လိုဆိုင်လို့လဲ ဘုရား’

‘တရားညွှန်ပြသူဟာ တရားသူကြီးပဲ’

‘ဘုရားက တရားသူကြီးလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ဘုရားကို အဆင့်လျှော့ချသလို ဖြစ်နေမယ်ဘုရား’

‘ဟေ-ဘယ်လိုလဲ’

‘တရားသူကြီးဆိုတာ တိုင်းပြည်မှဖြစ်ပေါ်တဲ့ အမှုတွေ စီရင်ရ
သူပဲ ဘုရား’

‘ဟုတ်သားပဲ’

‘အဲသည်သူတွေနဲ့ ဘုရားနဲ့တူရတော့မလို ဖြစ်မနေဘူးလား
ဘုရား’

‘သည်လို မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘယ်လိုမတူတာလဲ ဘုရား’

‘တိုင်းပြည်ရဲ့ တရားရုံးတွေမှာ တရားသူကြီးဆိုတာက တရား
သူကြီးလို့ ခေါ်ရခါမျှပဲ ဖြစ်ပါတယ်’

‘တကယ့်တရားသူကြီး မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘အင်း--’

‘ဘာကြောင့်လဲ ဘုရား’

‘တရားကို ညွှန်ပြဆုံးဖြတ်သူ မဟုတ်လို့ပေါ့’

‘ဆရာတော် တရားစွဲခံထိနေဦးမယ် ဘုရား’

‘ဘာကြောင့်လဲ’

‘တရားသူကြီးက တရားမဆုံးဖြတ်ဘူး ဆိုလို့ပေါ့ ဘုရား’

‘တရားသူကြီးက တရားဆုံးဖြတ်ရအောင် သူ့မှာ တရားအသိ
ရှိလို့လား’

‘ရှိ-မရှိတော့ မသိဘူးဘုရား’

‘မသိဘဲနဲ့ အမှုဖြစ်လျှင် တရားသူကြီးထံ အဆုံးဖြတ်ခံရ
သလား’

‘အဲဒါက တိုင်းပြည်ရဲ့အုပ်ချုပ်မှုဓလေ့ပဲ ဘုရား’

‘အဲသည်အုပ်ချုပ်သူကကော တရားအသိရှိသလား’
‘ဒါလည်း မသိဘူးဘုရား’

‘မသိဘဲနဲ့ သည်ဓလေ့လိုက်ရသလား’
‘ဥပဒေက လိုက်နာရမယ် သတ်မှတ်ထားတာ ဘုရား’

‘အဲသည်ဥပဒေက ဘယ်သူပြုထားတာလဲ’
‘အများပြည်သူပေါ့ ဘုရား’

‘အများပြည်သူဟာ တရားသိသလား’
‘သိတယ်တော့ ဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲ ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုတော့ ဥပဒေ ဘယ်လိုပြုသလဲ’
‘လူတစ်ယောက် သို့မဟုတ် လူတစ်စု သို့မဟုတ် နယ်ပယ်ဒေ
သတစ်ခုက နှစ်နာမယ်ဆိုလျှင် နှစ်နာအောင်ပြုသူတွေကို အပြစ်ပေးရ
မယ်ဆိုတာမျိုး ပြုတာပါဘုရား’

‘အပြစ်ပေးတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုလုပ်တာလဲ’
‘အပြစ်ပေးတယ်ဆိုတာ သူများကို နှစ်နာအောင်ပြုသူကို အ
နှစ်နာခံခိုင်းတာပါပဲ ဘုရား’

‘လက်စားချေတဲ့ သဘောလား’
‘ဒါလည်း ပါမှာပါပဲ ဘုရား’

‘သည့်ထက်များ ပိုသေးလား’
‘ပိုကောင်းပိုမှာပါ ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘နောင် သည်လို သူများနစ်နာတာ မလုပ်ဝံ့အောင်ပေါ့ ဘုရား’

‘သူများနစ်နာအောင်လုပ်လျှင် လက်စားအချေခံရမှာကြောက်
သွားအောင်ပေါ့နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘တရားသူကြီးဟာ နစ်နာအောင်အလုပ်ခံရသူ ကိုယ်စား နိုင်ငံ
တော်က လက်စားချေပေးဖို့ပေါ့၊ မဟုတ်ဘူးလား’

‘နစ်နာအောင် အလုပ်ခံရသူဟာ လက်စားချေတာဆိုတော့
လက်စားချေခံရတာချင်း အတူပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘မတူတတ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘နစ်နာအောင် အလုပ်ခံရသူဟာ လက်စားချေတာခံရလျှင်
ပြန်တုံ့ပြန်ဖို့ ရန်ညှိုးသိုမယ်’

‘နိုင်ငံတော်က လက်စားချေခံရလျှင်တော့ အညှိုးမသိုနိုင်ဘူး
လားဘုရား’

‘မသိုနိုင်ဘူးပဲ ပြောရမယ်’

‘ဘာကြောင့်လဲ ဘုရား’

‘နိုင်ငံဆိုတာက လူအားလုံးဖြစ်သွားပြီ မဟုတ်လား’

‘နစ်နာအောင်အလုပ်ခံရသူကိုယ်စား နစ်နာအောင်အလုပ်ခံ
ရတာအတွက် လက်စားချေချင်တာကို လူအားလုံးက လက်စားချေပေး
တာပေါ့ ဘုရား’

‘အမှန်ပဲ’

‘ဒါပေမဲ့ဘုရား--’
‘ပြောပါ’

‘သူများလက်ဖြတ်လျှင် လက်စားအချေခံရတာက ကိုယ့်လက်
အဖြတ်ခံရတာတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘အစတွင်းကတော့ အဲသည်အတိုင်း ဟုတ်တယ်’

‘ဘယ်တွင်းကလည်း ဘုရား’
‘ဥပဒေအစ ဟံမူရာဘိက မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပြီ ဘုရား’
‘သူ့လက်ထက်အတွင်းက အတိအကျ လက်စားချေတာ သ
မိုင်းမှတ်စာတွေရှိတယ် ဆိုပဲ’

‘ကြားဖူးပါတယ် ဘုရား’
‘နောက်မှ လူ့ယဉ်ကျေးမှုအဆင့်က မြင့်လာလို့ သည်နေ့လို
လက်စားချေစနစ် ပေါ်လာတာ’

‘လူ့ယဉ်ကျေးမှုက ဘယ်လိုမြင့်လာတာလဲ ဘုရား’
‘သူကလက်ဖြတ်လို့ သူ့လက် အဖြတ်ခံရဆိုလျှင် လူ့အင်အား
မှာ လက်ဆုံးရှုံးသူနှစ်ဦး ဖြစ်သွားခံရတာမျိုးများတော့ ဒုက္ခရောက်တာ
သိသွားတာပေါ့’

‘ဒါကြောင့် သည်နေ့လို အပြစ်ပေးနည်းဟာ အယဉ်ကျေးဆုံး
အပြစ်ပေးနည်းပေါ့ ဘုရား’

‘သည်လိုပဲတော့ ပြောရတာပေါ့’

‘မဟုတ်လို့လား ဘုရား’
‘ဟုတ်တော့ ဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘လက်စားချေတာ ဟုတ်တယ်ပြောလို့ မဖြစ်လို့ပေါ့’
‘ဒါပေမဲ့ ဘုရား--’
‘တိရစ္ဆာန်တွေ လက်စားချေတာထက်တော့ မြင့်နေလို့ ယဉ်
ကျေးတယ်-ပြောနိုင်တယ်။ ဒါပေမဲ့ လက်စားချေမှုဟာကတော့ တိရ
စ္ဆာန်တွေနဲ့ ထပ်တူပဲရှိသေးတယ် မဟုတ်လား’
‘ဒါတော့ အမှန်ပါပဲ ဘုရား’

‘တရားရုံးက တရားသူကြီးဟာ အပြစ်ပြုသူနဲ့တန်တဲ့ လက်စား
ချေနည်းကို စီရင်သူပဲဖြစ်တယ် မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဘုရားရဲ့ တရားသူကြီးအဖြစ်က လက်စားချေမှု လုံးဝမဖက်
တဲ့ သက်သက်တရားအစစ်နဲ့ စီရင်တဲ့ တရားသူကြီးပဲ’
‘တရားသူကြီး အဖြစ်ချင်းမတူတာ သိပါပြီ ဘုရား’

‘ဘုရားရဲ့ တရားသူကြီးအဖြစ်ဟာ အစစ်အမှန် တရားသူကြီး
အဖြစ်ပဲ’
‘တရားရုံး တရားသူကြီးအဖြစ်ဟာ တရားလိုကယ်စား လက်
စားချေပေးသူပါပဲ ဘုရား’

၅။ တရားဆိုတာ ဘုရားဉာဏ်ပဲ

‘ဘုရားကို တရားသူကြီးအစစ်ဖြစ်တာ သိလျှင်၊ ကိုယ့်အရှုပ်
ကို အဆုံးအဖြတ်ခံဖို့ ဘုရားဆီသွားရမှာပဲ မဟုတ်ဘူးလား’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ကိုယ့်အရှုပ် ဘုရားသွားပေးသလိုများ ဖြစ်နေမယ်တွေးဖို့
လိုသေးလား’
‘တရားသူကြီးဟာ အရှုပ်မရောက်လာလျှင် ဘာမှ လုပ်စရာ
မရှိတာ သိပါပြီဘုရား’

‘သည်တော့ ပြဿနာကို ဘုရားထံပေးဖို့ မတော်ဘူး မထင်
လောက်တော့ပါဘူးနော်’
‘လူ့အနေနဲ့ ဖြေလို့မရတဲ့ပြဿနာကို ဘုရားပေးရမှာ သိပါပြီ
ဘုရား’

‘ဒါမှ ဘုရားဉာဏ်နဲ့ ရှင်းပေးတာ ရမှာပေါ့’
‘ရှင်းပါပြီ ဘုရား’

‘ဒါရှင်းလျှင် ဒကာတို့ ကျော်လို့မရတဲ့ ပြဿနာ ဘုရားဆီတင်
လေ’
‘ဘယ်လို တင်ရမှာလဲ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
‘ဘုရားက ရုပ်တု၊ စေတီတွေပဲ ဘုရား’

‘ဘာပြုသလဲ’

‘တပည့်တော်က ဘယ်လိုလုပ် ပြဿနာမေးရမလဲ ဘုရား’

‘ဒကာက တော်တော်လိုသေးတာပဲ’

‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘ဘုရား နှစ်ပေါင်းနှစ်ထောင်ငါးရာကျော်က လွန်ခဲ့တာ လူတိုင်း နီးနီး သိကြပြီးသားပါ’

‘ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား’

‘မလွန်ခင်က ဘုရားအသိဉာဏ်တွေဟာ ဘာတွေလို့ထင်လဲ?’

‘အဲဒါ မသိအောင်ဘဲ ဘုရား’

‘ဒါမသိလို့ မကောင်းဘူး’

‘အမိန့်ရှိပေးပါ ဘုရား’

‘ဘုရားရဲ့အသိဉာဏ်ဆိုတာ တရားပဲ’

‘အံ့ဩစရာပဲ ဘုရား’

‘ဘုရားမရှိတော့လို့ အသိဉာဏ်လည်း မရှိတော့ဘူးလို့ မမှတ် နဲ့နော်’

‘ဘုရားမှမရှိဘဲ ဘုရား၊ အသိဉာဏ်က ဘယ်မှာနေမှာလဲ’

‘သည်လိုမေးစရာပဲ’

‘အဲဒါ ဖြေပေးပါဦးဘုရား’

‘ဘုရားရှိတုန်းက သူ့အသိဉာဏ်တရားတွေကို သူတပည့်ခံကြ တဲ့ ပရိသတ်ဆီ ပေးခဲ့တယ်’

‘တရားဟောတာ ပြောတာလားဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘အဲဒါ သူ့အသိဉာဏ်ပေးတယ် ပြောရမလား ဘုရား’
‘အဲဒါ သူ့အသိဉာဏ်မျိုး သိအောင် ပေးတာပဲ’

‘အားလုံးဟာ ဘုရားဉာဏ် ရကြရော့လား ဘုရား’
‘သည်လိုတော့ ဘယ်ဟုတ်မလဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ရသူတွေ ရကြတာပေါ့’

‘ဘယ်လိုသူတွေလဲ ဘုရား’
‘လူတွေရော၊ နတ်တွေရော၊ ဗြဟ္မာတွေရော၊ ဘုန်းကြီးတွေ
ရော-အစုံပဲ’

‘နတ်တွေ၊ဗြဟ္မာတွေရော ဘုရားဉာဏ်ရကြတယ်လား-ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘သူတို့က ဘုရားဆီ လာဆည်းပူးကြလို့လား-ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘သူတို့ကလူတွေနဲ့အတူ ဆည်းပူးကြတာလား-တခြားစီ ဆည်း
ပူးကြတာလား ဘုရား’
‘အတူဖြစ်တဲ့အခါ-ဖြစ်၊ တခြားဖြစ်တဲ့အခါလည်း-ဖြစ်ပေါ့’

‘သူတို့ကို လူတွေက သိကြရဲ့လား ဘုရား’

‘မသိကြဘူး’

‘ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘နိမ့်ကျသူက မြင့်မြတ်သူကို မသိနိုင်ကြတာကြောင့်ပဲ’

‘အဲဒါ နားမလည်ဘူး ဘုရား’

‘လူတစ်ယောက်က အခြေခံပညာပဲ တတ်တဲ့ဘဝရှိသူ ဆိုလျှင်၊
တက္ကသိုလ်ပညာတတ်သူရဲ့ ဘဝကို ဘယ်လိုသိမြင်နိုင်ပါ့မလဲ’

‘တက္ကသိုလ်ပညာတတ်သူရဲ့ ဘဝရှိသူကတော့ အခြေခံပညာ
တတ်သူဘဝကို သိနိုင်တာ ထင်ရှားပါပြီ ဘုရား’

‘လူက သိရှိမှုပိုင်းဆိုင်ရာမှာ အနိမ့်အမြင့် အမျိုးမျိုးရှိနိုင်တယ်
မဟုတ်လား’

‘နားလည်ပါပြီ ဘုရား’

‘ဘုရားဉာဏ်ဟာ လူအမျိုးမျိုးဆီ ရောက်သွားတာလည်း နား
လည်ပါပြီနော်’

‘တရားရကြတယ်လို့သာ နားလည်တာ ဘုရား’

‘တရားဟာ ဘုရားရဲ့ဉာဏ်တော်ပဲ’

‘တရားကလွဲပြီး ဘုရားရဲ့အသိဉာဏ်ဆိုတာ မရှိတော့ဘူးလား
ဘုရား’

‘ခက်ပြီ--’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘တရား’-မဟုတ်ဘူးဆိုလျှင် ‘မတရားတာပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘တရားတာက-အသိဉာဏ်မတရားတာက-အသိဉာဏ်မဲ့မှုပဲ’
‘မှန်ပါတယ် ဘုရား’

‘တရားတာကလွဲတာတွေဟာ အသိဉာဏ်နာမည်ကို မရတာ-
ဆိုတော့ တရားကလွဲတဲ့ ဘုရားဉာဏ်ဆိုတာကို ဘယ်လိုမေးလိုက်တာ
လဲ’

၆။ ဉာဏ်သိဆိုတာ သိစိတ်သက်သက် မဟုတ်ဘူး

‘တခြားအသိတွေများ ဘုရား-သိသေးသလားလို့ပါ ဘုရား’
‘ဘာတွေလဲ’

‘မိုးအသိ၊ မြေအသိ၊ စကြဝဠာအသိတွေပေါ့ ဘုရား’
‘အဲဒါတွေက အသိဉာဏ်နဲ့သိတဲ့ အသိတွေမှ မဟုတ်တာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘အဲဒါတွေက အသိစိတ်နဲ့သိတဲ့ အသိပဲ’

‘အသိပဲဘုရား။ စိတ်ရယ်-ဉာဏ်ရယ် ခွဲရသေးသလား’
‘ခွဲတာမဟုတ်ဘူး။ သူ့ဟာသူ ကွဲနေတာ’

‘နားလည်အောင် မိန့်ပါဦး ဘုရား’
‘မြင်ကြားရ-အစစတွေနဲ့၊ မြင်ဖူးကြားဖူး-အစစအသိ၊ မြင်ပြ
ကြားပြ-အစစအသိ။ သည်အသိတွေနဲ့သိရတဲ့ အသိဟာ ‘စိတ်သိ’-
တွေ ပေါ့’

‘မြင်ရလို့ သိတဲ့အသိဟာ စိတ်သိ-လား ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘မြင်ဖူးတာသိတာလည်း စိတ်သိ-ပဲ ဘုရားနော်’
‘ဟုတ်တယ်’

‘မြင်ပြတာသိတယ်-ဆိုတာ မြင်ဖူးသူက သူမြင်ဖူးတာကို ရေး
ပြ၊ ပြောပြ၊ သရုပ်ဆောင်ပြလို့သိတဲ့ အသိပေါ့ ဘုရား’
‘အင်း--’

‘ဒါလည်း သိစိတ်ပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါ’

‘စိတ်သိတော့ သဘောပေါက်ပါပြီ ဘုရား’
‘ကောင်းပြီ’

‘ဉာဏ်သိကလေး လုပ်ပါဦး ဘုရား’
‘ဒါက နည်းနည်းအားထုတ်ပြီး နားထောင်ရမယ်’

‘အမိန့်ရှိပါဘုရား’
‘ဉာဏ်သိဟာ မြင်တဲ့အသိ အစစလည်း မဟုတ်ဘူး။ မြင်ဖူး
အသိ အစစလည်း မဟုတ်ဘူး။ မြင်ပြတဲ့အသိ အစစလည်း မဟုတ်
ဘူး။ သည် အသိတွေကလွတ်တဲ့အသိ ဖြစ်ရမှာနော်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
‘သည်လိုအသိတွေကလွတ်တဲ့ အသိ ရှာကြည့်ပေါ့’

‘အဲသည်အသိမျိုး ရှိမှာပဲလို့တော့ ထင်ပါတယ် ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်၊ အဲသည်အသိမျိုးဟာ ရှာလို့ခက်အောင် ရှားတယ်’

‘ရှာတတ်အောင် နည်းနည်း မိန့်ပေးပါလား ဘုရား’
‘လူမှာ ‘တွေးတယ်’-ဆိုတာကို မလုပ်ကြဘူးလား’
‘လုပ်ပြီပေါ့ ဘုရား’

‘အဲဒါ ဘယ်လိုလုပ်တာလဲ’
‘ဘယ်လိုလုပ်တယ်တောင် မပြောတတ်အောင်ပဲ ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုလျှင် အဲသည်စကားလုံးရဲ့ စကားနက် ပေါ်အောင်
ဖော်ကြည့်ပေါ့’
‘ဖော်ပေးပါဦး ဘုရား’

‘တွေးတယ်’-ဆိုတာ ‘ကြံစည်တာ၊ စိတ်ကူးတာ၊ ဆင်ခြင်တာ၊
စဉ်းစားတာ။ ဒါတွေနဲ့ အနက်တူ မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’

‘တွေးတယ်’-ဆိုတာ အာရုံသိကိုသိတာ မဟုတ်တော့ဘဲ၊ အာရုံ
ကိုသိတဲ့အသိကို ပြန်ဖော်သိတာပဲ’
‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘တွေးတော’-ဆိုတာ အထပ်ထပ်တွေးတာပဲ’
‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’

‘ကြံဖန်’-ဆိုတာ စိတ်ကူးပြီး ဖန်ဆင်းကြည့်တာရဲ့ နာမည်ပဲ’
‘မှန်ပါဘုရား’

‘ကြံစည်’-ကတော့ စိတ်ကူးပြီး စီစဉ်တာပဲ မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘စိတ်ကူး’-ဆိုတာကတော့ စိတ်တွေလွှတ်ပြီး သွားခိုင်းကြည့်
တာပဲပေါ့’
‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘စဉ်းစား’-ဆိုတာ သေးသေးနုနုလုပ်ပြီး မျှကြည့်တယ်ဆိုတဲ့
အနက်ပဲ’
‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’

‘ဆင်ခြင်’-တာက ဆင်ပြင်ပြီး၊ ရေတွက်တယ်-လို့ အဓိပ္ပါယ်
ရမှာပဲ’
‘သင့်မြတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဒါတွေဟာ ‘တွေးတယ်’-ဆိုတာလုပ်တာနဲ့ စပ်တာတွေပဲ’
‘တွေးတယ်’-ဆိုတာ ဖြစ်ချင်တာတစ်ခုဆီ ရောက်အောင် သိ
ပြီးသားအသိတွေကို အမျိုးမျိုး ဆက်ချင့်ချိန်ကြည့်တာရဲ့ နာမည်ပေါ့’

‘ဖြစ်ချင်တာကိုဖြစ်အောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမယ်လို့ မသိလို့လား
ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ဖြစ်လာတဲ့အထိ ဖြစ်ဖို့ သိပြီးသားအသိတွေကို အမျိုးမျိုးဆက်
စပ်ကြည့်တဲ့ လုပ်ငန်းဟာ တွေးတာလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘တွေးသူမှာ မတွေးမိကပဲ ပန်းတိုင်ရှိရမှာပေါ့ ဘုရား’
‘ရှိရမယ်’

‘တွေးသူမှာ ပန်းတိုင်ရှိပေမဲ့ သူ့မှာရှိတဲ့ အသိ အစအနတွေက
ပန်းတိုင်ရောက်ဖို့ ဆက်စပ်မရတာဆိုလျှင်၊ သူတွေးတတ်မှာ မဟုတ်ဘူး
ဖြစ်နေမှာလား ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘သည်လိုတွေ ဘာမှမပြည့်စုံဘဲ တွေးလျှင် ဘာဖြစ်မလဲ ဘုရား’
‘ရူးမှာပေါ့၊ အလကားလူ ဖြစ်မှာပေါ့’
‘သိရတာအတိုင်း မသိပါပဲ ဘုရား’

၇။ ဉာဏ်သိရဲ့ အနက်

‘ဉာဏ်သိအနက် ဖော်ရအောင်’
‘ကောင်းလှပါတယ် ဘုရား’

‘ဖြစ်ချင်တာ ဖြစ်တဲ့အထိ အာရုံကိုသိတဲ့ အသိတွေကို ဆက်စပ်
တည်ဆောက်ပြီး၊ သိတဲ့အသိဟာ ဉာဏ်သိပဲ’
‘စကားတွေက သိပ်သည်းလွန်းသွားပြီ ဘုရား’

‘နားမလည်ဘူးလား’
‘နားမလည်ဘူးလို့ပဲ ဘုရား’

‘ဖြေးဖြေး ပြောရအောင်’
‘အားတော့ နာပါတယ် ဘုရား’

‘ဖြစ်ချင်တာ’-ကို အနက်ဖွင့်မယ်’
 ‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘ဖြစ်ဖို့ သင့်မြတ်နေတဲ့အတွက် ဖြစ်ရမယ်-လို့ ယုံကြည်တာ
 ကြောင့် ဖြစ်လိုနေတာတွေဟာ ဖြစ်ချင်တာပဲ’
 ‘ကောင်းလိုက်တာ ဘုရား’

‘ဖြစ်ချင်တာဟာ ဖြစ်ဖို့ လိုလားနေတာပဲ ရှိသေးတယ်နော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲသည် ဖြစ်ချင်တာဆီရောက်အောင် သူသိပြီးသား အသိ
 တွေနဲ့ ဆက်စပ်တာတွေအမျိုးမျိုး လုပ်ကြည့်တယ်’
 ‘ဆက်စပ်လို့ မရတာတွေလည်း ရှိမလား ဘုရား’
 ‘အများကြီးပေါ့’

‘သည်တော့ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ ဘုရား’
 ‘မရတာတွေ ထားခဲ့ပြီး နောက်တစ်မျိုးတွေနဲ့ ဆက်စပ်ပေါ့’

‘ကိုယ်ဖြစ်ချင်ရာဆီအရောက် စိတ်လမ်းပေါက်အောင် ဖောက်နေ
 တာလား-ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘စိတ်လမ်းပေါက်သွားတော့ ဖြစ်တဲ့အသိ မရဘူးလား’
 ‘ဒါ-ဉာဏ်သိပဲပေါ့ ဘုရား’

‘အမှန်ပဲ’
 ‘တပည့်တော် စိတ်သိနဲ့ဉာဏ်သိ ကွဲပါပြီ ဘုရား’

၈။ ဘုရားအသိဉာဏ်ဓမ္မ လူတွေမရခြင်း အကြောင်းများ

‘သည်တော့ နောက်စကား ပြန်ကောက်ကြဦးစို့’
‘သည်မှာ စိတ်ဝင်စားသွားတာနဲ့ နောက်စကားတောင် မေ့
သွားပြီ ဘုရား’

‘သည်လို မလုပ်နဲ့လေ--’
‘အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘တရား-ဟာ ဘုရားဉာဏ်’-ဆိုတာလေ’
‘တရားအပြင် ဘုရားဉာဏ်မရှိတော့ဘူးလား? -မေးခဲ့တာပဲ
ဘုရား’

‘မိုးတို့မြေတို့ စကြဝဠာတို့ သိတာဟာ စိတ်သိပဲ ပြောခဲ့တာနား
လည်ပါပြီနော်’
‘နည်းနည်းတော့ ထင်လာပါပြီ ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုလျှင် ရှေ့ဆက်ပြောမယ်နော်’
‘နာလျက်ပါ ဘုရား’

‘ဘုရားရဲ့ ဉာဏ်တော်တွေဟာ တရားဓမ္မတွေပဲ ဖြစ်ကြတယ်’
‘တရားဓမ္မတွေဟာ ဘုရားရဲ့အသိဉာဏ်တွေပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်။ ဘုရားက အဲသည်အသိဉာဏ်တွေကို တရားဓမ္မ
အဖြစ် လူတွေကို မပေးခဲ့ဘူးလား?’
‘ပေးခဲ့တာပေါ့ ဘုရား’

‘လူတွေကကော ပေးတာ မရကြဘူးလား’
 ‘ရကြတာပေါ့ ဘုရား’

‘ဘာတွေကို ရကြတာလဲ’
 ‘တရားဓမ္မတွေပေါ့ ဘုရား’

‘ဘုရားရဲ့အသိဉာဏ်တွေ ပါရဲ့လား’
 ‘အတူပဲဆိုတော့ ပါတာပေါ့ ဘုရား’

‘ဘုရားရဲ့အသိဉာဏ်ဟာ ဘုရားပဲ ရတာလား၊ လူတွေပါ ရတာလား’
 ‘လူတွေပါရတယ် ပြောရမှာပါ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’

‘တရားစာတွေကကော ဘုရားရဲ့တရားတွေပဲလား ဘုရား’
 ‘ဘုရားရဲ့တရားတွေကို မှတ်တမ်းပြုထားတဲ့ မှတ်စာတွေပေါ့’

‘အဲဒါတွေလည်း ဘုရားရဲ့အသိဉာဏ်တွေပဲလား ဘုရား’
 ‘ဘုရားအသိဉာဏ်တွေကို မှတ်တမ်းပြုထားတာတွေပဲပေါ့’

‘ဘုရားက တရားဟောတာနဲ့ အဲသည်တရားမှတ်တမ်းစာတွေ အတူပဲလား ဘုရား’
 ‘တူစရာပါပဲ’

‘လုံးလုံးတူတယ်လို့ ပြောလို့ မဖြစ်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘ဒါတော့ ဘယ်ပြောနိုင်မှာလဲ’

‘လုံးလုံးမတူဘူးလို့ ပြောလို့ကော မဖြစ်ဘူးလား ဘုရား’
‘ဒါလည်း ဘယ်ပြောနိုင်မှာလဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘ကာလ၊ ဌာန၊ ပုဂ္ဂလတွေက ပြောင်းခဲ့လှပြီပဲ’

‘သည်မှတ်တမ်းတွေဟာ ဘုရားကိုယ်တိုင်ဟောတာနဲ့ တူတဲ့
ဟာတွေက တူတာဆိုတော့၊ လေ့လာသူတွေမှာ ဘုရားရဲ့အသိဉာဏ်
တွေ ရနိုင်ကြမလား ဘုရား’

‘ရနိုင်သူတွေ ရနိုင်ကြတာပဲ’
‘လေ့လာသူတိုင်းတော့ မရနိုင်ဘူးလား ဘုရား’
‘သည်လိုတော့ ဘယ်ရမလဲ’

‘ဘာ့ကြောင့်လဲ ဘုရား’
‘အကြောင်းတွေက များမှာပဲ’

‘အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’
‘ဘုရားက ကိုယ်တိုင်ဟောပေမဲ့ ရသူမှပဲ ရတာမဟုတ်လား’

‘နှလုံးသွင်းလို့ မဝင်လျင် မရဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘မှတ်စာဆိုတော့ ပိုဆိုးတာပေါ့’

‘ဒါလည်း တစ်ကြောင်းပေါ့ ဘုရား’

‘မှတ်စာတွေက သိပ်ကြီးအိုဟောင်းနေပြီပဲ’
‘မှတ်ခဲ့တာတော့ ကြာပြီပေါ့ ဘုရား’

‘မှတ်တမ်းမတင်ခင်က အဆင့်ဆင့်ပြောင်းပြီး ဆောင်ခဲ့ကြရတာ’

‘ဒါလည်း နှစ်ပေါင်းလေးရာလောက်ပေါ့ ဘုရား’
‘သည်လောက်နှစ်တွေ ဆိုတော့ ပြောင်းတဲ့အဆင့်က မနည်းဘူး’

‘ပြောင်းတာများတော့ ချော်ချွတ်ပြီးဆောင်စရာရှိတယ် ပြောမလား ဘုရား’
‘ပြောရမှာပဲ’

‘ဘာကြောင့် သည်လိုပြောနိုင်တာလဲ ဘုရား’
‘ဆောင်သူဟာ အသိဉာဏ်ရပြီးဆောင်တာလား၊ စကားရပြီးဆောင်တာလား မသိနိုင်ဘူး’

‘သံသယဖြစ်စရာပေါ့ ဘုရား’
‘အသိဉာဏ်မရဘဲ အသိဉာဏ်ကို မှတ်တမ်းပြုထားတဲ့စကားပဲ ဆောင်သူဆိုလျှင် လွဲရမှာပဲ’

‘အများကြီးဆိုတော့လည်း လွဲစရာပါပဲ ဘုရား’
‘ကြည့်ရတာအရဆိုလျှင် အသိဉာဏ်မရဘဲ ဆောင်သူပဲ များစရာရှိတာ တွေ့ရတယ်’

‘ဘယ်လိုမြင်လို့လဲ ဘုရား’
‘အသိဉာဏ်ရသူဟာ စကားလုံးဆောင်ရိုး မတွေ့ရဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ပုံပြောသူတွေကို ကြည့်ပေါ့’

‘သူတို့က ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘သူတို့ဟာ ပုံပြင်ကို အရမဆောင်ကြဘူး’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’
‘ပုံပြင်ကိုသိတော့၊ ပြောချင်လျင် ကိုယ့်စကားနဲ့ပြောတာပဲ
မဟုတ်လား’

‘ဘုရားရဲ့ တရားမှတ်စာတွေဟာ အဲသည်လိုမဟုတ်ဘူးလား
ဘုရား’
‘သည်လိုမတွေ့ရဘူး’

‘အခုခေတ်မှာ သတင်းကလေး တစ်ပုဒ်လောက် ပို့တာတောင်
သတင်းမသိဘဲ ဆောင်ပြီးပို့လျင် ချွတ်ချော်တာတွေတော့ အထင်အရှား
ပဲ ဘုရား’
‘သည်လိုချွတ်ယွင်းနိုင်တာလည်း နောက်တစ်ကြောင်းပဲ’

‘နောက်အကြောင်းတွေ ရှိသေးလား ဘုရား’
‘အများကြီးပေါ့’

‘တင်ပါ’
‘သည်ဓမ္မမှတ်စာတွေထဲမှာ နောက်မှပေါက်တဲ့ ရွှေ့ကြာပင်တွေ
ကလည်း တမျောင့်ပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ကြာပင်လို့သာ နာမည်ရတာ၊ ပေါက်တာက နောက်မှဖြစ်တဲ့
မှတ်တမ်းပေါ့’

‘အဲဒါ ဘယ်သူလဲ ဘုရား’

‘ဘုရားကို အရောင်တော်ဖွင့်ပေးတဲ့တရား-ဆိုတာပေါ့’

‘သည်တရားဟာ တော်တော်စောတာပေါ့ ဘုရား’

‘အဲသည်အတိုင်းဆိုလျှင် စောတာပေါ့’

‘အဲသည်အတိုင်း မဟုတ်လို့လား ဘုရား’

‘ဘုရားဟောတယ်-ဆိုတဲ့ နိဒါန်းပါတဲ့ မှတ်စာတွေထဲမှာ လုံးဝ
မတွေ့ရဘူး’

‘အဲသည်လိုဆိုတော့ ကြာပင်ဆိုတာ နာမည်ပဲပေါ့ ဘုရား’

‘ပေါက်တာကြာလို့ ကြာပင်ဖြစ်တာတော့ မဟုတ်ဘူးပဲ’

‘နောက်မှပေါက်ပြီး ကြာပင်လို့ နာမည်ရှိတာနဲ့ ကြာပြီဖြစ်တဲ့
အနီးတိတ်(Antique)တရား အအိုအဟောင်းတရား ဆိုပြီး နေရာယူ
လျှင် အခက်ပဲ ဘုရား’

‘မခက်နဲ့။ အဲဒါလည်း နောက်တစ်ကြောင်းပဲ’

‘ဆက်အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘ဓမ္မဟာ ဘုရားရဲ့ဉာဏ်တော်လို့ ပြောခဲ့တယ်နော်?’

‘မှတ်မိပါတယ် ဘုရား’

‘သည်ဓမ္မဖြစ်တဲ့ ဘုရားဉာဏ်တော်ထက် လွန်တဲ့တရား၊ မြတ်
တဲ့တရားဆိုတာ ခေတ်စားနေတယ်’

‘ဓမ္မထက်လွန်တဲ့တရား-ဆိုလျှင်တော့ ‘တရားလွန်’-ပဲ ဖြစ်ရ
တော့မှာပေါ့ ဘုရား’

‘အဲသည်လို သိမနေကြဘူး’

‘အဲသည်လိုသိလျင် အမှန်ပဲလား ဘုရား’
‘မှန်ပြီပေါ့’

‘လွန်တာဟာ လျော့တာလိုပဲ တရားမဟုတ်ရမှာပဲ မဟုတ်လား
ဘုရား’
‘အမှန်ပဲ’

‘တရားမဟုတ်တာ တရားလုပ်လျင် တရားအပျောက်ခံရမှာ
ပေါ့ ဘုရား’
‘လုပ်လျင် ခံရမှာပဲ’

‘သည်လိုဆိုလျင် တရားမှတ်စာ လေ့လာရတဲ့သူတွေ ဘုရား
ဉာဏ်သိဖို့ အန္တရာယ်ပဲ ဘုရား’
‘အဲဒါလည်း အကြောင်းတစ်ကြောင်းပေါ့’

‘နောက်တစ်ကြောင်းလောက် မိန့်ပါဦး ဘုရား’
‘ဘုရားရဲ့ဉာဏ်တော်ကိုပြတဲ့ စကားတွေရဲ့ အရဖော်ချက်တွေ
ပြောရမယ်’

‘အဲဒါတွေက ဘယ်လိုဖြစ်နေလို့လဲ ဘုရား’
‘ဒဿနချင်း ခြားနေတယ်’

‘အဲဒါ နားလည်ခွင့်ရအောင် နည်းနည်းအမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’
‘ဘုရားရဲ့ဉာဏ်တော်ဖြစ်တဲ့ ဓမ္မတွေအားလုံးမှာ ဒုက္ခပြချက်
တွေ ပါတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲသည်ဒုက္ခရဲ့ အရတွေက အတ္တမဟုတ်ကြဘဲ အနတ္တတွေပဲ ဖြစ်ကြတယ်’

‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘အရဖော်တဲ့ဆရာတွေက သည်လိုမဟုတ်ကြဘူး’

‘ဘယ်လိုဖော်လို့လဲ ဘုရား’

‘ပရတွေ အနတ္တတွေမဟုတ်ကြဘဲ အတ္တတွေဖြစ်တယ်ပဲ ဖော် ကြတယ်’

‘ဟုတ်ရဲ့လား ဘုရား’

‘ဘာကြောင့် သည်လိုမေးတာလဲ’

‘အဲသည်လိုမပြောဘူး ထင်မိလို့ပါ ဘုရား’

‘ထင်မှာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘အဲသည်လိုကြီးတော့ တည့်တည့်ကြီး ဘယ်ပြောဝံ့ပါ့မလဲ’

‘ဘုရား?--’

‘ဘုရားက ဒုက္ခဟာ အနတ္တလို့ပြောတာကို အတ္တလို့ တည့် တည့်ပြောလျှင် ဘုရားကို ကန့်လန့်တိုက်ရာ ရောက်သွားမှာပေါ့’

‘ဒုက္ခ’-ဟာ ‘အတ္တ’-လို့ တည့်တည့်မပြောတာဟာ ဘုရားကို ယုံလို့လား? ကန့်လန့်တိုက်ရာကျရာ ကြောက်လို့လား ဘုရား’

‘ဒကာမေးမှပဲ စဉ်းစားမိတယ်’
‘အဲဒါ မိန့်ပါဦး ဘုရား’
‘ကြောက်လို့ မဟုတ်လောက်ပါဘူး’

‘အဲဒါဖော်သူဟာ ဘုရားတော့ ယုံကြည်တယ်ပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်လိုဖြစ်လျက်နဲ့ ဘာ့ကြောင့် ပြောသူရဲ့ ဆိုလိုချက်နဲ့ တခြားစီဖြစ်အောင် အနက်ဖော်ရတာလဲ ဘုရား’
‘မသိလို့ပေါ့’

‘သူမသိတောင်မှ သူ့မှာ ဆရာစဉ်ဆက်တွေ ရှိမှာပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘ရှိပြီလား--’

‘သူတို့ သိကြရမှာပေါ့ ဘုရား’
‘သူတို့လည်း မသိကြလို့ပဲပေါ့’

‘တစ်ဦးမသိ တစ်ဦးသိ ဆိုတာလောက်တောင် မရှိနိုင်တော့ဘူးလား ဘုရား’
‘မရှိတော့လို့လို့ ပြောရမှာပဲ’

‘ဘာ့ကြောင့် သည်လိုဖြစ်ရတာလဲ ဘုရား’
‘အမှားဆီ သွားလို့ပဲ’

‘အဲဒါ ဘယ်အချိန်က စတာလဲ ဘုရား’
‘တတိယ သံဃာ့ညီလာခံကပဲ’

‘ဘယ်ကြောင့် သည်အမှားကို ညီလာခံက လက်ခံရတာလဲ ဘုရား’

‘အာဏာ အဖက်ခံရလို့ပေါ့’

‘အာဏာကို ထားသူက ဘယ်သူလဲ ဘုရား’

‘အိန္ဒိယတတိုက်လုံးကို အာဏာရသွားတဲ့ သူ့မွေးချင်း တစ်ရာ လောက်သတ်တဲ့ လူမှိုက်တစ်ယောက်ပေါ့’

‘ဓမ္မစက်က သူနဲ့ ဘာဆိုင်လို့လဲ ဘုရား’

‘ဆိုင်ပြီလား--’

‘အဲဒါ နားလည်ပါရစေ ဘုရား’

‘တိုတိုပဲ ပြောမယ်နော်’

‘မိန့်ပါ ဘုရား’

‘လူဟာ လူ့အစိတ်အပိုင်းတွေနဲ့ ဖွဲ့စည်းထားတာပဲ။ လူ့အစိတ် အပိုင်းတွေဟာ လူမဟုတ်ကြဘူး။ ဒါကြောင့် လူဟာ ကိုယ့်ကိုယ်လို မပိုင်ဘူး’

‘ဟုတ်သလိုပဲ ဘုရား’

‘ဒါကို လူမှိုက်က အားလုံးလင်းသွားအောင် အမြင်ပေါက်သွား တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ငါ့အကွက်တော့ တွေ့ပြီပေါ့’

‘ဘယ်လို တွေ့တာတဲ့လဲ ဘုရား’

‘ဓားအားကိုးနဲ့ နိုင်ထက်စီးနင်း လုပ်လာခဲ့တာ ဓားအားပျော့

သွားလျှင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ-မေးခွန်းရဲ့အဖြေ တွေ့သွားလို့ပေါ့’

‘အဲဒါက ဘာလဲ ဘုရား’

‘လူတွေ ကိုယ့်ကိုယ်ကို မပိုင်ဘူးဆိုတဲ့ အနုတ္တပေါ့’

‘ဓမ္မစက် လည်ပြီးသားပဲ။ အာဏာစက်က သံဃာထဲ ဘယ်လို
ဝင်တာလဲ ဘုရား’

‘သံဃာမညီညွတ်လို့ပေါ့’

‘မညီညွတ်တာက ဘယ်တုန်းက စတာလဲ ဘုရား’

‘ဒုတိယ သံဃာညီလာခံကပဲ’

‘တရားငြင်းခုံလို့ မညီညွတ်တာလား ဘုရား’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ဝိနည်းငြင်းခုံလို့ပဲ’

‘သံဃာကွဲလျှင် ကွဲတဲ့သံဃာတွေက လက်ခံတဲ့ဓမ္မလည်း တ
ခြားစီ ဖြစ်နိုင်တာပဲပေါ့ ဘုရား’

‘အဲဒါ အမှန်ပဲ’

‘ညီအောင် ညီလာခံလုပ်လည်း တတိုင်းပြည်လုံး အုပ်စိုးတဲ့
လူမှိုက်ကြိုက်တာကို ဘယ်လွန်နိုင်ပါ့မလဲ ဖြစ်ပြီပေါ့ ဘုရား’

ညီလာခံကလက်ခံပြီးလျှင် လက်ခံတာဟာ သံဃာ့သဘော
တရားပဲ မဟုတ်လား’

‘သည်သဘောတရားအရ အနက်ဖော်သူကလည်း ‘ဒုက္ခဟာ
အတ္တ’-လို့ ဖော်တော့တာပေါ့ ဘုရား?’
‘အဲသည်အတိုင်းပဲ’

‘တပည့်တော် လျှောက်ပါရစေဦး ဘုရား’
‘ဘာလဲ?’

‘တပည့်တော် မရှင်းသေးတာ ရှိပါတယ် ဘုရား’
‘ပြောလေ’

‘ဒုက္ခ’-ကို ‘အတ္တ’-လို့ တည့်တည့်မပြောဘဲ အတ္တ-လို့ ဘယ်
လိုသွယ်ဝိုက်ပြီး အရဖော်လို့လဲ ဘုရား’
‘ဒုက္ခအရ’-ဘာကောက်တယ်တဲ့လဲ’
‘ရုပ်နာမ်နှစ်ဖြာ ဘုရား’

‘အဲဒါတွေက လူ့အပြင်ကလား၊ အတွင်းကလား’
‘လူမှာ ဖြစ်တာတွေပဲ ဘုရား’

‘လူဆိုတာက အဲဒါတွေမပါဘဲ ဖြစ်နေတာ ရှိလို့လား’
‘ဘယ်ရှိမှာလဲပေါ့ ဘုရား’

‘သည်တော့ ဒုက္ခဟာ လူ-ပဲပေါ့’
‘ဒါပေါ့ ဘုရား’

‘လူဟာ အတ္တ-လား၊ ပရ-လား’
‘အတ္တ-ပေါ့ ဘုရား’

‘သည်တော့ ဒုက္ခဟာ အတ္တ-ဖြစ်မနေဘူးလား’
 ‘မဟုတ်ဘူးလို့တော့ ပြောတာပဲ ဘုရား’

‘ဘယ်လို မဟုတ်တာတဲ့လဲ’
 ‘လူ့အစိတ်အပိုင်းဟာ လူမဟုတ်လို့လို့ပေါ့ ဘုရား’

‘လူ့အစိတ်အပိုင်းဟာ လူအဖြစ်က သီးခြားဖြစ်လျင်တော့ လူ
 မဟုတ်ဘူး ပြောလို့ရတာပေါ့’
 ‘လူ့အဖြစ် ဖြစ်နေလည်း အဲသည်လိုဖြစ်နေတဲ့ ရုပ်နာမ်ဟာ
 လူမဟုတ်ဘူးဘဲ ပြောတာပဲ ဘုရား’
 ‘သည်အပြောကတော့ ကလေးကလားပဲ’

‘ကလေးကလားဆိုတာ ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘အပြောမပီဘူးလို့ ဆိုလိုတာပေါ့’

‘ဘယ်လို မပြီတာလဲ ဘုရား’
 ‘ရုပ်နာမ်ကို လူလို့ထင်ပြီးစွဲလို့ ဒုက္ခဖြစ်တာဆိုတော့ ဒုက္ခမဖြစ်
 အောင် လူလို့မစွဲဘူးဆိုလျင် ဒုက္ခငြိမ်းမလား’

‘မစွဲလျင် ငြိမ်းမလား ဘုရား’
 ‘ဘယ်လိုငြိမ်းမှာလဲ’

‘စွဲမှ စိုးရိမ်မှာ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘စိုးရိမ်မှ စောင့်ရှောက်မှာပဲ ဘုရား’
 ‘မစိုးရိမ်လို့ မစောင့်ရှောက်လျင်တော့ ဒုက္ခ ပိုမဖြစ်ပေဘူးလား’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား၊ သည်လို မပြီတာကိုး ဘုရား’

‘ဒါတွေ ရှည်သွားပြီ’
‘ဆိုလိုချင်တာကို အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘လူဟာ ပရ-မဟုတ်ဘူး၊ အနတ္တ-မဟုတ်ဘူး၊ ‘အတ္တ’-ဖြစ်နေ
တယ်’

‘ထင်ရှားပါ၊ ဘုရား’

‘လူ့အစိတ်အပိုင်းဟာလည်း လူနဲ့ သီးခြားမဟုတ်လျင်၊ အတ္တ-
ပဲ ဖြစ်တယ်’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘အဲသည် အစိတ်အပိုင်းဖြစ်တဲ့ ရုပ်နာမ်ဟာ ဒုက္ခအရိယသစ္စာ
ရဲ့ အရကောက် ဖြစ်တယ်’

‘အမှန်ပါပဲ ဘုရား’

‘သည်တော့ ဒုက္ခအရိယသစ္စဟာ အတ္တဖြစ်တယ်လို့ အဓိပ္ပါယ်
ရောက်အောင် အရဖော်ကြတယ်’

‘ဒါ-တကယ်မှားတာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါလည်း ဘုရားဉာဏ်တော်ဖြစ်တဲ့ တရားမှတ်စာတွေ လေ့
လာရပေမဲ့ သည်လို အရဖော်ချက်တွေရဲ့ အကူအညီနဲ့ လေ့လာရတာ
ဆိုတော့ မျက်မမြင်ရဲ့ လက်ဆွဲလမ်းပြခံရတဲ့ မျက်မမြင်လို့ တရားအ
လင်း မရနိုင်တာရဲ့ အကြောင်းတွေထဲက ဒါလည်း တစ်ကြောင်း ဖြစ်
တယ်’

‘ဒါဟာ တရားမှတ်စာတွေရှိလျက်နဲ့ တရားမရနိုင်ခြင်းရဲ့ အ

လွန်ကြီးမားလွန်းလို့ မကျော်နိုင်ကြတဲ့ အကြောင်းကြီးပဲပေါ့ ဘုရား’
‘အစစ်ပဲ’

‘ဓမ္မတ္ထပြတယ်’-ဆိုတဲ့ ဓမ္မ အရဖော်ချက်တွေဟာ ဘုရားရဲ့
ဓမ္မပြချက်နဲ့ ပြောင်းပြန်ကို ပြနေကြတယ်လား ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘ဓမ္မပြချက်ကို ဓမ္မအရဖော်ပြချက်ရဲ့ အကူမယူဘဲ မြင်လို့မရ
ဘူးလား ဘုရား’
‘ရတော့ ရကောင်းတယ်’

‘ဓမ္မပြချက်ကို ကိုယ်တိုင်မြင်အောင် အရဖော်ကြည့်သူ ရှိနိုင်
သလား ဘုရား’
‘ရှိတယ်-ပြောလို့ခက်အောင် ရှားတယ်’

‘ဘာကြောင့်လဲ ဘုရား’
‘အပိုးကျိုးသွားပြီ ဖြစ်လို့ပဲ’

‘ဘယ်လိုအပိုးကျိုးတာလဲ ဘုရား’
‘ဓမ္မ အရဖော်ချက်တိုင်း သိနေတဲ့ အပိုးကျိုးတာပေါ့’

‘အဲဒါက ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ ဘုရား’
‘တရားကို သည်ဘဝမှာ တို့မရနိုင်ဘူး၊ နောင်ဘဝကျမှပဲလို့
ဖြစ်တယ်’

‘မရနိုင်ဘူး-ဆိုတာ လုပ်ကြည့်ပြီးလို့လား ဘုရား’
‘ပြီးလို့လည်း ဖြစ်တယ်၊ မပြီးလည်း ဖြစ်တယ်’

‘နားမလည်စရာပဲ ဘုရား’
‘ဟုတ်မှာပဲ’

‘ဒါလည်း ရှင်းပါဦး ဘုရား’
‘တရားအရဖော်ချက်ရဲ့ ပြောတာက တရားဟာ လူကို-ငြင်း
ဆိုရတာပဲ’

‘လူဟာ ရုပ်နာမ်။ ရုပ်နာမ်က ဒုက္ခ။ ဒုက္ခဟာ အနတ္တ။ သည်လို
ဖြစ်လို့လား ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘လူကို ဘယ်သူက ငြင်းရမှာလဲ ဘုရား’
‘လူကို လူက-လေ’

‘ဘယ်လို ငြင်းမှာလဲ ဘုရား’
‘လူမဟုတ်ဘူး-လို့ ငြင်းရမှာပေါ့’

‘လူက ကိုယ့်ကိုယ်ကို လူမဟုတ်ဘူး-လို့တော့ လုပ်လို့ ရစရာ
မရှိတာပဲ ဘုရား’
‘ရတယ်ပဲ ထားပါဦး။ ရသူဟာ လူကောင်းစာရင်း ဝင်ပါဦး
မလား’

‘ဒါကြောင့် တရားရမှာကို နောင်ဘဝ ရွှေ့ကြတာလား ဘုရား’
‘အမှန်ပဲ’

‘နောင်ဘဝဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာကမ်းကို မလွန်ဘူးလား ဘုရား’
‘လွန်ပြီပေါ့’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာဖြစ်လျက်နဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကမ်းကို လွန်ရသလား
ဘုရား’
‘မလွန်လို့ ပြီးမှ မပြီးတာပဲ’

‘သူတို့က လွန်မှန်း မသိကြဘူးလား ဘုရား’
‘သိလည်း မျက်စိမှိတ်ပြီး လွန်တာပဲ’

‘ဓမ္မ အရဖော်ချက်က သည်လိုပဲ ပြလို့လား ဘုရား’
‘ပြပြီပေါ့’

‘ဓမ္မလေ့လာသူတိုင်းက သည်လို အပိုးကျိုးပြီး နေကြတာကိုး
ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ဓမ္မ အရဖော်ချက်လွှတ်ပြီး ဓမ္မလေ့လာလျင်၊ ဓမ္မအရကို
အမှန်အတိုင်း မြင်နိုင်မလား ဘုရား’
‘အလွန်ကြီး ကြိုးစားရလိမ့်မယ်’

‘ဘာတွေ ကြိုးစားရမှာလဲ ဘုရား’
‘များတယ်’

‘ပဌမတစ်ခုလောက် မိန့်ပါဦး ဘုရား’
‘လူရာမဝင်အောင် နေနိုင်ဖို့ပဲ’

‘နောက်တစ်ခုလောက် လုပ်ပါဦး ဘုရား’
‘တကယ်မသိတာကို တကယ်မသိဘူးသိအောင် နေနိုင်ဖို့ပဲ’

‘ထပ်လုပ်ပါဦး ဘုရား’
 ‘တကယ်လိုအပ်တာ မဟုတ်တာကို လိုအပ်တာ မထင်အောင်
 နေနိုင်ဖို့ပေါ့’

‘နောက်ထပ် လုပ်ပါဦး ဘုရား’
 ‘ဓမ္မမှတ်စာ သုတရှိအောင် နေနိုင်ဖို့ပဲ’

‘ပြီးတော့ နောက်တစ်ခုပေါ့ ဘုရား’
 ‘လူ့ဓလေ့အသိနဲ့ မဝေးအောင် နေနိုင်ဖို့ပေါ့’

‘ပြီးတော့ နောက်ထပ်ပေါ့ ဘုရား’
 ‘ကိုယ်လုပ်သမျှ-ဖြစ်သမျှကို အဓိပ္ပါယ်သိအောင် နေနိုင်ဖို့ပဲ’

‘မကုန်သေးဘူးလား ဘုရား’
 ‘ကုန်လောက်ပါပြီ’

‘ဒါတွေက ဓမ္မမှတ်စာက ဓမ္မအရ အသိရဖို့ အလွန်ကြီးကြီး
 စားရတာတွေဘုရား-နော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဓမ္မအရ-သိပြီးသူ့ဆီက ဓမ္မအရသိဖို့ဆိုလျှင် သည်လောက်
 မလိုဘူးထင်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’

‘ဆရာတော် မိန့်ကြားချက်တွေ ကြားရတော့ အကျိုးတွေများ
 လိုက်တာ ဘုရား။ ဝမ်းသာမဆုံးအောင်ပါပဲ ဘုရား’
 ‘စကားက ပြောစရာတွေချည်း ဖြစ်နေတော့၊ လိုရင်းကို မကပ်

မိနိုင်းသေးဘူး’

‘မကပ်မိသေးလည်း အရေးမကြီးပါဘူး ဘုရား’
‘အေး--သည်နေ့တော့ သည်လောက်နဲ့ နားကြဦးစို့’

‘ကောင်းလှပါတယ် ဘုရား’
‘ကောင်းပြီ၊ ညဉ့်တောင် အတော်နက်ပြီပဲ’

အခန်း(၂)
ဒုတိယနေ့ ဆွေးနွေးခန်း

၉။ ဘုရားခန္ဓာလွန်ပေမဲ့ ဘုရားဓာတ် သည်နေ့ထိ ရှိနေတယ်

‘ဒကာတို့ နေရထိုင်ရတာ မျှတကြရဲ့လား’
‘ကောင်းပါတယ် ဘုရား’

‘တောထဲဆိုတော့ မြို့ပြအနေနဲ့ ခြားလိမ့်မယ်’
‘အထူးတောင် လန်းဆန်းရပါတယ် ဘုရား’

‘ကောင်းသားပဲ’
‘ဆရာတော်ကျောင်းက အတော်တိတ်တာပဲ ဘုရား’

‘လေတွေ မတိုက်ဘူးလား’
‘လေကတော့ တဝှမ်းပဲ ဘုရား’

‘အိပ်လို့တော့ ပျော်ကြရဲ့လား’
‘နည်းနည်းပဲ အိပ်ကြတယ် ဘုရား’

‘အိပ်ရာစိမ်းပြီ ထင်တယ်’
‘ဆရာတော် မိန့်ကြားတာတွေ ပြန်ပြောနေကြလို့ပါ ဘုရား’
‘အင်း--အင်း--’

‘မနေ့က ပြောခဲ့တာ ဆက်မိန့်ပါဦး ဘုရား’
‘မနေ့က ဘာက စခဲ့တာလဲ’

‘ဓမ္မသာကမ္ဘာလုပ်ရာမှာ သူတို့ပြောတာကို ပြန်မေးလျင် မဖြေ
ချင်ပဲ စိတ်ခုကြတယ် ဆိုတာပါ ဘုရား’
‘ဟုတ်ပြီ’

‘ဒါ မကျေမနပ် မဖြစ်ဘို့ပြောတော့၊ မကျေနပ်စရာက ဖြစ်နေ
တော့ မတတ်နိုင်တဲ့ ပြဿနာပြေဖို့ ဘုရားဆီသွားခိုင်းတာပါပဲ ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါ။ ဘုရားမရှိ မဖြစ်ဘို့၊ ဘုရားဆိုတာ တရားပဲ-လို့
ပြောခဲ့တာပဲ’

‘တရားကို ဘုရားပဲရတာ မဟုတ်ဘဲ ဘုရားပြုလို့ လူတွေလည်း
ရတယ်လို့ရောပေါ့ ဘုရား’
‘တရားရသူတွေ ပြတ်သွားပြီး၊ တရားမှတ်စာတွေပဲ ကျန်တဲ့
အခါ အဲဒါတွေလေ့လာပြီး တရားရဖို့ မလွယ်ကြောင်း ပြတာနဲ့ ဆုံးခဲ့
တယ်နော်’
‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘သည်နေ့ ဆက်ရအောင်’
‘နာကြားရန် အသင့်ပါ ဘုရား’

‘ဘုရားမဟုတ်တဲ့လူတွေလည်း တရား ရကြတယ်နော်’
‘မှတ်မိပါတယ် ဘုရား’

‘ဘုရားဆီက တရားဟောတာ ရလို့ဖြစ်ဖြစ်၊ တရားနာရသူဆီ
က ဖြစ်ဖြစ်၊ အဲသည်သူတွေ မရှိတဲ့နောက်မှာ တရားမှတ်စာတွေဆီက
ပဲ ဖြစ်ဖြစ် တရားရတဲ့သူတွေ ရှိတယ်’
‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’

‘အဲသည်သူတွေဟာ ဘုရားနဲ့ ထပ်တူတွေပဲ’
 ‘ဘုရား?’
 ‘ခက်ပြီ’

‘အဲဒါတွေဟာ ဘုရားသာဝကတွေပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’
 ‘အဲသည်လိုပဲ ပြောရအောင်လား ဘုရား’

‘သာဝက-ဆိုတာ ဘာလဲ’
 ‘တပည့်-ပေါ့ ဘုရား’

‘ဒကာတို့က စကားလုံးပဲ ဆောင်သူတွေလား’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘တပည့်ဟာ သာဝက၊ သာဝကဟာ တပည့်ပေါ့’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’

‘သာဝက’-ဆိုတာ စကားနားထောင်သူပဲ’
 ‘ဘုရားသာဝကဆိုတော့ ဘုရားရဲ့စကားကို နားထောင်သူပေါ့
 ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’

‘နားထောင်သူဆိုတာ နားလည်လိုက်နာသူလို့လည်း အဓိပ္ပါယ်
 ရမလား ဘုရား’
 ‘ရပြီပေါ့’

‘သည်လိုဆိုတော့ သာဝက-ဆိုတာ ဘုရားရတဲ့တရားကို ရသူ

ပဲပေါ့ ဘုရား’

‘ဘုရားဆိုတာ ဘုရားဉာဏ်ပွင့်လာလို့ ဘုရားဖြစ်တာနော်’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဘုရားဉာဏ်ဟာ တရားပဲဆိုတာလည်း သိခဲ့ကြပြီနော်’
‘သိခဲ့ပါပြီ ဘုရား’

‘သည်တော့ ဘုရားဓာတ်ဟာ ဘုရားရဲ့အသိဉာဏ်တော် ဓမ္မ
ဖြစ်တဲ့ဓာတ်ပဲ မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’

‘သာဝကမှာ အဲသည်ဓာတ် ဝင်မလား၊ မဝင်ဘူးလား ကြည့်ရ
မယ်’

‘လူတွေမှာ ဘုရားဓာတ်စီးတာ သဘောပေါက်ရပါပြီ ဘုရား’
‘ကောင်းပြီ’

‘ဘုရားဓာတ်စီးသူဟာ ဘုရားလား-ဘုရား’
‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘုရားလိုတော့ လှုပ်ရှားပြောဆိုနိုင်မလား ဘုရား’
‘အဲဒါတွေ လုပ်နိုင်တယ်’

‘ဆရာတော်ကို အတိုင်းမသိ ကျေးဇူးတင်ရမှာပါ ဘုရား’
‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ကြားရတာတွေဟာ အတိုင်းမသိ နှစ်သိမ့်စရာတွေ ဖြစ်လို့
ပါပဲ’

‘ဘာတွေသိသွားလို့လဲ’
 ‘တပည့်တော်တို့ရဲ့ အကိုးကွယ်ခံဘုရားဟာ လွန်မူရာက ပြန်
 ကြွလာတာ တွေ့ရသလို ဖြစ်လို့ပါ ဘုရား’

‘ဘုရားဟာ တကယ် လွန်တော်မမူသေးဘူး’
 ‘တပည့်တော်တို့က ဘုရားကို သမုတုတ္ထလောက် သိတာ ဆို
 တော့ ဓာတ်တော်ဝေပြီး၊ စေတီ-ရုပ်ပွားပဲ ကြွင်းတော့တယ် မှတ်ထင်ပြီး
 အားငယ်နေကြတာပါ ဘုရား’

‘ဘုရားကိုယ်တော်က ဘုရားဓာတ် မဟုတ်ဘူး၊ ဘုရားဓာတ်
 ကလည်း ဘုရားကိုယ်တော် မဟုတ်ဘူးပဲ’
 ‘ဘုရားကိုယ်တော်က အသက်ရှစ်ဆယ်မှာ လွန်တော်မူပေမဲ့
 ဘုရားဓာတ်က လူတွေဆီမှာကူးပြီး ကျန်ခဲ့တာ သိရပါပြီ ဘုရား’

‘ဒါထင်ရှားအောင် ပြောရမယ်’
 ‘ပြောပါဘုရား’

‘လူတွေဟာ ကောက်တွေ-ဂျုံတွေရဲ့ အထောက်အပံ့နဲ့ အ
 သက်ရှင်နေကြတာနော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲသည် ကောက်တွေ-ဂျုံတွေက ဘယ်ကလာတာလဲ’
 ‘ကောက်ပင်-ဂျုံပင်တွေကပေါ့ ဘုရား’

‘ကောက်ပင်-ဂျုံပင်တွေ သေသွားကြလျင် ကောက်တွေ-ဂျုံ
 တွေရော သေသွားကြသလား’
 ‘အပင်တွေသေတာနဲ့ အသီးအနှံတွေက မသေပါဘူး ဘုရား’

‘မသေတော့ ဘယ်လိုဖြစ်ကြသလဲ’
‘အသီးအနှံတွေက အပင်တွေပေါက်ပြီး နောက်ထပ်အသီး
အနှံတွေပဲ ဖြစ်စေမှာပါ ဘုရား’

‘သည်တော့ မျိုးမပြုတ်သမျှပဲပေါ့’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား။ အသီးအနှံမျိုး မပြုတ်သမျှ သည်အ
သီးအနှံတွေဟာ လူတွေကို အထောက်အကူ ပြုနေမှာပါ ဘုရား’

‘ဘုရားဓာတ်ကလည်း သည်လိုပဲပေါ့’
‘ဝမ်းသာရပါတယ် ဘုရား။ အတိုင်းမသိပါ ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုတော့--’
‘အမိန့်ရှိပါဘုရား’

‘ပြဿနာ မဖြေရှင်းနိုင်လျှင်--’
‘သွားရမည့်နေရာ သိပါပြီ ဘုရား’

‘ဘယ်လဲ?’
‘ဘုရားဓာတ်စီးသူဆီပါ ဘုရား’

‘ဟုတ်ပြီ’
‘ဘုရားဓာတ်စီးသူဟာ တရားရှိသူဖြစ်လို့ ပြဿနာတွေ ဖြေ
ရှင်းနိုင်တဲ့ တရားသူကြီးဖြစ်တာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်းပဲ သိပါပြီဘုရား’
‘ဒါ-ကူမည့်သူကို သိတာပဲ’

၁၀။ လက်စားချေစနစ်ဟာ ကျောချင်းခိုင်းကြတာပဲ

‘သည်လိုသိရတော့ လျှောက်ချင်ပါတယ် ဘုရား’
‘ပြောပေါ့’

‘သူမေးစကားကို ပြန်မေးတာ၊ မပြောလို့ မကျေနပ်တာဟာ
မပြောတာကို လက်စားချေရာ ရောက်သလား ဘုရား’
‘ရောက်တယ်’
‘အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘မကျေနပ်တာဟာ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ’
‘အဲဒါ မသိအောင်ဘဲ ဘုရား’

‘မပြောချင်လည်း နေပေါ့’-လို့ ဖြစ်တာပဲ’
‘ဒါတော့ ဒါပေါ့ဘုရား’

‘ဒါကို ပုံစံထုတ်လျင် ဘယ်ပုံပေးမလဲ’
‘ဒါလည်း မသိအောင်ဘဲ ဘုရား’

‘မပြောချင်ဘူး-ဆိုတဲ့သူက ကိုယ့်ကိုမျက်နှာမူတဲ့ပုံလား၊ ကျော
ခိုင်းတဲ့ပုံလား’
‘ကျောခိုင်းတဲ့ပုံပေါ့ ဘုရား’

‘နေပေါ့’-ဆို သူ့ပုံကကော’
‘ကျောခိုင်းတဲ့ပုံပါပဲ ဘုရား’

‘မေးတာငြင်းသူနဲ့ အငြင်းခံရသူဟာ ကျောချင်းခိုင်းသွားတဲ့

ပုံတွေ ထွက်ပါလား’

‘ဟုတ်တယ် ဘုရား၊ အဲသည်ပုံပဲ ပေါ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အမေးခံရသူက ကျောခိုင်းတော့ မေးသူက မျက်နှာမူတာ
လုပ်သေးလား’

‘မလုပ်ပါဘူး ဘုရား’

‘သူ့ကျောခိုင်းလို့ ကိုယ်လည်းကျောခိုင်းတာဟာ လက်စားချေ
တာပဲ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ထင်ရှားပါပြီ ဘုရား’

‘လက်စားချေစနစ်ဟာ တလောကလုံး သုံးတဲ့စနစ်ပဲ’

‘ခွေးတွေ၊ ကြောင်တွေ၊ ကျွဲတွေ၊ နွားတွေလည်း သည်စနစ်ပဲ
သုံးနေကြတာပဲလား ဘုရား’

‘အာဏာရှိ-အာဏာမဲ့၊ ပညာရှိ-ပညာမဲ့၊ ဥစ္စာရှိ-ဥစ္စာမဲ့ ဗြဟ္မာ
နတ်လူ ခပ်သိမ်းသူတွေကို သည်လက်စားချေ စနစ်ထဲက လူတွေ ဖြစ်
လို့ လောကီသားတွေ-လို့ ပြောရတာပဲ’

‘အဲသည်စနစ် လွန်မြောက်တဲ့လူ ခပ်သိမ်းလူဆိုလျှင် လော
ကီကလွန်မြောက်သူ-လို့ ပြောရပြီလား ဘုရား’

‘ပြောရပြီပေါ့’

‘လက်စားချေစနစ်က လွတ်မြောက်သူတွေရဲ့ အဖြစ်ကို အား
ကျလိုက်တာ ဘုရား’

‘သာဓုပဲ’

‘သာဓုက တစ်ကြိမ်ပဲလား ဘုရား’
 ‘နှစ်ခါလောက်ပြောလည်း ရမှာပါ’

‘ဒါပဲလား ဘုရား’
 ‘တော်ရောပေါ့’

၁၁။ ငုံ့ခံတာဟာ တစ်ခုခု ကြောက်နေလို့

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘သံသယတွေက လာဦးမှာ’

‘လုပ်ပါဦး ဘုရား’
 ‘ငုံ့ခံသူဆိုတာလည်း လောကမှာ ရှိတာပဲ’

‘အဲသည်လူကတော့ လက်စားမချေဘူးဘုရား-နော်’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သူက ဘာဖြစ်လို့ ငုံ့ခံတာလဲ ဘုရား’
 ‘စစ်ကြည့်မှ သိမှာပဲ’
 ‘အဲဒါ စစ်ပါဦးဘုရား’

‘ငုံ့ခံသူဟာ ခံစားချက်မှာ မဆိုးလို့လား’
 ‘ဆိုးမှာပဲပေါ့ ဘုရား’

‘ဆိုးလျက် ဘယ်ကြောင့် လက်စားမချေတာလဲ’
 ‘လက်စားချေလည်း ဆိုးတာမပျောက်လို့များလား ဘုရား’

‘လက်စားချေသူတွေက ဆိုးတာပျောက်လို့လား’

‘သည်လိုတော့ မဟုတ်ဘူး ဘုရား’

‘ခံရလို့ ဆိုးတာဟာ လက်စားမချေလည်း သူ့ဟာသူပျောက်
တာပဲ၊ ချေလည်း သူ့ဟာသူ ပျောက်တာပဲ’

‘သည်လိုဆိုတော့ ဘာကြောင့် လက်စားချေရတာလဲ ဘုရား’

‘သူများခံရအောင် နောက်ထပ်မလုပ်ဝံ့ဘို့ ရည်ရွယ်ရင်းနဲ့
လက်စားချေတာပဲ’

‘သည်ရည်ရွယ်ရင်းအတိုင်း ရည်ရွယ်ပါ့မလား ဘုရား’

‘ရွယ်ရွယ်-မရွယ်ရွယ် အရင်းကတော့ ဒါပါပဲ’

‘ငဲ့ခံသူကို ဘယ်လိုနားလည်ရမလဲ ဘုရား’

‘ကြောက်လို့လို့ နားလည်ပေါ့’

‘ဘာကြောက်တာလဲ ဘုရား’

‘လက်စားချေလျင် အချေခံရသူက ပြန်ချေမှာ ကြောက်နိုင်
တယ်’

‘အဲဒါမကြောက်သူ ဆိုလျင်ကော ဘုရား’

‘အနိုင်မခံသူကို သူများတွေက လန့်ကြတယ်။ သည်လို
အလန့်ခံရမှာလည်း ကြောက်နိုင်တယ်’

‘အဲဒါလည်း မကြောက်သူဆိုလျင်ကော ဘုရား’

‘သူပြုတာ အဆိုးပဲ၊ ကိုယ်မပြုတော့ ကိုယ်မဆိုးဘူး-နှလုံးသွင်း
ပြီး ကိုယ်အဆိုးဖြစ်မှာလည်း ကြောက်နိုင်တယ်’

‘အဆိုးရဲ့အပြစ်အနာအဆာတွေကို မြင်တတ်သလို နှလုံးသွင်း
ပြီး အဲဒါတွေကြောက်တာလား ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘အဲသည်ထဲမှာ အဆုံးမမြင်သံသရာလည်း ပါမှာပဲ ဘုရား’
‘ဒါတွေလည်း ကြောက်တာပဲ’

‘သည်တော့ ငွ်ခံတာကို ချီးမွမ်းဖို့ ကောင်းပါ့မလား ဘုရား’
‘ဘယ်ကောင်းမလဲ’

‘လက်စားချေတာကိုယ်တိုင်က သူများနစ်နာစရာ နောင်မလုပ်
ဝံ့ဘို့ဆိုတော့ ဘုရား---’
‘ပြောပါဦး’

‘ငွ်ခံလျှင် ရောင့်တက်တာ ခံရမှာပေါ့ ဘုရား’
‘စကားနဲ့တင်တာ ငွ်ခံလျှင်၊ လက်နဲ့တင်တာ ခံရမှာပဲ’

‘ငွ်ခံတာဟာ အပြစ်တောင် ရှိလာပါလား ဘုရား’
‘ပြောစမ်းပါဦး’

‘လူမိုက်အလိုလိုက်တော့ အမိုက်စော်ကား ခံရဖို့ ဖြစ်လို့ပေါ့
ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ငွ်ခံတာဟာ မလုပ်သင့်တာပဲ’

‘အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’
‘အဂတိ-လို့ ပါဠိလို ခေါ်တယ်’

‘အဲဒါအဓိပ္ပါယ်က ဘာလဲ ဘုရား’
‘မလိုက်သင့်ရာ-လို့ပေါ့’

‘အဂတိလိုက်တယ်-ဆိုတာ မကောင်းဘူး ဆိုလိုတာလား ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘ဘာအဂတိလဲ ဘုရား’
‘ဘယာဂတိ ခေါ်တာပေါ့’

‘အဲဒါက ဗမာလို ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ကြောက်လို့ မလိုက်သင့်ရာ-ပေါ့’

‘အဂတိလိုက်သူဟာ အလေးစား မခံထိုက်သူပဲ ဘုရား’
‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သူက ဘာကြောင့် အလေးစား မခံထိုက်တာလဲ ဘုရား’
‘လူအဖြစ်က လျော့ကျအသွားခံရလို့ပေါ့’

၁၂။ လက်စားလည်းမချေ ငုံ့လည်းမခံချင်လျင် လွတ်မြောက်မှုရ
အောင်လုပ်

‘လက်စားချေလည်း မကောင်း၊ ငုံ့ခံလည်း မကောင်း-ဆိုတော့
ဘာလုပ်ရမယ် မသိတော့အောင်ပဲ ဘုရား’

‘သည်လို မသိတာက ဒကာတို့ပဲ မကပါဘူး’

‘အားလုံးပါ ဘုရား’

‘သည် မကောင်းတာနဲ့ ထွေးလုံးရစ်ပတ် နေရတာ ပြဿနာပဲ’
‘ပြဿနာပေမဲ့ ရှောင်လမ်းမှ မရှိတော့တာပဲ ဘုရား’

‘မရှိတာလား၊ မသိတာလား?’

‘ရှောင်လမ်းမသိတော့ မရှိဘူးပဲ ပြောရတာပေါ့ ဘုရား’

‘မသိတာကို သိအောင်လုပ်ပြီး သွားလျင်၊ ရှောင်လမ်း ရှိသွား
မှာပေါ့’

‘ပြဿနာအဖြေက လွယ်လွယ်လေးပဲ ဘုရား’

‘တစ်ခုခုနဲ့ ငြိမနေလျင် ဘာမှခက်တာ မရှိပါဘူး’

‘သိအောင်လုပ်တဲ့လမ်းလည်း ညွှန်ပါဦး ဘုရား’

‘သူညွှန်ပြနေတဲ့ လုပ်ငန်းရဲ့ပန်းတိုင်ဟာ ‘လွတ်မြောက်မှုဖြစ်
တယ်’-လို့ တကြော်ကြော်အော်နေတဲ့သူရဲ့ အသံ မကြားဖူးဘူးလား?’

‘ကြားဖူးတာပေါ့ ဘုရား’

‘ဘယ်သူတဲ့လဲ’

‘ဘုရား-ပေါ့ ဘုရား’

‘သူ့ဆီတော့ ဘာ့ကြောင့် မသွားတာလဲ’
‘သူ့ကို သည်လိုတွေ အသုံးချရမှာလို့ မသိလို့လို့ပဲ ပြောရမှာပဲ
ဘုရား’

‘ဘာ့ကြောင့်များ သည်လိုက မသိ-နေရတာလဲ’
‘ဘုရားဆိုတာ သိပ်မြင့်မြတ်တယ် သိနေရတာပဲ ဘုရား’

‘ဟုတ်သားပဲ’
‘ဘုရားကပြောမည့် လွတ်မြောက်မှုဆိုတာလည်း တပည့်တော်
တို့မှာဖြစ်တဲ့ ပြဿနာမျိုးက လွတ်မြောက်တာလို့-မမှတ်ဘူး ဘုရား’

‘ဘာက လွတ်မြောက်တာ ထင်သလဲ’
‘သည် သတ္တဝါအဖြစ်က လွတ်မြောက်တာလို့ပေါ့ ဘုရား’

‘ဘုရား--ဘုရား---’
‘ဘုရားမတနဲ့ ဘုရား’

‘သတ္တဝါဆိုတာ လူ့အဖြစ်လည်း ပါမှာပေါ့နော်’
‘ပါတာပေါ့ ဘုရား’
‘ဘုရား--ဘုရား---’

‘ဘယ်လိုကြောင့် ဘုရား-တတာလဲ ဘုရား’
‘လူက လွတ်မြောက်အောင်ဆိုတာ အသေကြီး သေတာပဲ
မဟုတ်လား၊ မတွေ့ကောင်း မပြောကောင်းတဲ့ စကားပဲ’

‘ဒါနဲ့ ဘုရား-တရသလား ဘုရား’
‘သည်လောက် မိုက်မှောင်ကျနေသူ လင်းအောင်၊ ဘုရားပဲ’

တတ်နိုင်မှာမို့ ဘုရားခေါ်လိုက်တာပါ’

‘သည်လိုဆိုလျှင် ဘုရား---’
‘ရပ်မထားပါနဲ့’

‘ဆက်လျှောက်မလိုပါ ဘုရား’
‘ဖြည်းဖြည်း ပြောပါ’

‘တရားတင်ပြသူကို ပြန်မေးတဲ့အခါ တင်ပြသူ အမေးမခံချင်
ကြောင်း တုံ့ပြန်ပြီပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်ပြီ’

‘အဲဒါ သည်အတိုင်းနေရလည်း မကောင်းဘူး’
‘ဟုတ်ပါ’

‘ပြန်ပြောလျှင်လည်း စိတ်အဆိုးခံရမှာမို့ မကောင်းဘူး’
‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ဒါကို ဘုရား---’
‘သည်အစွန်းနှစ်ရပ် မကပ်အောင်ပေါ့’

‘ဘုရားဓာတ်စီးသူပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါဗျာ’

‘ဆရာတော်က ညွှန်ပြပါ ဘုရား’
‘ဒါကလည်း ဘုရားနဲ့ ဘုရားဓာတ်ရသူကလွဲလို့ ပြနိုင်တာ၊
လုံးလုံးပဲ မရှိဘူး’

‘နာလိုလှပါတယ် ဘုရား’

‘သူပြောစကား ပြန်အရှင်းခိုင်းလို့ စိတ်ဆိုးသူကို ကြည့်ရမယ်’
‘ဘယ်လို ကြည့်ရမှာလဲ ဘုရား’

‘စိတ်ဆိုးတာ-လို့ မြင်တာမှာထက် ပိုမြင်အောင် ကြည့်ရမယ်’
‘ဘယ်လို ပိုမြင်စရာရှိလို့လဲ ဘုရား’

‘ပိုမြင်စရာတွေက အများအပြားဟာပဲ’
‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’

‘အစဆုံး မြင်စရာက ဘာ့ကြောင့်စိတ်ဆိုးလဲပေါ့’
‘ဒါတော့ မြင်နိုင်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဘာ့ကြောင့်ဆိုးတယ် မြင်ရသလဲ’
‘ရှင်းနေတာပဲ ဘုရား’

‘ရှင်းအောင်လုပ်ပါဦး’
‘ဖြေစရာ ဟုတ်တိပတ်တိ မရှိလို့ပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တာပဲ’
‘ရှိလျင် ဖိုးဖြေချင် ဖြစ်နေမှာပေါ့ ဘုရား’

‘မရှိတာနဲ့ စိတ်ဆိုးရသလား’
‘စိတ်ဆိုးစရာအပြင် နည်းလမ်းက မရှိတော့လို့ပေါ့ ဘုရား’

‘မဟုတ်တာပဲ’

‘ဘယ်လိုရှိသေးလို့လဲ ဘုရား’

‘မသိဘူးဗျာ-လို့ ပြောလျင် ဖြေတာ မဟုတ်လို့လား’
‘ဟုတ်တော့ ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်လျင် သည်လိုပြောပေါ့’
‘ပြောလျင် သူ အရှက်ကွဲခံရမှာပေါ့ ဘုရား’

‘မဖြေဘဲ ငှီးတိနေတော့ အရှက်ကွဲ မခံရလို့လား’
‘မဖြေဘဲ စိတ်ခုပြတော့ အရှက်ခွဲခံရတာက သက်သာလို့ပေါ့
ဘုရား’
‘ဒကာကတော့ ပြောပြီ’
‘မဟုတ်လို့လား ဘုရား’

‘ဘယ်လို ဟုတ်လို့လဲ’
‘စိတ်ခုပြလိုက်တော့ မေးသူက သူ့အမေးမှားသွားသလား၊ ဘာ
လား-နဲ့ မေးဖို့ တန့်သွားပြီး ပြဿနာအေးသွားမှာ မဟုတ်လား ဘုရား’

‘ကိုယ့်အပြစ်ကို သူ့အပြစ်လိုလို လုပ်လိုက်တာပေါ့လေ’
‘အဲသည်လိုတော့ ဖြစ်မှာပဲ ဘုရား’
‘သည်လိုဆိုတော့ ဒကာပြောတာ ပြောင်းပြန်ဖြစ်နေပြီ’

‘ဘယ်လို ပြောင်းပြန်ဖြစ်တာလဲ ဘုရား’
‘မသိဘူး-ဖြေလို့ အရှက်ကွဲခံရတာထက် ကိုယ့်အပြစ်ကို သူ
အပြစ်လိုလုပ်လို့ အရှက်ကွဲခံရတာက ပိုမဆိုးလို့လား’

‘ဘယ်လို ပိုဆိုးလို့လဲ ဘုရား’

‘ကိုယ့်အပြစ်ကို သူ့အပြစ်လုပ်တာ နှစ်ခါပြန် ရှက်စရာဖြစ်နေပါတယ်’

‘ဘယ်လို နှစ်ခါပြန်လဲ ဘုရား’

‘မသိတာက တစ်ခါ၊ အဲသည်မသိတာကို ဖုံးလွှမ်းတာက တစ်ခါပေါ့’

‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’

‘ဖြေစရာ ဟုတ်ဟုတ်ညားညား မရှိဘူးဆိုတာကို ပြန်ဆက်ရအောင်’

‘အမိန့်ရှိပါဘုရား’

၁၃။ စကားနက်မသိဘဲ စကားဆောင်သူ ကလေးအသိပဲ ရှိမယ်

‘ဘုကြောင့် ဖြေစရာ မရှိရတာလဲ’

‘သူပြောတာကို ပြတဲ့စာထဲ မပါလို့ပေါ့ ဘုရား’

‘စာ-ဆိုတာ စကားသင်္ကေတ အမှတ်အသား မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘စကား-ဆိုတာကလည်း လောကမှာ တကယ်တည်ရှိနေတာတွေရဲ့ ဖြစ်ပုံပျက်ပုံပြတဲ့ အမှတ်အသားတွေပဲ မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုတော့ စကားနားထောင်တာဟာ စကားကိုပဲ နားထောင်တာလား၊ စကားနက်-လို့ ဆိုရတဲ့ စကားက ဆောင်ပြတဲ့ လောကအဖြစ်အပျက် သိအောင် နားထောင်တာလား’

‘စကားနက်သိအောင်ပါ ဘုရား’

‘စာဖတ်တာလည်း စကားနဲ့ ထူးဦးမလား’
‘မထူးပါဘူး ဘုရား’

‘စကားနက်မသိဘဲ စကားဆောင်သူဆိုတာ လောကမှာ မရှိ
ဘူးလား’

‘အများကြီး ရှိတာပေါ့ ဘုရား’
‘ဘယ်သူတွေလဲ’

‘ကလေးတို့၊ လူအ-တို့ပေါ့ ဘုရား’
‘ဘုရားက အဲသည်သူတွေကို သည်လိုအကောင်နဲ့ မပြောဘူး’

‘ဘာနဲ့ပြောလဲ ဘုရား’
‘အဖြစ်နဲ့ ပြောတယ်’

‘အဖြစ်က ဘယ်လိုမှီလဲ ဘုရား’
‘စကားလုံး ဆုံးတာ’-ပဲပေါ့’

‘အဲဒါကို ဘယ်လိုပြောလဲ ဘုရား’
‘ပဒပရမ’-လို့ပဲ’

‘ပဒပရမလူ-ဆိုတာ တရားမရသူ-လို့ သိနေတာ ဘုရား’
‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ပုထုဇဉ်ပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်လိုဆိုတော့ သူလည်း ကလေးပဲပေါ့ ဘုရား’
‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ပုထုဇဉ်ဆိုတာ အမှိုက်အကန်းလို့ ဘုရား အသိအမှတ်ပြုတာ
ပဲ ဘုရား’
‘ဟုတ်သားပဲ’

‘ကလေးကလည်း အမှိုက်အကန်းပဲ မဟုတ်လား ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါ’

‘သည်ကလေးအဖြစ်ဟာ တကယ့် ကလေးအဖြစ်ထက် ဆိုးမှာ
ဘုရားနော်’
‘ဘယ်လိုလဲ’

‘တကယ့်ကလေးဟာ ဘာမှမလေ့လာရလို့ မသိတာပဲ’
‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်ကလေးအဖြစ်ဟာ တကြိုးတကုတ် အားထုတ်လေ့လာ
ပြီး မသိတာကြောင့်ပါ ဘုရား’
‘ဒကာပြောမှ ပိုသဘောပေါက်ရတယ်’

‘ပြီးတော့လည်း ရှိသေးတယ် ဘုရား’
‘လုပ်ပါဦး’

‘တကယ့်ကလေးကို ဘယ်သူ ဟုတ်ဟုတ်ဟတ်ဟတ် အားမ
ထားဘူး’
‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်ကလေးကို အားထားကြတာက ဒုနဲ့ဒေးပဲ ဘုရား’
‘အဲဒါ ဘာပြုသလဲ’

‘အဲသည်လူတွေ နစ်နာကြမှာ တွေးမိလို့ပါ ဘုရား’
‘ဘယ်လို နစ်နာမှာလဲ’

‘ဘာမှမသိတဲ့သူဟာ သူ့အားထားတဲ့သူတွေကို ဘယ်လိုဦးစီး
ဦးကိုင် လုပ်မှာလဲ’
‘ဒါဘာခက်လို့လဲ’

‘ဘာအသိနဲ့ ကိုင်မလဲ ဘုရား’
‘ကိုယ်က အထက်စီးနေရာ ရထားတာပဲ မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အထက်စီးကလူဟာ အောက်ကလူတွေနဲ့ အတူပဲ မြင်မှာ
လား’

‘အထက်လူကတော့ ပိုမြင်မှာပေါ့ ဘုရား’
‘အဲသည် အမြင်ပိုနဲ့ ဦးစီးဦးကိုင်မှာပေါ့’

၁၄။ ယဉ်ကျေးမှုဟာ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ မဟုတ်ဘူး၊ သမဂ္ဂ ဖြစ်ဖို့
ဆောင်ရတာ

‘အဲသည်အမြင်က လူမှာဖြစ်တဲ့ပြဿနာက လွတ်မြောက်
အောင်မြင်နိုင်ပါ့မလား ဘုရား’
‘သည်လိုတော့ ဘယ်ဖြစ်ပါ့မလဲ’

‘သည်လိုဆိုတော့ ဘုရား---’

‘ဘာပြုသလဲ’

‘ပြဿနာက သည်ကငြိမ်းလျင် သည်မှာပဲငြိမ်းပြီး ဟိုမှာပေါ့၊
ဟိုကငြိမ်းလျင်လည်း သည်မှာပေါ့ပဲ ဖြစ်မှာပေါ့ ဘုရား’
‘သည်လိုတော့ ဖြစ်မှာပဲ’

‘သည်လိုဆိုတော့ လူ့အသိနဲ့ ဘာထူးမှာလဲ ဘုရား’
‘ထူးလှမယ် မဟုတ်ဘူး။ မနုဿဓမ္မ-ပဲ’

‘လူတွေ မနုဿဓမ္မ မသိကြဘူးလား ဘုရား’
‘သိတာပေါ့’

‘ဒါကြောင့် လူတွေ နစ်နာကြတာပေါ့ ဘုရား’
‘နစ်နာစကား ပြောပြန်ပြီ’

‘မနုဿဓမ္မ သိသူချင်းတွေဆီက အခွင့်ထူးခံတွေ မခံယူဘူး
လား ဘုရား’
‘ရနေတာတော့ သိတဲ့အတိုင်းပဲ’

‘ရပိုင်ခွင့်တွေ သူတို့မှာ ရှိလို့လား ဘုရား’
‘ဘယ်လို မြင်လို့လဲ’

‘ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ ရနေတာနဲ့၊ ရအောင်လုပ်နေတာ မဟုတ်
တာပဲ ဘုရား’
‘ဒါမဟုတ်တာနဲ့ ရပိုင်ခွင့် မရှိရတော့ဘူးလား’
‘ဒါမဟုတ်ဘဲ လူ့ထက်ထူးတာ ဘာရှိလို့လဲ ဘုရား’

‘လူနဲ့မတူတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတွေ ဆောင်နေကြတာ အထင်အရှား
ပဲ မဟုတ်လား’

‘ဒါက တခြားပဲ ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ဒါက အလုပ်တူ လုပ်နေကြသူချင်း ညီညွတ်မှုသမဂ္ဂ ဖြစ်ဖို့ပဲ
ဘုရား’

‘ဘာအလုပ်တူ လုပ်တာလဲ’

‘ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ-ဆိုတဲ့ လူ့အသိထက်သာတဲ့အသိ သိအောင်၊
ရှိအောင်နဲ့ ရှိစေအောင် အလုပ်ပေါ့ ဘုရား’

‘ယဉ်ကျေးမှုကို တင်းတင်းကြပ်ကြပ် လုပ်တာတော့ ဘယ်မှာ
ထားမလဲ’

‘ဆံပင်မရှိဘဲ ဘီးတသသ လုပ်နေသူ-လို့ ထားပေါ့ ဘုရား’

‘သူ့ကို ကောင်းအောင်ကျင့်သူ မပြောရဘူးလား’

‘ဘာကိုကျင့်လို့လဲ ဘုရား’

‘ယဉ်ကျေးမှုတွေလေ’

‘ယဉ်ကျေးမှု=လူတရားထက် မြတ်တဲ့တရားလား ဘုရား’

‘သည်လိုတော့ ဘယ်ပြောရမလဲ’

‘ယဉ်ကျေးမှုကို မြတ်စွာဘုရားက သူဟောတဲ့တရားဖြစ်တယ်-
လို့ ညွှန်ပြခဲ့သလား ဘုရား’

‘သည်လိုတော့ မပြပါဘူး’

‘ကောင်းကောင်းကျင့်၊ ပြောင့်ပြောင့်ကျင့်၊ သိအောင်ကျင့်၊
ရိုရိုသေသေကျင့်တာဟာ လူ့တရားထက်မြတ်တဲ့ တရားကိုပါဘုရား’
‘ဟုတ်ပြီ’

‘ဒါတွေ သဘောကျပါရဲ့လား ဘုရား’
‘ကျပါတယ်ဗျာ’

‘သည့်တော့---ဘုရား’
‘ဆက်ပြောပါဦး’

‘ယဉ်ကျေးမှုဆောင်သူတွေကို အဝေးက လှမ်းပေးတာ၊ အဝေး
ကလာသူ ပေးတာ၊ အမြတ်တနိုးပေးတာနဲ့ ရိုကျိုးမှုပြုတာတွေဟာ
လောကရဲ့ကောင်းမှုမျိုး စိုက်ရာရောက်ပါ့မလား ဘုရား’
‘ယဉ်ကျေးမှုဆောင်စေတာက သမဂ္ဂဖြစ်ဖို့ပဲ’

‘သမဂ္ဂက ဘာအတွက် ဖြစ်စေချင်ရတာလဲ ဘုရား’
‘လူ့တရားထက်မြတ်တဲ့တရား သိပြီး ပြန့်ဝေသူတွေရဲ့ပါတီ ကဲ့
ကုန်မှာ မဖြစ်ဘို့ပေါ့’

‘ကွဲလျင် ဘာဖြစ်မှာမို့လို့လဲ ဘုရား’
‘တရားတွေ တယောက်တပေါက် ဖြစ်ကုန်မှာပေါ့’

‘တယောက်တပေါက်ပြောတော့ ပိုပြန့်မသွားပေဘူးလား ဘု
ရား’
‘ပြန့်သွားတာထက် မှားတာက ပိုဖြစ်မှာကြောင့်ပေါ့’

‘လူ့တရားထက်မြတ်တဲ့တရားပဲ မှားနိုင်သလား ဘုရား’

‘မှားနိုင်တာပေါ့’

‘ဘယ်လိုမှားမှားလဲ ဘုရား’

‘လူဟာ လူတရားထဲမှာရှိပေမဲ့ လူတရားတွေထဲက တခုတလေ မှာပဲ ရှိတာ’

‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’

‘ကိုယ်မတွေ့ဘူး၊မရောက်ဘူးတဲ့ လူတရားတခုခုဆီ ရောက် သွားလျှင် အဲသည်တရားဟာ လူတရားထက်မြတ်တဲ့ တရား-လို့ အ ထင်ထားသွားနိုင်တာပဲ’

‘အဲသည်တရားက မြတ်မှာမို့လား ဘုရား’

‘ကိုယ်တွေ့ဖူးတဲ့တရားထက် သာတဲ့တရားတွေဟာ ပိုမြတ်တာ တွေ ဖြစ်တာပေါ့’

‘မြတ်လည်းမြတ်တယ်၊ ကိုယ်မတွေ့ဘူးတာလည်းဖြစ်တယ် ဆို လျင်တော့ ဒါ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ=လူတရားထက်မြတ်တဲ့တရား-လို့ ထင် မိမှာပဲ ဘုရား’

‘အဲဒါအတွက် သမဂ္ဂ မလိုဘူးလား’

‘ဘယ်လို လိုတာလဲ ဘုရား’

‘ကိုယ်သိတဲ့တရား၊ ကိုယ်က မဟောပေဖူးလား’

‘ဟောမှာပေါ့ ဘုရား’

‘နာရသူက မှားမှန်းသိလို့ မှားနေတယ်ပြောလျှင်၊ ဟောသူက လက်ခံပါ့မလား’

‘မခံလောက်ပါဘူး ဘုရား’

‘ဘဒ္ဒကြောင့် မခံတာလဲ’
‘သူက ကိုယ်တွေ့ဖြစ်နေလို့ပါ ဘုရား’

‘ကိုယ်တွေ့ဖြစ်တော့ လာပြောသူကို သူမတွေ့ဖူးဘူးလို့ပဲ ထင်
ပြီး မခံမှာလား’
‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘သူမှားကြောင်း လာပြောသူက တယောက်တလေ မဟုတ်ဘဲ
သမဂ္ဂကြီးတစ်ခုလုံးဖြစ်တယ်ဆိုလျှင် ဘယ်လိုနေမလဲ’
‘သူကလည်း သမဂ္ဂဝင် ဖြစ်နေတယ်ဆိုလျှင်တော့ လက်ခံရမှာ
ပါပဲ ဘုရား’

‘ယဉ်ကျေးမှုက သမဂ္ဂ မပြိုကွဲဘို့လို့ ပြောခဲ့တယ် မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သမဂ္ဂက ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို ဆောင်တဲ့အခါ ညီညီညွတ်
ညွတ် ဖြစ်ဖို့နော်’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ယဉ်ကျေးမှုတော့ရှိပြီး ဆောင်စရာဥတ္တရိမနုဿဓမ္မက မရှိဘူး
ဆိုတော့ ကောင်းကောင်းကျင့်၊ ဖြောင့်ဖြောင့်ကျင့် စတာတွေ ဖြစ်ပါဦး
မလား’

‘ဒါမှ မဖြစ်လျှင် ကောင်းမှုမျိုးစေ့ စိုက်ရာတွေလည်း ဘယ်လို
ဖြစ်တော့မလဲပေါ့ ဘုရား’
‘သည်လိုတော့ ရောက်တာပေါ့’

‘အခွင့်ထူးခံထိုက်တာ မဟုတ်ဘူးသာ မပြောကြတာ၊ သည်

တာဝန်ဟာ ထမ်းသူတွေမှာ မသက်သာဘူး ဘုရား’
 ‘စားဝတ်နေရေး ကျန်းမာရေး စားရိတ်တွေပဲ’

‘ဒါတွေဟာ လူ့လုပ်အားမပါဘဲ ဖြစ်သလား ဘုရား’
 ‘ဘယ်ကလာ’

‘အရေအတွက်ကကော ဘုရား’
 ‘သိန်းဂဏန်း တစ်ခု နှစ်ခု မကဘူး။ နောက်ဆုံးသိရတာက
 သိန်းဂဏန်းလေးခုထိ ရှိနေတယ်’

‘ဒါတွေကြောင့်ပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဘာလဲ’

‘လူတွေ အနှစ်တာခံကြရမှာပေါ့ ဘုရား’
 ‘မသိကြတာဆိုတော့ မတတ်နိုင်တော့ဘူးပေါ့’

‘သိသူက ဘယ်လိုမြင်ရမလဲ ဘုရား’
 ‘စကားက ရှည်နေတယ်၊ သည်ကိုရောက်ရမှာပဲ’

‘လွတ်မြောက်အောင် ဒါကို ဘယ်လိုမြင်ရမလဲ ဘုရား’
 ‘သူစိတ်ခုပြတာမှာ ‘သူက စိတ်ခုပြတယ်’-လို့ မြင်တာကို လွန်
 ရမှာပဲ’

‘သူကပဲ စိတ်ခုပြနေမှတော့ သူစိတ်ခုပြနေတယ်ပဲ မြင်ရမှာ
 မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘သူက စိတ်ခုပြနေလျင်တော့ သူစိတ်ခုပြနေတယ် မြင်တာ
 အမှန်ပဲပေါ့’

‘သည်လိုဆိုတော့ သူစိတ်ခုပြတာမြင်တာ အမှန်ပဲပေါ့ ဘုရား’
‘သည်လိုလည်း မဟုတ်သေးပါဘူး’

‘သူကလည်း စိတ်ခုပြနေမှပဲ ဘုရား’
‘ဟုတ်လို့လား’

‘သူကမပြဘဲ မြင်သူက မြင်နေတာ ဆိုလိုတာလား ဘုရား’
‘သည်လိုမဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘သူ့ဆီမှာ စိတ်ခုပြနေတဲ့-လွန်နေတဲ့ အသိပေးချက် ဝိညတ်
ပေါ်နေတာကို မြင်သူက မြင်တာပါ’
‘သူ့ဆီမှာပေါ်နေတာ သူပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘သူ့ဆီမှာပေါ်တော့ သူ-လို့တော့ ထင်စရာပဲ’

‘ထင်စရာပဲ ရှိသေးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘တကယ် သူ-မဟုတ်လို့လား ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘တပည့်တော်တို့ သိပြီးသား ပရမတ် ပြန်ပြောမလို့လား ဆရာ
တော်’
‘မဟုတ်ပါဘူး’

‘တပည့်တော်တို့တော့ နားမလည်နိုင်အောင်ပဲ ဘုရား’
‘ဟုတ်မှာပါ’

၁၅။ စကားကို တကယ်ရှိတာကိုပဲ ပြောပါ

‘ပရမတ်တို့ တွက်မှပဲ လုပ်သူမရှိ၊ ခံသူမရှိ ဖြစ်မှာပဲ ဘုရား’
‘သည်လိုမြင်လို့ ဘာအကျိုးရှိမှာလဲ’

‘ငြိမ်းတာပေါ့ ဘုရား’
‘မဟုတ်တာပဲ’

‘မငြိမ်းလို့လား ဘုရား’
‘မဟုတ်ပါဘူး’

‘သည်လိုဆိုတော့ ဘာကြောင့် အကျိုးမရှိတာလဲ ဘုရား’
‘စကားကို တကယ်ရှိတာပဲ ပြောစမ်းပါ’

‘တကယ်ရှိတဲ့စကား ပြောတယ်တော့ မှတ်တာပဲ ဘုရား’
‘မဟုတ်ပါဘူး’

‘မဟုတ်ပုံ အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’
‘ဆင်ဆင်ခြင်ခြင် ပြောလျှင် ဘာကြောင့်အကျိုးမရှိတာလဲ-
လို့ကို ပြောလို့မရဘူး’

‘စကားပဲ ဘုရား၊ ပြောလို့ မရရဘူးလို့ ရှိရလေသလား ဘုရား’
‘သည်မေးခွန်းကိုက စကားကို ထမင်းစား-ရေသောက် ပြော
နေတာ ထင်ရှားတယ်’

‘တပည့်တော်တို့မှားတာ ပြုပြင်ပေးပါ ဘုရား’
‘စိတ်ခုပြသူအပေါ် လွတ်မြောက်တဲ့အမြင် မြင်ပြနေတာနော်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်လိုမြင်ပြသူကို ဒကာတို့က စိတ်မချကြနဲ့’
‘စိတ်ချပါ ဘုရား’

‘စိတ်ချ-ဆိုပေမဲ့ စိတ်က ချလို့မရဘူး’
‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ပြောကြတဲ့စကားက အကြပ်ဆိုက်နေပြီ မဟုတ်လား’
‘အကြပ်ဆိုက်တာကတော့ တပည့်တော်တို့ လှုပ်လို့မရတော့
တဲ့အထိကို ဖြစ်နေပြီ ဘုရား’

‘စကားပဲ ပြောလို့မရဘူး ရှိရသေးလားလို့ မေးတာကိုး’
‘မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘ဘယ်ကလာ ဟုတ်ရမှာလဲ’
‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘အရူးဟာ စကားတွေ မပြောဘူးလား’
‘ပြောတတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲသည်စကားတွေဟာ တကယ့်အဖြစ် ပြောနေတာလား၊
သူပြောချင်ရာ ပြောနေတာလား’
‘သူပြောချင်ရာ ပြောတာပေါ့ ဘုရား’

‘အဲဒါတွေလည်း စကားမဟုတ်ဘူးလား’
‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘အဲသည်လို စကားမျိုးကို ပြောချင်တိုင်း ပြောလို့ရပါ့မလား’
 ‘စကားဆိုပေမဲ့ ပြောချင်တိုင်း ပြောလို့မရတဲ့စကား သိရပါပြီ
 ဘုရား’

‘နောက်တစ်မျိုး ရှိသေးတယ်’
 ‘မိန့်ပါဦး ဘုရား’

‘စကားမှာ ‘ကြိယာစကား’ဆိုတဲ့ အမူအရာပြစကားနဲ့ ဒါကို
 ပြုလုပ်သူ၊ အပြုလုပ်ခံသူ အစစပြတဲ့ ‘ကာရကစကား’လို့လည်း ရှိတယ်’
 ‘ဒါက သဒ္ဒါဆရာတွေသုံးတဲ့ အသုံးအနှုန်းတွေလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ကြိယာစကား-တွေက သွားတယ်၊ စားတယ်-ဆိုတာတွေ မ
 ဟုတ်လား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ကာရကစကား-တွေက ပြုလုပ်သူ၊အပြုခံသူပြုတဲ့အခါက အ
 သုံးခံအရာ၊ပြုခြင်းအကြောင်းဖြစ်သူ အစစတွေပဲ မဟုတ်လား ဘုရား’
 ‘ဒကာက သဒ္ဒါတတ်တယ်နဲ့ တူတယ်’
 ‘တတ်တယ်တော့ မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’

‘သည်လိုမလုပ်နဲ့’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘သဒ္ဒါက တတ်ကြရမှာ’
 ‘တပည့်တော်တို့က ကြီးပြီပဲ ဘုရား’

‘ကြီးတော့ ပြီးပြီလား’

‘ကြီးမှတော့ မပြီးလို့ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ ဘုရား’

‘ဘယ်လိုမှ လုပ်စရာ မရှိဘူးလား’

‘ဘာရှိသေးလို့လဲ ဘုရား’

‘ဒကာကြီးတို့က သည်တောထဲ ဘာလာလုပ်ကြတာလဲ’

‘အရှင်ဘုရားကို လာတွေ့ပြီး တရားနာဖို့ပါ ဘုရား’

‘အဲဒါ အလုပ်မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဒါကို အလုပ်လို့ မထင်မိဘူး ဘုရား’

‘ဒကာတို့ဟာ အလုပ်ကို အလုပ်မှန်းတောင် မသိသူတွေလား’

‘ပြောတာ ခံရမှာပါ ဘုရား’

‘တရားနာတဲ့အတွက် အသိ အလှည့်အပြောင်း မဖြစ်ဘူးလား’

‘အများကြီး ဖြစ်ရပြီပေါ့ ဘုရား’

‘သည်လိုဖြစ်တာ နဂိုနေရာက ရွှေ့လျားတာပဲ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဒါတော့ ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ရွှေ့လျားတာက သူ့ဟာသူ ဖြစ်တာလား၊ နာကြားမှ ဖြစ်တာလား’

‘နာကြားရမှ ဖြစ်တာပါ ဘုရား’

‘အလုပ်ဆိုတာ အရာတစ်ခုကို ရွှေ့လျားအောင်လုပ်တာရဲ့ နာမည်ပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ကြီးတာနဲ့ ပြီးပြီလား’
‘မှန်ပါတယ် ဘုရား’

၁၆။ သဒ္ဓါနဲ့အဘိဓာန်တတ်မှ စကားရေလည်ပြီး တရားအသိရမယ်

‘ကြီးလည်း သဒ္ဓါက တတ်ကြရမှာ’
‘ကြီးပြီပဲ ဘုရား၊ သဒ္ဓါကို ဘယ်မှာသွားသုံးဖို့လဲ’

‘ကြီးလည်း တရားကတော့ ဆည်းပူးနေကြတာပဲ မဟုတ်လား’
‘ဒါက ကြီးသူလုပ်ရမည့်အရာ ဖြစ်လို့ပါ ဘုရား’
‘သဒ္ဓါကလည်း ကြီးသူလုပ်ရမည့်အရာကို အထောက်အကူ
ပြုတယ်ဆိုလျှင် ဘယ်လိုလဲ’
‘စာသင်လျင်တော့ ဟုတ်မှာပါပဲ ဘုရား’

‘စာမသင်တော့ သဒ္ဓါက မလိုဘူးလား’
‘ဘယ်လို လိုမှာလဲ ဘုရား’

‘ဒါပြောရမယ်’
‘ပြောပါ ဘုရား’

‘သဒ္ဓါမတတ်တော့ စကားနားမလည်ဘူး’
‘မတတ်ပေမဲ့ လည်နေတာပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘အဲဒါ မဟုတ်ဘူး’
‘သဒ္ဓါမတတ်တာနဲ့ စကားနားမလည်ရတော့ဘူးလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဥဒါဟရုဏ် ပုံစံထုတ်စရာ ရှိပါ့မလား ဘုရား’

‘ရှိပြီလား’

‘အဲသည်ပုံစံ တပည့်တော်တို့ သိခွင့်ပေးပါ ဘုရား’

‘ပြောခဲ့ပြီးတာထဲကပဲ ထုတ်မယ်’

‘ကောင်းပါ ဘုရား’

‘ဒကာတို့က ‘ပရမတ်လိုတွက်မှပဲ လုပ်သူခံသူမရှိ ဖြစ်ပြီး ငြိမ်းမယ်’-ဆိုတဲ့စကား ပြောခဲ့တယ်နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲဒါ သဒ္ဓါမတတ်လို့ ပြောတဲ့ပုံစံပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘သဒ္ဓါမတတ်တော့ စကားနားမလည်ဘူး’

‘ဘယ်လို နားမလည်တာလဲ ဘုရား’

‘လုပ်သူခံသူ မရှိပြီး ငြိမ်းမယ်’-ဆိုတာ စကားမဟုတ်ဘူး’

‘စကားပဲပြောနေမှ စကားမဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘ပြောတာတော့ ဟုတ်တယ်၊ အဲသည်ပြောတာက စကား မဖြစ်ဘူး၊ စကားအဖြစ် မရောက်ဘူး၊ စကား မဟုတ်ဘူး’

‘အံ့ဩရပါတယ် ဘုရား’

‘ဘာကြောင့်လဲ’

‘စကားပဲဘုရား၊ စကားအဖြစ် မရောက်တာလို့-ဆိုတာ ကြားရ
လို့ပါ ဘုရား’

‘မအံ့သြနဲ့။ အရူးတွေပြောတာ ကြားဖူးမှာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲဘုရား’

‘လာပြီ--လာပြီ--လာပြီ’-ဆိုတာမျိုး။ ‘ဟိုမှာ--ဟိုမှာ--’-ဆို
တာမျိုး ပြောသံတွေပေါ့’

‘ကြားဖူးပါတယ် ဘုရား’

‘အဲဒါ စကားတွေလား’

‘ပြောတာပဲဆိုတော့ စကားလို့ မှတ်ရမှာပေါ့ ဘုရား’

‘အဲဒါ စကားဖြစ်တယ်ဆိုလျှင် မေးမယ်နော်’

‘မေးပါ ဘုရား’

‘အဲဒါတွေဟာ ဘာအဓိပ္ပါယ်တွေ သိရသလဲ’

‘သည်လိုတော့ မသိရဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘စကား-ဆိုတာ သိစရာရဲ့သင်္ကေတ။ ပြောတယ်-ဆိုတာ အဲ
သည်သင်္ကေတနဲ့ တစ်ဘက်သူကို သိအောင်လုပ်တာရဲ့ နာမည်ပဲ။
အဲဒါ သဘောတူမှာပါ’

‘တူပါတယ် ဘုရား’

‘အဲသည် အရူးစကားက ဘာကိုသိစေသလဲ’

‘လာပြီ’-ဆိုတာနဲ့ ‘ဟိုမှာ’-ဆိုတာကို သိရတာပေါ့ ဘုရား’

‘လာပြီ’-ဆိုတော့ ဘာလာပြီ-လဲ? ‘ဟိုမှာ’-ဆိုတော့ ဟိုမှာဘာ

လဲ-သိသလား?’

‘ဒါတော့ မသိဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘ဘာကြောင့် မသိတာလဲ’

‘အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘စကားအဖြစ်မရောက်တဲ့ စကားဖြစ်လို့ပဲ’

‘ဘာတွေလိုလို့ စကားအဖြစ်မရောက်ဘူး ပြောရတာလဲ
ဘုရား’

‘အဲဒါသိတာ သဒ္ဒါအသိ ရှိတာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘စကားမှန်လျှင် အမူအရာစကားနဲ့ အမူအရာဖြစ်စေသူစကား
နှစ်လုံး အနည်းဆုံး ပါရမယ်’

‘ဒါက သဒ္ဒါကပြောတာလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘စကားအဖြစ်မရောက်တဲ့ စကားတွေဟာ အဲသည်လို မဖြစ်
ကြဘူး’

‘လာပြီ’-ဆိုတဲ့ စကားဟာ ‘လာတယ်’-ဆိုတဲ့ ဖြစ်ပွားတဲ့ အမူ
အရာပြ စကားပဲဟုတ်တယ် မဟုတ်လား ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါ’

‘အဲသည်မှာ အဲဒါကို ပြုလုပ်သူမဲ့နေတယ်ပေါ့ ဘုရား’

‘ဟိုမှာ’-ဆိုတဲ့စကားကို သဒ္ဒါလို တွက်ပြစမ်းပါဦး’

‘ဟိုမှာ’-ဆိုတာ နေရာတစ်ခုခုကို ပြနေတဲ့ စကားပဲ ဖြစ်ပြီး၊
အဲသည်မှာ ဖြစ်ပွားမှု တစ်ခုခု မဲ့နေတာ ဟုတ်ပါသလား ဘုရား’
‘အမှန်ပဲ’

‘အဲသည်တော့ မသိပေးချက် မမြောက်ဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘အခုမှ သဒ္ဒါသင်ရသလို ဖြစ်နေပြီလား ဘုရား’
‘အဲဒါ သင်ရမှာပဲ’
‘ဒါမတတ်ဘဲ ဘဝတစ်သက်တာ နေလာတာ ဆုံးတောင်
ဆုံးတော့မှာပါ ဘုရား’

‘မထူးဘူးလို့ ဆိုလိုတာလား’
‘ဘာထူးဦးမှာမို့လဲ ဘုရား’

‘ထူးတာတော့ ပြောမှ ဖြစ်မယ်’
‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘သူပြောတာပြန်မေးလို့ စိတ်ခုပြသူကို လွတ်မြောက်အောင်
မမြင်ဘဲ သည်အရွယ်ထိ နေလာခဲ့တာ မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘အဲသည်လိုနေတာဟာ တရားနဲ့လား၊ မတရားနဲ့လား’
‘မတရားနဲ့လို့ ပြောရမှာပေါ့ ဘုရား’

‘နင်လားဟဲ့၊ ငါလားဟဲ့’-နဲ့ နေတာပဲ။ ‘ပြောရမှာပေါ့’-တွေ
ဘာတွေ လုပ်မနေစမ်းပါနဲ့’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား၊ မတရားနဲ့ပါ’

‘သည်လိုလုပ်ပါ’

‘ကိုယ့်ဟာနဲ့ကိုယ်၊ သူ့ဟာနဲ့သူ နေတာဆိုတော့ မတရားမ
ဖြစ်ဘဲ နေမလားလို့ပါ ဘုရား’

‘သည်လိုမနေဘဲ ရန်ဖြစ်နေမှ မတရား-လုပ်ချင်လို့လား’

‘အဲသည်လိုများ လုပ်ရမလားလို့ပါ ဘုရား’

‘အဲဒါက ပေါင်းပြီးမတရားတဲ့ပုံစံပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သူ့ဟာသူ၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် နေတာကလွဲပြီး မတရားတဲ့ ပုံစံ
ပေါ့’

‘အတူနေပြီး ရန်ဖြစ်တာနဲ့၊ တခြားစီနေပြီး ရန်ဖြစ်တာပဲ ဆို
တော့ မတရားချည်းပါပဲ ဘုရား’

‘မတရားနဲ့နေရတာ ဆင်းရဲမလား၊ ချမ်းသာမလား’

‘ဆင်းရဲရမှာပါ ဘုရား’

‘ရမှာပါတွေ-ဘာတွေ လုပ်မနေပါနဲ့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ဓမ္မတာစကားပဲ ဖြစ်လို့ပေါ့’

‘တွက်ပြီးပြောနေရတာမို့ပါ ဘုရား’

‘ဆင်းရဲဖြစ်တာကို ကိုယ်တိုင်မသိဘူး ဆိုလိုတာလား’

‘ဘယ်မှာ ကိုယ်တိုင် သိပ်ကြီး သိပါ့မလားပဲ ဘုရား’

‘ဟုတ်မှာပါပဲ’
‘ဘယ်လို ဟုတ်မှာပါပဲလဲ ဘုရား’

‘ဒကာတို့က သဒ္ဓါမတတ်သလို အဘိဓာန်လည်း မတတ်ကြ
ဘူး မဟုတ်လား’
‘ဘာဆိုလို့လဲ ဘုရား’

‘သဒ္ဓါတွေ၊ အဘိဓာန်တွေ သင်ဖူးလို့လား’
‘သင်ဖို့ထားလို့ သဒ္ဓါကျမ်း၊ အဘိဓာန်ကျမ်းတောင် ဗမာမှာ
ရှိတာ ဘာကြာသေးလို့လဲ ဘုရား’

‘သည်တော့ ဘယ်တတ်မှာလဲပေါ့’
‘အဲဒါက ဘယ်လိုဆိုတာလဲ ဘုရား’

‘ဆိုင်ပြီလား’
‘ဆရာတော်ဆီရောက်မှ ပညာနယ်ထဲ ဆွဲသွားတာ ခံရတော့
တာပဲ ဘုရား’

‘အဲဒါ ဝမ်းသာနိုင်ပါဗျာ’
‘ဝမ်းသာတာတောင် မလုပ်တတ်အောင်လို့ပဲ ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’
‘အားလုံး အစိမ်းတွေချည်း ဖြစ်လို့ပါ ဘုရား’

‘တရားနာလာတာ၊ တရားနာပြီး သာဓုငြိမ်ငြိမ်လေးခေါ်ပြီး

ပြန်ချင်လို့လား’

‘သည်လိုတော့ မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘အဲသည်လိုလို့ပဲ ဖြစ်ရမလားတော့ အောက်မေ့တာပေါ့
ဘုရား’

‘မှန်းချက်နဲ့ နှမ်းထွက် ခြားနေပြီလား’

‘အသစ်တွေတွေ့ရလို့ ဝမ်းသာတာတော့ ဖြစ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်လိုလည်း ဖြစ်ပါဦး’

‘တရားက အဘိဓာန်နဲ့ဆိုင်ပုံလည်း မိန့်ပါဦး ဘုရား’

‘အဘိဓာန်တတ်မှ စကားရဲ့အနက်တွေ သိမှာပဲ’

‘ဒါနဲ့ တရားအသိက ဘယ်လိုဆက်စပ်လို့လဲ ဘုရား’

‘တရားအသိ’-ဆိုတာ နာကြားဖတ်ရှုရတာတွေကို ပုံဖော်ပြီး
လိုက်ကျင့်ရတာ’

‘အဲဒါ ပြန်ပြီး ဖြည်းဖြည်းပြောပါဦး ဘုရား’

‘တရားအသိရချင်သူဟာ ပဌမဆုံး တရားအသိ ပေးနိုင်သူရဲ့
တရားစကားစာကို နားထောင်ဖတ်ရှုရတယ်’

‘ကိုယ့်ဟာကိုယ်ကျင့်လို့ တရားမရဘူးလား ဘုရား’

‘ဘာကျင့်မှာလဲ’

‘တရားကိုပေါ့ ဘုရား’

‘တရားကို သိပြီးလို့လား’

‘ကြားဖူးနားဝပေါ့ ဘုရား’

‘ဘာတွေဖြစ်မလဲ’

‘ထွက်လေဝင်လေ မှတ်တာတို့ပေါ့ ဘုရား’

‘အဲဒါတွေက တရားတဲ့လား’

‘တရားရအောင်လုပ်တဲ့ အလုပ်တွေပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါတွေလုပ်တော့ တရားက ရရောလား’

‘ရမှာပေါ့ ဘုရား’

‘ရတော့ ငါရတာ တရားပဲ-မတရားပဲလို့ သိပါ့မလား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘သူက တရားကို သင်ပြီးသား မရှိလို့ပေါ့’

‘တရားဆိုတာ ကောင်းမှာမဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘ကောင်းမှာပါ’

‘တရားရတော့ ကောင်းသွားတာကို သိနိုင်တာပဲ ဘုရား’

‘တရားမဟုတ်တဲ့ ကောင်းသွားတာဖြစ်တော့ ဒါတရားရတာ
လို့ မဖြစ်နိုင်ဘူးလား’

‘တရားမဟုတ်တဲ့ ကောင်းတာ-လို့ ရှိသေးလို့လား ဘုရား’

‘အများကြီး ရှိတာပေါ့’

‘သည်လိုလား ဘုရား’

‘ရူပါရူပသမာပတ်တွေ ဆိုတာ ကြားဖူးမလားပဲ’

‘ကြားဖူးရုံတော့ ရှိပါတယ် ဘုရား’
‘အနက်တော့မသိဘူး ပြောမလားပဲ’

‘တမျိုးလုပ်ယူရတာလို့-မှတ်တာ ဘုရား’
‘ဖြစ်ရမှာပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘အဘိဓာန်မှ မတတ်တာ’

‘အဘိဓာန်နဲ့ ဆိုင်ပြန်ပြီလား ဘုရား’
‘အဘိဓာန်မဆည်းပူးရတော့ စကားပဲသိပြီး စကားနက် မသိ
ဘူးပဲ’

‘တပည့်တော်တို့က ကလေးဖြစ်နေပြီ ဘုရား’
‘အသက်နဲ့တော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့’

‘အသိအနေနဲ့တော့ တပည့်တော်တို့ လူမျိုးအထိ ပြောရ မ
လားပဲ ဘုရား’
‘သဒ္ဒါမရှိ၊ အဘိဓာန်မရှိဆိုလျှင်တော့ ပြောလျင်လည်း မလွဲ
လောက်ပါဘူး’

၁၇။ တရားအသိဆိုတာ

‘တရားအသိ-ဆိုတာကိုပဲ နည်းနည်းဆက်ပြောပါဦးဘုရား’
 ‘တရားသိသူရဲ့ ပြောဆိုရေးသားချက် ကြားနာမှတ်သားလို့
 ရတာကို ဆင်ခြင်ပြီး၊ ဆိုလိုသူရဲ့ တရားပုံသဏ္ဌာန် ကိုယ်တိုင်မြင် အောင်
 ဖော်ရမယ်’

‘တရားသိသူက ပြတာကို ပုံပေါ်ဖို့ စိတ်ကူးရတာလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’

‘ကြံစည်တယ်၊ တွေးတောတယ်-ဆိုတာတွေဟာ ဝိတက်-ဝိစာ
 ရ ဖြစ်ပွားတာတွေ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘တရားအားထုတ်သူဟာ ဝိတက်-ဝိစာရတွေ မပွားကောင်းဘူး
 -ဆိုလားလို့ပါ ဘုရား’
 ‘ဝိတက်-ဝိစာရ မပါလျှင် တရားကို မဖြစ်ဘူး’

‘သူတို့အဆို မှားပြီလား ဘုရား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘မသမာတဲ ဝိတက်-ဝိစာရ မပွားရဘူး ပြောရမှာပါ’

‘မသမာတယ်-ဆိုတာ ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘မိစ္ဆာ-ဖြစ်တာပေါ့’

‘သမာ-တဲ့ ဝိတက်-ဝိစာရတွေကတော့ပ ပွားကောင်းတာတွေ
ပေါ့ ဘုရား’
‘သမာ-တဲ့ တွေးခေါ်မှု၊ ကြံစည်မှု၊ စိတ်ကူးမှု၊ စဉ်းစားမှု၊ ဆင်
ခြင်မှုတွေက ပွားရမှာတွေပဲ’

‘တရားသိသူက ပြတဲ့ပုံကိုပေါ်အောင် တွေးခေါ်-ကြံစည်-
စိတ်ကူးရမှာပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ပုံပေါ်တာက ဘာပုံလဲ ဘုရား’
‘ဓမ္မပုံပေါ့’

‘အဲသည်ပုံအတိုင်း လိုက်ကျင့်တယ်ဆိုတာ ဘယ်လို နားလည်
ရမလဲ ဘုရား’
‘ဓမ္မပုံမှာက အရိယသစ္စာလေးပါး ရှိတယ်’
‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘ဒုက္ခအရိယသစ္စာ၊ သမုဒယအရိယသစ္စာ၊ နိရောဓအရိယ
သစ္စာနဲ့ မဂ္ဂအရိယသစ္စာ လို့ပဲ’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဒုက္ခအရိယသစ္စာ-ဆိုတာက ဘယ်လိုဟာ၊ သမုဒယ-နိရောဓ
-မဂ္ဂ အရိယသစ္စာတွေက ဘယ်လိုဟာတွေဆိုတာ ပြတာပဲ’
‘ဟုတ်ပါ့ဘုရား’

‘အဲသည်ပြချက်အတိုင်း အသိအမြင်ရောက်အောင် ဆင်ခြင်
လို့ သိတော့လည်း သည်ပြချက်အတိုင်း သိမှာပဲ မဟုတ်လား’

‘သိရမှာပေါ့ ဘုရား’

‘အဲသည်သိတာအတိုင်း ကိုယ့်ရဲ့သိမြင်တွေးခေါ် ပြောဆို ပြုမူ
မှု အစစတွေဖြစ်အောင် ကျင့်တာဟာ ဓမ္မ-ကို ဓမ္မအလျောက် ဓမ္မပေါ်
ရောက်အောင် လုပ်တာပဲပေါ့’

‘နားလည်ပါပြီ ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘တရားအသိ ပြောဆို ရေးသားချက်တွေ နာကြား-ဖတ်-မှတ်-
ပုံဖော်ပြီး အဲသည်နောက် လိုက်ကျင့်ပုံပေါ့ ဘုရား’

‘စကားတွေ၊စာတွေ ပြောဆိုရေးသားသူရဲ့ အသိပေးချက် အ
နက်-အရကောက် မသိလျှင် ပြောသူပြောလိုတဲ့ ဓမ္မပုံကို ဘယ်လို
ဖော်မလဲ’

‘ဟုတ်ပါပြီ ဘုရား’

‘ဖော်တော့ကော ဘယ်လိုပုံပေါ်မလဲ’

‘ပြောသူနဲ့နာသူနှစ်ဦး စကားကူးဖို့ လိုအပ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ပြောသူစကားက နာသူမသိတဲ့စကား ဖြစ်နေလျှင် ဘယ်လို
ကူးပါ့မလဲ’

‘တရားသိတာနဲ့ အဘိဓာန်ဆိုင်ပုံ ရိပ်မိပါပြီ ဘုရား’

‘ကိုယ်တိုင် ဆင်းရဲဖြစ်နေတာတွေကို မသိတာ အဘိဓာန်သိ
မွဲနေလို့ ဖြစ်ကြောင်း ပြောရမယ်’

‘ပြောပါဘုရား’

၁၈။ ဆင်းရဲရဲ့ အဘိဓာန်အနက်

‘ဆင်းရဲ’-ရဲ့ စကားနက်ကို ‘ဆိုးဝါးတဲ့ခံစားချက် ဖြစ်တာ’- လို့ သိတယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဆင်းရဲ’-ဆိုတာ ခံစားမှုဆိုးဝါးတာ တစ်ခုတည်းကိုပဲ ဖော်ပြ နိုင်တဲ့ စကားလုံးလား’

‘သည်လိုပဲ သိနေတာ ဘုရား’

‘အဲဒါ အဘိဓာန် မတတ်တာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ဆင်းရဲ’-ဆိုတာ ‘အဖြစ်နိမ့်နေတဲ့ ဝံ့ဝံ့စားစားဖြစ်တာ’-ဖော် ပြနိုင်တယ်’

‘အဲဒါ နားလည်အောင် လုပ်ပါဦးဘုရား’

‘သူများပစ္စည်းခိုးသူဟာ သူခိုး-မဖြစ်ဘူးလား’

‘ဖြစ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘သူခိုးအဖြစ်ဟာ လူကောင်းအဖြစ်အောက် မနိမ့်ကျဘူးလား’

‘နိမ့်ကျပါတယ် ဘုရား’

‘သူခိုး-ဟာ သူခိုးဖြစ်သွားခံရတာကို သိရဲ့လား’

‘မသိလောက်ပါဘူး ဘုရား’

‘အဲသည် သူခိုးအဖြစ်မှာ ဝံ့ဝံ့စားစား နိမ့်ဆင်းနေတာတော့

ဖြစ်မနေဘူးလား’

‘မသိလည်း ဝံ့ဝံ့စားစား သူခိုးအဖြစ် နိမ့်ဆင်းနေမှာပါ ဘုရား’

‘အဲသည်အဖြစ်’-ကို ‘ဆင်းရဲ’-လို့ သိပါ့မလား’

‘ဆင်းရဲ’-ရဲ့ အဘိဓာန်နက်ကို နားလည်ပါပြီ ဘုရား’

‘မတရားနဲ့နေရလို့ ဆင်းရဲတယ်-ဆိုတဲ့ ဆင်းရဲ-ဟာ နိမ့်ကျမှု
ထဲ ဝံ့ဝံ့စားစား ဖြစ်ပွားသွားတာလို့ ပြောတာပဲ’

‘ဆင်းရဲ အဘိဓာန်အနက်’က အခုမှ ကြားဖူးတာ ဘုရား’

‘ဒုက္ခအရိယသစ္စာ ဒုက္ခ’-ကို အဲသည်အနက်နဲ့ ဘုရားက ဆို
လိုတယ်’

‘ဒါကြောင့် မဂ်ဉာဏ်-ဖိုလ်ဉာဏ်-နိဗ္ဗာန် မရောက်ကြတာ ဖြစ်
မယ် ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘အဲသည် အနက်အဓိပ္ပါယ်နဲ့ ဒုက္ခဆင်းရဲကို မသိကြလို့ပေါ့
ဘုရား’

‘မသိကြတာဟာ သမ္မာဉာဏ် မဲ့ကြတာပဲ’

‘အဲဒါ မိစ္ဆာပဲပေါ့ ဘုရား’

‘မိစ္ဆာဖြစ်တော့ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်နဲ့ ဝေးတာပေါ့’

‘စကားလုံးအဘိဓာန်ရဲ့ စကားနက်အဓိပ္ပါယ်ဟာ အတော်
အရေးပါတာပဲ ဘုရား’

၁၉။ အနက်မှန်ပြီး သဒ္ဓါမမှန်တော့ ရုပ်မဲ့ဈာန်ဟာ နိဗ္ဗာန်ဖြစ်

‘အဲသည်အနက်မှန် သိပြီဆိုလည်း အဲသည်စကားလုံး အထား အသို သဒ္ဓါမှားလျှင် ဆိုလိုတာနဲ့ အားလုံးလွဲနေဦးမှာပဲ’

‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား။ ရုပ်နာမ်နဲ့ ရုပ်နာမ်ငြိမ်းရာမြင်ပြီး ‘ငါ- သူ-ပုဂ္ဂိုလ်-သတ္တဝါပျောက်တာ ငြိမ်းတယ်’-လို့ နိဗ္ဗာန်ဆိုပြီး လုပ်ကြတာ ပဲ ဘုရား’

‘ရုပ်နာမ်ငြိမ်းတာ ‘ရုပ်မဲ့ဈာန်’-ပဲ’

‘လူက မရှိဘူး။ ရုပ်နာမ်ပဲ ရှိတယ် မှတ်နေရာက ရုပ်နာမ်ပါ ငြိမ်းတော့ ‘ဘာမှ မရှိ’ ဖြစ်ပြီပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါ။ ‘နတ္ထိကိဉ္စိ’-ပေါ့’

‘အဲဒါက နိဗ္ဗာန်။ အဲဒါသိတာက မဂ်ဉာဏ်၊ သည်လို လုပ်မိ တော့တာ ဘုရား’

‘ဒါကို ဘယ်ကြောင့် နိဗ္ဗာန်မှတ်ရတာလဲ’

‘သည်အာရုံဟာ မြင့်မြတ်လို့ပေါ့ ဘုရား’

‘ဘယ်လို မြင့်မြတ်တာလဲ’

‘သည်အာရုံကို တော်တော့လူ အာရုံမပြုနိုင်ဘူး၊ သည် အာရုံ ဟာ မပျက်စီးဘူး၊ ဒါကြောင့်ပေါ့ ဘုရား’

‘အဲဒါတော့ ဟုတ်တာပဲ’

‘ဒါက နိဗ္ဗာန်မဟုတ်လို့လား ဘုရား’

‘အင်း’

‘ဘဒ္ဒကောင့် နိဗ္ဗာန်မဟုတ်တာလဲ ဘုရား’
 ‘ကိလေသာငြိမ်းတာ’-မဟုတ်လို့ပဲ’

‘ကိလေသာဖြစ်နေလို့လား ဘုရား’
 ‘မဖြစ်ပါဘူး’

‘မဖြစ်လျင် ငြိမ်းနေတာပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘မငြိမ်းပါဘူး’

‘မဖြစ်လျင်-ငြိမ်း၊ မငြိမ်းလျင်-ဖြစ်’-မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘မဟုတ်ပါဘူး’

‘နားမလည်တတ်အောင်ပဲ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်မှာပဲ’

‘အဲဒါနားလည်အောင် လုပ်ပါဦး ဘုရား’
 ‘ပက်လက်သာ အိပ်တတ်သေးတဲ့ ကလေးငယ်တွေဟာ ခိုး
 တတ်-လိမ်တတ်ပြီလား’

‘မတတ်သေးပါဘူး ဘုရား’
 ‘သူတို့မှာ ခိုးချင်-လိမ်ချင်တဲ့ ကိလေသာတွေ ဖြစ်နေသလား’
 ‘ဘယ်ဖြစ်မလဲ ဘုရား’

‘သူတို့ ကိလေသာ ငြိမ်းကြပြီလား’
 ‘မငြိမ်းကြသေးပါဘူး ဘုရား’

‘ကိလေသာ ဖြစ်နေကြလို့လား’

‘သည်လိုလည်း မဖြစ်ကြပါဘူး ဘုရား’
‘မဖြစ်လျင်-ငြိမ်း၊ မငြိမ်းလျင်လည်း-ဖြစ်ပေါ့’

‘အဲဒါ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ ဘုရား’
‘အသိနဲ့ ကိလေသာကို မသတ်ရသေးလို့ပေါ့’

‘ကိလေသာက ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘လူလွန်ကျူးမှုတွေ လုပ်ချင်တာ စတာတွေပေါ့’

‘စတာ-ဆိုတာတွေက ဘာတွေလဲ ဘုရား’
‘ဖျက်ဆီးချင်တာ၊ အကောင်းထင်တာ၊ မာန်ထတာ၊ အမြင်မှား
တာ၊ တွေဝေတာ--အစစတွေပါပဲ’

‘ရုပ်နာမ်ငြိမ်းတော့ အဲသည်ကိလေသာတွေက မငြိမ်းကြဘူး
လား ဘုရား’
‘မငြိမ်းဘူး’

‘အဲသည်ကိလေသာက နာမ်မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်သား’

‘နာမ်ငြိမ်းပြီဆိုတော့ အဲသည်ကိလေသာ ပါမသွားသေးဘူး
လား ဘုရား’
‘မပါဘူး’

‘ကိလေသာက နာမ်မဟုတ်လို့လား ဘုရား’
‘နာမ်ပဲ’

‘နာမ်က ငြိမ်းပြီမဟုတ်လား ဘုရား’
 ‘ငြိမ်းရာမြင်တာပဲ’-ဟုတ်တယ်’

‘ငြိမ်းရာ-မြင်လျှင် နာမ်က အရှိမဲ့မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘ငြိမ်းရာမြင်သူမှာ နာမ်က မဖြစ်တော့လို့လား’

‘ဖြစ်တော့ ဖြစ်မှာပဲ ဘုရား’
 ‘ဖြစ်လျှင် အရှိမဟုတ်ဘူး-ဘယ်လိုပြောမလဲ’
 ‘အရှိမဲ့ မြင်တာ’-နဲ့ ‘အရှိမဟုတ်ဘူး’-ပြောမှာပေါ့ ဘုရား’

‘အစိတ်မြင်တာနဲ့ အစိတ်ရဲ့အပေါင်းကို မရှိဘူးပြောသလို
 ဖြစ်မနေဘူးလား’
 ‘သည်လိုတော့ ဖြစ်မှာပဲ ဘုရား’

‘အပေါင်းတွေက တကယ်အရှိတွေ မဟုတ်ဘူးလား’
 ‘မဟုတ်ဘူး ပြောရမှာပေါ့ ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုလျှင် အပေါင်းတွေကို ဘာမှအသုံးမချဘဲ နေကြ
 သလား’
 ‘သည်လိုတော့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ ဘုရား’

‘မရှိဘူးလည်း ပြောတယ်၊ မရှိဆိုတာကိုလည်း မှီခိုနေတယ်၊
 ဆိုတော့ ဘယ်လိုလဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’

‘စိတ္တဇဖြစ်တာနော်--’
 ‘ဘယ်လို စိတ္တဇဖြစ်တာလဲ ဘုရား’

‘အစိတ်မြင်တော့ အစိတ်ပဲ ရှိတယ်ထင်၊ အပေါင်းပဲ မြင်တော့ အပေါင်းပဲ ရှိတယ်ထင်တာ စိတ္တဇပေါ့’

‘ရုပ်နာမ်ငြိမ်းရာမြင်တော့ ငြိမ်းရာပဲရှိတယ်-ထင်တာ စိတ္တဇ ဆိုလိုတာလား ဘုရား’

‘မဟုတ်ဘူးလား’

‘ငြိမ်းရာပဲရှိတာ မဟုတ်ဘဲ၊ ရုပ်နာမ်ဖြစ်တာကလည်း ရှိတာ ဆိုတော့ သည်လိုပဲ ပြောရမှာပါပဲ ဘုရား’

‘စိတ္တဇ’-ဆိုတာ စိတ်ထဲထင်တာပဲပြောပြီး၊ တကယ်အရှိနဲ့ မကိုက် ညီတာရဲ့ နာမည်ပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား။ ရုပ်နာမ်က ပြန်ဖြစ်ဦးမှာပဲ ဘုရား’

‘အဲသည် ရုပ်နာမ်ထဲမှာ လွန်ချင်တာဆိုတာတွေက ပါမလာ နိုင်ဘူးလား’

‘ပါမှာပဲ ဘုရား’

‘သူ့ကို အရှိမဟုတ်ဘူး-ဆိုပြီး အရေးမထားလို့ ရမလား’

‘လွန်ချင်တာက ရင့်တော့ လွန်ကျူးရာဆီ ရောက်မှာပါပဲ ဘုရား’

‘ဒါကြောင့် ရုပ်နာမ်ငြိမ်းပေမဲ့ ကိလေသာမငြိမ်းဘူး ပြောတာ’

‘ကိလေသာက ဖြစ်လည်းမနေဘဲ၊ နိဗ္ဗာန်ဖြစ်ပြီ-ငြိမ်းပြီ မပြော ရဘူးလား ဘုရား’

‘မပယ်ရသေးလျင် မဖြစ်ပေမဲ့ မငြိမ်းဘူး’

‘မဖြစ်အောင်နေတာဟာ ပယ်တာမဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘မဖြစ်အောင်နေတာလည်း မဖြစ်ဘို့ပဲ မဟုတ်လား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ပယ်လို့-မဖြစ်တာနဲ့ မဖြစ်အောင်နေလို့-မဖြစ်တာ အတူပဲ
မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ပယ်လို့-မဖြစ်တာက ဖြစ်လို့မရတော့ဘူး’

‘မဖြစ်အောင်နေလို့-မဖြစ်တာလည်း သည်လိုပဲ မဟုတ်ဘူး
လား ဘုရား’
‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုမို့လဲ ဘုရား’
‘မဖြစ်အောင်နေလို့-မဖြစ်တာက မဖြစ်ကာမျှပဲ။ ဖြစ်လို့ မရတာ
မဟုတ်ဘူး။ ဖြစ်အောင်နေလျင် ဖြစ်လာဦးမှာပဲ’

‘ကိလေသာမဖြစ်အောင်နေတဲ့ လုပ်ငန်းကို ငြိမ်းအေးဖို့ အလုပ်
လို့ မှတ်နေမိတာ ဘုရား’
‘မှားတာပေါ့’

‘သည်လိုမှတ်တာ လူတိုင်းနီးနီးပါပဲ ဘုရား’
‘မှားတာနဲ့ မှန်လာမယ် ထင်လို့လား’

‘ဒါက လူ့ဓမ္မတာပဲပေါ့ ဘုရား’

လား၊ ‘ဘုရားအဆုံးအမဟာ ‘မနုဿဓမ္မ’-လား ‘ဥတ္တရိမနုဿ ဓမ္မ’

‘မနုဿဓမ္မထက် လွန်မြတ်တာပါ ဘုရား’

‘အမှားနဲ့နေလျင် မနုဿဓမ္မမှာပဲ နေမှာပဲ’

ဘုရား၊ ‘အမှားမနေရအောင် ကိလေသာပယ်နည်း သင်ပေးပါဦး’

၂၀။ ကိလေသာပယ်နည်း

‘သည်လိုပြောမှပဲ--’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ပယ်နည်းမသိလျင် ကိလေသာပယ်လို့မှ မရတာပဲ’

‘ဘယ်လို ပယ်လို့မရတာလဲ ဘုရား’

ကလား၊ ‘ကိလေသာဖြစ်နေလျင် ပယ်တဲ့စိတ်က ဖြစ်လို့မှ မရတာ

‘သည်လိုလား ဘုရား’

ကလား၊ ‘ပယ်တဲ့စိတ်ဖြစ်လျင်လည်း ပယ်စရာ ကိလေသာက မရှိတာ

‘အဲဒါ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ ဘုရား’

‘စိတ်ဆိုတာ တချိန်မှာ နှစ်ကြိမ်ဖြစ်လို့မှ မရတာ’

‘ဘယ်လို နှစ်ကြိမ်ဖြစ်လို့ မရတာလဲ ဘုရား’

‘ပယ်စိတ်-နဲ့ ကိလေသာစိတ်-ဟာ နှစ်ခုပဲ’

‘ဟုတ်ပြီ ဘုရား’

‘အဲသည်နှစ်ခုဟာ တချိန်ထည်းမှာ နှစ်ခုစလုံး ဖြစ်ခွင့်မရှိတာ ပေါ့’

‘ကိသောစိတ်ဖြစ်လျှင် ပယ်စိတ်မဖြစ်ဘူး၊ ပယ်စိတ်ဖြစ်လျှင် ကိလေသာစိတ် မဖြစ်ဘူး။ သည်လိုလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သူခိုးနဲ့ သူခိုးဖမ်းသူဟာ တစ်ယောက်တည်းဖြစ်နေလျှင် သူခိုးကို ဖမ်းလို့မရသလိုလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ဒါကြောင့် ကိလေသာ ပယ်ချင်သူတွေက ကိလေသာမဖြစ်အောင် နေတာဆီ ရောက်နေကြတာပဲ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ကိလေသာကို ဘယ်လိုပယ်ရမှာလဲ ဘုရား’
‘ကိလေသာ ပယ်နိုင်ချင်လျှင် ကိလေသာမကြည့်နဲ့’

‘ဘာကြည့်ရမလဲ ဘုရား’
‘ကိလေသာကိုဖြစ်ပွားစေတဲ့ အရာကို ကြည့်ရမယ်’

‘အဲဒါက ဘာလဲ ဘုရား’
‘ကံနဲ့ ဝိပါက်ပဲ’

‘အဲဒါကို ဘယ်လိုမြင်အောင် ကြည့်ရမလဲ ဘုရား’

‘အဲဒါတွေရဲ့ ဒုက္ခအသွင်လက္ခဏာတွေ မြင်အောင် ကြည့်ရမယ်’

‘အဲဒါတွေက ဘယ်လို ဒုက္ခအသွင် ဆောင်ကြလို့လဲဘုရား’

‘အဲဒါတွေက ရွှေ့လျား-ပျက်စီးကြတယ်’

‘ရွှေ့လျား-ပျက်စီးတာတော့ ထားပါဦး ဘုရား’

‘ဘာပြောချင်တာလဲ’

‘ဖြစ်ပွားတာဟာ ဘယ်လိုဒုက္ခအသွင် ဆောင်လို့လဲ ဘုရား’

‘ဖြစ်ပွားတာက ရိုးရိုးဖြစ်ပွားတာမှ မဟုတ်တာ’

‘ဘယ်လို ဖြစ်ပွားလို့လဲ ဘုရား’

‘လွန်ကြူးတဲ့အဖြစ်ရဲ့ ဖြစ်ပွားချက်ပဲ’

‘လွန်ကြူးတာက ဒုက္ခအသွင်ဆောင်သလို၊ သည်အဖြစ်ရဲ့
ဖြစ်ပွားချက်ကလည်း ဒုက္ခအသွင်ဆောင်တာတာပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါက မကြည့်လျင် ဘယ်လိုဖြစ်မှာမို့လဲ ဘုရား’

‘မကြည့်လျင် ဒုက္ခအသွင်ဆောင်တာ မမြင်ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ခံစားချက်ကပြတာပဲ မြင်လို့ပဲ’

‘ခံစားချက်က ဘယ်လိုပြလို့လဲ ဘုရား’

‘ချမ်းသာတယ်-လို့ပဲ’

‘ပြောင်းပြန်ကြီးတောင်လား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်လိုမြင်တော့ ဘာဖြစ်မှာမို့လဲ ဘုရား’
‘အဲသည်လိုမြင်လျင် အဲဒါပျက်တော့ ခံစားချက် ဆိုးတာပေါ့’

‘ပြီးတော့ ဘာဖြစ်ဦးမှာလဲ ဘုရား’
‘ခံစားချက်ကောင်းဖြစ်တဲ့ အဲဒါမျိုး ထပ်လိုချင်တာ ဖြစ်မယ်’

‘ထပ်လိုချင်တာ ကိလေသာ’-လား ဘုရား’
‘အမှန်ပဲ’

‘လွန်ကျူးတာကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ဖြစ်ပွားချက်ရဲ့ ဒုက္ခအသွင်ဆောင်
တာကို မြင်လျင် လွန်ကျူးမိတာအပေါ် စိတ်မကောင်း ဖြစ်မလား ဘု
ရား’
‘ဒါပေါ့’

‘သည်တော့ ဖြစ်ပွားချက်ကပေးတဲ့ သာယာတဲ့ခံစားချက်
မဖြစ်ဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ပြောင်းလဲဖြစ်ပွားတာကြောင့် ထပ်လွန်ချင်တာလည်း မပေါ်
တော့ဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘အမှန်ပဲ’

‘အဲဒါမှ ကိလေသာပယ်တာလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ကိလေသာ ပယ်ချင်လျှင် ကိလေသာမကြည့်ဘဲ၊ ကိလေသာကို
ဖြစ်စေတဲ့ ‘ဒုက္ခ’-ကြည်ရမယ်’-ပေါ့ ဘုရား?’
‘သည်ဒုက္ခ-သိမှ သည်ဒုက္ခကို လိုချင်တာက ပယ်နိုင်မှာ မ
ဟုတ်လား’
‘နားလည်ပါပြီ ဘုရား’

၂၁။ ကိလေသာဆိုတာ---

‘နားမလည်တာတစ်ခုပေါ်တိုင်း လိုက်ရှင်းတာနဲ့ တခြားရောက်
ကုန်ပြီ’
‘ပင်မပြောတာ မှတ်မိပါတယ် ဘုရား’

‘ပြော’
‘သူ့ပြောစကားကို ပြန်မေးခံရလို့ စိတ်ခုပြနေတာဟာ၊ စိတ်ခု
ပြတာ သူမဟုတ်ကြောင်း ဆရာတော် မိန့်တာပဲ’
‘ဟုတ်ပါပြီ’

‘စိတ်ခုတာ သူမဟုတ်လျှင် စိတ်ခုတာ တခြားသူလား’
‘မဟုတ်ဘူး’

‘စိတ်ခုတာ သူလည်းမဟုတ်၊ တခြားသူလည်းမဟုတ်လျှင်
အလိုလိုဖြစ်တဲ့ အကြောင်းမဲ့အဖြစ်လား’
‘မဟုတ်ဘူး’

‘ခက်ပြီဘုရား’
‘ဘာ့ကြောင့်လဲ’

‘စိတ်ခုတာဟာ ကာယကံမဟုတ်လျှင် မနောကံပဲ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့၊ မနောကံ-ပဲ’

‘သည်ကံဟာ ကိုယ်လုပ်လို့ ဖြစ်တာလည်း မဟုတ်၊ သူများလုပ်
 လို့ ဖြစ်တာလည်း မဟုတ်၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်တာလည်း မဟုတ်လို့
 ဆရာတော်မိန့်တာပဲ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်တော့ ဘုရား--’
 ‘ဘာပြောချင်လို့လဲ’

‘ဘာမှမဟုတ်တာပဲ=ကံအကြောင်း-လို့ ယူရတော့မလို မဖြစ်
 ဘူးလား ဘုရား’
 ‘မဖြစ်ပါဘူး’

‘သည်လိုဆိုတော့ စိတ်ခုတယ်-ဆိုတဲ့ ‘ကံ’-ကိုဖြစ်စေတာက
 ဘာလဲ ဘုရား’
 ‘ကိလေသာ-ပေါ့’

‘ဘုရား--?’
 ‘ကိလေသာ’-ဟာ ‘ကံရဲ့အကြောင်း=ဟေတု’-ပဲ’

‘အဲသည် စိတ်ခုတယ်ဆိုတဲ့ ကံကို စိတ်ခုသူကိုယ်တိုင်က လုပ်
 လိုက်တာ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘မဟုတ်ဘူး’

‘အဲဒါ နားလည်အောင်ရှင်းပါဦး ဘုရား’

‘အဲသည် စိတ်ခုတာလုပ်တယ်-လို့ အထင်ခံရသူဟာ၊ စိတ်ခု
တဲ့အမှုကံကို ဖြစ်အောင်လုပ်နိုင်တဲ့သတ္တိ သူ့ဆီမှာ မရှိပါဘူး’

‘သူက လုပ်နေမှပဲ၊ သူ့ဆီမှာ လုပ်နိုင်တဲ့သတ္တိ မရှိဘူး-လို့ ဖြစ်ရ
သေးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘သတ္တိမရှိတာ နားလည်အောင် အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’
‘နုတ်ယူ-ဆင်ခြင်မှုနဲ့ ဆင်ခြင်တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘လူရယ်၊ ကိလေသာရယ်-ရှိတာထဲက ကိလေသာကို နုတ်ယူ
လိုက်လျှင် အဲသည် စိတ်ခုတယ်ဆိုတဲ့ကံ-ကို လူက လုပ်နိုင်ပါဦး မလား’

‘လူနဲ့ကိလေသာ အတူမဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘ဘယ်ကလာ’

‘ကိလေသာက လူမှာဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲဒါ အတူမဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘အတူရှိလျှင် လူမှာ ကိလေသာ အမြဲရှိနေရမှာပေါ့’
‘သည်လိုတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘လူမှာ ကိလေသာ အမြဲရှိနေလျှင် ကောင်းလို့ရပါဦးမလား’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ကိလေသာက လူရဲ့ ယာယီပစ္စည်းပဲ၊ လူက ကိလေသာရဲ့ထာဝရ
ပစ္စည်းပေါ့’
‘အမိန့်ရှိပါဘုရား’

‘ထာဝရပစ္စည်းဖြစ်တဲ့ လူ့ဆီက ယာယီပစ္စည်းဖြစ်တဲ့ ကိလေ
သာကို နှုတ်လိုက်လျင် အဲသည်လူဟာ စိတ်ခုလို့ ရမလား’
‘ဒေါကန်တယ်-ဆိုတဲ့ ကိလေသာမရှိဘဲ စိတ်ခုလို့တော့ မရ
ရဘူးဘဲ ဘုရား’

‘အဲသည်လို စိတ်ခုလျင် ဟန်-စိတ်ခုတာပဲ ဖြစ်မယ်၊ တကယ်
စိတ်ခုတာ မဖြစ်ဘူး’
‘အဲသည်လိုတော့ ဟုတ်တာပဲ ဘုရား’

‘လူဆိုတာ တစ်ဦးက တစ်ဦးကို လွန်ကျူးတာတွေလုပ်ဖို့ အ
ကြောင်းမရှိဘူး’
‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘လူဟာ ဘာလဲ?-လို့ ဖြည်းဖြည်းလေး ကြည့်ပေါ့’
‘ကြည့်ပုံလည်း ပြောပါဦး ဘုရား’

‘လူမှာ ဘာတွေ ရှိသလဲပေါ့’
‘အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘လူမှာ လက်တွေခြေတွေ မျက်စိမျက်နှာတွေ ရှိတယ်’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ခေါင်းမှာ ဦးနှောက်လည်း ရှိတယ်’

‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘ပြီးတော့ မျက်စိ-နား-နှာ-စတာတွေလည်း ရှိတယ်’
‘ဟုတ်တာပေါ့၊ ဘုရား’

‘လူ့ အလုပ်လုပ်မယ်နော်’
‘ဘယ်လို လုပ်မှာလဲ ဘုရား’

‘မျက်စိနဲ့ ကြည့်မယ်၊ နားနဲ့လည်း နားထောင်မယ်’
‘လုပ်ပါတယ် ဘုရား’

‘မျက်စိ-နား-နှာ-စတာတွေမှာ ဝန်းကျင်မှာရှိတဲ့ အဆင်း-အသံ
-အနံ့-အရသာ-အတွေ့တွေ မထင်လာဘူးလား’
‘ထင်လာပြီပေါ့၊ ဘုရား’

‘မျက်စိမှာထင်လာတဲ့ ဝန်းကျင်က အဆင်းကို၊ မျက်စိက တ
ဆင့် ဦးနှောက်ကို ပို့တယ်’
‘ဟုတ်မှာပါ၊ ဘုရား’

‘အသံ-အနံ့-စတာတွေလည်း သည်လိုပဲ ဦးနှောက်ထဲ ရောက်
ကြတယ်’
‘ဟုတ်မှာပါ၊ ဘုရား’

‘ဦးနှောက်ထဲရောက်လာတဲ့ ဝန်းကျင်က အာရုံတွေဟာ လူ့ကို
ထောက်ပံ့တာတွေလည်း ပါတယ်၊ ဖျက်ဆီးတာတွေလည်း ပါတယ်’
‘အမိန့်ရှိပါ၊ ဘုရား’

‘ထောက်ပံ့တာတွေဆိုလျင် ဆောင်ဖို့၊ ဖျက်ဆီးတာတွေဆိုလျင် ရှောင်ဖို့၊ ဦးနှောက်က တွက်ချက်ရတယ်’

‘အဲဒါကို ဘယ်သူကလုပ်တာလဲ ဘုရား’
‘ဇီဝစက် လည်ပတ်မှု(Bio-mechanism)ကပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ဆောင်ရမှာဆိုလျင် ဆောင်စရာကို အပြု-အပြော-မျက်နှာနဲ့ အသိပေးအောင် ဦးနှောက်က အလုပ်လုပ်ရတယ်’

‘ရှောင်ရမှာလည်း သည်လိုပဲပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘အဆင်းတွေ-အသံတွေ ဦးနှောက်ထဲရောက်တယ် ဆိုတာ အဆင်း-အသံအတိုင်းပဲလား ဘုရား’
‘သည်လိုတော့ ဘယ်ဟုတ်မလဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ဗီဒီယိုကန်ဆက်ကြိုးထဲက အဆင်း-အသံလိုပေါ့’

‘ကုန်သွယ်တဲ့ ကုန်နဲ့ငွေကို စာရင်းမှတ်တဲ့အခါ စာရင်းထဲက ကုန်နဲ့ငွေ-လိုလား ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘စာရင်းဟာ တကယ့် ကုန်နဲ့ငွေကို ကိုယ်စားပြုရုံပေါ့ ဘုရား’
‘ဦးနှောက်ထဲက အဆင်း-အသံကလည်း တကယ့် အဆင်း-အသံကို ကိုယ်စားပြုရုံပဲ’

ဓမ္မဝိဟာရီ ရှင်ဉာဏ

လွန်ကျူး=ကျူးကျော်၊ ဖောက်ဖျက်။ လွန်ကဲ=ပိုမောက်။ လွန်ကျံ=နစ်ဝင်။
လန်ကြီး=မကဲမကွေးစား၊ (အစားကြီး-၁၀၈)

‘စာရင်း အမှတ်နဲ့အတွက်မှားလျှင် တကယ့်ကုန်နဲ့ငွေကို ကိုယ်
စားပြုမှာ မဟုတ်ဘူးဘုရား-နော်’
‘ဦးနှောက်လည်း သည်လိုပဲ’

‘အမိန့်ရှိပါဘုရား’
‘အမှတ်နဲ့အတွက်မှာ မှားနိုင်တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘တကယ့် အဆင်း-အသံမဟုတ်ဘဲ၊ ‘ဟုတ်သလိုလို မှတ်တတ်
တွက်တတ်တယ်’

‘သည်တော့ ဘာဖြစ်မလဲ ဘုရား’
‘သူ့အတွက်အတိုင်း မှားပြီးတုံ့ပြန်တဲ့ ကိုယ်-နှုတ်-နှလုံးတွေ
ဖြစ်ပြီပေါ့’

‘တွက်လို့ရတာအတိုင်း တုံ့ပြန်မှာပဲပေါ့ ဘုရား’
‘အတွက်မှားပြီး တုံ့ပြန်တာကို လူကတုံ့ပြန်တယ် ပြောမလား-
အတွက်အမှားက တုံ့ပြန်တယ် ပြောမလား’

‘အတွက်မှားလို့ တုံ့ပြန်တာဖြစ်ပေမဲ့ လူကတော့ တုံ့ပြန်တာ
ပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘သည်လိုဆို မေးကြည့်မယ်နော်’

‘မေးပါ ဘုရား’

‘ခလုတ်တိုက်တဲ့လူဟာ ခလုတ်ကို သူကတိုက်တာလား- မသိ
လို့ တိုက်တာလား’

‘မသိလို့ တိုက်တာပေါ့ ဘုရား’

‘သိလျက်နဲ့ လူကတိုက်ပါ့မလား’
‘သူ့အနာခံရမှာပဲ၊ ဘယ်တိုက်မလဲပေါ့ ဘုရား’

‘မသိလို့လုပ်တာကို ‘လူလုပ်တယ်-မပြောရသလို’ ဦးနှောက်
ပျက်နဲ့ တုံ့ပြန်တာလည်း လူကတုံ့ပြန်တာ မဟုတ်တာပဲ’
‘ရှင်းပါပြီ ဘုရား’

‘လွန်ကျူးတာဟာ လွန်ကျူးသူကို အကျိုးများစေမှာလား-အ
ကျိုးနည်းစေမှာလား’
‘အကျိုးနည်းစေမှာပေါ့ ဘုရား’

‘အကျိုးနည်းစေမည့် လွန်ကျူးမှုကို အကျိုးများစေမယ်-သိတာ
ဟာ အသိအမှန်လား အမှားလား’
‘အမှားပေါ့ ဘုရား’

‘အမှားအသိနဲ့ လုပ်တာဟာ လူလုပ်တာ ဟုတ်ပါ့မလား’
‘လူမှာ လွန်ကျူးနိုင်တဲ့သတ္တိ မရှိတာ သိရပါပြီ ဘုရား’

‘ဒါကြောင့် လွန်ကျူးတာဟာ လူကဖြစ်စေလိုက်တဲ့ဖြစ်ရပ်
မဟုတ်ဘူး ပြောခဲ့တာပဲ’
‘လွန်ကျူးမှုက လူမှာဖြစ်နေတော့ လူလုပ်တယ်ပဲ ထင်မိတာ
ပေါ့ ဘုရား’

‘လျှပ်စစ်နဲ့ အလုပ်လုပ်တဲ့စက်ရုပ်ဟာ လျှပ်စစ်ဓာတ်ပြတ်လျှင်
လုပ်လို့ ရပါ့မလား’

‘လုပ်တာက စက်ရုပ်အမှုအရာ ဖြစ်ပေမဲ့၊ လျှပ်စစ်မရလျင်
စက်ရုပ်ဟာ မလုပ်နိုင်တာ ထင်ရှားပါတယ် ဘုရား’

‘လျှပ်စစ်နဲ့စက်ရုပ်က တခြားလား၊ အတူလား’
‘တခြားပေါ့ ဘုရား’

‘လျှပ်စစ်မရှိလျင် စက်ရုပ်ဟာ လှုပ်ရှားလို့ မရသလို ကိလေသာ
မရှိလျင် လူဟာ လွန်ကြူးလို့ မရဘူး’
‘သည်လိုဆိုတော့ လွန်ကြူးတာဟာ လူမဟုတ်တာထင်ရှား
ပါတယ် ဘုရား’

‘လူက လွန်ကြူးတာကို ဖြစ်စေတာလား-ကိလေသာက လွန်
ကြူးတာကို ဖြစ်စေတာလား-ဆိုတာကို သိဖို့ ကိလေသာ နှုတ်ကြည့်
တော့ မရှင်းဘူးလား’
‘ဟုတ်ပါ့ဘုရား၊ ဒါပေမဲ့-’

‘ပြောပါ’
‘အဲသည်ကိလေသာကလည်း လူအဖြစ်များ ဖြစ်မလားလို့ပါ
ဘုရား’

‘အဲဒါ ကိလေသာ မသိလို့ပဲ’
‘ကိလေသာ’-ဆိုတာ ဘာလဲ ဘုရား’

‘ကိလေသာ-ဆိုတာ ‘အညစ်အကြေး’-ဆိုတာရဲ့ နာမည် ပဲ’
‘ဘယ်လို ဘုရား’

‘မြင်းကောင်းခွါလိပ်’-ဆိုတာ ကြားဘူးလား’

‘ကြားဖူးတာပေါ့ ဘုရား’

‘အရည်အချင်း ဘယ်လောက်ကောင်းလည်း ချွတ်ချော်တယ်-
ဆိုတာ ရှိတတ်တာရဲ့ စကားပုံပဲ’

‘လူဟာ အရည်အချင်းရှိတယ်ပေါ့ ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘အရည်အချင်းရှိရှိ စိုင်းနိုင်ပေမဲ့ မတော်တဆ ခွါလိပ်တာလည်း
ဖြစ်တယ်ပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါက ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ ဘုရား’
‘လူတိုင်းပဲ ကိုယ့်အပေါ် လွန်ကျူးတာကို မခံချင်ဘူး’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်လိုပဲ သူများအပေါ်လည်း မလွန်ကျူးချင်ဘူး’
‘ဟုတ်ပါ့မလား ဘုရား’
‘အမှန်ပဲ’

‘ဘယ်ကြောင့် ကြူးလွန်ကြတာလဲ ဘုရား’
‘အစမှာတော့ ကိုယ့်အပေါ် ကြူးလွန်တာကို နောင်မလုပ်ဝံ့
အောင် ကာကွယ်တဲ့အနေနဲ့ ပြန်ကြူးလွန်ကြတာပဲ’

‘မခံနိုင်လို့ ပြန်ကြူးလွန်တာ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘ပြောလို့ ရပါတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘သုကြီးလွန်တာ ခံရတာက မခံသာစရာ မဟုတ်လား’

‘သည်တော့-မခံနိုင်လို့ ပြန်ကြီးလွန်တာပေါ့ ဘုရား’
‘သည်လို အတိအကျတော့ မပြောနဲ့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘ပြန်ကြီးလွန်တော့ ခံရတာက ပျောက်လို့လား’

‘ပျောက်တော့ မပျောက်ဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘ခံရတာမပျောက်ဘဲ ပြန်ကြီးလွန်တာဟာ အကျိုးလွန်ခံရသူ
မှာ ဖြစ်ပွားတဲ့ ခံစားချက်မျိုးသိပြီး မကျိုးလွန်ချင်အောင်လို့ပဲ’

‘အဲသည်လို ဟုတ်ပါ့မလား ဘုရား’
‘အစကတော့ သည်အတိုင်းပဲ’

‘အခုတော့ ဘယ်လိုလဲဘုရား’
‘ဆင်ဆင်ခြင်ခြင်လုပ်တာ မဟုတ်တော့ဘဲ ဓလေ့ ဖြစ်သွား
တော့ မခံချင်လို့လုပ်တာ ဖြစ်သွားမှာပဲ’

‘သည်လိုမလုပ်ဘဲနေလျင် ဘာဖြစ်မှာမို့လဲ ဘုရား’
‘နောင်မှာ ပိုကြီးလွန်လာတာ ခံရမှာပေါ့’

‘ပြန်မကြီးလွန်လည်း မကောင်း၊ ကြီးလွန်လည်း မကောင်း
ပါလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

၂၂။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဆိုတာ---

‘သည့်တော့ ဘယ်လိုလုပ်ရမှာလဲ ဘုရား’
‘အဲဒါ မသိတာပဲ’

‘ခွါလိပ်ပြီလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်၊ မစိုင်းနိုင်တော့ဘူး’

‘မသိတော့ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ ဘုရား’
‘ကိလေသာ’-ဆိုတဲ့ အကြေးအညှော်ဖြစ်ပေါ့’

‘မသိတာက ဘာမသိတာလဲ ဘုရား’
‘ငြိမ်နေတာနဲ့ တုံ့ပြန်တာက လွတ်ရောပေါ့’

‘အဲဒါက ရှိသေးလို့လား ဘုရား’
‘ရှိပြီပေါ့’

‘အဲဒါကို လူတွေက ဘာဖြစ်လို့ မသိတာလဲ ဘုရား’
‘အဲဒါက ယဉ်ကျေးမှု မပေါ်သေးလို့ပဲ’

‘ယဉ်ကျေးမှု’-ဆိုတာ ဘာလဲ ဘုရား’
‘တရားဓမ္မ’-ပေါ့’

‘ယဉ်ကျေးမှု မပေါ်သေးဘူး-ဆိုတော့ လူတရား မရှိသေးတာ
လား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ရှိပြီးသား ယဉ်ကျေးမှုက ဘာမို့လဲ ဘုရား’
‘မနုဿဓမ္မလေ’

‘မပေါ်သေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုကကော ဘုရား’
‘ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ’-ပေါ့’

‘အဲဒါတွေရဲ့ မြန်မာအဓိပ္ပါယ်တွေက ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘လူတရား’-နဲ့ ‘လူတရားထက် မြင့်မြတ်တဲ့တရား’-ပေါ့’

‘အဲသည် ‘ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မ’-ဆိုတဲ့ မပေါ်သေးတဲ့ယဉ်ကျေးမှု
က ဘာတွေ သိပြတာတွေလဲ ဘုရား’
‘လူချင်းဆက်ဆံတိုင်းမှာ အရာနှစ်ခုရှိတယ်’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’
‘ခံစားချက်’-ရယ်၊ ‘ဖြစ်တည်ချက်’-ရယ်ပဲ’

‘ခံစားချက်-ကို ပြောပါဦး ဘုရား’
‘ဆက်ဆံလိုက်ရတဲ့အတွက် ကောင်းတာ ခံစားရသလား၊ ဆိုးတာ
ခံစားရသလား၊ နှစ်မျိုးမဟုတ်တာ ခံစားရသလား၊ တစ်မျိုးမျိုးဖြစ်မယ်
မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’
‘အဲဒါ ခံစားချက်အသိပဲ’

‘ဖြစ်တည်ချက်အသိ’-လုပ်ပါဦး ဘုရား’
‘ဆက်ဆံလိုက်ရတဲ့အတွက် ကောင်းတဲ့အဖြစ်-ဖြစ်တည် ကျန်ခဲ့
သလား၊ မကောင်းတဲ့အဖြစ်ပဲ- ဖြစ်တည်ကျန်ခဲ့သလား၊ ငြိမ်း-ပဲ ကျန်ခဲ့

သလား-ဆိုတာတွေ မရှိနိုင်ဘူးလား’

‘ရှိပြီပေါ့ဘုရား’
‘အဲဒါ ဖြစ်တည်ချက်အသိ-ပေါ့’

‘ဆက်ဆံတာတိုင်းမှာ သည်နှစ်မျိုးရှိတာ ဘုရားနော်’
‘ဟုတ်တယ်’

‘မပေါ်သေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုက ‘ဖြစ်တည်ချက်အသိကို သိမှာ
လား’-ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘ပေါ်ပြီးသား လူ့ယဉ်ကျေးမှုက ခံစားချက်အသိပဲ သိတယ်၊
ဖြစ်တည်ချက်အသိကို မသိဘူးပဲ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ခံစားချက်အဆိုး ကြောက်ပြီးတော့ဖြစ်ဖြစ်၊ ခံစားချက်အ
ကောင်း မက်ပြီးတော့ဖြစ်ဖြစ် လူတွေ လွန်ကြူးချင်ကြတာပဲ ဘုရား’
‘အဲဒါ အမှန်ပဲ’

‘အဲဒါကို မသိရဘူးလား ဘုရား’
‘မသိရဘူးတော့ ဘယ်ဟုတ်မလဲ’

‘သိလျင်တော့ ကြောက်စရာ-မက်စရာကို ကြောက်လည်း
ကြောက်၊ မက်လည်း မက်မှာပေါ့ ဘုရား’
‘သည်လိုပဲ ကြောက်ကြ-မက်ကြတာပဲ’

‘အဲသည်လိုဖြစ်တာ အမှန်အတိုင်းပဲ ဖြစ်တာလား ဘုရား’
‘သည်လိုတော့ မဟုတ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘အဲဒါကို လွန်မြောက်တတ်ရမှာပဲ’

‘ခံစားချက် အကောင်းအဆိုးက သူ့သဘာဝအတိုင်း ဖြစ်တာ
ဆိုတော့ ဘယ်လိုလွန်မြောက်ရမလဲ ဘုရား’
‘ဖြစ်တည်ချက်မြင်ပြီး လွန်မြောက်ရမှာပဲ’

‘လွန်လို့ရပါ့မလား ဘုရား’
‘ရတယ်၊

၂၃။ ခံစားချက်ဆိုတာ ချိန်ခွင်လျှာအတိုင်းပဲ

‘အဲဒါ နားလည်နိုင်အောင် နည်းနည်းရှင်းပါဦး ဘုရား’
‘အနာကို ခွဲစိတ်ခံရလျင်၊ ခွဲစိတ်ခံရတာ ခံစားချက် မဆိုးဝါး
ဘူးလား’

‘ဆိုးတာပေါ့ ဘုရား’
‘ဆိုးလျက်နဲ့ ဘာ့ကြောင့် အခွဲခံရသလဲ’

‘အနာပျောက်ဖို့ပေါ့ ဘုရား’
‘အနာပျောက်စေချင်စိတ်ဟာ ဆိုးတာကို လွန်မြောက်တာပဲ’

‘ဆိုးဝါးတာလွန်မြောက်တယ်-ဆိုတာ မဆိုးဝါးတာ မဟုတ်ဘူး
လား ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အခွဲစိတ်ခံရလို့ ဆိုးဝါးတာက မပျောက်ပါလား ဘုရား’

‘ပျောက်မှ လွန်မြောက်တာလား’

‘အဲသည်လိုပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘အနာတိုးလာလို့ ဆိုးဝါးတာနဲ့၊ ခွဲစိတ်ခံရလို့ ဆိုးဝါးတာ နှစ်ခုကို ယှဉ်လိုက်တဲ့အခါ ခွဲစိတ်ခံရလို့ ဆိုးဝါးတာက ပျောက်သွားပြီ မဟုတ်လား’

‘ပျောက်တော့ မပျောက်ပါဘူး ဘုရား’

‘အဲဒါ သေသေချာချာ မြင်အောင်ကြည့်ပေါ့’

‘ဘယ်လိုကြည့်ရမှာလဲ ဘုရား’

‘ဝပ်(watt)များတဲ့ မီးရောင်အောက်မှာ ဝပ်နည်းနည်းလေး မီးရောင်ဟာ ‘ရှိတယ်’-ပြောလို့ ဖြစ်သေးလို့လားပေါ့’

‘နေရောင်အောက်မှာ လရောင်မရှိတာတော့ သေချာပါတယ် ဘုရား’

‘လဟာ ညမှာ အရောင်မရှိဘူးလား’

‘ထိန်ထိန်သာလို့ပေါ့ ဘုရား’

‘နေ့ကျတော့ကော-’

‘အလင်းရောင် ပျောက်ပြီပေါ့ ဘုရား’

‘ခံစားချက်နှစ်ခု ယှဉ်ပြီးမှ သိရတဲ့အရာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ခွဲစိတ်ခံရတာဟာ ခွဲစိတ်မခံရတာနဲ့ ယှဉ်လျင် ဆိုးတယ် မ
ဟုတ်လား’
‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘အနာတိုးလို့ဆိုမှန်းနဲ့ ခွဲစိတ်ခံရတာ ယှဉ်လျင်တော့ ခွဲစိတ်ခံရ
လို့ ဆိုးတယ်ဆိုတာ မရှိတော့ဘူး’
‘ခံစားချက်က ချိန်ခွင်လျှာလိုပါပဲလား ဘုရား’

‘လုပ်စမ်းပါဦး’
‘အလေးထက်ပေါ့တဲ့ ပစ္စည်းထည့်လျင် အလေးဘက်မှာ လျှာ
ကနေပြီး၊ အလေးထက်လေးတဲ့ပစ္စည်း ထည့်လျင်တော့ ပစ္စည်းဘက်မှာ
လျှာကနေတော့တာ ဟုတ်တယ်မဟုတ်လား ဘုရား’
‘အမှန်ပဲ’

‘ချိန်ခွင်ရဲ့လျှာက အလေးနဲ့ပစ္စည်းဟာ ဘယ်လောက်လေး
တာ-မလေးတာကို မပြနိုင်ဘူးပဲ ဘုရား’
‘တစ်ဘက်ထက် တစ်ဘက်က ဘယ်လောက်လေးတယ်-ပေါ့
တယ် ပြနိုင်တာပဲ’

‘ခံစားချက်ကလည်း သည်လိုပဲလား ဘုရား’
‘ဒါပဲ’

‘နည်းနည်း နားလည်ပြီထင်တယ် ဘုရား’
‘လုပ်စမ်းပါဦး’
‘လယ်ယာစိုက်ပျိုးတဲ့ တောင်သူလယ်သမားလိုပေါ့ ဘုရား’

‘သူတို့က ဘာဖြစ်လို့လဲ’

သူတို့ရဲ့ သစ်စေ့သစ်နှံတွေဟာ အဖိုးတန်တွေပဲ ဘုရား’
‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘အဲဒါတွေကို မြေထဲကြဲချ မြှုပ်နှံကြတာပဲ ဘုရား’
‘သူတို့ မနှမြောကြဘူးလား’
‘မနှမြောကြဘူး ဘုရား’

‘သည်သစ်စေ့သစ်နှံတွေ အသုံးကျတာ သူတို့ မသိကြလို့လား’
‘သိပ်သိတာပေါ့ ဘုရား’

‘မစားမသောက် မရောင်းမချဘဲ မြေထဲကြဲချ မြှုပ်နှံကြတာ
ဟာ နှမြောစရာ မကောင်းဘူးလား’
‘သည်လိုလုပ်လို့ ဘာမှ မဖြစ်လာလျင်တော့ သိပ်နှမြောစရာ
ပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ဘုရား--’

‘ဆက်ပြောပါဦး’
‘မြေထဲက အပင်ပေါက်ပြီး၊ နောက်ထပ် အဆများစွာ အသီး
အနှံတွေ ထွက်ပေးမှာကို လှမ်းပြီးမြင်ထားတော့ မနှမြောတာပေါ့ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ထောင်မြင်လို့ ရာစွန့်’-ဆိုတာ ရှေးကစကား ရှိခဲ့တာပဲ ဘုရား’
‘ခံစားချက်က ဘယ်လောက်ကောင်းကောင်း ဖြစ်တည်ချက်
မကောင်းလျင်၊ အဲသည် ခံစားချက် စွန့်မှာပဲ’

‘ခံစားချက်က ဆိုးပေမဲ့ ဖြစ်တည်ချက်က ကောင်းလျင်-အဲ
သည်ခံစားချက်ဆိုးကို ယူမှာပဲပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်ပြီ’

‘ခံစားချက်စကား နားထောင်တာဟာ ဖြစ်တည်ချက်မမြင်လို့-
ဆိုတာ သဘောပေါက်ပါပြီ ဘုရား’
‘ကောင်းတာပေါ့’

၂၄။ ဖြစ်တည်ချက် မမြင်တာဟာ ယဉ်ကျေးမှုမရှိသေးလို့

‘ဖြစ်တည်ချက်ကို ဘာကြောင့်မမြင်တာလဲ ဘုရား’
‘ယဉ်ကျေးမှု မပေါ်သေးလို့’-လို့ ပြောခဲ့ပြီပဲ’

‘မပေါ်သေးခင်က ဖြစ်တည်ချက်က မရှိလို့လား ဘုရား’
‘ရှိတယ်’

‘ရှိလျှင် မြင်ရမှာမဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘ရှိလျက်နဲ့ မမြင်တာတွေ အများအပြားပဲ’
‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’

‘လူဖြစ်တာဟာ ရှေးကတို့၊ ဘုရားသခင်တို့ကြောင့်-လို့ လူတွေ
မမှတ်ယူကြဘူးလား’
‘မှတ်ယူကြတာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါဘာကြောင့်လဲ’
‘ဗီဇကို မသိကြလို့ပေါ့ ဘုရား’

‘မိဘတွေပေါင်းမှ လူဖြစ်တာ-သိကြသားနဲ့ ဗီဇကို မသိဘူး
ပြောမလား’

‘ဗီဇသိပေမဲ့ ဗီဇမှာ ဘာသတ္တိတွေရှိတယ်-ဆိုတာနဲ့ ဗီဇ-ဆိုတာ
ဘယ်လို နေတယ်ဆိုတာတောင် မမြင်နိုင်ကြဘူးပဲ ဘုရား’

‘ဒါကို ဘယ်လိုပြောမလဲ’
 ‘ဗီဇမသိကြဘူး’-ပဲ ပြောရမှာပေါ့ ဘုရား’

‘ဘုကြောင့် မသိတာလဲ’
 ‘ဆရာတော်ပြောသလိုဆိုလျှင် ‘လှူယဉ်ကျေးမှု မရှိသေးလို့’-
 လို့ပဲ ပြောရမှာပါ ဘုရား’

‘ယဉ်ကျေးမှု’-ဆိုတာ နာမည်တစ်ခုလို့ မလုပ်လိုက်နဲ့နော်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ဗီဇကို ဗီဇမဟုတ်တာတွေနဲ့ ကွဲကွဲပြားပြားသိဖို့ စူးစမ်းစရာ
 ကိရိယာတွေ၊ အဲသည်ဗီဇထဲမှာ ဘယ်အချက်အလက်က လူရဲ့ ဘယ်
 အစိတ်အပိုင်းကို ဖြစ်စေမည်ဟာ ဖြစ်တယ်၊ သိဖို့ စူးစမ်းနိုင်တဲ့ အသိ
 ပညာနဲ့ စူးစမ်းတဲ့အခါ အသုံးချတဲ့ လက်နက်ကိရိယာတွေ၊ ဒါတွေ
 မရှိသေးတာဟာ ယဉ်ကျေးမှု မရှိသေးတာပဲ’
 ‘နားလည်ရပါပြီ ဘုရား’

‘ဗီဇမှာ လူ့ဆီမှာရှိတဲ့ အစိတ်အပိုင်းတွေဖြစ်ဖို့ ရှိတာ ရှေးက
 တည်းကပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’

‘ရှိပေမဲ့ သိကြရဲ့လား’
 ‘မသိကြတာတော့ သေချာပါတယ် ဘုရား’

‘ရှိလျှင် သိရမယ်ဆို’
 ‘ယဉ်ကျေးမှု မရှိသေးလို့ မသိတာပေါ်လွင်ပါပြီ ဘုရား’

‘အဲသည် ယဉ်ကျေးမှုမရှိတော့ မဟုတ်တဲ့ ယဉ်ကျေးမှုတွေက ပေါလော ဖြစ်နေတာပဲ’

‘မဟုတ်တဲ့ယဉ်ကျေးမှု-ဆိုတာ ဘာတွေလဲ ဘုရား’
‘စိတ္တဇ ယဉ်ကျေးမှုပေါ့’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’
‘ရှေးကံတို့၊ ဖန်ဆင်းရှင်တို့၊ အကြောင်းမဲ့တို့ဆိုတဲ့ ယဉ်ကျေးမှု တွေပေါ့’

‘အဲဒါတွေဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာမှာမိစ္ဆာတွေ မဟုတ်လားဘုရား’
‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သည်လိုဆိုတော့ ဘုရား--’
‘ဘာလဲ’

‘စဉ်းစားမိတာတစ်ခု ဖြစ်လို့ပါ’
‘ဘယ်လိုလဲ’
‘အဲသည်ယဉ်ကျေးမှုပေါ်တော့ အဲသည်မိစ္ဆာတွေ ပြုကုန်ကြ မလား-လို့ပါ ဘုရား’

‘မဆီမဆိုင်ပဲ’
‘မဆိုင်ဘူးလား ဘုရား’

‘ဘယ်လိုဆိုင်မှာလဲ’
‘ဗီဇကို တိတိကျကျသိတော့ ရှေးကံတွေ၊ ဖန်ဆင်းရှင်တွေ၊ အကြောင်းမဲ့တွေ-သည်အယူမှား မိစ္ဆာအမြင်တွေ ဘယ်လိုဖြစ်မှာလဲ’

ပေါ့ ဘုရား’
‘ပြောစရာပဲ’

‘မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တော့ မဟုတ်ဘူး’

‘ဟုတ်ဖို့နဲ့တော့ နီးစပ်တယ်မဟုတ်လား ဘုရား’
‘နီးကို မနီးစပ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘ဗီဇကိုသိသူက လူပဲ သိမှာပဲ’

‘လူကိုအမှန်အတိုင်းမသိတာ မိစ္ဆာဖြစ်တာမဟုတ်လား ဘုရား’
‘မဟုတ်ဘူး’

‘လူကို အမှန်အတိုင်းသိတာ မိစ္ဆာပြုတ်တာ မဟုတ်ဘူးလား
ဘုရား’
‘မဟုတ်ဘူး’

‘မိစ္ဆာအမြင်က ဘာ့ကြောင့်ဖြစ်တာလဲ ဘုရား’
‘လူရဲ့ လွန်ကျူးမှုတွေနဲ့ အဲဒါရဲ့အကျိုးအဖြစ်တွေကို ‘လူ’-
လို့ထင်လို့ ဖြစ်တာ’

‘မိစ္ဆာအမြင်ဖြစ်တာက လူနဲ့မဆိုင်ဘူးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘သမ္မာအမြင်-ဖြစ်ဖို့လည်း သည်လိုပဲလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘မိစ္ဆာပျောက်-သမ္မာရောက်’-ဖြစ်ဖို့ လူကို အမှန်အတိုင်းမြင်ရ
မယ် မှတ်တာ ဘုရား’

‘မှားတာပေါ့’

‘သည်လိုဆိုတော့ ဗီဇအမှန်အတိုင်း သိတော့လည်း အပိုပဲပေါ့
ဘုရား’

‘မိစ္ဆာပျောက်ဖို့အတွက် အပိုပဲ’

‘သဿတမိစ္ဆာအမြင် မပျောက်ဘူးလား ဘုရား’
‘ဥစ္ဆေဒအမြင်ဖြစ်လျင်တော့ သဿတမိစ္ဆာအမြင် ပျောက်တာ
ပေါ့’

‘ဗီဇအသိက ဥစ္ဆေဒအမြင်ကို ဖြစ်စေမှာလား ဘုရား’
‘ဖြစ်ပြီပေါ့’

‘သဿတအမြင်နဲ့ ဥစ္ဆေဒအမြင် မိစ္ဆာတွေဟာ အတ္တအမြင်
မိစ္ဆာနဲ့ စပ်နေတယ်ဆိုတာ ကြားဖူးတာ ဘုရား’
‘ဟုတ်မှာပဲ’

‘အဲဒါ အမှန်ပဲလား ဘုရား’
‘မှန်မှာပါ’

‘ဖြေသံက အားပျော့သလိုပဲ ဘုရား’
‘ဘယ်လိုဖြေစေချင်လို့လဲ’

‘မှန်လျင်-မှန်တယ်၊ မမှန်လျင်-မမှန်ဘူးပေါ့ ဘုရား’
 ‘အဲသည်လိုပြောလို့ မဖြစ်လို့ပေါ့’

‘ဘယ်ကြောင့် မဖြစ်တာလဲ ဘုရား’
 ‘မေးတဲ့စကားထဲမှာ မေးသူစကားနက်သိတဲ့ စကားလုံး ပါနေ
 တော့ မယုတ်မလွန်ပဲ ပြောရမှာမို့ပေါ့’

‘ဘယ်စကားလုံးလဲ ဘုရား’
 ‘အတ္တအမြင်မိစ္ဆာ’-ပေါ့’

‘အဲဒါရဲ့အနက်က ဘယ်လိုမို့လဲ ဘုရား’
 ‘မေးသူရဲ့ အဲသည်စကားနက်ထင်တာကို ပြောပါဦး’
 ‘ကိုယ့်ကိုယ်ကို-ငါပဲ-လို့မြင်တာပေါ့’-ဘုရား’

‘အဲဒါက မိစ္ဆာဖြစ်လို့လား’
 ‘မိစ္ဆာပေါ့ ဘုရား’

‘ဘယ်လိုမှားတာလဲ၊ လုပ်ပါဦး’
 ‘စာကဆိုတာ ပြောရမှာဘုရား-နော်’

‘လုပ်ပြီ’
 ‘ငါ’-လို့ အမှတ်ခံရတဲ့ ကိုယ့်ကိုယ်ဟာ အစိတ်အပိုင်းတွေရဲ့
 အစုအဝေးအသွင်မျှပဲ၊ တကယ်မရှိပါဘူးပေါ့-ဘုရား’

‘ဒကာလည်း သည်လိုပဲ မြင်သလား’
 ‘မြင်တယ်ပဲ ပြောရမလားပဲ ဘုရား’

‘မတင်မကျကြီး ပါလား’

‘ဟုတ်တယ် ဘုရား’

‘ဘယ်လိုမြင်လို့လဲ’

‘စာက ကိုယ့်ကိုယ်ကို စိတ်ဖြာပြတယ်’

‘ဟုတ်ပါ’

‘သူပြတာအတိုင်း ဆင်ခြင်ကြည့်တော့လည်း အမှန်ပဲ ဘုရား’

‘သည်တော့-’

‘ကိုယ့်ကိုယ်ဟာ တကယ့်-အရှိမဟုတ်ဘူး-လို့လည်း အမြင်
ဖြစ်တော့တာပေါ့ ဘုရား’

‘ကိုယ့်ကိုယ်က တကယ် မရှိတော့ဘူးတဲ့လား’

‘သည်လိုမြင်တာလည်း တကယ်များ မပေါက်ဘူးလား-လို့
လည်း ထင်မိပြန်တယ် ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘အဝတ်ဆင်၊ထမင်းကျွေး၊ဆေးတိုက်-တွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ် မ
ဟုတ်လျှင် လုပ်စရာမဟုတ်တာတွေ ဖြစ်လို့ပဲ ဘုရား’

‘ကိုယ့်ကိုယ်မဟုတ်ဘူး သိတဲ့အတိုင်း အမှန်ဖြစ်လျှင် ပြုစုစောင့်
ရှောက်တာတွေ လုပ်ဖို့မလိုဘူး တွေးမိတယ်ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါ ဘုရား’

‘သည်တော့--’

‘စာထဲကအတိုင်းမြင်လျင် မပြုစုနဲ့။ ပြုစုလျင် စာထဲကအတိုင်း မမြင်နဲ့’-လို့ ဖြစ်ပေမဲ့ နှစ်ခုလုံး မလုပ်ဘဲ မနေနိုင်အောင် ဖြစ်နေပါတယ် ဘုရား၊

‘အဲဒါမှ ခက်တာပဲ’

‘ဘယ်လိုခက်တာလဲ ဘုရား’

‘ရှေးကပြောခဲ့ကြတဲ့ ဗမာစကားအတိုင်း ခက်တာပဲ’

‘ဘယ်စကားလဲ ဘုရား’

‘ခွကျတယ်’-ဆိုတဲ့ စကားပဲ’

‘သည်စကားက ဘယ်လိုအဓိပ္ပါယ်ရှိလို့လဲ ဘုရား’

‘ခွကျတယ်’-ဆိုတာ ဆန့်ကျင်ဘက်နှစ်ခုလုံးကို မှန်တယ်ထင် ပြီး မပစ်နိုင်နေတာရဲ့ နာမည်ပဲ’

‘နှလုံးနှစ်ခွဖြစ်တယ်ပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်။ သံသယဝါဒီရဲ့ အမည်ပဲ’

‘သံသယဝါဒီ’-ဆိုတာ မပြတ်သားတဲ့သူပေါ့ ဘုရား’

‘အစစ်ပေါ့’

‘ဒါကြောင့် တပည့်တော်တို့လူတွေ ညံ့နေကြတာများလား ဘုရား’

‘အများနဲ့ မျှခံဖို့ လုပ်လိုက်တာလား’

‘တပည့်တော်တို့လူတွေအားလုံး သည်ဒဿနနဲ့ချည်း နေကြတာ ဘုရား’

‘ခွကျတဲ့လူ-လို့ အပြောခံရသူဟာ တော်တဲ့လူမဟုတ်တာ တော့ သေချာတယ်’

‘သည်သံသယဝါဒီအဖြစ်က လွတ်အောင်တော့ လမ်းညွှန်ပေး ပါဦး ဘုရား’

‘ဒကာက ပူပူပင်ပင် ဖြစ်နေလိုက်တာ’

‘ကိုယ်နဲ့တကွ အားလုံးလူတွေ လူညံ့တွေ ဖြစ်နေတာကို မျက် ဝါးထင်ထင် မြင်ရတော့ ဖြစ်ရပြီပေါ့ ဘုရား’

‘အခုမှဖြစ်တာ မဟုတ်ဘဲနဲ့’

‘သည်ဖြစ်စဉ်ကြီးက အနီးတိတ်(Antique)ဖြစ်အောင် အချိန် မရှိနေတော့ ပိုဆိုးတာပေါ့ ဘုရား’

၂၅။ တက္ကဝံစရတရားကို မှီဝဲနေလို့ အတ္တအမြင်မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်

‘ကောင်းပြီ နည်းနည်းပြောကြတာပေါ့’

‘နည်းနည်းမလုပ်ပါနဲ့ ဘုရား၊ ပြည့်ပြည့်စုံစုံပေါ့ ဘုရား’

‘အထိမိဆုံး ပြောမယ်’

‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘သည်လိုမဖြစ်ချင်လျင် ‘တက္ကဝံစရတရားတွေကို မဆည်းကပ် နဲ့’

‘တက္ကဝံစရတရား’-ဆိုတာ အဓိပ္ပါယ်ဖွင့်ပေးပါဦး ဘုရား’

‘တက္က-ဆိုတာ=စိတ်ကူးကြံဆမှု၊ အဝံစရ-ဆိုတာက=အာရုံ၊ တရား-ဆိုတာက=ဆောင်စရာပေါ့’

‘ကြံစည်မှုအာရုံကိုတရား-လုပ်ထားတဲ့ တရား-ဟာ ‘တက္ကာ
ဝစရတရား’-လား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါကို မဆည်းကပ်ရဘူးဆိုတာ လုပ်ပါဦး ဘုရား’
‘အဲဒါကို အားထားမှီဝဲတာ မလုပ်ရဘူးပေါ့’

‘တက္ကာဝစရဓမ္မ ဖြစ်တာတွေကို ထင်ရှားအောင် မိန့်ပါဦးဘု
ရား’
‘တက္ကာဝစရဓမ္မ’-ဆိုတာ သန္နိဋ္ဌိကာဝစရဓမ္မ မဟုတ်တာတွေလို့
ပြောရအောင်’

‘သန္နိဋ္ဌိကာဝစရ-ဆိုတာ ကိုယ်တိုင်မြင်ရတဲ့ အာရုံလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ကိုယ်တွေ့အာရုံနဲ့ ကြံဆရတဲ့အာရုံ၊ နှစ်မျိုးပေါ့ ဘုရား’
‘ရုပ်နာမ်မြင်၊ ရုပ်နာမ်မုန်းပြီး၊ ရုပ်နာမ်ဆုံးတော့ အဲသည်ဆုံးရာ
ဟာ-နိဗ္ဗာန်ပဲ။ ဒါမြင်လျင် နောင်ဘဝ မဖြစ်တော့ဘူး-ဆိုတာ-ကြားဖူး
မှာပဲ’

‘ကြားဖူးတာပေါ့ ဘုရား’
‘သည်တရားဟာ သန္နိဋ္ဌတရားလား၊ တက္ကတရားလား ကြည့်ရ
မယ်’

‘ရုပ်နာမ်ဆုံးတော့ ဘာမျှမရှိဘူး-ဆိုပြီး အနတ္တပဲလုပ်တာ ဘု
ရား’

‘အနတ္တ-ဆို=သုညဖြစ်တာကြောင့် သုညသိသူဟာ အစွဲပြုတ်

လို့ အစွဲကြောင့်ဖြစ်တဲ့ နောင်ဘဝ မရှိသူ-လို့ယူတာ မဟုတ်လား’
‘ဒါတွေဟာ သန္နိဋ္ဌိက မဟုတ်ကြပါဘူး ဘုရား’

‘တက္ကတွေပေါ့’
‘အမှန်ပဲ ဘုရား’

‘တက္ကာဝစရတရား သိပြီပေါ့’
‘စကားစပ်လို့ ‘ဒိဋ္ဌာဝစရတရား’ ကလေးလည်း ဆက်လိုက်ပါ
ဦး ဘုရား’

‘ခိုးချင်တဲ့ကိလေသာ ရှိသူဟာ ခိုးတယ်။ သည်တော့ သူခိုးဖြစ်
ပြီး နောက်ထပ်လည်း ခိုးချင်တာပဲ ပြန်ဖြစ်တယ်။ သည်သံသရာဟာ
ဒိဋ္ဌိမြင်ခွင့် မရဘူးလား’
‘ဒါဟာ သန္နိဋ္ဌိကာဝစရတရားပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’
‘ဒါလည်း စိတ်ကူးကြံဆတော့ ပါတာပဲ ဘုရား-နော်’

‘တက္ကာဝစရတရားပဲ ထင်ချင်လို့လား’
‘သည်နှစ်ခု ကွဲအောင် အတော်ခွဲရမှာပဲ ဘုရား’

‘ဒကာကတော့ လုပ်ပြီ’
‘ဘုရား’

‘သေသေချာချာကလေး ကြည့်ရအောင်’
‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘ရုပ်နာမ်က ဘယ်သူဖြစ်နေတာလဲ’
‘လူ-ပေါ့ ဘုရား’

‘ရုပ်နာမ်ဆုံးရာကို ဘယ်သူက မြင်တာလဲ’
‘လူ-ကပဲပေါ့ ဘုရား’

‘လူ-ဆိုတာ ရုပ်နာမ်မပါဘဲ ဖြစ်လို့ရလား’
‘မရပါဘူး ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုတော့-’
‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’

‘ရုပ်နာမ်ဆုံးရာ မြင်တာက ‘လူ’-လို့ပြောပြီး၊ လူက ရုပ်နာမ်ဆုံးလို့
=မရှိဘူး။ အဲဒါ ဘယ်လိုလဲ’
‘မရှိတဲ့လူက မရှိတာမြင်တယ်လို့ ဖြစ်တော့တာပေါ့-ဘုရား’

‘အဲသည်လို ဖြစ်နိုင်လို့လား’
‘ဒါကြောင့် တက္ကာဝစရဓမ္မ ပြောရတာ။ သဘောပေါက် ပါပြီ
ဘုရား’

‘တက္ကာဝစရဓမ္မ’-ဟာအဖတ်ဆယ်လို့ မရဘူး’
‘သန္တိဋ္ဌိကာဝစရဓမ္မနဲ့လည်း နည်းနည်း အဖတ်ဆယ်ပေးပါဦး
ဘုရား’

‘ခိုးတာကို ခိုးချင်တဲ့ကိလေသာက ဖြစ်စေတယ်။ ခိုးချင်တာကို
သူ့ခိုးဖြစ်တဲ့ဝိပါက်က ဖြစ်စေတယ်။ သူ့ခိုးကို ခိုးတဲ့အမှုကံက ဖြစ်စေ
တယ်။ ဟုတ်ရဲ့လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်စက်ယန္တရား သံသရာထဲမှာ လူ-ပါရဲ့လား’
‘မပါပါဘူး ဘုရား’

‘သည်သံသရာလည်တာက ဘယ်မှာ လည်တာတဲ့လဲ’
‘လူမှာပါ ဘုရား’

‘လူက သံသရာကိုမြင်သူ၊ သံသရာက လူရဲ့အမြင်ခံတရား’
‘ကိုယ်တိုင်ဒိဋ္ဌတွေ့ရတဲ့ သန္တိဋ္ဌိကဓမ္မဆိုတာ နားလည်ပါပြီ
ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုတော့ တက္ကာဝစရဓမ္မ မဆည်းကပ်ဘို့လိုပြီပေါ့’
‘တက္ကာဝစရဓမ္မ ဆည်းကပ်တဲ့အပြစ်တွေ မြင်နေရပါပြီ ဘုရား’

‘ဘယ်လိုမြင်လို့လဲ’
‘အဲသည်ဓမ္မက ခြေရာမကောက်နိုင်အောင် ခြေရာဖျောက်
တယ် ဘုရား’

‘ခြေရာဖျောက်တော့ လူတွေ ဘာဖြစ်ကြလဲ’
‘စကားလုံးပဲဆုံးရသူ ပဒပရမ ဖြစ်ရတာပေါ့ ဘုရား’

‘လုပ်စမ်းပါဦး’
‘တရားသင်တော့ တရားတတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါ’

‘တရားတတ်တော့ တရားပြန်သင်သူဆရာပဲ ဖြစ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘တရားသင်တော့ သင်ယူသူတွေ တရားတတ်ကြဦးမှာပေါ့’

‘အဲသည် တရားတတ်တဲ့သူတွေလည်း တရားပဲ ပြန်သင်ပေးတာပဲ အဖတ်ဆယ်ရမှာပါပဲ ဘုရား’

‘ချာချာလည်နေပြီပဲ’

‘တရားရတဲ့ဆီတော့ မရောက်တော့ဘူး ဘုရား’

‘ဒါ-ပဒပရမသာသနာပုံစံလား’

‘အမှန်ပါပဲ ဘုရား’

‘အတ္တအမြင် မိစ္ဆာ-အရကောက်လာလိုက်တာက သည်စကားတွေအထိ ရောက်လာတာပဲ’

‘ကိုယ့်ကိုယ်ကို ရှုပ်နမ်ရှူပြီး ကိုယ့်ကိုယ်မဟုတ်တာမှ အမှန်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ဟုတ်တယ်ထင်တာ အတ္တအမြင်မိစ္ဆာ လုပ်ခဲ့ရာက စတာပါပဲ ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါ’

‘အတ္တအမြင်မိစ္ဆာ’-ဆိုတာက ဘာကိုပြောတာလဲ ဘုရား’

‘ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုယ့်ကိုယ်လို့မြင်တာရဲ့ နာမည်မဟုတ်ဘူး’

‘ဒါတော့ သိပါပြီ ဘုရား’

‘သံသရာက လူ့မှာကပ်လာလျှင် သံသရာဟာ လူမဟုတ်ပေမဲ့ လူနဲ့ခွဲလို့ မကွဲနိုင်အောင် ရှိတယ်’

‘အဲဒါ နားလည်အောင် နည်းနည်းမိန့်ပါဦး ဘုရား’

‘သံသရာဆိုတာ လွန်ကျူးမှု၊ လွန်ကျူးသနဲ့ လွန်ကျူးချင်မှုတို့
တစ်ခုကိုတစ်ခု ထောက်ဆပြီး မပြတ်လည်ပတ်နေမှုရဲ့ နာမည်နော်’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘လွန်ကျူးတယ်ဆိုတာ ကောင်းကောင်း-ဆိုးဆိုးပဲ၊ သမ္မာ မကျ
တာ လွန်ကျူးတာ ဖြစ်တယ်။ အဲသည်သံသရာ အကပ်ခံရလျှင် အဲ
သည်လူဟာ လူစိတ်-လူရုပ်ပျောက်ပြီး ကပ်လာတဲ့သံသရာစိတ်၊ သံသ
ရာရုပ် ပေါက်တယ်’

‘နတ်ဝင်သည်လိုလား ဘုရား’
‘ဘယ်လိုလဲ’

‘နတ်ဝင်သည်ဟာ နတ်ကပ်လိုက်လျှင် လူစိတ်လူရုပ်ပျောက်
သလိုပဲ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘မင်းကြီးနတ်ကပ်လျှင် မင်းကြီးစိတ်-မင်းကြီးရုပ်၊ မင်းကလေး
နတ်ကပ်လျှင်လည်း မင်းကလေးစိတ်နဲ့ရုပ်ပဲ ဘုရား’
‘အဲဒါကမှ ဟန်လုပ်တာ ဖြစ်လိမ့်ဦးမယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘သံသရာထဲမှာ သူ့ခိုးသံသရာ၊ အလှူရှင်သံသရာထိ ရှိနိုင်တယ်
မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သူ့ခိုးသံသရာက လူ့ကိုကပ်တာခံရလျှင် သည်လူဟာ သူ့ခိုး
စိတ်-သူ့ခိုးရုပ် အပီဖြစ်တာပဲ’

‘အဲဒါကတော့ သရုပ်ဆောင်ပြတာ မဟုတ်ဘူးပေါ့ဘုရား’

‘သည်လို တကယ်ဖြစ်နေတော့၊ အဲသည်ဖြစ်နေတာဟာ တကယ်လူလို့ မထင်အောင် တတ်နိုင်ပါ့မလား’

‘ထင်နေကြတာပဲ ဘုရား’

‘ခိုးသူကာယကံရှင် ကိုယ်တိုင်ကလည်း ‘ငါ့ကိုယ်တိုင်ခိုးတာ’-လို့ မမှတ်ယူဘူးလား’

‘မှတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ခိုးတာက လူလား-သံသရာရဲ့ လည်ပတ်မှုလား’

‘သံသရာလည်ပတ်မှုပေါ့ ဘုရား’

‘သံသရာက ငါ-ဟုတ်ရဲ့လား’

‘ဘယ်ဟုတ်မှာလဲပေါ့ ဘုရား’

‘သံသရာဟာ ‘ငါ-ငါ့ဟာနဲ့ ငါ့ကိုယ်ထည်အတ္တ’ မဟုတ်ပေမဲ့ သည်လိုမမြင်နိုင်ဖြစ်ပြီး ‘ငါ-ငါ့ဟာနဲ့ ငါ့ကိုယ်ထည်အတ္တ’-လုပ်မိတာကို ‘အတ္တအမြင်မိစ္ဆာ’-လို့ ပြောရတာပဲ’

‘သည် အတ္တအမြင်မိစ္ဆာဖြစ်တော့ နောက်တွေ-နောင်တွေ၊ အဆက်အဖြစ်ဖြစ်-အပြတ်ဖြစ်ဖြစ် အမြင်မိစ္ဆာတွေ ဖြစ်တော့မှာပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်လူဟာ ရှိနေမှတော့ ဘာကြောင့်ဖြစ်တာလဲ၊ အကြောင်းမဲ့ ဖြစ်တာလား မတွေးဘဲ ဘယ်နေနိုင်တော့မှာလဲ ဘုရား’

‘သည်လူကြီး သည်မှာရှိနေရာက သေကျေပျောက်ပျက် သွား
လျင်လည်း မရှိတော့ဘူးလား၊ ဆက်ရှိနေဦးမှာလား ဖြစ်ရမှာပေါ့’

‘သံသရာဟာ လူဖြစ်နေလျင် မိစ္ဆာက မလွတ်နိုင်တာ ရှင်းပါပြီ
ဘုရား’

‘ဗီဇသိလို့ မိစ္ဆာတွေ မရှင်းမှာလည်း သိပေးဦး’

‘ဗီဇအသိယဉ်ကျေးမှု ပေါ်လာလို့ မိစ္ဆာတွေ ရှင်းမလား
အောက်မေ့ခဲ့တာ ဘုရား’

‘သည်ယဉ်ကျေးမှုက ဖန်ဆင်းရှင်တွေလည်း ရှင်းကောင်း ရှင်း
နိုင်မယ်’

‘ဗုဒ္ဓဘာသာက တကယ်ခက်တာပဲ’

‘သန္နိဋ္ဌိကဘာသာပဲ’

‘အဲသည် သန္နိဋ္ဌိကတာ လူကို ကိုယ်တိုင်မြင်တဲ့ သန္နိဋ္ဌိကမှ
မဟုတ်တာပဲ ဘုရား’

‘ကံသံသရာကို ကိုယ်တိုင်မြင်တဲ့ သန္နိဋ္ဌိက’-တော့ ဖြစ်တာပေါ့’

‘အဲဒါက မြင်ဖို့မလွယ်ဘူး ဘုရား’

‘သည်လိုလည်း မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘လူတွေ ကံကိုမြင်လိုက်ကြတာ’

‘ဘယ်လိုမြင်လို့လဲ ဘုရား’

‘ကံပြောင်းလျင် လူအသွင်သဏ္ဌာန်ကလည်း ပြောင်းတော့၊

ပြောင်းတဲ့အတိုင်းပဲ ပြောင်းပြီးဆက်ဆံနေကြတာ လူတိုင်းပဲ’

‘ကံပြောင်းလို့ လူ့အသွင် ပြောင်းတာလည်း လူ-ပဲလို့မှတ်ပြီး ဆက်ဆံနေကြတာ ဘုရား’

‘ဒါကတော့ တော်တော်ကလေးဆန်တာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ကလေးဟာ ပြုံးနေတဲ့မိခင်မျက်နှာ ကြည့်နေရင်း မိခင်က ပါးစပ်နဲ့မျက်စေ့ ဖြေခြောက်တာခံရလျင် မိခင်ပြန်ကြောက်တာမျိုး ဖြစ်လို့ပေါ့’

‘ကလေးကတော့ သိပ်-အသေးလို့ပေါ့ ဘုရား’

‘ကလေးဦးနှောက်က သည်အသိအမြင်မျိုး မသိမြင်ဘူးသေးလို့ပဲ’

‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’

‘လူတွေလည်း ကံသံသရာ အသိအမြင်ယဉ်ကျေးမှု မရှိသေးတော့ ကိုယ်တိုင် သိမြင်ဆက်ဆံနေရတဲ့ ကံသံသရာကို မသိသေးတာပဲ’

‘ဒါ အမှန်ပါပဲ ဘုရား’

‘ဒါကြောင့် ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မယဉ်ကျေးမှုကို ဆည်းကပ်ကြရမှာ ဖြစ်တယ်’

၂၆။ မရိုးသားခြင်း၏ အကြောင်းရင်း

‘သည်လိုဆိုတော့ အစကစကား ပြန်ကောက်ကြရမှာပဲ ဘုရား’
‘ပြောပါ’

‘သူ့ပြောစကား ပြန်မေးခံရလို့ စိတ်ခုသူဟာ စိတ်ခုတာကို သူ
မလုပ်နိုင်ဘူး မိန့်ခဲ့တာပဲ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲသည် စိတ်ခုတဲ့အမှုကံဟာ ကိလေသာက ဖြစ်စေလိုက်
တယ်လို့ သိရပါတယ် ဘုရား’
‘ဟုတ်သား’

‘အဲသည်ကိလေသာကလည်း သူပဲမဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘မဟုတ်ဘူး’
‘အဲဒါ နားမလည်ဘူး ဘုရား’
‘ဖြည်းဖြည်း ဖြည်ကြည့်ရတယ်’

‘ဖြည်ပြပါဦး ဘုရား’
‘သူ့စိတ်ခုတာဟာ မေးတာကိုသိလို့လား’
‘မသိလို့ပေါ့ ဘုရား’

‘မသိလည်း မသိဘူး-ပြောပေါ့’
‘ပြောလျင် အရှက်ကွဲမှာပေါ့ ဘုရား’

‘အရှက်ကွဲမှာကြောက်ပြီး မွန်သွားလို့ စိတ်ခုတာလုပ်တာ ပေါ်
မလာဘူးလား’

‘ဘယ်လိုမွန်သွားတာလဲ ဘုရား’

‘မေးတာဖြေဖို့ သိသလား’

‘မသိဘူး ဘုရား’

‘သူမသိတာ လူသိမှာမကြောက်ဘူးလား’

‘ကြောက်တယ် ဘုရား’

‘မသိတာရယ်၊ မသိတာ လူသိမှာကြောက်တာရယ်က သူ့ကို
ဘယ်လိုလုပ်ရမယ် မသိအောင် ကူနွဲ့ပျက်စေတာ မွန်တာပေါ့’

‘မသိတာ မသိဘူးပြောတာဟာ အရှက်ကွဲမလား ဘုရား’

‘ရိုးသားလျင် မကွဲဘူး၊ မရိုးသားလျင်တော့ အရှက်ကွဲတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘မသိဘဲ အယောင်ဆောင်ထားတာ မရိုးသားတာပဲ။ သည်လို
မဟုတ်လျင် ရိုးသားတာပဲ’

‘မသိဘဲ သိတယ်ထင်ထားလျင်ကော ဘုရား’

‘ဒါလည်း မရိုးသားဘူးပေါ့’

‘သည်လို မရိုးသားတာတွေဟာ အကြွေးအညှော် ကိလေသာ
တွေလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်မရိုးသားမှုဟာ စိတ်ခုပြသူကိုယ်တိုင်ပဲ မဟုတ်ဘူးလား
ဘုရား’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘဒ္ဒကောလံ ဘုရား’
‘စိတ်ခုပြုသူမှာ သည်လို မရိုးသားမှုကို လုပ်နိုင်တဲ့အင်အား
မရှိလို့ပဲ’

‘အားအင် မရှိဘူးသာဆိုတယ် သူပဲလုပ်နေတာ မဟုတ်ဘူး
လား’
‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘စိတ်ခုပြုသူမှာ မရိုးသားမှု လုပ်နိုင်တယ်ထင်လျှင် သူ့နဂိုအ
တိုင်း မရိုးသားမှု လုပ်ပြခိုင်းကြည့်ပေါ့’

‘မရိုးသားစရာ အကြောင်းမရှိဘဲတော့ မရိုးသားလို့ မရဘူးပေါ့
ဘုရား’
‘မရိုးသားစရာအကြောင်းဆိုတာက ဘယ်လိုဟာလဲ’
‘အရှက်ကွဲခံရမှာတို့ ဘာတို့ပေါ့ ဘုရား’

‘ရိုးသားနေလျှင် အရှက်ကွဲမှာလို့လား’
‘မသိတာ မသိကြောင်းပြောတော့ အရှက်ကွဲတာပေါ့ ဘုရား’

‘သိယောင်ဆောင်ထားလို့ လူတွေရဲ့ အထင်ကြီးတာကို ခံစားမှု
နဲ့သာယာနေတာ မရှိလျှင် မသိကြောင်းဖြေလို့ အရှက်ကွဲ မလား’
‘သည်လိုတော့ မကွဲပါဘူး ဘုရား’

‘အရှက်ကွဲတာက မသိတာကို မသိကြောင်းပြောလို့ မဟုတ်
ဘူးဆိုတာ ရှင်းရဲ့လား’
‘ရှင်းပါပြီ ဘုရား’

‘ဘဒ္ဒကောလိယ အရှက်ကွဲတာလဲ’

‘သိချင်ယောင်ဆောင်နေတာကို အထင်ကြီးကြတာမှာ သာ
ယာလို့ပါ ဘုရား’

‘မရိုးသားစရာရဲ့အကြောင်းဟာ အထင်ကြီးခံရတာ သာယာတာ
နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲသည် သာယာတာမရှိဘဲ မရိုးသားမှုလုပ်ပြလို့ ရနိုင်ပါ
မလား’

‘မရပါဘူးဘုရား’

‘လူဟာ မရိုးသားတာကို လုပ်နိုင်တယ်ဆိုလျှင် သာယာတာ
ရှိရှိ-မရှိရှိ မရိုးသားနိုင်ရမယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တော့ ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘လူမရှိလျှင်လည်း မရိုးသားမှုဟာ မလုပ်နိုင်ဘူး မဟုတ်လား
ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါဗျာ’

‘လူရှိလို့သာ မရိုးသားရှိတယ် ပြောလျှင်ကော ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ် ပြောရမှာပေါ့’

‘သည်တော့ လူမရှိလျှင် မရိုးသားမှုလည်း မရှိဘူးပဲ ပြောရမယ်
မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘မရိုးသားမှု မရှိတာက ဘယ်မှာ မရိုးသားမှု မရှိတာလဲ’

‘အဲဒါတော့ မပြောတတ်ဘူး ဘုရား’

လား၊ ‘မပြောတတ်ဘူးဆိုတာ ပြောစရာမမြင်တော့ဘူးလို့ ဆိုလိုတာ

‘သည်လိုပဲ ပြောရမှာပဲ ဘုရား’

‘ပြောစရာမမြင်လျှင်တော့ မပြောမှပေါ့’

‘မရိုးမသားတာ မရှိနေတာတော့ မြင်တာပဲ ဘုရား’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘သည်တော့ ပြောတာပါ ဘုရား’

မရှိတာ ဘာလဲ-ဆိုလျှင်တော့ မရိုးသားတာလို့ ပြောနိုင်ပေမဲ့၊
မရှိတာ ဘယ်မှာလဲ-မေးဖို့ အမေးမထွက်နိုင်ဘူး’

‘ထွက်နိုင်တာပဲ ဘုရား’

‘ရှိတယ်၊ဖြစ်တယ်၊နေတယ်-ဆိုတဲ့စကားတွေဟာ ရှိရာ-ဖြစ်
ရာ-နေရာ မပါဘဲ ပြောကောင်းတာတွေမဟုတ်တဲ့ စကားတွေပဲ’

‘သဒ္ဓါနယ်ထဲ ခေါ်သွားတာလား ဘုရား’

‘စကားစည်းကမ်းမကျဘဲ ပြောသူဖြစ်လို့ စကားစည်းကမ်း ပြ
တာပါ’

၂၇။ စကားမမြောက်တဲ့စကား ပြောတာ လောကကို နစ်နာစေတယ်

‘စည်းကမ်းမကျလည်း ပြောလို့ဖြစ်တာပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘စကားစည်းကမ်း သွေဖည်ပြီး ပြောတဲ့စကားဟာ စကားမမြောက်ဘူး’

‘သည်လိုလည်း ရှိရသေးလား ဘုရား’

‘စကားမမြောက်တဲ့စကား ပြောတာဟာ လောကကို နစ်နာစေတယ်’

‘ပုဒ်မက ကြီးကြီးလာပြီလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘယ်လိုနစ်နာစေလို့လဲ ဘုရား’

‘အများကြီးပဲ’

‘ပုဒ်မ ပိုကြီးလာပြန်ပြီလား ဘုရား’

‘တကယ်ဟုတ်တယ်’

‘တစ်ခုလောက် ထုတ်ပြပါဦး ဘုရား’

‘နိဗ္ဗာန်ဟာ ကောင်းကင်မှာရှိတယ်-ဆိုတာပေါ့’

‘အဲဒါ ဘယ်သူပြောလို့လဲ ဘုရား’

‘ပဌမရွှေကျင်ဆရာတော်ကြီး ပြောခဲ့တာ’
‘ကောင်းကင်လို့ ပြောခဲ့လို့လား ဘုရား’

‘နိဗ္ဗာန်ဘုံဟာ ကောင်းကင်မှာလို့ပြောတော့၊ အတူတူပေါ့’
‘ဟုတ်ပါပြီ ဘုရား’

‘ကောင်းကင်ဟာ ဘုံရှိလို့ရပါ့မလား’
‘ရလို့နေမှာပေါ့ ဘုရား’

‘လုပ်ပြီ’
‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ဘုံ-ဆိုတာ မြေကြီးနဲ့စပ်တာရဲ့ နာမည်ပဲ’
‘ဗြဟ္မာ့ဘုံဆိုတာ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
‘ကောင်းကင်မှာမဟုတ်လို့လားပေါ့ ဘုရား’

‘ကောင်းကင်မှာလို့ ဘယ်သူပြောလို့လဲ’
‘အားလုံးလို ပြောနေကြတာပဲ ဘုရား’

‘ဗြဟ္မာ့ဘုံဆိုတာ ‘ဗြဟ္မာ့ဘူမိ’-ပဲ။ ‘ဗြဟ္မာ့မြေ’-လို့ အဓိပ္ပါယ်ရှိ
တဲ့စကားပဲ။ မြေက တင်စားစကားဆိုလျှင် ဗြဟ္မာ့အလွှာလို့ပဲ ရတယ်’

‘ဗြဟ္မာ့ဘုံဆိုတာ ကောင်းကင်မှာ မဟုတ်ဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘ကောင်းကင်-ဆိုတာ ဘုံ-ဆိုတဲ့ ဘူမိ-ကို မဟုတ်တာပဲ’

‘ဗြဟ္မာ့ဘုံ ကောင်းကင်မှာရှိကြောင့် ဘုရားမဟောဘူးလား
ဘုရား’
‘ဘုရားက အဲဒါမျိုးဟောဖို့ ဝေးပါသေးရဲ့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘အရိယသစ္စာမှ မဟုတ်တာပဲ’

‘ဗြဟ္မာတွေဟာ ဒုက္ခ၊ ဒါမှမဟုတ် နိရောဓ ဖြစ်နေကြတာ မ
ဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်မှာပဲ’

‘အဲဒါ အရိယသစ္စာပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘အဲဒါခက်တာပဲ’

‘အခုတော့ ခက်သွားပြီလား ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါ’

‘အဲသည်အခက် ဖြေပါဦး ဘုရား’
‘ခက်တာက ဖြေဖို့ခက်လို့ မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘မသိတာတစ်ခုရဲ့ အဖြေအဖြစ်၊ နောက်ထပ်မသိတာ ဖြစ်နေ
လို့ ခက်နေတာ’

‘ဘယ်လို မသိတာကို မသိတာဆင့်လို့လဲ ဘုရား’
‘ဗြဟ္မာ့ဘုံမသိတာ သိအောင်ပြောတော့ ဗြဟ္မာမသိတာက
ဆင့်လို့ပေါ့’

‘ဗြဟ္မာအမျိုး နှစ်ဆယ်တောင်ရှိတာ သိပါတယ် ဘုရား’
‘အဲဒါစကားပဲ သိတာ’

‘ဒါ့အပြင် ဘာသိရဦးမှာလဲ ဘုရား’
‘ခက်တာထက်ခက်တယ်’-လို့ ငြီးမှတော်မလားပဲ’
‘အားတော့ နာပါတယ် ဘုရား’

‘ဗြဟ္မာ’-ဆိုတာ လူလိုအရာလို့ ထင်သလား’
‘အဲသည်လိုလိုပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘လူမှာ ခြေလက်မျက်နှာတွေ ရှိတယ်’
‘ဟုတ်ပါ့ဘုရား’

‘အသွေးအသား အကြောအရိုးတွေလည်း ရှိတယ်’
‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဗြဟ္မာတွေမှာလည်း အဲသည်လိုပဲ ရှိမလား’
‘တချို့ဗြဟ္မာမှာရှိပြီး တချို့ဗြဟ္မာမှာ မရှိဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်ပြီ’

‘တချို့ဗြဟ္မာဆိုလျှင် မျက်စိနဲ့နားအကြည်ပဲ ပါပြီး၊ တချို့ကျ
တော့ အဲဒါတွေတောင် မပါကြဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘ဒကာပြောတဲ့ဗြဟ္မာတွေက လူ့ပြည်က ဒုက္ခိတတွေလို ပါလား’

‘အဲဒါတော့ မတတ်နိုင်ဘူး ဘုရား’
‘မတတ်နိုင်လို့ ဘယ်ဖြစ်မှာလဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘ဗြဟ္မာက အမြတ်ပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုပြီး ထားတာပဲ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ထားတော့ ထားတာပဲ ဘုရား’
 ‘မျက်စိနဲ့ နားအကြည်တောင် ကန်းနေမှ ဘယ်လိုမြတ်ရမလဲ’

‘အဲဒါထက်တောင်ဆိုသလို ရှိပါသေးတယ် ဘုရား’
 ‘လုပ်စမ်းပါဦး’

‘တချို့ဗြဟ္မာက ကိုယ်မရှိဘူး၊ တချို့ဗြဟ္မာကျတော့လည်း စိတ်
 မရှိဘူးပေါ့ ဘုရား’
 ‘စိတ်မရှိဘဲ အသက်ရှင်နေတဲ့ဗြဟ္မာဆိုလျှင် လူ့ပြည်ဟာ သစ်
 ပင်လိုဖြစ်နေမှာပဲ’

‘သစ်ပင်က ရှင်တော့နေပြီး စိတ်မရှိလို့လား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သစ်ပင်လိုဆိုလျှင်တော့ မြတ်တယ်-ဆိုတာ ဘာနဲ့ပြောရမလဲ
 ပေါ့ ဘုရား’

၂၈။ စကားလုံးမှာ အသိဆုံးတာ စိတ္တဇရဲ့ အမည်ပဲ

‘ကိုယ်မရှိတဲ့ဗြဟ္မာကတော့ လူ့ပြည်က လဟာပြင်လိုပဲ ဖြစ်
 မှာပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ကိုယ်မရှိလျှင် ဘာရှိမလဲ’

‘နာမ်ချည်း ရှိမှာပေါ့ ဘုရား’
‘စကားလုံးမှာပဲ အသိဆုံးနေတဲ့သူတွေဆိုတော့ ကြံကြံဖန်
ဖန်တွေ ပြောကြတာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘နာမ်ချည်းရှိလို့ ရကောင်းမယ်တဲ့လား’

‘ရှိတယ်ဆိုတာမျိုးတော့ လူတိုင်းနီးနီး ပြောနေကြတာပဲ ဘုရား’
‘ဘာတွေတဲ့လဲ’

‘တစ္ဆေတို့ သရဲတို့က စလို့ပေါ့ဘုရား’
‘အဲဒါ လူတွေရဲ့ စိတ္တဇတွေပဲ’

‘စိတ္တဇဆိုတော့ အဲဒါတွေ တကယ်မရှိဘူး ဆိုလိုတာလား
ဘုရား’
‘စိတ္တဇဆိုတာ မြင်သူ့စိတ်ထဲမှာသာရှိပြီး အပြင်ဘက်မှာ မရှိ
တာရဲ့ နာမည်ပေါ့’

‘အပြင်ဘက်ရှိတာသာ မြင်သူ့စိတ်ထဲ ရှိလို့ရကောင်းတာ မ
ဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘တကယ်က ဟုတ်တယ်’

‘အပြင်ဘက်မရှိဘဲနဲ့ သူ့အမြင်မှာရှိတာက ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘အမြင်မှားပြီး ဖြစ်တာ’

‘ဒါဟာစိတ္တဇလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ကိုယ်မရှိလျှင် စိတ်မရှိနိုင်ဘူးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘စိတ်နဲ့ကိုယ်ဆိုတာ နှစ်ခုမဟုတ်တဲ့အရာပဲ’

‘အသွင်ကတော့ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု မတူအောင် နှစ်ခုကွဲနေတယ်
မဟုတ်လား ဘုရား’
‘အတုံးအခဲနဲ့ အခိုးအငွေ့ ကွဲသလိုပေါ့’

‘အဲဒါက ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘အတုံးအခဲဟာ အခိုးအငွေ့နဲ့ လုံးလုံးကို မတူဘဲ ကွဲပြားတယ်
မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’
‘ဘယ်အတုံးအခဲဖြစ်ဖြစ်၊ အခိုးအငွေ့ ဖြစ်နိုင်တယ်။ ဘယ်
အခိုးအငွေ့ဖြစ်ဖြစ်လည်း အတုံးအခဲဖြစ်နိုင်တာပဲ’

‘ဘယ်ကြောင့် သည်လိုဖြစ်တာလဲ ဘုရား’
‘သဘာဝတစ်ခုတည်းရဲ့ အခြေအနေအရ နှစ်ခုပြားနေတာ
ဖြစ်လို့ပဲ’

‘အတုံးအခဲရဲ့ သဘာဝနဲ့ အခိုးအငွေ့ရဲ့ သဘာဝက အတူ
လား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ကိုယ်နဲ့စိတ်ကလည်း သည်လိုပဲလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အတုံးအခဲကို အခိုးအငွေ့ခဲကြီးလို့ပြောလျင် မှန်မလားဘုရား’
‘မှန်တယ်’

‘ကိုယ်ကို နာမ်ကိုယ်ကြီးပြောလည်း ရမှာပဲလား ဘုရား’
‘ရတာပဲ’

‘ယုံရခက်ကြီးပါပဲ ဘုရား’
‘ခက်လျင် မယုံဘဲ ထားလိုက်ပေါ့’

‘မယုံဘဲထားလို့ ကောင်းပါ့မလား ဘုရား’
‘မယုံဘဲထားမှ ကောင်းတာ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘မသိလို့ပေါ့’

‘မသိတာနဲ့ မယုံရဘူးလားဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘မသိတာယုံတော့ ဘာဖြစ်မှာမို့လို့လဲ ဘုရား’
‘မှားမှာမို့ပဲ’

‘ဘယ်လိုမှားမှာလဲ ဘုရား’
‘ကိုယ်မဲ့ဗြဟ္မာရှိတယ်ဆိုတာမျိုး မှားမှာပေါ့’

‘အဲဒါက ဘယ်လိုမှားတာလဲ ဘုရား’

‘ကိုယ်မဲ့ဗြဟ္မာကို မသိဘူး မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

‘အဲသည်မသိတာကို မယုံဘဲနေသလား’
‘မနေဘူး ဘုရား’

‘မသိလျှင် မယုံရမှာကို မသိဘဲယုံတော့ မှားတာပေါ့’
‘သည်လို အမှားတွေ အမှားမှန်းမသိအောင် မှားမှာပဲ ဘုရား’

‘ဘုရားက ဒါတွေအတွက် ဘုရားအဖြစ် လိုလားကျင့်ကြံခဲ့
တာပဲ’

‘စကားမမြောက်တဲ့စကား ပြောလို့ လောကနစ်နာတာအ
ကြောင်း ပုံစံတစ်ခုထုတ်ချက်ပဲ နာရတာဘုရား-နော်’
‘ဟုတ်တယ်’

‘အများကြီးရှိမှာလည်း ရိပ်မိလာရပါပြီ ဘုရား’
‘သည်လိုဆိုတော့ နောက်ထပ် ပုံစံမထုတ်တော့ဘူးနော်’

‘စကားစည်းလွတ်ပြီး ပြောမိတာဆိုလျှင် ပြင်ပါ ဘုရား’

၂၉။ သာယာတာရဲ့အကြောင်းက မာယာ-သာဌေယျ စတာတွေ

‘သည်လိုဆိုတော့ အစ-စကား ပြန်ကောက်ရအောင်’
‘အထင်ကြီးခံရတာ မသာယာလျှင် လူဟာ မရိုးသားတာ မ
လုပ်နိုင်တာ ထင်ရှားပါတယ် ဘုရား’

‘သည်တော့ မရိုးသားတာကို လူကလုပ်လို့ ဖြစ်စေတာ မဟုတ်ဘဲ အထင်ကြီးခံရတာကို သာယာတဲ့အဖြစ်က ဖြစ်စေတာပေါ့’
‘ဟုတ်ပါပြီ ဘုရား’

‘စိတ်ခုပြတဲ့အနေနဲ့ မျက်နှာ မသာမယာဖြစ်တာလို့လည်း သူကဖြစ်စေတာ မဟုတ်ဘူး။ မရိုးသားတာလည်း သူကဖြစ်စေတာ မဟုတ်ဘူး-လို့ အဖြေထွက်ခဲ့ပြီနော်’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အထင်ကြီးခံရတာ သာယာတာကို စစ်ကြစို့လား’
‘အဲဒါက သူဖြစ်နေတော့မလားပဲ ဘုရား’

‘ဘာ့ကြောင့်လဲ’
‘လူက သာယာရမှာ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘အဲဒါစစ်ကြည့်ရအောင်’

‘ဘယ်လိုစစ်မှာလဲ ဘုရား’
‘လူမှာ သာယာနိုင်တဲ့သတ္တိ ရှိမလားပေါ့’

‘သာယာတောင်နေပြီပဲ၊ သာယာနိုင်တဲ့သတ္တိရှိတာ ထင်ရှားပြီးသား မဟုတ်လား ဘုရား’
‘လူဟာ သာယာနိုင်တဲ့သတ္တိရှိတယ် ထင်လျင်၊ လူကို သာယာချင်တဲ့အချိန်မှာ သာယာခိုင်းလို့ ရပါ့မလား’

‘အခု သာယာချင်တယ်ဆိုလို့ သာယာတာတော့ ဖြစ်မှာမဟုတ်ဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘သာယာတဲ့သတ္တိရှိလျင် အခုသာယာချင်လျင် အခုသာယာ

လို့ ရရမှာပေါ့’

‘အဲသည်လိုမရတော့ သာယာမှုကိုဖြစ်စေတတ်တဲ့ သတ္တိ မရှိ
ဘူးလို့ ပြောရမလားဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘ဟုတ်တော့လည်း ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
‘ဘယ်လိုလဲ’
‘လူဟာ သာယာချင်တိုင်း သာယာလို့မရတာကြောင့်ပါပဲ
ဘုရား’

‘လူမှာ သာယာတာဖြစ်တာက သူ့အကြောင်းသင့်မှဖြစ်တာ
လို့ ဆိုလိုတာလား’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သာယာမှုဟာ လူမှာဖြစ်တာ မှန်ပေမဲ့၊ သာယာမှုကို လူက
ဖြစ်စေလိုက်တာ မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာကဖြစ်စေလိုက်တာလဲ ဘုရား’
‘မာယာတို့ သာဠေယျတို့ စတာတွေပဲ’

‘အဲဒါတွေက ဗမာလို ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘အယောင်ဆောင်တာ၊ ကောက်ကျစ်တာ စတာတွေပေါ့’

‘လူတစ်ယောက်နဲ့ ဆက်ဆံတဲ့အခါ လုပ်တာတွေပေါ့ ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘အဲဒါတွေဟာ ပုံမှန်မကျတဲ့ ဆက်ဆံမှုတွေ မဟုတ်ဘူးလား
ဘုရား’

‘အဲဒါတွေဟာ လွန်ကျူးတဲ့ဆက်ဆံမှု ခေါ်ရတဲ့ ကံတွေပေါ့’

‘အဲဒါ ဘာကံလဲ ဘုရား’

‘ဒုစရိုက် မနောက်’-ပေါ့’

‘လူမှာဖြစ်တဲ့ သာယာမှုဟာ အဲသည်ကံကြောင့် ဖြစ်တာလား
ဘုရား’

‘အဲသည်လူမှာ အဲသည်ကံမရှိလျင် သာယာမှု ဖြစ်လို့မရဘူးပဲ’

‘အဲသည်ကံနဲ့ သာယာမှုက ဘယ်လိုဆက်စပ်တာလဲဘုရား’
သူများအပေါ် အယောင်ဆောင်တာက ‘ကံ’-နော်’

‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’

‘အယောင်ဆောင်သူဟာ အယောင်ဆောင်တာ ခံရတဲ့သူတွေ
ရဲ့ ယုံစားမှုကို ရတယ် မဟုတ်လား’

‘မသိတော့လည်း ယုံကြည်မှု-ကိုးစားမှု-အားထားမှုတွေ ပေး
ကြမှာပဲ။ ရပြီပေါ့-ဘုရား’

‘ယုံကြည်ကိုးစား အားထားခံရတာတွေက အယောင်ဆောင်
သူကို အားရကျေနပ်မှုခံစားချက်တွေ မဖြစ်စေနိုင်ဘူးလား’

‘ဖြစ်စေပြီပေါ့ ဘုရား’

‘သည်ခံစားချက်တွေက အယောင်ဆောင်နေတုန်းသာ ဖြစ်မှာ
လား၊ အယောင်ဆောင်သူ ဖြစ်နေတော့ကော မဖြစ်တော့ဘူးလား’

‘ဖြစ်နေပြီပေါ့ ဘုရား’

‘အဲသည်ခံစားချက်ရဲ့ ငြိမ့်တဲ့အဖြစ်-ဟာ ‘သာယာတာ’-ပဲပေါ့’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သာယာသူဟာ အဲသည်သာယာတာ ပျက်သွားမှာမကြောက်
လောက်ဘူးလား’
‘ကြောက်မှာပေါ့ ဘုရား’

‘ကြောက်သူဟာ ရိုးသားပါ့မလား’
‘ဟုတ်ပြီ ဘုရား’

‘မရိုးသားလို့သာ မျက်နှာပျက်၊ စိတ်ခုပြတာပဲပေါ့’
‘မျက်နှာပျက်-စိတ်ခုပြတာဟာ ကောက်ကျစ်တာပဲပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘အဲသည် ကောက်ကျစ်တာရဲ့ လက်သည်ဟာ အလျင်က
ကောက်ကျစ်တာဆီ ရောက်မှာလား ဘုရား’
‘ရောက်ပြီပေါ့’

‘ကောက်ကျစ်တာကြောင့် သာယာတာဖြစ်။ သာယာတာ ဖြစ်
တာကြောင့် ကြောက်ရွံ့တဲ့ မရိုးသားတာဖြစ်။ မရိုးသားတာကြောင့်
ကောက်ကျစ်တာဖြစ်-မဟုတ်လား ဘုရား’

၃၀။ တရားနှင့်နေသူတို့ရဲ့ အနေ

‘ဒကာတို့ နားလည်သွားပြီပဲ’
‘နားတော့ လည်ရပြီပေါ့ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
‘တပည့်တော်တို့ကို ပြသဆွေးနွေးလာခဲ့တာ ရက်တွေဘယ်
လောက်ရှိပြီလဲ ဘုရား’

‘သည်လိုနားထောင်နိုင်တာ ဝမ်းသာပါတယ်’
‘မလုပ်ပါနဲ့ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
‘တပည့်တော်တို့ ဝမ်းသာစရာ မကျန်ဘဲနေမှာ စိုးလို့ပါ ဘုရား’
‘ဒကာတို့ ဝမ်းသာကြတာအတွက် အားရပါတယ်’

‘အရှင်ဘုရားအတွက်လည်း တပည့်တော်တို့ ဂုဏ်ယူမဆုံးပါပဲ
ဘုရား’
‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘အရှင်ဘုရားဟာ အကြောင်းအရာကလေး တစ်ကွက်ကို
ပြောပေမဲ့ အဲဒါနဲ့နွယ်စပ်တာတွေကို အသေအချာ နားလည်အောင်
ပြောတာပဲ ဘုရား’

‘အဲသည်လိုမပြောလျှင် နားထောင်သူက ဘယ်မှာ နားလည်
မှာလဲ’

‘အရှင်ဘုရားဟာ တောထဲ တစ်ပါးတည်းနေပြီး ဒါတွေပဲ
အထပ်ထပ် ဝင်စားနေသလား မှတ်ထင်ရပါတယ် ဘုရား’

‘မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘တောထဲ တစ်ပါးတည်းနေပြီး သိပ်-အလုပ်တွေ လုပ်နေတယ်
မမှတ်ကြပါနဲ့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ဘာမှ မလုပ်လို့ဘဲ’

‘ဘာမှမလုပ်လျင် အိပ်ချည်းနေလို့လား ဘုရား’

‘မအိပ်ပါဘူး’

‘အိပ်လည်းမနေဘူး၊ ဘာမှလည်း မလုပ်ဘူးဆိုလျင် ပျင်းနေမှာ
ပေါ့ ဘုရား’

‘ပျင်းတယ်-ဆိုတာ လုပ်ချင်တာ မလုပ်ရ၊ မလုပ်ချင်တာ လုပ်ရ
မှပါ။ မပျင်းပါဘူး’

‘လာတဲ့လူတွေနဲ့ စကားတွေ ပြောနေလို့လား ဘုရား’

‘ဘယ်ကလူက လာလို့လဲ’

‘ကျောင်းဝေယျာဝစ္စတွေ ဆောင်ရွက်နေလို့လား ဘုရား’

‘ဘာဆောင်ရွက်ရမှာလဲ’

‘တံမြက်လှည်း၊ ရေဖြည့်၊ ကျောင်းသန့်-အစစပေါ့ ဘုရား’

‘ကျောင်းလည်းကြည့်ပါဦး။ တံမြက်လှည်းစရာ နေရာ၊ ရေ
တွေကလည်း သူ့ဖာသာ သူလာနေတာ’

‘ဝေဖန်ချင့်ချိန် ဆင်ခြင်တာတွေ လုပ်နေလို့လား ဘုရား’
‘မလုပ်ဘူး’

‘သည်လိုဆိုတော့ ဘယ်လိုနေတာလဲ မသိအောင်တောင် ဖြစ်
ရပြီပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်မှာပဲ’

‘ဘယ်လိုနေလို့လဲ ဘုရား’
‘အချိန်နဲ့အမျှ ဝန်းကျင်မှာ ဖြစ်ပျက်နေတာတွေ ရှိတယ်။ အဲဒါ
တွေ သိပြီးနေတာပဲ’

‘အကုန်လုံးလား ဘုရား’
‘သိတဲ့ဟာပဲပေါ့’

‘အားထုတ်ရတာလား ဘုရား’
‘သူ့ဟာသူပဲပေါ့’

‘အဲဒါတွေကို ဘာတွေတုံ့ပြန်လဲ ဘုရား’
‘အထိုက်အလျောက်ပဲ’

‘တပည့်တော်တို့ အခုလိုလာတာ ဝမ်းမသာဘူးလားဘုရား’
‘ဝမ်းသာစရာလူ လာတာ ဝမ်းသာတာပေါ့’

‘တပည့်တော်တို့ပြန်တော့လည်း ဘယ်လိုသဘောထားမလဲ
ဘုရား’
‘ဝမ်းသာမှာပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘နားထောင်စရာစကား နားထောင်ပြီးကြပြီဆိုတော့ ပြန်ကြ
 တာကြောင့်ပေါ့’

၃၁။ တရားဘာဝနာ ပွားများတယ်ဆိုတာ
 ‘တရားပွားများတယ်’-ဆိုတာ ကြားဖူးပါတယ် ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘အဲဒါကို မပွားများဘူးလား ဘုရား’
 ‘ပွားများတာပေါ့’

‘အဲဒါကို ဘယ်အချိန်မှာ ဘယ်လိုပွားများတာလဲ ဘုရား’
 ‘အချိန်ရှိသမျှ ပြောခဲ့ပြီးတဲ့အတိုင်း ပွားတာပဲ’

‘နားတောင်မလည်အောင်ပဲ ဘုရား’
 ‘စကားတစ်လုံးပြောလိုက်တိုင်း နားမလည်တာချည်းပါလား’

‘သည်လိုအမိန့်ရှိလည်း ခံရမှာပဲ ဘုရား’
 ‘ဒါနားလည်ဖို့ သိထားရမှာက လူတိုင်းပဲ ပွားများနေကြတယ်-
 လို့ပဲ’

‘လူတိုင်း တရားပွားများနေကြလို့လား ဘုရား’
 ‘ပွားများနေတယ်-လို့ ပြောတာပါ’

‘ပွားများနေတယ်ဆိုတာ တရားပဲ မဟုတ်ဘူးလား’
 ‘ဘယ်ဟုတ်မလဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘မတရားလည်း ပွားများနိုင်တာပဲ’

‘မတရားလုပ်လျင်တော့ မတရားပွားတာပေါ့ ဘုရား’
‘သည်လိုပဲ။ တရားလုပ်လျင်လည်း တရားပွားများတယ် ပြော
မလား’

‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’
‘သည်လိုမဟုတ်ဘူး’

‘လုပ်တာကိုပဲ ပွားများတယ်ပြောတာ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘မဟုတ်ဘူး’

‘လုပ်နေတာမဟုတ်ဘဲလည်း ပွားများတယ်ပြောရမှာလား
ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘သံသရာထဲလည်နေသူ ဖြစ်ဖြစ်၊ သံသရာက ထွက်နေသူ ဖြစ်
ဖြစ်၊ ဘယ်သူမှ ရပ်မနေကြဘူး’
‘အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘အိပ်ပျော်နေလျင်တောင် ရပ်မနေကြဘူး’
‘နားတောင်မလည်တတ်အောင် ဖြစ်ပြီဘုရား’

‘သစ်ပင်လိုပေါ့’
‘အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘အပင်ရယ်ဖြစ်လာလျှင် ရပ်နေတယ်ဆိုတာ မရှိဘူး’

‘ဘာလုပ်နေလို့လဲ ဘုရား’

‘ကြီးထက်ကြီးဖြစ်ပြီး၊ သီးနိုင်ပွင့်နိုင်တဲ့ထိ ပျံ့ရွယ်ဖို့ လုံးပမ်းတော့
တာပဲ မဟုတ်ဘူးလား’

‘အဲဒါ ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ပျံ့ရွယ်တဲ့အထိ ရောက်ပြီဆိုလျှင် ပွင့်တော့သီးတော့တာပဲ
မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အသီးကလည်း မျိုးကို သန္ဓေလွယ်တာပဲ’

‘မှန်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲသည်မျိုးကလည်း အပင်ပေါက်တာပဲ မဟုတ်လား’

‘လူသူသတ္တဝါ ပတ်ဝန်းကျင်ရဲ့ အဖျက်ဆီးမခံရလျှင်ပေါ့ ဘု
ရား’

‘ဒါပေါ့။ သစ်ပင်ဟာ သည်လိုပဲ မရပ်မနား ပြေးသွားနေတာပဲ’

‘ဒါနဲ့ လူတိုင်းပွားများနေမတာနဲ့ ဘယ်လိုဆက်တယ် မိန့်ပါဦး
ဘုရား’

‘လူတွေလည်း သစ်ပင်တွေလိုပဲ ရပ်မနေကြတာ သိရမှာပေါ့’

‘လူရပ်မနေပုံ နည်းနည်းမိန့်ပါဦး ဘုရား’

‘မကောင်းတာလုပ်သူ ဆိုပါတော့--’

‘မှန်ပါဘုရား’

၃၂။ တစ်ခုကတစ်ခုကို ပေါက်ပေးတာဟာ ပွားတယ်-ဆိုတာပဲ

‘မကောင်းတာလုပ်တာဟာ မကောင်းတာ ပွားများတာပေါ့’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘မကောင်းတာလုပ်ပြီးလျှင် ဘာမှမလုပ်သူ မဟုတ်ဘူး’
‘ဘာလုပ်လို့လဲ ဘုရား’

‘မကောင်းတာလုပ်သူအဖြစ် လုပ်နေရတယ်’
‘အဲဒါလုပ်နေတာ ဟုတ်လို့လား ဘုရား’

‘မကောင်းတာလုပ်သူအဖြစ်ဟာ သူလုပ်နေရတာ မဟုတ်လျှင်
ဘာအဖြစ်--လုပ်နေရလို့လဲ’
‘ဟုတ်ပြီပေါ့ ဘုရား’

‘မကောင်းတာလုပ်သူအဖြစ် လုပ်ရာမှာလည်း သူရပ်မနေရ
ဘူး’
‘ဘာလုပ်လို့လဲ ဘုရား’
‘မကောင်းတာလုပ်ချင်တာကို ဆက်လုပ်နေရတယ်’

‘လုပ်တယ်’-ဆိုတာ တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုး ပွားတယ်-ဆိုတဲ့ အဓိ
ပ္ပါယ်ရမလား ဘုရား’
‘တစ်ခုကတစ်ခုကို ပေါက်ပေးတာဆိုတော့ ‘ပွားတယ်’-ဆိုတဲ့ အ
ဓိပ္ပါယ်ပဲပေါ့’

‘သည်လိုဆိုတော့ ဘုရား---’
‘ပြောပါ-’

‘ပွားများနေတယ်-ဆိုတာ နားလည်သလို ဖြစ်လာပါပြီဘုရား’

‘ကောင်းတာလုပ်တာလည်း သည်လိုပဲ’

‘ကောင်းသူအဖြစ်ပြောင်း။ ကောင်းတာထပ်လုပ်။ သည်လိုပဲ ပွားတယ်ပေါ့ ဘုရား’

‘သည်တော့--’

‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘ကောင်း-မကောင်းနဲ့ ကောင်း-မကောင်းကလွတ်ရာ လုပ်နေ သူလည်း ပွားသူပဲ’

‘အဲဒါတွေလုပ်သူ ဖြစ်နေတာလည်း ပွားသူ။ အဲဒါတွေလုပ်ချင် နေသူလည်း ပွားသူပဲပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘တပည့်တော်တို့က လုပ်တာကိုသာ ပွားတာ-လို့ မှတ်ခဲ့လို့ပါ ဘုရား’

‘လုပ်ပြီးလျှင် ဘာမှ မဖြစ်လို့လား’

‘ဖြစ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘လက်သမားလုပ်လျှင် လက်သမား လုပ်တတ်သူ။ ကားမောင်း လျှင် ကားမောင်းတတ်သူ။ သူများမယားမှားလျှင် သူများ မယားမှားသူ။ တရားအားထုတ်လျှင် တရားအားထုတ်သူ မဖြစ်လို့လား’

‘ဖြစ်ပြီပေါ့ ဘုရား’

‘လက်သမားလုပ်တတ်သူနဲ့ မလုပ်တတ်သူ တူမလား’

‘ဘယ်တူမလဲ ဘုရား’

‘ကားမောင်းတတ်သူ၊ သူများမယားမှားသူ၊ တရားအားထုတ်
သူတွေနဲ့ အဲဒါတွေမဟုတ်သူတွေ တူကြမလား’

‘မတူကြပါဘူး ဘုရား’

‘ဘယ်လိုမတူကြတာလဲ’

‘အဲသည်အမှုတွေကို လုပ်တတ်မှု-မလုပ်တတ်မှုတွေမှာ မတူ
ကြတာပါ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့ မတူကြတာလဲ’

‘အဲသည်အမှုမျိုးတွေမှာ တွေ့ထိမှု-ခံစားမှုမျိုးတွေ မရှိလို့ မတူ
ကြတာပါ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့ တွေ့ထိခံစားမှုတွေ မရှိကြတာလဲ’

‘တွေ့ထိခံစားမှုတွေကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ အာရုံနဲ့ဒွါရတို့ ဆုံစရာ
အာရုံခံအင်္ဂါဒွါရ မရှိကြလို့ပါ ဘုရား’

‘အာရုံခံအင်္ဂါတွေ သူတို့မှာ ဘယ်ကြောင့်မရှိကြတာလဲ’

‘အဲသည်သူတွေမှာ အဲသည်အာရုံခံအင်္ဂါ ပါဝင်နိုင်တဲ့ ဝိညာဉ်
တွေနာမ်ရုပ်တွေ မရှိလို့ပါ ဘုရား’

‘သည်ဝိညာဉ်နာမ်ရုပ်တွေက ဘယ်ကြောင့်မရှိကြတာလဲ’

‘အဲဒါမျိုးဖြစ်ပေါ်စေတဲ့ လက်သမား၊ ကားမောင်း၊ မယားမှား၊
တရားအားထုတ်-စတာတွေ မလုပ်ထားလို့ပေါ့ ဘုရား’

‘သည်တော့ လုပ်တာကိုသာ ပွားတယ်-ထင်ဖို့ ဘယ်ကောင်း

တော့မလဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ဖြစ်တဲ့သူက ဖြစ်ပြီးအသာနေတာမှ မဟုတ်တာ’

‘အသာမနေလျင် ဘယ်လိုနေလို့လဲ ဘုရား’

‘လုပ်တုန်းကအတိုင်း အာရုံရသာတွေကို ခံစားနေတာပေါ့’

‘အာရုံအစစ်က ပစ္စုပ္ပန်မှာမှ မရှိတာပဲ ဘုရား’

‘အတိတ်အာရုံနဲ့ပဲ ဖြစ်အောင် ခံစားမှာပဲ’

‘အာရုံအရသာက တကယ် ပေါ်ပါ့မလား ဘုရား’

‘အစမှာတော့ အတူပဲ ပေါ်မှာပဲ’

‘ကြာလျင်ကော ဘုရား’

‘ကြာလျင်တော့ ပေါ်တစ်လှည့် မပေါ်တစ်လှည့်ပေါ့’

‘မပေါ်တော့ ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ ဘုရား’

‘နို့မထွက်တဲ့နို့ကို စို့တဲ့ကလေးလိုပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ငိုမှာပေါ့’

‘အဲဒါ ဘာလုပ်တာလဲ ဘုရား’

‘အဲဒါ အရသာရှိတဲ့အာရုံ ဆာတာ ပြတာပေါ့’

‘အဲသည်အာရုံက အတိတ်ထဲ ရောက်သွားပြီပဲ ဘုရား’

‘နည်းနည်း အလားတူတဲ့အာရုံကို အဲသည်အာရုံလို့ မှတ်ယူ

တာပေါ့’

‘မှတ်တော့ ဘာဖြစ်သလဲ ဘုရား’
‘မှတ်တော့ အဲသည်အာရုံမှာ လွန်ကျူးတော့တာပေါ့’

‘လွန်ကျူးတာ လုပ်နေသူကိုသာ ‘ပွားတယ်’-ထင်နေတာ မှား
ကြောင်း သိမြင်ပါပြီ ဘုရား’
‘ဟုတ်ပြီပေါ့’

‘သိပ္ပံပညာကပြောတဲ့ သဘောတရားတစ်ရပ်ကို သွားပြီး သတိ
ရရပါတယ် ဘုရား’
‘လုပ်စမ်းပါဦး’

‘အားနဲ့လွှတ်လို့ ထွက်သွားတဲ့ခဲလုံးဟာ ရပ်အောင်ထိန်းတာ
မခံရလျှင် ဘယ်တော့မှ မရပ်တော့ဘူး’-ဆိုတာပဲ ဘုရား’
‘အဲဒါ ကောင်းတယ်’

‘လုပ်ပါဦး ဘုရား’
‘လွန်ကျူးမှုဟာ လွန်ကျူးမှုဆန့်ကျင်ဘက်ရဲ့ ထိန်းတာမခံရ
လျှင် မရပ်တော့ဘူးပဲ’

‘ခိုးမှုလွန်ကျူးသူဟာ အဲသည်လွန်ကျူးမှုနဲ့ ဆန့်ကျင်တာရဲ့
အထိန်းမခံရလျှင် ခိုးတာဆီပဲ ဆက်သွားနေမယ် ဆိုလိုတာလား ဘုရား’
‘ကောင်း-မကောင်းသံသရာနဲ့ သံသရာကလွတ်အောင် လုပ်
နေသူတွေလည်း အဲသည်လုပ်ရပ်ရဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ကတားတာ မခံရ
လျှင် သူတို့လည်း ရပ်မနေကြဘူး’

‘အရှင်ဘုရား ‘ဘာမှမလုပ်ဘဲနေတယ်’-ဆိုတာ နားလည်စပြုရပါပြီ ဘုရား’
 ‘ဘယ်လိုနားလည်တာလေးလဲ၊ လုပ်ပါဦး’

‘အရှင်ဘုရားသိနေတဲ့အသိနဲ့ သွေဖည်တဲ့ ဘာအလုပ်မှ မလုပ်တာဘဲပေါ့ ဘုရား’
 ‘အဲဒါက ဘာတွေလဲ’
 ‘ဘုရားတည်၊ ကျောင်းဆောက်၊ လမ်းဖောက်၊ လူမွေး-- အစစတွေပေါ့ ဘုရား’

‘သူများတွေလည်း သည်လိုနေကြလျင် ဖြစ်နိုင်မလား’
 ‘အရှင်ဘုရားလို မသိဘဲနဲ့ နေလို့တော့ ဖြစ်မှာမဟုတ်ဘူး ထင်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘သူတို့အသိက သူတို့ကို အလုပ်တွေလုပ်ခိုင်းမှာမို့ပါ ဘုရား’

‘အဲဒါတွေလုပ်လျင် မကောင်းဘူးလား’
 ‘အဲသည်သူတော့ ဖြစ်မှာပေါ့ ဘုရား’

‘အဲသည်သူဖြစ်တော့ ဘာဖြစ်လို့လဲ’
 ‘အရိယအသိရှိသူ မဖြစ်တာပေါ့ဘုရား’
 ‘အရိယဖြစ်ဖို့ဆိုလျင်တော့ အရိယအသိကလေး ရှိဖို့တော့ လိုတာပေါ့’

၃၃။ အရိယအသိရှိပြီးမှ တောထဲမှာ လာနေရမှာ

‘အရိယအသိရှိအောင် တောထဲလာနေရတာမှတ်တာ ဘုရား’
‘အရိယအသိရှိပြီးမှ တောထဲလာနေရမှပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘တောထဲမှာ အရိယအသိမှ မရှိတာပဲ’

‘အရိယအသိရှိပြီးမှ တောထဲနေတော့က ဘာလုပ်ဖို့လဲ ဘုရား’
‘တောက မြို့ပြတွေနဲ့မှ မတူတာပဲ’

‘ဘာတွေထူးလို့လဲ ဘုရား’
‘မြို့တွေရွာတွေမှာက အရိယအသိကို ဆန့်ကျင်တဲ့ သိစရာ
မြင်စရာတွေ များတယ်’

‘အရိယအသိရှိပြီးသူဟာ ဒါတွေ အရေးစိုက်စရာ ရှိလို့လား
ဘုရား’
‘စိုက်ရတာပေါ့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘အဲဒါတွေ ချိနဲ့သေးတဲ့ အရိယအသိကလေး ကြီးထွားခွင့် ပိတ်
ကြမှာပေါ့’

‘တောက အရိယအသိကို ဖြစ်ထွန်းအောင် ကူညီနိုင်လို့လား
ဘုရား’
‘သည်လိုတော့ ဘယ်ဟုတ်မလဲ’

‘သည်လိုဆိုတော့ ဘာထူးလို့လဲ ဘုရား’
‘ထူးတာပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘မကူညီချင်နေ၊ မနှောင့်ယှက်နဲ့’-ဆိုတာလိုပေါ့’

‘တောက အရိယအသိကို မဖျက်ဆီးလို့လား ဘုရား’
‘အမှန်ပဲ’

‘မနှောင့်ယှက်တာပဲ၊ ကူညီတာပေါ့ ဘုရား’
‘သည်လိုတော့ မဟုတ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘အနှောင့်အယှက်မရှိတော့ အရိယအသိဟာ သူကြီးချင်သလောက် ကြီးထွားခွင့် ရတာလောက်ပဲ’

‘တောက မနှောင့်ယှက်ပုံကလေး နည်းနည်းသိပါရစေ ဘုရား’
‘တောက ဘာမှမပြောဘူး မဟုတ်လား’

‘ဘာမှမပြောဘူး-ဆိုတာ ဘာမှ အသိမပေးဘူးလို့ ဆိုလိုတာလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်။ တောမှာ ဘာဝိညတ်မှ မလုပ်ဘူး’

‘သစ်ပင်တောတောင် တိရစ္ဆာန်တွေက ဘာသိစရာမှ မပေးလို့လား ဘုရား’
‘သည်လို မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ကိုယ့်ကိုသိစေဖို့ ရည်ညွှန်းပြီး အသိပေးမှု မရှိတာကို ဘာဝိ
ညတ်မှမရှိဘူး-ပြောတာပါ’

‘ကိုယ့်-ညွှန်းညွှန်း၊မညွှန်းညွှန်း သိစရာဆိုလျှင် အသိပေးတာပဲ
မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘ကိုယ့်ရည်ညွှန်းတဲ့ အသိပေးချက်ကမှ ကိုယ့်စိတ်ကို ယူတာပါ’

‘ဝိညတ်က ကိုယ့်စိတ် ယူနိုင်တယ်ပေါ့ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ဝိညတ်မရှိတော့ စိတ်ဟာ အမွေမခံရဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘စိတ်က ဝိညတ်အမွေခံရလျှင် ပိတ်ကုန်တယ်’

‘ဘယ်လို ပိတ်ကုန်တာလဲ ဘုရား’
‘အရိယအသိတွေ ရှင်သန်ကြီးထွားခွင့် မရတာပေါ့’
‘နားလည်ပြီ ဘုရား’

‘ဘယ်လို လည်သွားတာလဲ’
‘အရိယ-ကို အရိယအဆုံးရောက်အောင် တောကတော့ မကူ
နိုင်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ တောက အရိယ အဆုံးရောက်မှာကို မနှောင့်ယှက်
ဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

၃၄။ ဓမ္မဝိဟာရီ ဓမ္မရလာခဲ့ပုံအမေး

‘တစ်ခုလောက် လျှောက်ချင်ပါတယ် ဘုရား’
‘ဆက်တိုက် မေးလာခဲ့မှပဲ’

‘အဲဒါနဲ့ မဆိုင်လို့ပါ ဘုရား’
‘ပြောပါဗျာ’

‘အရှင်ဘုရားကို စိတ်ဝင်စားခဲ့တာထက် တပည့်တော်တို့ စိတ်
ဝင်စားလာရပြီလို့ပါပဲ ဘုရား’
‘အဆန်းစကား လုပ်ပြန်ပြီ’

‘သည်လိုမဟုတ်ပါဘူး’
‘ဘယ်လိုလဲ’

‘အရှင်ဘုရားကို သိတယ်-လို့ ထင်ပြီး စိတ်ဝင်စားခဲ့တာပဲ ဘု
ရား’
‘အခုတော့ ဘယ်လိုဖြစ်သွားပြီလဲ’

‘သိတယ်’-ထင်ခဲ့တာက အခုသိရာက ပြန်လှည့်ကြည့်တော့
သိပ်ငယ်နေပါတယ် ဘုရား’
‘အပြောင်းအလဲတော့ ရှိမှာပေါ့’

‘အဲသည်အချိန်ကအသိနဲ့ အရှင်ဘုရားကို စိတ်ဝင်စားခဲ့တာပဲ’
‘သည်လိုပဲ ဖြစ်ရမှာပေါ့’

‘အခုစိတ်ဝင်စားတာက အဲသည်တုန်းက စိတ်ဝင်စားတာနဲ့

မယှဉ်နိုင်အောင် ဖြစ်ပြီ ဘုရား’

‘ဟုတ်မှာပါ’

‘သည်တော့ဘုရား--’

‘ဘာပြောချင်လဲ’

‘သည်တရားကို အရှင်ဘုရား ဘယ်လိုရလာခဲ့သလဲ-ဆိုတာ သိပ်သိချင်နေကြတယ် ဘုရား’

‘အရိပ်ခိုရတာ အသီးအပွင့်တွေ စားရသုံးရတာနဲ့ မဝသေးဘူး ပေါ့’

‘သည်လိုမဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘အရှင်ဘုရား ညွှန်ပြချက်တွေ တပည့်တော်တို့ သိကြရတယ် ဘုရား’

‘ဟုတ်ပြီ’

‘အဲသည်ညွှန်ပြချက်ဟာ လူတစ်ယောက်အနေနဲ့ ကိုယ့်ဟာ ကိုယ် ဘယ်လိုမှ မသိနိုင်တာပဲ ဘုရား’

‘ဟုတ်မှာပဲ’

‘ရှိသေးတယ် ဘုရား’

‘ဘာလဲ’

‘သည်ညွှန်ပြချက်ဟာ အခုတော့ သည်တောထဲကတောင် ကြားထဲမှာ သက်ကယ်မိုး၊ ဝါးခင်း ကျောင်းစုတ်ကလေးထဲပဲ ရှိသေး

တယ်ပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါပြီ’

‘တစ်နေ့မှာ ရှိသမျှ လူ့အဆောက်အဦကြီးကို ပြောင်းလဲပစ်
မည့် ညွှန်ပြချက်ဖြစ်တယ် ဘုရား’
‘ဒကာပြောလိုက်တာ မွေးညှင်းတွေတောင် ထောင်လာတယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘အဲသည်လောက်ဆုံးအောင် မျှော်မကြည့်ဘူးလို့ပါ’

‘ပြီးတော့လည်း ရှိသေးတယ်ဘုရား’
‘ပြောပါဦး’

‘သည်ညွှန်ပြချက်ဟာ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒတို့လို အများညီမျှ
ဆောင်လို့ရတာမျိုး မဟုတ်ဘဲ၊ တစ်ဦးချင်း ဆောင်လို့ရတဲ့ ညွှန်ပြချက်ပဲ
ဘုရား’

‘ဒါက ‘လူ့အမြင့်ဆုံးယဉ်ကျေးမှု’-ပဲ။ ဆောင်သူအကျိုး များမှာ
ပေါ့’

‘ဒါတွေကြောင့် သည်တရားကို အရှင်ဘုရား ဘယ်လိုရလာခဲ့
တယ်-ဆိုတာ ခြေခြေမြစ်မြစ် သိချင်နေပါတယ် ဘုရား’
‘ဟုတ်မှာပဲ’

‘အရိပ်ခိုရတာနဲ့ အသီးအပွင့်စားသုံးရတာတွေ မဝလို့ အမြစ်
ဘယ်လောက်ရှိသလဲ-သိချင်တာ မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’
‘အဲဒါလည်း ပြောကြတာပေါ့’
‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘အဲဒါမပြောခင်မှာ ပြောလက်စ စကားကို အဆုံးသတ်ထားခဲ့
ကြရအောင်’

‘တပည့်တော်တို့ အခုလို ဖြတ်ပြီးတောင်းဆိုမိတာကို ခွင့်လွှတ်
ပါ ဘုရား’
‘ရပါတယ်’

‘ပေါ်လာတဲ့စိတ်က အားကြီးသွားလို့ မထိန်းနိုင်ဘဲ သည်လို
တောင်းဆိုမိတာပါ ဘုရား’
‘သည်လိုပဲ ဖြစ်ရမှာပေါ့’
‘ခွင့်လွှတ်မှုအတွက် အထူးဝမ်းသာရပါတယ် ဘုရား’

၃၅။ လူပဋိပက္ခဖြေရှင်းနည်း ဖော်မြူလာ

‘မဆုံးသေးတဲ့ ပြောခဲ့တဲ့စကား ဆက်မယ်’
‘သူပြောစကား ပြန်မေးတာ ခံရလို့ စိတ်ခုသွားသူကို ဘယ်လို
နားလည်ရမှာဖြစ်ကြောင်း’-ပြောလာခဲ့တာပါ ဘုရား’

‘အခု ဘယ်လိုနားလည်သွားပြီလဲ’
‘စိတ်ခုတယ်’-ဆိုတဲ့ သာဠေယျအမှုဟာ လူမဟုတ်ဘူး။ သာ
ဠေယျမူပြုကြောင်း ဖြစ်တဲ့ စိတ္တဇဟာလည်း လူမဟုတ်ဘူး။ စိတ္တဇ
ရဲ့အကြောင်းဖြစ်တဲ့ သာယာမှုဟာလည်း လူမဟုတ်ဘူး’-လို့ပါ ဘုရား’

‘သာဠေယျမှုက=ကံ၊ စိတ္တဇက=ကိလေသာ၊ သာယာမှုမှာ ငြိမ်
တာက=ဝိပါက်-လို့ ဟုတ်ရဲ့လား’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်ဝဋ်သုံးပါးလည်ပတ်မှုဟာ လူမဟုတ်ဘူး-ဆိုတော့ လူနဲ့
ဘာမှမဆိုင်ဘူးလား’
‘မဆိုင်ဘူးတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’
‘လူက အဲသည်ဝဋ်တွေရဲ့ အဖြစ်ခံရရာ။ ဝဋ်တွေက လူပေါ်
မှာဖြစ်တဲ့ အရာ။ သည်လိုတော့ ဆိုင်ပါတယ် ဘုရား’
‘ဌာနနဲ့ ဌာနီ-ပေါ့’

‘ဌာန-ဆိုတာ အဖြစ်ခံနေရာ၊ ဌာနီ-ဆိုတာ နေရာပေါ်မှာ ဖြစ်
တဲ့အရာလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘အဖြစ်ခံနေရာနဲ့ အဖြစ်ပေါ့ ဘုရား’
‘ရောဂါနဲ့ လူလိုပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ရောဂါက=အဖြစ်၊ လူက=ရောဂါဆိုတဲ့အဖြစ်ရဲ့ အဖြစ်ခံ နေ
ရာပေါ့’

‘အကြွေးအညှော်နဲ့ လူလိုလား ဘုရား’
‘လုပ်စမ်းပါဦး’

‘အကြွေးအညှော်ဟာ လူမဟုတ်ပေမဲ့ လူပေါ်တက်ဖြစ်တဲ့
အရာပါ ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါ’

‘လူက အဲသည်အကြေးအညှော်တို့ အဖြစ်ခံရဲ့တည်ရာပါ
ဘုရား’
‘မှန်တာပေါ့’

‘ဒါဟာ မြတ်စွာဘုရားရဲ့ အလယ်အလတ်တရားပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သည်တရားဟာ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဖော်မြူလာပဲ ဘုရား’
‘ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲ’

‘လူတွေမှာဖြစ်ကြတဲ့ ဘယ်လိုပဋိပက္ခတွေဖြစ်ဖြစ် သည်ဖော်မြူ
လာနဲ့သာ ရှင်းကြည့်။ မလင်းတာမရှိ ဖြစ်မှာမို့ပါ ဘုရား’
‘ဟုတ်လှချေလား’

‘ပဋိပက္ခမှန်သမျှဟာ လူက-လူကိုတိုက်နေတာချည်းပဲ ဘုရား’
‘ကိုယ်နဲ့သူ၊ သည်နယ်နဲ့ ဟိုနယ်၊ သည်ပါတီနဲ့ ဟိုပါတီ၊ သည်
နိုင်ငံနဲ့ဟိုနိုင်ငံ၊ သည်တိုက်နဲ့ ဟိုတိုက်၊ သည်လူမျိုးနဲ့ ဟိုလူမျိုး ဖြစ်နေကြ
တာတွေပဲ’
‘ဒါတွေဟာ လူအချင်းချင်း-ဆိုတဲ့ အိမ်ကြက်အချင်းချင်းတွေပဲ
ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’
‘အိမ်ကြက်အချင်းချင်းတွေဟာ မခွပ်ကြပါဘူး ဘုရား’

‘အိမ်ကြက်အချင်းချင်းပဲ ဘယ်ခွပ်ကြမလဲပေါ့’
‘ဒါပေမဲ့ ဘုရား’

‘ပြောပါဦး’
‘ခေါင်းကို အိုးမဲသုတ်လိုက်ပေါ့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
‘အချင်းချင်းခွပ်ကြတော့တာပဲ ဘုရား’

‘သည်ဥပမာ တော်တော် အဓိပ္ပါယ်ရှိတာပဲ’
‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘အိုးမဲကလေး အပေခံရတာနဲ့ အိမ်ကြက်ချင်းလို့ မမြင်နိုင်
တော့ တာပေါ့။ ဒါလည်း တိရစ္ဆာန်အသိ ဖြစ်လို့ပေါ့’
‘သည်လိုလည်း မဟုတ်ဘူးဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
‘သည်လိုမျိုးတွေ လူမှလည်း ရှိတာပဲ ဘုရား’

‘လုပ်စမ်းပါဦး’
‘ညစ်စုတ်စုတ် မဲ့ခွက်ခွက် မိန်းကလေးတစ်ယောက် ဆိုပါ
တော့ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်သလဲ’
‘အဝတ်အဆင်ကောင်းကလေး ဝတ်ဆင်ပြီး၊ မိတ်ကပ်ကလေး
ဖို့လိုက်လျင် လူတွေစိတ်တွေကို ယူနိုင်တော့တာ ဘုရား’

‘လူအဝတ် တောင်းအကွပ်’-လို့ ဆိုရိုးလည်း အရှိသား’
‘သည်တော့ဘုရား’
‘တိရစ္ဆာန်အသိလို့ အပြစ်တင် မရတော့ဘူးပေါ့’

‘မြင်စရာ၊ ကြားစရာနဲ့ အနံ့အရသာ အတွေ့တွေ ပြောင်းသွား
လျင် အဲသည်အာရုံ ယူနေတဲ့သူတွေလည်း ပြောင်းကြတာပဲ မဟုတ်
ဘူးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါ။ ဟုတ်ပါ’

‘ပြောင်းတာသိတာနဲ့အတူ သည်-ပြောင်းတာဟာ လူလား၊
လူမဟုတ်ဘူးလား-အသိပါ သိဖို့ သင်ကြားတာ သည်တရား တစ်ခု
တည်း ရှိတာပဲ ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တော့ ဘုရား--’
‘ပြောပါ’

‘လူမှာဖြစ်ပေမဲ့ လူလုပ်မဟုတ်တဲ့ အဖြစ်တွေကိုသိလျင် လူကို
ရန်လုပ်တဲ့ ပဋိပက္ခငြိမ်းပြီပေါ့ ဘုရား’
‘သိလျင်တော့ ခွင့်လွှတ်တော့မှာ အမှန်ပါပဲ’

‘သည်-အရိယအသိဟာ ပြည့်ရှိလျင် သိမှာလည်း အမှန်ပေါ့
ဘုရား’
‘ဖြစ်စရာပဲ’

‘အနုမြူနဲ့ စကြဝဠာလို မျက်စေ့ရဲ့အာရုံမဟုတ်တာတွေကို
တောင် လူတွေသင်ကြားလို့ တတ်ကြတာပဲ ဘုရား’
‘အားရှိစရာပဲ’

၃၆။ ဝဋ်လည်တာ လူနဲ့လူလုပ်မဟုတ်ဘူးလို့ သိမှ ခွင့်လွှတ်နိုင်

‘သိလို့ ခွင့်လွှတ်သွားပုံကလေး ပီသွားအောင် နားလည်ခဲ့ပါရ စေဦးဘုရား’

‘ကိုယ့်အပေါ်ကို ကိုယ်နှုတ်နှလုံး တစ်ခုခုနဲ့ လွန်ကျူးခံရလျင် လွန်ကျူးမှုရဲ့ဒဏ်ကို ခံရသူဟာ ခံရပြီပေါ့’

‘ခံရတာပေါ့ ဘုရား’

‘ခံရသူဟာ ခံရအောင်လုပ်သူရဲ့ ဒဏ်ကို လက်စားချေချင် တယ်’

‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’

‘ခံရအောင်လုပ်သူဟာ လူဖြစ်လျင်တော့ ဟုတ်တာပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ငုတ်တို့-ရေတို့-မီးတို့ဖြစ်နေလျင် လက်စားချေမလား’

‘ဘယ်ချေမလဲ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘အဲဒါတွေက လူမှမဟုတ်တာပဲ ဘုရား’

‘ခံရအောင်လုပ်သူဟာ အရူးအနှမ်း ဖြစ်နေတယ်ဆိုလျင်ကော လက်စားချေဦးမှာလား’

‘အဲဒါလည်း လက်စားချေလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘အရူးအနှမ်းဖြစ်လို့ပေါ့ ဘုရား’

‘အဲဒါ လူမဟုတ်ဘူးလား’
‘လူတော့ဟုတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့မှာ လူစိတ်မဟုတ်ပါဘူး
ဘုရား’

‘လူစိတ်မဟုတ်ပေမဲ့ ကိုယ့်ကိုခံစားရအောင် သူလုပ်တယ် မ
ဟုတ်လား’
‘အဲသည်လိုတော့ ထင်ရပါတယ် ဘုရား’

‘တကယ် မဟုတ်ဘူးလား’
‘မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
‘သူက ကိုယ့်ကို ခံစားရစေတော့လို့ လုပ်တာ မဟုတ်လို့ပါ
ဘုရား’

‘ကိုယ့်ကိုလုပ်တာ မဟုတ်လျင် ဘယ်သူ့ကိုခံစားရစေတော့
လို့ လုပ်တာလဲ’
‘သူ့အသိထဲမှာ ကိုယ့်ကို တခြားတပါးအဖြစ် မှားမြင်နေပြီး
အဲသည်သူ့ကို ခံစားရအောင် လုပ်တာပါ ဘုရား’

‘သူ ဘာကြောင့် သည်လိုအမြင်မှားတာလဲ’
‘ရှုံးလို့ပါ ဘုရား’

‘အာရုံကို မှားပြီးမြင်တတ်တာဟာ ရှုံးတာနော်’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ရှုံးတာဟာ လူမှာလာကပ်နေပေမဲ့ လူမဟုတ်ဘူးနော်’

‘လူမဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’

‘လူမဟုတ်လျှင် ဘာလဲ’
‘ရောဂါပါ ဘုရား’

‘အရူးက ခံစားရအောင်လုပ်တာ ခံရလျှင် လက်စားမချေဘူး
နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဘုကြောင့် မချေတယ်--’

‘လက်စားချေရမှာက လူမဟုတ်ဘဲ ရောဂါဖြစ်နေလို့ပါ ဘုရား’

၃၇။ ကြည့်သူအကောင်ရဲ့ နေရာကိုလိုက်ပြီး အာရုံကိုမြင်တယ်

‘လွန်ကျူးခံရတာမှာလည်း သည်လိုပဲ’

‘အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘လွန်ကျူးသူဟာ လွန်ကျူးခံရမည့်သူ အပေါ်မှာ မှားမြင်နေ
တယ်’

‘ဘယ်လို မြင်လို့လဲ ဘုရား’

‘သူလွန်ကျူးမည့်အတိုင်း လွန်ကျူးခံထိုက်သူ-လို့ပေါ့’

‘အဲသည်မြင်တဲ့အတိုင်း မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘သူ့မှာ လူစိတ်မရှိနေလို့ပဲ’

‘သုမ္မာ ဘာစိတ်တွေ ဖြစ်နေလို့လဲ ဘုရား’

‘ဘိလူးစိတ်၊ သရဲစိတ်၊ နတ်စိတ်၊ ဗြဟ္မာစိတ်၊ ပြိတ္တာစိတ်၊ တိရစ္ဆာန်စိတ်တွေ တစ်မျိုးမျိုး ဖြစ်နေလို့ပဲ’

‘ဘိလူးမှ ဘိလူးစိတ်ဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘လူက ဘိလူးစိတ်ဖြစ်တယ်-ဆိုတာက ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘လူက ဘိလူးအစီးခံရ၊ နတ်အစီးခံရ၊ ဗြဟ္မာအစီးခံရတာတွေ ရှိတယ်’

‘တစ္ဆေပူးတယ်၊ နတ်ပူးတယ်ဆိုတာမျိုးလား ဘုရား’

‘တူပါတယ်’

‘တူရုံပဲလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘တစ္ဆေပူး၊ သရဲပူး၊ စုန်းပူး၊ နတ်ပူးဆိုတာတွေက သရုပ်ဆောင်တာတွေလည်း ဖြစ်တတ်လို့ပဲ’

‘သရဲ၊ တစ္ဆေ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ ပူးနေသူဟာ သုမ္မာ သရဲ၊ တစ္ဆေ၊ နတ်၊ ဗြဟ္မာ ပူးနေတယ် သိသလားဘုရား’

‘မသိဘူး’

‘အရူးက သူ့ကိုယ်သူ အရူး-လို့ မသိသလိုလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါတွေက လူ့ဆီ ဘယ်လိုရောက်လာတာလဲ ဘုရား’
 ‘လွန်ကျူးတာ လုပ်လို့ပဲ’

‘ဘာတွေ လွန်ကျူးတာလုပ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘သရဲလို လွန်ကျူးတာလုပ်တော့ သရဲအဖြစ် ကပ်တာပဲ၊ နတ်
 အဖြစ် လွန်ကျူးတာလုပ်တော့ နတ်အဖြစ် ကပ်တာပဲ’

‘အဲသည်အဖြစ်အားလုံးဟာ လွန်ကျူးမှုက ရတာချည်းပဲပေါ့
 ဘုရား’
 ‘အမှန်ပဲ’

‘သည်အကောင်တွေ ဖြစ်နေသူဟာ အဲသည်အကောင်မှာပါ
 တဲ့ မျက်စိ၊ နား၊ အစစတွေ ရှိတဲ့တိုင်း မြင်တာကြားတာ တွေးတာတွေလဲ
 လုပ်မှာလား ဘုရား’
 ‘လုပ်ပြီပေါ့’

‘သည်တော့ ဘုရား--’
 ‘ပြောပါ’
 ‘အာရုံက ဘာရှိရှိ၊ သူ့မျက်စိ သူ့ဦးနှောက်နဲ့ပဲ မြင်မှာတွေ
 မှာပေါ့ ဘုရားနော်’
 ‘ဒါပေါ့’

‘အာရုံဟာ ကြည့်သူရဲ့ နေထွက်ရာဘက်မှာရှိလျှင် အရှေ့မှာ-
 လို့ မြင်မှာပဲ။ နေဝင်ရာဘက်မှာရှိလျှင် အနောက်မှာ-လို့ မြင်မှာပဲ ဘု
 ရား’

‘ကြည့်သူနေရာလိုက်ပြီး ပြောင်းပြန်တွေ ဖြစ်တာပဲ’

‘နတ်ဖြစ်လျှင် အာရုံကို နတ်အမြင်နဲ့မြင်၊ ပြိတ္တာဖြစ်လျှင် ပြိ
တ္တာအမြင်နဲ့မြင်မှာပဲပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘မြင်တာတွေ့တာဟာ အာရုံသဘောအမှန်မရဘဲ မြင်သူ တွေး
သူအလျောက်ချည်း မြင်-တွေ့တော့မှာပဲပေါ့ ဘုရား’
‘နတ်ဖြစ်တော့ နတ်လိုမြင်။ နတ်လိုမြင်တော့ နတ်လိုလွန်ကျူး။
နတ်လိုလွန်ကျူးတော့ နတ်-ဖြစ်ပေါ့’

‘သရဲ။ ပြိတ္တာလည်း သည်လိုပဲလား ဘုရား’
‘အားလုံး သတ္တဝါတွေဟာ သည်လိုပဲ’

‘သူတို့ အမှန်မြင်သူ မရှိဘူးလား ဘုရား’
‘မရှိဘူး ပြောရမယ်’

‘မရှိဘူး-ပြောရရုံလား ဘုရား။ မရှိကို မရှိဘူးလား-ဘုရား’
‘အဲဒါမှ ခက်တာပဲ။ ပြောလို့ နားလည်စရာ မကောင်းလို့ပေါ့’

‘ဘယ်လိုမှီလဲ ဘုရား’
‘အမှန်မြင်သူဖြစ်သွားလျှင် အဲသည်သတ္တဝါအဖြစ်က ကျွတ်
သွားတာဆိုတော့ အဲသည်သတ္တဝါတွေ အမှန်မြင်မရှိဘူး-ပဲ ပြောရမှာ
ပေါ့’

‘အမြင်နဲ့ သတ္တဝါအဖြစ်က တစ်ခုတည်းရဲ့နာမည် ဖြစ်နေလို့
ပေါ့ဘုရားနော်’
‘ဟုတ်တယ်’

‘အမှန်မြင်တော့ အမှန်လုပ်၊ အမှန်လုပ်တော့ အမှန်မလုပ်တဲ့
သတ္တဝါသေ၊ သတ္တဝါသေတော့ အမှန်မြင်-ဖြစ်လို့လား ဘုရား’
‘ဒါပဲပေါ့’

၃၈။ ခွင့်လွှတ်တယ်ဆိုတာ အမှန်နဲ့တုံ့ပြန်တာ

‘ခွင့်လွှတ်တာဆို မရောက်သေးဘူးလား ဘုရား’
‘ပြောကြတာပေါ့’

‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’
‘ကိုယ့်အပေါ် လွန်ကျူးတာကို စစ်ဆေးလိုက်တော့ လွန်ကျူးသူ
ဟာ လူမဟုတ်နေတာ တွေ့ရမယ် မဟုတ်လား’
‘တွေ့ရမှာပေါ့ ဘုရား’

‘လက်စားချေလျင်တော့ ချေတဲ့ဒဏ်ကို ဘယ်သူခံရမလဲ’
‘အပူးခံရတဲ့သူပဲ ဖြစ်မှာပါ ဘုရား’

‘သည်တော့--’
‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘လက်စားချေလျင် ခုတ်ရာတခြား ရှာရာတခြား-ဆိုတာလို ဖြစ်
မနေဘူးလား’
‘ဖြစ်ပြီပေါ့ ဘုရား’

‘လက်စားမချေလျင် ဘာလုပ်ရမလဲ’
‘ခွင့်လွှတ်ရမယ်လို့ဆို၊ မဟုတ်လား ဘုရား’

‘အဲဒါ ဘယ်လိုလုပ်တာလဲ’

‘လက်စားချေတာရဲ့ ပြောင်းပြန်ဆိုတော့ လက်စားမချေဘဲ
ငြိမ်ခံနေလိုက်တာ-လို့ပဲ နားလည်ပါတယ် ဘုရား’

‘ငြိမ်ခံတာ-ဟာ ခွင့်လွှတ်တာဆိုလျှင် ခွင့်လွှတ်တဲ့အတွက် ပို
ကဲမလာပေဘူးလား’

‘လက်တင်လို့ရလျှင် ခြေပါတင်မယ်ဆိုတာတော့ ကြားဖူးတာ
ပဲ ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုတော့ ‘ခွင့်လွှတ်’-ရဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်ဟာ ငြိမ်ခံတာ
တော့ မဟုတ်ဘူး-ပဲ’

‘သူ့အနက်က ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘လက်စားချေတာနဲ့ မတုံ့ပြန်ဘဲ အမှန်နဲ့တုံ့ပြန်တာ’-ရလိမ့်မယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘သူ့လွန်ကျူးတာဟာ အမြင်မှားနဲ့လား-အမြင်မှန်နဲ့လား စစ်
ကြည့်ရမယ်’

‘အမြင်မှားနဲ့ဆိုတာ ထင်ရှားပါတယ် ဘုရား’

‘ခံရသူက အမှန်နဲ့တုံ့ပြန်လျှင် လွန်ကျူးသူဟာ အမြင်မှားပြီး လွန်
ကျူးမိကြောင်းသိဖို့ ‘အခွင့်အလမ်း’ မဖြစ်ဘူးလား’

‘ဖြစ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘အမှန်နဲ့တုံ့ပြန်တာဟာ လွန်ကျူးသူကို အမြင်မှားနဲ့ လွန်ကျူးမိ
တာပါလား-လို့ သိဖို့ အခွင့်အလမ်းပေးရာ ရောက်တယ် မဟုတ်လား’

‘ခွင့်လွှတ်က ‘လွှတ်’-ဟာ ‘ပေးတာ’-လို့ အနက်ထွက်မလား
ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’
 ‘ခွင့်လွှတ်တယ်-ဆိုတာ ‘အခွင့်ပေးတာ’-ပေါ့ ဘုရား’

‘ဘာအခွင့်လဲ လုပ်ပါဦး’
 ‘သိဖို့ အခွင့်ပေါ့ ဘုရား’

‘ဘာသိဖို့လဲ’
 ‘သူမှားနေတာ သိဖို့ပေါ့ ဘုရား’

၃၉။ မလွန်ကျူးတဲ့ တုံ့ပြန်မှုဖြစ်ဖို့ သတ္တဝါသိဖို့လိုတယ်

‘လွန်ကျူးတာ မှားတာလား၊ လွန်ကျူးခံရသူအပေါ်မှာ လွန်
 ကျူးဖို့ အမြင်မှားတာလား’
 ‘လွန်ကျူးဖို့မြင်တဲ့ အမြင်မှားတာပါ ဘုရား’

‘အမှန်နဲ့တုံ့ပြန်တယ်’-ဆိုရာမှာ အမှန်လည်း မသိ-ဖြစ်နေဦး
 မယ်’
 ‘အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘လွန်ကျူးမှုမပါတဲ့ တုံ့ပြန်မှု-လို့ ပြောရမယ်’
 ‘ပုံစံ နည်းနည်းထုတ်ပြပါဦး ဘုရား’

‘ဒေါက်တာကို မေတ္တာနဲ့၊ မတရားသူကို တရားနဲ့၊ မဟုတ်တာပြော
 သူကို အဟုတ်နဲ့၊ ကောက်ကျစ်သူကို ပြောင့်မှန်နဲ့-တုံ့ပြန်တာတွေပေါ့။
 ‘အသာဓုံ သာဓုနေ ဇိနာ’-ဆိုတာပဲပေါ့’
 ‘ကောင်းလိုက်တာ ဘုရား’

‘ဘယ်လို ကောင်းတာလဲ’

‘သည်လိုသာ တုံ့ပြန်ကြလျှင် အိမ်ထောင်ရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေး၊ ဘယ်အရေးဖြစ်ဖြစ် ပဋိပက္ခတွေ ငြိမ်းကြမှာ ဖြစ်လို့ပါ ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါ’

‘မလွန်ကျူးတဲ့ တုံ့ပြန်မှု ပြုတတ်အောင် အသိလိုဦးမလား ဘုရား’

‘လိုပြီပေါ့’

‘ဘာတွေသိဖို့ လိုတာလဲ ဘုရား’

‘သတ္တဝါ-တွေကိုပေါ့’

‘အဲဒါတွေက ဘာတွေလဲ ဘုရား’

‘အပါယ်နဲ့ နတ်-လူ-ဗြဟ္မာ တွေပဲ’

‘ဒါတွေက ဘယ်မှာရှိတာလဲ ဘုရား’

‘လူမှာ’

‘အပါယ်ဆိုတဲ့ ငရဲ၊ ပြိတ္တာ၊ တိရစ္ဆာန်၊ အသူရကာယ်၊ ဒါတွေလည်း လူမှာရှိတာပဲလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘နတ်-လူ-ဗြဟ္မာ ဆိုတာတွေလည်း လူမှာပဲရှိတယ်လား ဘုရား’

‘ရှိတာပဲ’

‘လူကို ‘လူ’-လို့ မြင်လို့မရဘူးလား ဘုရား’
‘မရဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘ရှုပ်ကုန်မှာပေါ့’

‘လူ-ကို ‘လူ’-လို့မြင်တာဟာ ဘယ်လိုရှုပ်ကုန်မှာလဲ ဘုရား’
‘လူက တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး တူလို့လား’

‘ဘယ်လို မတူတာလဲ ဘုရား’
‘မယား ဖြစ်သူကဖြစ်၊လင် ဖြစ်သူကဖြစ်၊ မိဘ ဖြစ်သူက ဖြစ်၊
သားသမီး ဖြစ်သူကဖြစ်၊ အုပ်ချုပ်သူ ဖြစ်သူကဖြစ်၊ အအုပ်ချုပ်ခံ ဖြစ်
သူကဖြစ်၊ ဒေါက်ကုန်သူ ဖြစ်သူက ဖြစ်၊ မောကြီးသူ ဖြစ်သူကဖြစ်၊ မေတ္တာ
ပွားသူ ဖြစ်သူကဖြစ်၊ မဆုံးနိုင်အောင်ပဲ’

‘သည်လိုတော့ ကွဲတာပေါ့ ဘုရား’
‘သည်လောက်မကဘူး’

‘ဘယ်လောက်တောင် ကွဲလို့လဲ ဘုရား’
‘တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး တူလို့ကိုမရအောင် ကွဲတာ’

‘နားတောင် မလည်တတ်အောင်ပဲ ဘုရား’
‘လူတစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် လက်ဗွေချင်းတူတယ်လို့ ကြား
ဖူးလို့လား’

‘လက်ဗွေချင်းတူကြဘူးလို့တော့ ကြားဖူးပါတယ် ဘုရား’
‘ဒါက တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး မတူပုံ ပေါ်လွင်အောင်ပြောလိုက်တာ

ပါ’

‘တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦးမတူတော့ ဘယ်လိုရှုပ်ကုန်လဲ ဘုရား’
‘ကိုယ့်မယား-ကိုယ့်လင်ကို သူများမယား-သူများလင်နဲ့ မတူ
တာ မသိဘဲ ဆက်ဆံကြလျင် ရှုပ်ကုန်မယ် မဟုတ်လား’

‘ဒါတော့ ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’
‘ဒါက ပေါ်လွင်တာ ပြောတာ’

‘ငုပ်တာတွေက ဘာရှိသေးလို့လဲ ဘုရား’
‘သူသတ်နဲ့တူတဲ့မယားကို အရှင်နဲ့တူတဲ့မယားလို ဆက်ဆံ
မိလျင်ကော မရှုပ်နိုင်ဘူးလား’

‘သည်လိုဆိုတော့ အများကြီးပဲ ဘုရား’
‘ကိုယ် မလွန်ကျူးအောင် တုံ့ပြန်ချင်တယ် ဆိုလျင် ကိုယ်နဲ့
ဆက်ဆံရတဲ့သူဟာ ဘာသတ္တဝါလဲ သိဖို့လိုတာပေါ့’

‘ကိုယ်က မလွန်ကျူးအောင် ဆက်ဆံလိုက်လျင် ပြီးတာပဲ
မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာလိုလို့လဲ ဘုရား’
‘သူ့မှမသိတော့ မလွန်ချင်တဲ့စေတနာစိတ်ဓာတ် ဖြစ်လို့မရလို့
ပဲ’

‘ဘာသတ္တဝါလဲသိဖို့ ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ ဘုရား’
‘အကဲခတ်ရတယ်’-ဆိုတာ ကြားဖူးမှာပါ’

‘ကြားဖူးတာပေါ့ ဘုရား’

‘အကဲခတ်တယ်’-ဆိုတာ ဘယ်လိုလုပ်တာလဲ’
‘အဲဒါကို တိကျအောင် မပြောတတ်သလိုပဲ ဘုရား’

‘ဘယ်သိမလဲ’
‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘အကဲ’-ဆိုတာ ဘာမှန်းမှ မသိတာ။ ‘ကဲ’-ဆိုတဲ့ကြိယာကို နာမ်
ဖြစ်အောင် အထည့်ထားခံရတဲ့ စကားပဲ’

‘ကဲ’-ဆိုတဲ့ ကြိယာက အနက်က ဘာလဲ ဘုရား’
‘ကဲတယ်’-ဆိုတာ ‘လွန်တာရဲ့ အမည်’-ပေါ့’

‘အကဲခတ်တယ်’-ဆိုတာ ‘လွန်တာကိုခတ်ကြည့်တာလား’ ဘု
ရား’
‘သတ္တဝါသိဖို့ အကဲခတ်ရမယ်’

‘ဘာလွန်တာကို ခတ်ကြည့်ရမှာလဲ ဘုရား’
‘လူမှာ ကိုယ်အပြုအမူ၊ နှုတ်အပြောအဆိုနဲ့ မျက်နှာအနေအ
ထားတွေ ရှိတယ်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
‘ဒါတွေလွန်တာနဲ့ အကောင်းမှာလား-အဆိုးမှာလားသိဖို့
ခတ်ကြည့်ရမှာပဲ’

‘တစ်မျိုးမျိုး လွန်ထားလျင်တော့ လွန်တာ ပေါ်လွင်နေမှာပဲ
လား ဘုရား’

‘ပေါ်မှာပဲ’

‘ဘယ်လိုဖြစ်လို့ ပေါ်တာလဲဘုရား’
‘လွန်လို့ လွန်သူဖြစ်ပြီး လွန်သူဟာ ထပ်လွန်ချင်သူ ဖြစ်ပြန်
ကာ ထပ်လွန်တာကြောင့်ပဲ’

‘သည်လိုပဲ တွေ့ရမှာလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်လိုဖြစ်တာက မြန်လာတော့ သည်လို တစ်ခုချင်းအ
ဖြစ်လို့ မမြင်တော့ဘူး’
‘ဘယ်လို မြင်မှာလဲ ဘုရား’

‘ပုံအသစ်တစ်ခုအဖြစ် မြင်မယ်’
‘ဘယ်လိုပုံသစ်လဲ ဘုရား’
‘ငရဲဖြစ်ပျက်ဟန်ပုံ၊ ပြိတ္တာဖြစ်ပျက်ဟန်ပုံ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ ဖြစ်
ပျက်ဟန်ပုံတွေပေါ့’

‘အဲသည်ပုံတွေက ဘယ်ကထင်လာတာလဲ ဘုရား’
‘လွန်ကျူးတဲ့ အပြုအမူတွေက သက်ဝင်ရှင်သန်ပြီး ထင်လာ
တာပဲ’

‘ဘယ်လို သက်ဝင်ရှင်သန်တာလဲ ဘုရား’
‘လွန်ကျူးမှုက ပုံသေပဲ။ လွန်ကျူးသူဖြစ်တာနဲ့ လွန်ကျူးချင်တာ
တွေကလည်း ပုံသေတွေပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲဒါတွေ-တစ်ခုကြောင့် နောက်တစ်ခုဖြစ်၊ အဲသည်နောက် တစ်ခုကြောင့် နောက်တစ်ခုပြန်ဖြစ်၊ လည်ပတ်လိုက်တဲ့အခါ ပုံရှင်တွေ ဖြစ်ပြီး သက်ဝင်ရှင်သန်လာတာပဲ’

၄၀။ သတ္တဝါမသိလျှင် အဆုံးစွန်ငြိမ်းချမ်းဖို့ မမျှော်လင့်နဲ့

‘ပုံတွေက အပါယ်၊နတ်၊လူ-ဆိုပြီး အမျိုးမျိုး ဘာကြောင့် ဖြစ် တာလဲ ဘုရား၊
‘လွန်ကျူးမှုတွေအမျိုးမျိုးကြောင့်ပေါ့’

‘ဘယ်လို အမျိုးမျိုးလွန်ကျူးတာလဲ ဘုရား၊
‘မကောင်းတဲ့လွန်ကျူးမှု၊ ကောင်းတဲ့လွန်ကျူးမှုလို့ ကွဲမယ် မ ဟုတ်လား၊’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား၊
‘မကောင်းလွန်ကျူးမှုမှာလည်း အလိုကြီးလွန်ကျူးမှု၊ အမျက် ကြီးတွေ၊ အမိုက်ကြီးတွေ၊ ရောရာတွေ လွန်ကျူးမှုမျိုး ကွဲလို့ရတယ် မဟုတ်လား၊’
‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား၊’

‘ကောင်းတဲ့လွန်ကျူးမှုမှာလည်း ကာမအာရုံကျက်စားပြီး ကောင်းတဲ့လွန်ကျူးမှု၊ ရူပအာရုံ၊ အရူပအာရုံကျက်စားလွန်ကျူးတာတွေ လည်း ရှိကြမယ်မဟုတ်လား၊’
‘ရှိနိုင်တာပဲပေါ့ ဘုရား၊’

‘ကာမအာရုံကျက်စားပြီး ကောင်းတဲ့လွန်ကျူးမှုမှာလည်း ဉာဏ်ယှဉ်-မယှဉ်၊ ဝေဒနာကောင်း-မကောင်း၊ တိုက်တွန်းမှုရှိ-မရှိ နဲ့ လွန်ကျူးမှုတွေလည်း မပြားနိုင်ဘူးလား၊’

‘ပြားရပြီပေါ့ ဘုရား’

‘ရူပကျက်စားပြီး လွန်ကျူးမှုမှာလည်း ကြံစည်မှု၊သုံးသပ်မှု၊ နှစ်သက်မှု၊ချမ်းသာမှု၊ပြည့်ဝမှုတွေ ပါဝင်မှု-မပါဝင်မှု လွန်ကျူးမှု အမျိုးမျိုး ဖြစ်လို့မရဘူးလား’

‘ရတာပေါ့ ဘုရား’

‘အရူပအာရုံကျက်စားပြီး လွန်ကျူးမှုမှာလည်း အနန္တာကာသ အာရုံ၊ အနန္တာဝိညာဏာရုံ၊ နတ္ထိကိဉ္ဇာရုံ၊ သန္တမေတာရုံ တစ်မျိုးမျိုး ကျက်စားလွန်ကျူးမှုတွေ သည်လိုလွန်ကျူးမှုတွေ မခြားနား နိုင်ဘူးလား’
‘ခြားနားနိုင်တာပေါ့ ဘုရား’

‘သည်လွန်ကျူးမှုတွေဟာ=ဘဝတွေ’-ပဲ’

‘ဘဝတွေ သိရတော့ အရှင်ဘုရားပြတဲ့ အကောင်ကတောင် နည်းသလိုဖြစ်သွားပြီ ဘုရား’

‘အပါယ်-နတ်-လူ-ဗြဟ္မာဆိုတာက တူရာရာ ပေါင်းခေါ်လိုက်လို့ အကောင်ရေနည်းနေတာပဲ’

‘တပည့်တော်တို့တော့ ဒါတွေသိဖို့ မလွယ်ပါဘူးဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘အခုမှ ကြားဖူးရတာ ဖြစ်လို့ပါပဲ ဘုရား’

‘မလွယ်ဘူးဆိုပြီး လေ့လာတာမလုပ်ဘဲ ကြောင့်ကြမဲ့နေမယ်တော့ စိတ်မကူးကြနဲ့ပေါ့’

‘မလေ့လာလျှင် ဘာဖြစ်မှာမှတ်လို့ဘုရား’

‘မသိတာ ဖြစ်မှာပေါ့’

‘မသိလည်း ကိုယ်နဲ့ဘာဆိုင်တာမှတ်လို့ ဘုရား’
‘ဆိုင်တာပေါ့’

‘ဘယ်လိုဆိုင်တာလဲ ဘုရား’
‘အဆုံးစွန်ငြိမ်းချမ်းဖို့ မမျှော်လင့်ကြလို့လား’

‘အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်လား ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘ဒါတော့ မျှော်လင့်တောင့်တတာပေါ့ ဘုရား’
‘ဒါမသိလျှင် တောင့်တတာဟာ သဲဆီကြိတ်သလိုပဲ ဖြစ်မယ်’

‘ဒါတွေမသိတာနဲ့ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာန်က မျက်မှောက် မပြု
နိုင်ရတော့ဘူးလား ဘုရား’
‘ဒါမသိတာနဲ့တောင် မျက်မှောက်မပြုနိုင်တာ မဟုတ်သေးဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ဒါသိကာမျှနဲ့တောင် မျက်မှောက်ပြုလို့ မရသေးလို့ပဲ’

‘ခက်အောင် အမိန့်ရှိနေတာလား ဘုရား’
‘အထင်မလွဲပါနဲ့’

‘ဘာတွေလိုသေးလို့လဲ ဘုရား’
‘ဒါတွေဟာ ဘယ်လို လည်ပတ်ဖြစ်ပွားနေတယ်လဲ သိဖို့လို
တယ်’

‘ဒါပဲလား ဘုရား’
‘မဟုတ်သေးဘူး’

‘လိုတာတွေ အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’
‘ဒါတွေလည်ပတ်တာကြောင့် ရှင်သန်ရုပ်ကြွလာတဲ့ သတ္တဝါ
တွေလည်း သိဖို့လိုတယ်’
‘လိုမှာပါ ဘုရား’

‘အဲသည် ‘သတ္တဝါ’-လို့ ထင်ရှားလာတဲ့အကောင်တွေမှာ
ဆောင်နေတဲ့ သိစရာ၊ ဆိုးဝါးတဲ့မှတ်ကြောင်း လက္ခဏာတွေကိုလည်း
သိဖို့လိုတယ်’
‘သိစရာတွေကလည်း များလိုက်တာ ဘုရား’

‘အားမငယ်ပါနဲ့’
‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ဆိတ်တစ်ကောင် သေစေနိုင်တဲ့ ကျော့ကွင်းဟာ ဆင်တစ်
ကောင်ကို မသေစေနိုင်ဘူး မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ကိုယ့်အသိကို များအောင်လုပ်လျင် သည်သိစရာကလေးဟာ
မဆိုစလောက် ဖြစ်သွားမှာပါ’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဒါတွေသိမှ ဒုက္ခအရိယသစ္စာကို ပိုင်းခြားသိတာဖြစ်ပြီး အဲ
သည်ဒုက္ခရဲ့ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယအရိယသစ္စာကို ပယ်နိုင်ကာ အနုပါဒိ
သေသနိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုမယ်’
‘ဒုက္ခအရိယသစ္စာသိအောင် အထူး အားမထုတ်ရတော့ဘူး
လား ဘုရား’

‘ဒုက္ခအရိယသစ္စာက ဘယ်ဟာဖြစ်လို့ အဲဒါကိုသိအောင် အ
ထူးအားထုတ်ဦးမလို့လဲ’
‘ဒါတော့ မသိဘူးဘုရား’

‘မသိဘဲ ဘာဖြစ်လို့ပြောတာလဲ’
‘အားထုတ်ရတယ် ကြားဖူးလို့ ပြောတာပါ ဘုရား’

‘အခုပြောခဲ့တဲ့ သိစရာက အားမထုတ်ဘဲ သိတဲ့အရာလား’
‘ဘယ်ဟုတ်မလဲ ဘုရား’

‘မျက်စိမမြင်သူဟာ တိုက်စရာကိုတိုက်လို့ လဲကျခံရပေမဲ့ အဲ
သည်တိုက်စရာကို မမြင်ဘူးမဟုတ်လား’
‘ပြောလည်း ခံရမှာပဲဘုရား’

‘ပြောခဲ့တာတွေဟာ ဒုက္ခအရိယသစ္စာ အခြင်းအရာတွေပဲ’
‘ဒါတွေသိအောင်အားထုတ်တာဟာ တရားအားထုတ်တာပဲ
ပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်ပြောမှ ယုံတော့မှာလား’
‘အံ့အားသင့်ရလို့ပါ ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’
‘ဒုက္ခအရိယသစ္စာကို ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာပြောနေတာကို ဒုက္ခအရိ
ယသစ္စာမှန်းမသိဘဲ နားထောင်နေမိတာအတွက်ပါ ဘုရား’

‘အဲဒါ မျက်မမြင်က တောင်ဝှေးဆွဲတာနောက် လိုက်မိတဲ့ အ
ပြစ်ပဲ’

‘ကိုယ်ကမမြင်တော့ သူမမြင်တာလည်း မမြင်ဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘မြင်သူက- ‘ဘာသာရေးတောင်ဝှေးဆွဲသူဟာ မျက်မမြင်ကြီး’-
လို့ ပြောလျှင် မနာနဲ့တော့နော်’

‘ဘယ်လိုနာရမလဲ ဘုရား’

‘တို့တောင်ဝှေးဆွဲသူကို မျက်မမြင်လို့ ပြောရကောင်းလား ဆို
ပြီးတော့ပေါ့

‘သည်လိုတော့ မရနိုင်ဘူး ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘တောင်ဝှေးဆွဲသူနဲ့ ပြောသူဆိုလျှင် ရင်းနှီးတာက တောင်ဝှေး
ဆွဲသူ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘ဟုတ်ပါ’

‘သည်တော့ ရင်းသူပဲ ယုံမိမှာပဲ ဘုရား’

‘တောင်ဝှေးဆွဲသူနဲ့ လွတ်နေမှ ပြောသူစကား နားဝင်မည့်သ
ဘောပေါ့’

‘အမှန်ပဲပေါ့ ဘုရား’

‘မလွယ်ပါလား’

၄၁။ ဘယ်လိုဖြစ်တာ လွန်ကျူးတယ် ဆိုရသလဲ

‘လျှောက်ချင်တာတစ်ခု ရှိပါတယ် ဘုရား’
‘ပြောပေါ့’

‘လွန်ကျူးတယ်ဆိုပြီး ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေ လွန်ကျူးတယ် မ
ဟုတ်လား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါ ဘယ်လိုကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေက လွန်တာတွေလဲ ဘုရား’
‘လူတစ်ယောက် ရှိသင့်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးထက် လျော့နေ-
ပိုနေတဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးမှုတွေ ဖြစ်နေလို့ပဲ’

‘လူမှာရှိထိုက်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးမှုရဲ့ ပမာဏက ဘာတွေမို့လဲ
ဘုရား’
‘လူမှာ မျက်စိပါတယ်၊ နားပါတယ်၊ နှာ-လျှာ-ကိုယ်တွေ ပါ
တယ်၊ ဦးနှောက်ပါတယ်’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘လူဝန်းကျင်မှာလည်း အဆင်းရှိတယ်၊ အသံရှိတယ်၊ အနံ့-
အရသာ-အတွေ့တွေလည်း ရှိတယ်။ တွေးစရာတွေလည်း ရှိတယ်နော်’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘လူမှာရှိတာနဲ့ လူဝန်းကျင်ရှိတာတွေ ဆုံတဲ့အခါ မြင်-ကြား-
တွေ့-သိတွေ ဖြစ်ကြတယ် မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲသည် မြင်ကြားတွေ့သိတွေ ဖြစ်ကြတာမှာ ပုံမှန်အတိုင်း
ဖြစ်တာ၊ ပုံမှန်ကသွေဖည်ပြီးဖြစ်တာလို့ နှစ်မျိုးရှိတယ်’
‘ပုံမှန်က ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘မြင်စရာ-ကြားစရာ-တွေ့စရာ-သိစရာတွေအတိုင်း မြင်-
ကြား-တွေ့-သိတာပေါ့’

‘ပုံမှန်ကသွေဖည်တာက မြင်-ကြား-တွေ့-သိစရာတွေ မဟုတ်
တာတွေ မြင်-ကြား-တွေ့-သိတွေဖြစ်တာလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘မြင်-ကြား-တွေ့-သိစရာ မဟုတ်တာကို မြင်-ကြား-တွေ့-
သိလို့ ရမလား ဘုရား’
‘ရတယ်’

‘ဘယ်လိုကြောင့် သည်လို ရရတာလဲ ဘုရား’
‘ဥပါဒါန်-ဖြစ်လို့ပဲ’

‘နားမလည်ဘူး ဘုရား’
‘အယူသည်း’-လို့ ပြောလျင်ကော--’

‘ဒါလည်း နားမလည်ဘူး ဘုရား’
‘အစွဲဝင်နေလို့’-လို့ ဆိုလျင်ကော နားလည်မလား’

‘မလည်ဘူး ဘုရား’
‘ပြင်းပြင်းထန်ထန်ကြီး ယူထားမိလို့’-ဆိုလျင် သိပြီလား’

‘ဘာကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ယူထားမိတာလဲ ဘုရား’

‘ရှေးက ဖြစ်ဖူးတဲ့ မြင်-ကြား-တွေ့-သိစရာ အာရုံကိုပေါ့’

‘ပြင်းပြင်းထန်ထန်က အဲသည်အာရုံတွေကို ဘယ်လိုပြင်းပြင်းထန်ထန် ဖြစ်တာလဲ ဘုရား’

‘မြင်-ကြား-တွေ့-သိစရာတွေကို မြင်-ကြား-တွေ့-သိ ဖြစ်တဲ့ အခါမှာ ဖြစ်ပွားတဲ့ခံစားမှုဟာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် စူးစူးရှရှဖြစ် တာလည်း ရှိမဟုတ်လား’

‘ရှိမှာပါ ဘုရား’

‘အဲသည် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ခံစားရတာနဲ့မှတ်ပြီး အဲဒါကို ဖြစ်စေတဲ့ အာရုံကို မမေ့နိုင်မပျောက်နိုင် ငမ်းငမ်းတက် ဖြစ်တာပေါ့’

‘အစွဲတို့၊ အယူသည်းတို့၊ ဥပါဒါန်တို့ဆိုတာ ဒါရဲ့ပရိယာယ်တွေပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်လို ဖြစ်တာနဲ့ မြင်-ကြား-တွေ့-သိဖြစ်စရာ မဟုတ်တာ သိတာနဲ့ ဘယ်လိုဆက်စပ်မလဲ ဘုရား’

‘ပြင်းပြင်းထန်ထန် ခံစားမှုဖြစ်စေတဲ့ အဆင်းဟာ ဖြစ်ဆဲမှာ မဟုတ်လို့ မရှိတော့ပေမဲ့ ‘စိတ်မျက်စိ’-ထဲက မထွက်နိုင်အောင် စိတ်မျက်စိမှာ တမြင်မြင် ဖြစ်မနေနိုင်ဘူးလား’

‘မြင်မှာပဲ ဘုရား’

‘သည်လိုပဲ၊ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ခံစားခဲ့ရတဲ့ အသံ-အတွေ့-အသိတွေလည်း ဖြစ်ဆဲကကျော်ကြလို့ မရှိကြတော့ပေမဲ့ စိတ်နား-စိတ်နှာ-စိတ်လျှာ-စိတ်ကိုယ်-စိတ်အတွေးတွေထဲက မထွက်နိုင်ဖြစ်ပြီး စိတ်နား-စိတ်နှာ-လျှာ-ကိုယ်နဲ့ စိတ်အတွေးတွေမှာ တကြားကြား

တတွေ့တွေ့ တသိသိ ဖြစ်မနေပေဘူးလား’
‘ဖြစ်မှာပါ ဘုရား’

‘မျက်စိရှေ့မှောက်ရောက်လာတဲ့ မြင်စရာကို မမြင်ပေဘူး
လား’

‘မြင်မှာပဲပေါ့ ဘုရား’
‘အဲသည်မြင်စရာကို မြင်စရာလို့ သိတာကလွဲပြီး သူက ဘာ
အခြင်းအရာမှ မသိဘူး’

၄၂။ ခံစားမှုကောင်းကို ငြိမ်းအေးမှုလို့ အတွေးက သညာပေးတတ်
တယ်

‘ဘယ်လိုအခြင်းအရာတွေ မသိတာလဲ ဘုရား’
‘ငြိမ်းအေးမှုပေးမည့် မြင်စရာလား-မငြိမ်းအေးမှုပေးမည့် မြင်
စရာလား၊ အစစ အခြင်းအရာတွေ မသိတာပေါ့’

‘ဒါတွေကို ဘယ်သူကသိတာလဲ ဘုရား’
‘အတွေးကပဲ’

‘သည်မြင်စရာမှာ ဘယ်လိုအခြင်းအရာတွေ ရှိသလဲလို့ အ
တွေးနဲ့သိရမယ်လား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘အတွေးမှာ ဒါတွေသိနိုင်တာရှိသလား ဘုရား’
‘သိနိုင်တာတော့ရှိတယ်၊ တိတိကျကျသိပြီးတော့ ရှိချင်မှ ရှိ
မယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘ခံစားမှုကောင်းပေးတဲ့ မြင်စရာကို ငြိမ်းအေးမှုပေးတဲ့ မြင်စရာလို့ သိပေးတတ်လို့ပဲ’

‘ခံစားမှုကောင်းက မငြိမ်းအေးလို့လား ဘုရား’
 ‘ခံစားမှုကောင်းဟာ ငြိမ်းအေးတာလည်း ရှိချင်ရှိမယ်၊ မငြိမ်းအေးတာလည်း ရှိနိုင်တော့ ခံစားမှုကောင်းကို ငြိမ်းအေးမှုလို့ မှတ်လို့ မရဘူး’

‘ခံစားမှုက ကောင်းကောင်းဆိုးဆိုး ငြိမ်းအေးမှုကို မပြဓာန်းနိုင်ဘူးပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’

‘အတွေးက ဒါတွေမသိနိုင်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘အတွေးက သူတွေ့ဖူးတာကိုပဲ သိတယ်’

‘အဲဒါ မမှန်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘မမှန်တတ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘စူးစူးရှရှခံစားရတဲ့ မြင်စရာကို ဒါအကောင်းပဲလို့-ဆိုတဲ့ အသိက ရှေ့တန်းရောက်နေတဲ့ အတွေးတွေ ရှိတယ်’

‘စူးစူးရှရှခံစားချက်က အတွေးကို မျှိုသွားတာလား’-ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်။ အတွေးကို အရောင်ဆိုးသွားတာပဲ’

‘အတွေးက ခံစားချက်ကို မကျော်နိုင်တော့လျင် မြင်စရာရဲ့

ပမာဏအမှန်ကို မမြင်နိုင်တော့ဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘သည်လောက်ထက်တောင် ပိုမှာပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘အခုမြင်ရတဲ့ မြင်စရာနဲ့ ရှေးကမြင်စရာဟာ ထပ်တူပဲလို့
မြင်တဲ့အထိတောင် ဖြစ်မယ်’

‘ကြားစရာ-တွေ့စရာ-သိစရာတွေလည်း သည်လိုပဲလား ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’
‘မြင်-ကြား-တွေ့-သိတွေမှာ အမြင်မှားတယ်ဆိုတာ နားလည်
ရပါပြီ ဘုရား’

‘သည်လို အမြင်မှားသူဟာ အပြော-အလုပ်-အနေတွေမှာ
မှန်လို့ရပါ့မလား’
‘ဘယ်မှန်နိုင်ပါတော့မလဲပေါ့ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’
‘ပြောတယ်-လုပ်တယ်-နေတယ်ဆိုတာ တဘက်သားကို အ
သိပေးချက်ဝိညတ်တွေပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါ’

‘ဒါတွေဟာ အမြင်ရှိတဲ့အတိုင်း ဖြစ်ရမှာတွေမဟုတ်လား ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘အမြင်မှားတော့ ဒါတွေလည်း မှားတာပေါ့ ဘုရား’

‘မှားတော့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေ ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲ’
 ‘ပိုတာပို၊ လိုတာလို ဖြစ်မှာပါဘုရား’

‘ဘာက အပိုအလိုတွေ ဖြစ်လို့လဲ’
 ‘အမှန်ကပေါ့ ဘုရား’

‘အမှန်’-ဆိုတာက ဘာတွေဖြစ်လို့လဲ’
 ‘မြင်-ကြား-တွေ့-သိစရာတွေအတိုင်း မြင်-ကြား-တွေ့-သိ လို့
 ပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါတွေကို ဘာကြောင့် ‘အမှန်’-လို့ ပြောရတာလဲ’
 ‘ငြိမ်းချမ်းလို့ပါ-ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုတော့ လွန်ကျူးမှုအနက် ပွင့်ပြီပေါ့’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘အမြင်မှားတဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး အမှုအားလုံးဟာ လွန်ကျူးမှုတွေ
 ပဲ’-လို့ပေါ့’

‘ကောင်းကောင်းဆိုးဆိုးလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’

‘ကာမ-ရူပ-အရူပ ဘယ်အာရုံပြုပြုလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’

‘တေဘူမက ဒါန-သီလ-ဘာဝနာ ဘာလုပ်လုပ်လား ဘုရား’
 ‘ဒါပေါ့’

‘ဒါတွေဟာ လူမှာ ရှိသင့်ရှိထိုက်တဲ့ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးမှုရဲ့ အပို
အလိုတွေ ဖြစ်နေလို့လား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ဒါတွေဘာကြောင့် ပိုတာလိုတာ ဖြစ်တာလဲ ဘုရား’
‘အမြင်မှားကြောင့်ပေါ့’

‘အပိုအလိုလုပ်မှုအားလုံးဟာ ခံစားမှုကို အဦးထားသူချည်းပဲ
လား ဘုရား’
‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘မကောင်းမှုလုပ်သူတွေကတော့ ခံစားမှုအဦးထားတာ ထင်
ရှားပါတယ် ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါ’

‘ကောင်းမှုလုပ်သူထဲက ကာမကုသိုလ် ဒါနသီလ လုပ်သူတွေ
ဟာ ဘယ်လိုခံစားမှု အဦးထားလို့လဲ ဘုရား’
‘အဲသည်သူတွေက အဲဒါတွေကို ဘယ်အမြင်နဲ့ လုပ်ကြလို့လဲ’

‘ဘာကို ဘယ်လိုမြင်တယ် ဆိုလိုတာလဲ ဘုရား’
‘လောကကို-လို့ ပြောလည်းရတယ်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုပေါ့။ ဘယ်
လိုမြင်ပြီး လုပ်ကြတာလဲ မေးတာပဲ’
‘သံသရာအမြင်နဲ့-လို့ ပြောရမှာပဲ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့ သည်လိုပြောရတာလဲ’
‘ဒါနသီလတွေလုပ်တိုင်း ရည်ရွယ်ချက်အဖြစ် အဦးသန်းပြ
တာက သံသရာဝဋ်က ကျွတ်လွတ်ဖို့လို့ ဖြစ်လို့ပါပဲ ဘုရား’

‘ကျွတ်လွတ်လိုတာဟာ မကျွတ်မလွတ်နေလို့ဆိုတာ ထင်ရှား
ပါရဲ့’

‘အဲဒါပေါ့ ဘုရား’

‘သံသရာဝဋ်ကို ဘယ်လိုလည်နေတယ်လို့ မြင်ကြတာလဲ’
‘အစမထင်က ဘဝတွေစလာခဲ့ပြီး မကျွတ်လျင် အဆုံးမမြင်
အထိ လည်နေမယ်လို့ပဲ ဘုရား’

‘သည်သံသရာက ဘာကြောင့်ကျွတ်ချင်ကြတာတဲ့လဲ’
‘ဘဝတွေဖြစ်တဲ့အခါ ဆင်းရဲတယ်ဆိုပဲ ဘုရား’

‘ဘယ်လိုတွေဆင်းရဲလို့လဲ’
‘မအို မနာ မသေလို့ကလည်း မရဘူးမဟုတ်လား ဘုရား’
‘ဒါတော့ ဖြစ်မှာပေါ့’

‘အဲဒါတွေဖြစ်ရတာ ဆင်းရဲမယ်မဟုတ်လား ဘုရား’
‘ဆင်းရဲတဲ့ခံစားချက် ခံစားရမှာပဲ’

‘အဲဒါလောက်တောင် မကဘူး ဘုရား’
‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ဘဝကောင်းရလျင် မထောင်းတာလှပေမဲ့ ငရဲ ပြိတ္တာ တိရ
စ္ဆာန်တို့လို ဘဝညံ့ရလျင် တအားဆင်းရဲမယ်ပေါ့ ဘုရား’
‘အဲဒါဆိုလျင်လည်း ကြောက်စရာခံစားရမှာပဲ’

‘ဒါတွေကြောင့် သံသရာဝဋ်ထဲ မလည်ချင်ကြဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘ဒါတွေက ကျွတ်လွတ်ရာ ကျွတ်လွတ်ကြောင်း ဒါန-သီလတွေ

လုပ်ကြတာပေါ့’

‘အမှန်ပဲ ဘုရား’

‘သည်လိုကျွတ်လွတ်ချင်တာ ခံစားချက်ဆိုးတွေ ကြောက်လို့
ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ခံစားချက်ဆိုးက လွတ်တာဟာ ခံစားချက်ကောင်း ဖြစ်တာ
ပေါ့’

‘သည်လိုတော့ မဟုတ်ဘူး ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘သံသရာကလွတ်တာဟာ ခံစားချက်ကောင်းဖြစ်တာ မဟုတ်
ဘူးပဲ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်တာလဲ’

‘ငြိမ်းအေးတာပေါ့ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ခံစားသူ မရှိလို့ပေါ့ ဘုရား’

‘ခံစားချက်ဆိုးက ငြိမ်းတယ်’-လို့ပဲ ဆိုလိုတာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဒါလည်း ခံစားချက် အဦးထားတာပဲပေါ့’

‘ခံစားချက် ကြောက်ရွံ့တာကိုတော့ အဦးထားတာပါပဲ ဘုရား’

‘ဒါလည်း ကိုယ်သိတဲ့ခံစားချက် ကြောက်ရွံ့တာနော်’
 ‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘ကာမကုသိုလ်သမားက ကာမရဲ့ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ခံစားချက်ပဲ
 သိတာပဲ’

‘သူက ဘာမသိလို့လဲ ဘုရား’
 ‘ကာမရဲ့ ကောင်းကောင်း ခံစားချက်ကို ကြောက်ရွံ့ရကောင်း
 မှန်း မသိဘူး’

၄၃။ ကာမခံစားချက်ကောင်းဆိုတာ ခွေးအမဲရိုးခြောက်ကိုက်သလိုပဲ

‘နတ်ဒေဝအဖြစ်တွေကိုတော့ ကြောက်ရကောင်းမှန်း မသိတာ
 အမှန်ပဲ ဘုရား’
 ‘ချီးမွမ်းခန်းတောင် ဖွင့်နေကြသေးတာပဲ’

‘နတ်ခံစားချက်က မကောင်းလို့လား ဘုရား’
 ‘ဒါပေါ့’

‘ဘယ်လိုမကောင်းတာလဲ ဘုရား’
 ‘ခွေးငတ် အမဲရိုးခြောက်ကိုက်သလို မကောင်းဘူး’

‘သူ့သွားရည်နဲ့သူ ကောင်းတယ်ထင်ရတာဆိုတာတော့ ကြား
 ဖူးပါတယ်ဘုရား’
 ‘ကြားဖူးတာကို ဆင်ခြင်ဖူးရဲ့လား’

‘ဘယ်လိုဆင်ခြင်ရမှာလဲ ဘုရား’
 ‘အမဲရိုးခြောက်ဆိုတာ အမဲရိုးတော့ အမဲရိုးပဲ။ ဒါပေမဲ့ ရေ-

လေ-နေတွေနဲ့ တွေ့ပြီး အနံ့အရသာ ဘာမှမရှိတဲ့ အမဲရိုးရဲ့ နာမည်ပဲ’

‘သည်လိုအရိုးတွေ တွေ့ဖူးပါတယ် ဘုရား’
‘အဲဒါကို ငတ်နေတဲ့ခွေးက ဒါ-အမဲရိုးဆိုပြီး ကိုက်တာပဲ’

‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’
‘သည်လိုကိုက်လို့ အမဲရိုးဆီက ဘာအရသာ ထွက်မှာလဲ’
‘ဘယ်ထွက်မှာလဲ ဘုရား’

‘ဒါပေမဲ့ ခွေးငတ်ကတော့ ကိုက်တာပဲ’
‘သွားနာတာပဲ အဖတ်တင်မှာပေါ့ ဘုရား’

‘သွားနာပေမဲ့ ကိုက်တော့ သွားရည်တော့ ထွက်မှာ မဟုတ်
လား’
‘ထွက်မှာပါ ဘုရား’

‘အဲသည်ထွက်သွားတဲ့ သွားရည်ကိုပဲပြန်အရသာခံပြီး ‘ကောင်း
တယ်’-လို့ ဆိုတာပဲ’
‘အဲသည်လိုပုံဆိုလျှင် ကာမဆီကလည်း အကောင်း-ဘာမှမ
ထွက်နိုင်ဘူး။ ကိုယ့်စိတ်နဲ့ကိုယ် ကောင်းနေရတာ-လို့ ဆိုလိုရာ မရောက်
ဘူးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘အဲသည်လိုပဲ တကယ်ဟုတ်မလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ကာမ-ဆိုတာ အဆင်း-အသံ-အနံ့-အရသာ-အတွေ့အာရုံ
တွေရဲ့အမည် မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ကာမတွေက ခံစားမှုပေးတယ်ဆိုတာ ကာမကပေးတာ-ဆိုတာ
ထက် ကိုယ့်ဟာကိုယ် ခံစားမှု ဖြစ်တာပဲ’

‘ဘာကြောင့်လဲ ဘုရား’

‘အဆင်း’-ဟာ အဆင်းရှင်္ခါဆိုတာ သူ့ဟာသူနေတာပဲ မဟုတ်
ဘူးလား’

‘ဟုတ်တော့ ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲသည်အဆင်းကို ကိုယ်ကမြင်တယ်သာဆိုတာ အဲသည်
အဆင်းက ကိုယ့်ဆီရောက်လာလို့လား’

‘ရောက်တော့ မလာဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘မျက်စိနဲ့အဆင်းနဲ့ မထိတွေ့ဘဲ ဘယ်လိုမြင်တာလဲ’

‘အလင်းရိုက်ချက်နဲ့ မြင်တယ်ပေါ့ ဘုရား’

‘အဆင်းက ကိုယ့်ဆီရောက်လာတာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ အလင်းက
ကိုယ့်ဆီရောက်လာတာပဲ’

‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’

‘အဲသည်အဆင်းနဲ့ကိုယ်နဲ့ မပေါင်းစပ်တောင် မပေါင်းစပ်ရ
ပါလား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘အရိပ်ကပဲ ကိုယ့်လာထိတာ မဟုတ်လား’

‘အရိပ်ပဲပေါင်းရတာလား ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘အရိပ်ပဲခံစားရသလို ဖြစ်ပြီပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘အသံကျတော့ကော ဘုရား’
‘ဘာထူးမှာလဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘လေထဲမှာ လှိုင်းဖြစ်သွားတော့ သည်လေလှိုင်းကပဲ နားက
ခံယူနိုင်တာ မဟုတ်လား’

‘အသံနဲ့နား မထိဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘အနံ့-အရသာ-အတွေ့ကတွေ့ကျမှ တကယ်ခံစားရမလား ဘု
ရား’
‘စစ်ကြည့်ပေါ့’

‘စစ်ပြပါဦး ဘုရား’
‘အနံ့-အရသာ-အတွေ့ကတွေ့က နှာ-လျှာ-ကိုယ်ကိုတော့
လာထိပါရဲ့’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲသည်အာရုံတွေက လူထဲ ဘာဝင်သွားသလဲ’
‘ထိရုံပဲထိတာပဲ ဘုရား’

‘အဲသည်အာရုံတွေနဲ့ အာရုံခံအင်္ဂါတွေ ဘယ်လိုရောနှောဓာတ် ပြုကြလို့လဲ မေးရမယ်’

‘ဒါတွေဟာ နို့နဲ့ရေရောသလိုတော့ မတွေ့ရဘူးပဲ ဘုရား’

‘လူတစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် ထိလိုက်တယ်ဆိုလျှင် ထိသူ ဆီက အထိခံသူဆီ ဘာကူးသွားသလဲ’

‘သည်လိုတော့ မရှိတာပဲ ဘုရား’

‘အထိခံသူဆီကကော ထိသူဆီ ဘာကူးသလဲ’

‘အတူပေါ့ ဘုရား’

‘နှာ-လျှာနဲ့ အနံ့-အရသာလည်း သည်လိုပါပဲ’

‘သူတို့လည်း ထိတာပဲရှိပြီး အနံ့-အရသာဟာ နှာ-လျှာထဲဝင် မသွားဘူး ဆိုလိုတာလား ဘုရား’

‘ဒါပေါ့’

‘ခွေးငတ်ကိုက်တဲ့ အမဲရိုးခြောက်ဆီက ခွေးငတ်ဆီကို ဘာမှ မရောက်တာနဲ့ တူတာပဲ ဘုရား’

‘ခွေးငတ်က အမဲရိုးခြောက်ကိုက်တာမှာ ကောင်းတာဟာ အမဲရိုးခြောက်ဆီကရတာ မဟုတ်ဘဲ၊ သူ့သွားရည်ဆီက ရတာနဲ့လည်း တူတာ ကြည့်ပါဦး’

‘ကာမအာရုံဆီက ကာမအာရုံရဲ့အရသာဆိုလို့ ကာမအာရုံ ခံစားသူဆီကို ဘာမှ မရောက်တာပဲ ဘုရား’

‘ဘာမှမရဘဲ ဘာနဲ့ခံစားကြမလဲ’

‘အမဲရိုးခြောက်ကိုက်တဲ့ ခွေးငတ်ရဲ့ သွားရည်နဲ့ပေါ့ ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’
‘ကာမအာရုံခံစားသူဆီက ထွက်လာတဲ့ ‘စိတ္တဇ’-နဲ့ပဲ ခံစားရမှာ
ပေါ့ ဘုရား’

‘ကာမခံစားမှု လိုက်စားသူဟာ နတ်ဒေဝတွေပဲ’
‘ကာမက မခံစားရတော့ဘူးလား ဘုရား’
‘သည်လိုတော့ ဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲ’

‘ခံစားတော့ စိတ္တဇဖြစ်မယ်မဟုတ်လား ဘုရား’
‘စိတ္တဇဖြစ်အောင်တည်ဆောက်ပြီး ခံစားမှ စိတ္တဇဖြစ်မှာပါ’

‘ဘယ်လိုဆိုလျင် စိတ္တဇမဖြစ်မှာလဲ ဘုရား’
‘ခံစားဖို့အတွက် အာရုံတွေကို လိုက်စားတာမဟုတ်လျင် ခံစား
ရပေမဲ့ စိတ္တဇမဖြစ်ပါဘူး’

‘လိုက်စားတယ်’-ဆိုတာ ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ကံမြောက်အောင် ကိုယ်နှုတ်နှလုံး လွန်ကျူးတာပေါ့’

‘ကံမြောက်အောင် လွန်ကျူးမှုမဟုတ်ဘဲ အာရုံခံစားတာဟာ
စိတ္တဇနဲ့ ခံစားတာ မဟုတ်ဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘ကာမအာရုံတွေဟာ ခံစားစရာမဟုတ်တော့ အသေအချာ
ပေါ့ ဘုရား’
‘ခံစားတယ်’-ဆိုတာက အဲသည်အာရုံကိုယူတဲ့အခါ ပြီးမြောက်
အောင်မြင်မှု ရှိ-မရှိကိုသိစေဖို့ အချက်ပြချက်မျှပဲ’

၄၄။ ဗြဟ္မကျင့်ဟာ ခံစားမှုပယ်ပြီး အချိန်ကိုမဲ့စေတယ်

‘ဒါကို အဦးထားတယ်’-ဆိုတာ ကလေးဆန်တာပေါ့ ဘုရား’
‘ဒါပဲသိတော့ ဒါပဲ အဦးထားမိတာပါ’

‘သည်တော့လည်း ဆင်းရဲမှာပေါ့ ဘုရား’
‘ဘယ်လိုလဲ’
‘အမဲရိုးခြောက်ကိုက်ရတဲ့ ခွေးငတ် ဆင်းရဲတာမျိုးပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါကြောင့် ဒါကိုကျော်လွှားဖို့ ကြိုးစားသူတွေ ရှိကြတာပဲ’
‘အဲဒါ ဘယ်သူတွေလဲ ဘုရား’
‘ဗြဟ္မ’-တွေပေါ့’

‘သူတို့အကြောင်း နည်းနည်းမိန့်ပေးပါဦး ဘုရား’
‘ဗြဟ္မ’-တွေဟာ ကာမလိုက်စားလွန်ကြူးမှုရဲ့ အပြစ်အနာအ
ဆာတွေ မြင်သူပဲ’

‘လွန်ကျူးလိုက်စားတာ မလုပ်တော့သူတွေလား ဘုရား’
‘အဲသည်လောက်တောင် မကဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘လွန်ကျူးလိုက်စားတာမဟုတ်တဲ့ ကာမတွေလည်း သူတို့
ကြောက်ရွံ့နေကြတယ်’

‘သည်တော့ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ ဘုရား’

‘အာရုံခံအင်္ဂါရှိလို့ အာရုံတွေတော့ လက်ခံရတာပေါ့’

‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘အဲသည်အာရုံတွေကို စုပြီး မကြည့်ကြဘူး’

‘အဲသည်တော့ ဘာဖြစ်သလဲ ဘုရား’

‘သည်တော့ အာရုံပဲသိပြီး လိုချင်စရာ မလိုချင်စရာ မသိတော့
တာပေါ့’

‘အဲဒါ ကောင်းသားပဲ ဘုရား’

‘အကြိုက်ကျသွားပြီ ထင်တယ်’

‘လိုချင်စရာဆိုလျှင် လိုချင်နေပြီး၊ မလိုချင်စရာဆိုလည်း မလို
ချင်နေတော့ ဒုက္ခပေါ့ ဘုရား’

‘လိုချင်တာ မလိုချင်တာနဲ့ ဒုက္ခက ဖြစ်ရရော့လား’

‘လိုချင်တာ မရတော့လျှင်ဖြစ်ဖြစ်၊ မလိုချင်တာ ရနေလျှင်ဖြစ်
ဖြစ် ဒုက္ခရောက်မယ်မဟုတ်လား ဘုရား’

‘ဒါတော့ ဟုတ်တာပေါ့’

‘ဟုတ်လျှင် လိုချင်-မလိုချင်တာလည်း ဒုက္ခပေါ့ ဘုရား’

‘လွန်တာပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ရ-မရကြောင့် ဒုက္ခရောက်တာနဲ့ လို-မလိုကို ဒုက္ခလုပ်လို့ ပေါ့’

‘လို-မလိုမရှိလျှင် ရ-မရမပေါ်ဘူး မဟုတ်လား ဘုရား’

‘ဒါတော့ မပေါ်ဘူးပေါ့’

‘သည်တော့ မငြိမ်းချမ်းဘူးလား ဘုရား’
‘ငြိမ်းတယ်-ပြောလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ’

‘ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘ရ-မရ မပေါ်တာ ငြိမ်းတာမဟုတ်လို့ပေါ့’

‘ဘာကြောင့် မငြိမ်းတာလဲ ဘုရား’
‘မကျန်းမာနေလို့ ဆေးဝါးလိုချင်တယ်။ မရလျင် ငြိမ်းမှာလား’
‘ဆာလောင်နေတာ မစားရလျင်တော့ ငြိမ်းမှာမဟုတ်ဘူးပေါ့
ဘုရား’

‘မလိုချင်တာ မရတော့လည်း ဒုက္ခငြိမ်းမှာပဲ မဟုတ်ဘူးလား’
‘သည်လိုတော့ ဟုတ်ပါတယ်ဘုရား’

‘သည်တော့ ရ-မရ မရှိလို့ ငြိမ်းတယ်ထင်ပြီး၊ ‘လိုချင်စရာ မ
လိုချင်စရာ မသိတာ ကောင်းတယ်’ မလုပ်ဘို့လိုတယ်’
‘မသိတာ’-တကယ်မကောင်းပါဘူး ဘုရား’

‘အာရုံတွေကို စုမကြည့်လျင် လိုချင်စရာ၊ မလိုချင်စရာက သိ
ပါ့မလား’

‘မြင်လျင်-မြင်တာပဲ၊ ကြားလျင်လည်း-ကြားတာပဲဆိုလျင်တော့
လို-မလိုက ပေါ်မှာ မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’

‘လိုလားစရာ’-ဆိုတာက အသုံးကျတာရဲ့နာမည်၊ ‘မလိုလား
စရာ’-ဆိုတာက အသုံးမကျတာရဲ့နာမည်ပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘လို့-မလို့ မသိလျှင် အသုံးကျတာလည်း မသိ၊ အသုံးမကျတာ
လည်း မသိ ဖြစ်မှာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဒါမသိလျှင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ဘယ်လိုလုပ် မွေးမြူမလဲ’
‘ဖြစ်သလိုပဲ နေကြမှာပါပဲ ဘုရား’

‘အဲဒါက ဟစ်ပီတို့ ဘိတနစ်တို့ရဲ့ နေနည်းပဲ’
‘သူတို့က ဘယ်လိုနေကြလို့လဲ ဘုရား’
‘သူတို့ အသနနဲ့ နေကြတယ်’

?

‘အဲဒါက ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘လွတ်လပ်ချင်တယ်’-ဆိုပဲ’

‘ဘယ်လိုလွတ်လပ်ရမှာလဲ ဘုရား’
‘ကိုယ်နေချင်သလို နေရတာပေါ့’

‘သူတို့ကို ‘လမ်းသရဲ’-လို့ခေါ်တယ် မဟုတ်လား ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါ’

‘လွတ်လပ်မှု အသနရှိသူကို ဘာကြောင့် လမ်းသရဲလို့ ခေါ်
ရတာလဲ ဘုရား’
‘သူတို့လွတ်လပ်မှု နှောင့်ယှက်သူကို အသက်ပေး ကာကွယ်
တိုက်ခိုက်လို့ပဲ’

‘သူတို့ကို ဘယ်သူက နှောင့်ယှက်မှာမို့လဲ ဘုရား’
 ‘သူတို့လွတ်လပ်မှုက သူများထိခိုက်လျှင် ခံရသူက နှောင့်ယှက်
 မှာပေါ့’

‘အာရုံတွေကို စုမကြည့်ဘူး-ဆိုတာကို ပေါ်လွင်အောင် ဘယ်
 လိုနားလည်ရမလဲ ဘုရား’
 ‘စကားပဲ ပြောပြော၊ စာပဲ ရေးရေးပေါ့။ အဲဒါ နားလည်ဖို့ဆို
 လျှင် လိုအပ်တဲ့ စကားတွေ-စာတွေကို စုရတယ် မဟုတ်လား’

‘ထင်ရှားပါတယ် ဘုရား’
 ‘အဲဒါတွေ မစုလျှင် ပြောလိုရေးလိုတာကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီး
 နားလည်ပါ့မလဲ’
 ‘ဝါကျမမြောက်လျှင် ဘာသိလို့ရမှာလဲပေါ့ ဘုရား’

‘ပြီးတော့လည်း စကားလုံးမှာတောင်မှ အက္ခရာကလေးတွေ
 နဲ့ စုရတာမဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဥပမာပေါ့-’
 ‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘မြန်မာနိုင်ငံ’-ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို ‘မြန်’-ဆိုတဲ့အက္ခရာ၊ ‘မာ’-
 ဆိုတဲ့ အက္ခရာနဲ့ ‘နိုင်’-တို့၊ ‘ငံ’-တို့ဆိုတဲ့ အက္ခရာတွေ မစုလျှင် ‘မြန်မာ
 နိုင်ငံ’-ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ် ဘယ်သိမှာလဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘က-တယ်’-ဆိုတဲ့အာရုံ ဆိုပါတော့’

‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’
‘ခေါင်း-ခါး-ခြေ-လက်တွေ အမျိုးမျိုးလှုပ်ရှားပြတာ မဟုတ်
လား’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်လို ရွှေ့လျားရတယ်ဆိုတာ တစ်ချိန်မှာတစ်ပုံပဲ ဖြစ်မှာ
နော်’
‘ဓာတ်ပုံရိုက်လိုက်လျှင် ပုံတစ်ခုပဲရတာ ပေါ်လွင်ပါတယ် ဘု
ရား’

‘အချိန်နဲ့အမျှ ပြောင်းလဲနေတဲ့ ပုံတွေကို ပေါင်းမကြည့်လျှင်
ကတာရဲ့အဓိပ္ပါယ် သိပါ့မလား’
‘ကတာကတော့ သူကလည်း ကြည့်မှာမဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’

‘ကတာ ကြည့်-မကြည့်ပြောတာ မဟုတ်ဘူး။ ကတာ-ကို မသိ
နိုင်သလို သွားတာ၊ စားတာ၊ တစုံတခုဆောင်ရွက်တာ၊ ဒါတွေလည်း
တစ်ချိန်မှာတစ်ပုံပဲ ဖြစ်မယ် မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

၄၅။ အချိန်ဆိုတာ ရွှေ့လျားမှုရဲ့နာမည်

‘အဲဒါတွေရဲ့ အဓိပ္ပါယ်တွေ ဘာသိတော့မှာလဲ’
‘သူ့အနေနဲ့ ‘အားလုံးဟာ ရပ်နေတော့မလား’-ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်။ အချိန်ဆိုတာတောင် သူ့မှာ မရှိတော့ဘူး’
‘အချိန်ကတော့ ရှိရမှာပဲ မဟုတ်လား ဘုရား’
‘ရှိတာပေါ့’

‘သုမ္မာလည်း ရှိမှာပဲမဟုတ်လား ဘုရား’
‘မရှိဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘အဲဒါမှ ခက်တာပဲ’

‘ရှင်းအောင်တော့ လုပ်ပါဦး ဘုရား’
‘အချိန်ဆိုတာ ရွေ့လျားမှုရဲ့နာမည်ပဲ’

‘အချိန်က ဘယ်လိုရွေ့လျားတာလဲ ဘုရား’
‘နေ့အချိန်ဆိုပါတော့-’
‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘နေထွက်ကနေ မွန်းလတ်၊ မွန်းလတ်က မွန်းတည့်၊ မွန်းတည့်
က မွန်းလွဲ၊ မွန်းလွဲက နေဝင် မဖြစ်ဘူးလား’
‘ဖြစ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘သည်လိုဖြစ်တာဟာ ‘နေ’-ဒါမှမဟုတ် ကမ္ဘာ တစ်ခုခုက ရွေ့
လျားနေလို့ မဟုတ်လား’
‘ညဆိုလည်း နေဝင်က သန်းခေါင်၊ သန်းခေါင်က နေထွက်
ဖြစ်တာ ရွေ့လျားနေလို့ ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘လ’-ရွေ့တာနဲ့မှတ်တော့ ‘လ’၊ နေ-နက္ခတ်တွေရွေ့တာနဲ့မှတ်
တော့ ‘နှစ်’၊ ဂြိုဟ်တွေရွေ့လျားတာတွေနဲ့ မှတ်တော့ ဆယ်စု၊ ရာစု၊
ထောင်စုတွေဖြစ်တယ် မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ရွှေလျားတယ်’-ဆိုတာ ပြီးခဲ့တာလည်းရှိတယ်၊ မရောက်သေး
တာလည်း ရှိတယ်မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’
‘သူက ပစ္စုပ္ပန်နဲ့ပဲနေလျင် ဘာရှိတော့မှာလဲ’

‘အချိန်မရှိတော့ ဘာအဓိပ္ပါယ်မှ မရှိရတော့ဘူးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘သီချင်းတစ်ပုဒ် ဆိုပါတော့’

‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’
‘အဲသည်မှာ ‘စည်း’-ဟာ အချိန်ရဲ့နာမည်ပဲ’
‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’

‘စည်း-မရှိလျင် သီချင်းဖြစ်ပါဦး မလား’
‘စည်း-မရှိလျင်တော့ စကားပဲဖြစ်မှာပါ ဘုရား’

‘အချိန်’-ဟာ အဓိပ္ပါယ်ကိုဆောင်တယ်’
‘အချိန်မသိလျင်တော့ ဘာအဓိပ္ပါယ်မှ မသိဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

၄၆။ ဗြဟ္မဒါနက ပေးသင့်မပေးသင့် မသိဘဲ ကိုယ့်ပိုလို့ပေးနေတာ

‘အဲသည်ဗြဟ္မမှာ ပေးကမ်းတယ်၊ စောင့်စည်းတယ်ဆိုတာတွေ
ရှိပါသလား ဘုရား’
‘ရှိမှာပါပဲ’

‘အဲဒါ ဒါန-သီလတွေပေါ့ ဘုရား’
‘ပြောရမှာပေါ့’

‘အဲသည် ဒါန-သီလစေတနာတွေက မှန်ရဲ့လား ဘုရား’
‘စေတနာ-တော့ စေတနာပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘လွတ်မြောက်မှုဖြစ်စေတဲ့ စေတနာတော့ မဟုတ်ဘူးပေါ့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘ပေးထိုက်တာသိပြီးပေးတာ မဟုတ်လို့ဘဲ’

‘ဘယ်လိုပေးလို့လဲ ဘုရား’
‘မနုဿေလို့ပေးတာ ဖြစ်လို့ပဲ’

‘မနုဿေတာ မကောင်းဘူးလား ဘုရား’
‘ကောင်းတယ်ပြောလည်း ရတာပဲ’

‘ပြောလို့ရရုံပဲလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ကုန်လို့ပေါ့’

‘ကုန်လျက်သားနဲ့ ဘာကြောင့် ‘ကောင်းတယ်’-က ပြောလို့ရ
ရတာလဲ ဘုရား’

‘ကပ်စေးနဲ့တာထက် ကောင်းလို့ပေါ့’

‘ပေးလျင်တော့ ကုန်မှာချည်း မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ပေးလို့ကုန်လျင် ရှုံးမှာပေါ့’

‘ဒါတော့ ဒါပေါ့ ဘုရား’

‘ပေးတာက အရှုံးခံဖို့လား? မြတ်ဖို့လား?’

‘ပေးတာဟာ မြတ်တယ်တော့ ကြားဖူးတာပဲ ဘုရား’

‘ကုန်လျင်-ရှုံးမှာလား မြတ်မှာလား’

‘ကုန်လျင်တော့ ရှုံးမှာပေါ့ ဘုရား’

‘ရှုံးတာလုပ်တာ လူအလား-လူလည်လား?’

‘လူအ-ပေါ့ ဘုရား’

‘သည်တော့ ဗြဟ္မရဲ့ ပေးကမ်းတဲ့စေတနာက ‘လူအရဲ့ စေတ
နာ’-ပေါ့’

‘စေတနာမမှန်ဘူးဆိုတာ ဒါမျိုးလား ဘုရား’

‘ပြောရမှာပဲ’

၄၇။ အမြတ်ကြီးအောင်ပေးနည်း

‘မြတ်အောင်က ဘယ်လိုပေးကမ်းရမှာလဲ ဘုရား’
‘ဒကာတို့ ပေးနေကျပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ဒကာတို့ရဲ့ ဒကာမကြီးတွေကို မရကြခင်က အဲသည်ဒကာမ
ကြီး ကြိုက်တတ်တာကလေးတွေ မပေးခဲ့ကြဖူးလား’

‘အနည်းနဲ့အများဆိုသလို မကင်းကြဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘အဲသည်လိုမှ မဟုတ်လျင် သူစိမ်းပြင်ပြင်ပဲ ဖြစ်မှာပေါ့’

‘သည်လိုပေးတော့ ဘာဖြစ်သလဲ ဘုရား’
‘မကုန်တာပေါ့’

‘ဘယ်လို မကုန်တာလဲ ဘုရား’
‘ပေးရတာထက် ပိုရလျင် ပေးရတာ မကုန်ဘူး-ပြောရတာပဲ
မဟုတ်လား’
‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒကာတို့မှာ ပိုရကြတယ် မဟုတ်လား’
‘ဘာရလို့လဲ ဘုရား’

‘ဒကာမကြီးတစ်ကောင်လုံးကို လိုရာသုံးရတာပေါ့’
‘ဘုရား-’

‘မဟုတ်လို့လား-’

‘မစဉ်းစားမိလို့ပါ ဘုရား’

‘စဉ်းစားလိုက်လျင် ပေးခဲ့ကြတာတွေထဲက ဘာသာရေးအပေး
ကလွဲပြီး ပေးခဲ့တာမှန်သမျှ မကုန်တာချည်းဖြစ်တာ တွေ့ရမှာပဲ’

‘ခွေးကို စားစရာကျွေးတာ ပေးတာတောင်မှ ခွေးရဲ့သခင်နဲ့
သခင်ဥစ္စာမှတ်မှတ် စောင့်ရှောက်တာရဖို့ဆိုတာ ထင်ရှားလာပါတယ်
ဘုရား’

‘သည်လိုမစောင့်ရှောက်တဲ့ခွေးဆိုလျင် ကျွေးဖို့စေတနာ ပါပါ
မလား’

‘ခွေးမပြောနဲ့ သီးပင်ပန်းပင်တောင် မသီးမပွင့်လျင် ရေမ
လောင်း ပေါင်းမသင်ဘူး ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ရှုံးလို့ပေါ့ ဘုရား’

‘ရှုံးတာသိလို့ကတော့ လူက ဘယ်လုပ်ပါ့မလဲပေါ့’

‘သူများစကား နားထောင်လျင်ကလည်း ရှုံးတာသိဖို့ မလွယ်
အောင်ဘဲ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်၊ နားလည်အောင်ထောင်မှ။နားမလည်လျင်လည်း
နားကယောင်မှာပဲ’

‘ရှုံးတာကို မြတ်တာလို့များတောင် သိကြရတာပဲ ဘုရား’

‘ရှုံးတာက သာမန်ရှုံးတာမဟုတ်ဘဲ အမြင်နဲ့တကွရှုံးတာ ဖြစ်လို့
အရှုံးကြီးရှုံးတာလို့ ပြောရမယ်’

‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဖြစ်ပြီး ရှုံးတာလား ဘုရား’

‘ဒါပေါ့’

‘ဗြဟ္မဒါနစေတနာကလည်း မကောင်းပါလား ဘုရား’
‘ပြောစရာပဲ’

၄၈။ ကုမ္မဂ္ဂ

‘ဗြဟ္မသီလ လုပ်ပါဦး ဘုရား’
‘ဗြဟ္မက ပါဏာတိပါတ ဝေရမဏိလို့ ဝိရတီသီလလုပ်တာ
မဟုတ်ဘူး’

‘မသမာတုံ ကိုယ်နှုတ်နှလုံးတွေဖြစ်တဲ့ ရှောင်စရာဝိရမိတဗ္ဗ
ဝတ္ထုတွေကို ဝေရမဏိ ဝိရတီလုပ်တာ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာတွေကို ဝိရတီလုပ်တာလဲ ဘုရား’
‘ကာမသညာ ဝေရမဏိ၊ ရူပသညာ ဝေရမဏိ’-လို့ ကာမ-ရူပ
သညာ ဝိရမိတဗ္ဗဝတ္ထုတွေကို ဝိရတီလုပ်တာပဲ’

‘အဲဒါတွေက ဗြဟ္မသီလတွေလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲသည်သီလတွေက ဘယ်ဒဿနတွေဆီက ရတာလဲဘုရား’
‘ရူပအမြင် ရူပဒဿနနဲ့ အရူပအမြင် အရူပဒဿနတွေဆီက
ရတာပဲ’

‘ရူပသညာဒိဋ္ဌိ ရူပသညာသင်္ကပ္ပနဲ့ အရူပသညာဒိဋ္ဌိ အရူပ
သညာသင်္ကပ္ပတွေလို့ ပြောလို့ရမလား ဘုရား’

‘ရတယ်’

‘သူတို့သီလတွေက ဘယ်လိုနေမလဲ ဘုရား’
‘ရုပ်အမှန်အတိုင်း ပြော-လုပ်-နေတွေပေါ့’

ဘုရား၊ ‘ရူပသညာဝါစာ၊ ရူပသညာကမ္မန္တ၊ ရူပသညာအာဇီဝပေါ့
‘ဟုတ်တယ်’

‘ရူပသညာဝါယာမ၊ ရူပသညာသတိ၊ ရူပသညာသမာဓိတွေနဲ့
ဘာဝနာလုပ်မလား ဘုရား’
‘လုပ်ပြီပေါ့’

‘ဗြဟ္မဘာဝနာကို တပည့်တော်သိပြီထင်တယ် ဘုရား’
‘ဒါက ရူပဗြဟ္မဘာဝနာပဲနော်’

‘အရူပဗြဟ္မဘာဝနာလည်း သိမှာပဲမဟုတ်လား ဘုရား’
‘လုပ်စမ်းပါဦး’

‘အရူပသညာဒိဋ္ဌိ၊ အရူပသညာသင်္ကပ္ပ၊ အရူပသညာဝါစာ၊
အရူပသညာကမ္မန္တ၊ အရူပသညာအာဇီဝ၊ အရူပသညာဝါယာမ၊ အရူပ
သညာသတိ၊ အရူပသညာသမာဓိပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တော့ ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဘာလိုသေးလို့လဲ ဘုရား’
‘အာကာသသညာလည်း အရူပသညာပဲ မဟုတ်ဘူးလား’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဝိညာဏသညာ၊ အာကိဉ္ဇညသညာ၊ နေဝသညာနာသညာ
တွေလည်း အရူပသညာပဲ မဟုတ်ဘူးလား’
‘သည်တော့ ဘုရား-’

‘ဒါတွေရဲ့မဂ္ဂင်တွေလည်း ခွဲသိရလိမ့်မယ်’
‘အာကာသသညာဒိဋ္ဌိ၊ အာကာသသညာသင်္ကပ္ပ အစရှိတာ
တွေဖြစ်မလား ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါ’

‘ရူပသညာမှာလည်း ပဌမဈာနသညာတာတွေ ရှိဦးမှာပဲ မ
ဟုတ်လား ဘုရား’
‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘အဲဒါတွေရဲ့ မဂ္ဂင်တွေကျတော့လည်း ပဌမဈာနရူပသညာဒိဋ္ဌိ၊
ပဌမဈာနရူပသညာ သင်္ကပ္ပစတာတွေပဲ ဖြစ်မယ်မဟုတ်လား ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ကာမမဂ္ဂင်တွေလည်း သည်အတိုင်းပဲများ သွားမလား ဘုရား’
‘သည်အတိုင်းပဲပေါ့’

‘ကာမသညာဒိဋ္ဌိ၊ ကာမသညာသင်္ကပ္ပ၊ ကာမသညာဝါစာ၊
ကာမသညာကမ္မန္တ၊ ကာမသညာအာဇီဝ၊ ကာမသညာဝါယာမ၊ ကာမ
သညာသတိ၊ ကာမသညာသမာဓိပေါ့ ဘုရား’

‘ကာမသညာမှာလည်း အကုသိုလ်ကာမသညာ၊ ကုသိုလ်ကာ
မသညာ ရှိဦးမှာနော်’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အဲသည်မှာလည်း လောဘအကုသလ ကာမသညာ စတာ
တွေလည်း ရှိမှာပဲ’
‘မိစ္ဆာမဂ္ဂင်တွေအားလုံးကို နားလည်သွားပါပြီ ဘုရား’

၄၉။ ဗြဟ္မတို့၏ဦးတည်ရာ

‘နားလည်လျင် ကျင့်စရာ ကျင့်နိုင်ပြီပေါ့’
‘ဗြဟ္မတွေရဲ့ ဦးတည်ရာက ဘာလဲဆိုတာ သိခွင့်ရပါရစေဦး
ဘုရား’

‘သူတို့လည်း သူတို့ဆင်းရဲဒုက္ခက ကျွတ်လွတ်ဖို့ပဲပေါ့’

‘သူတို့က ဘယ်ဆင်းရဲက ကျွတ်လွတ်ချင်ကြတာလဲ ဘုရား’
‘သူတို့သိတဲ့ဆင်းရဲက ကျွတ်ချင်တာပေါ့’

‘သူတို့သိတဲ့ဆင်းရဲက ဘာတွေလဲ ဘုရား’
‘ရူပဗြဟ္မက ကာမသညာတွေဟာ ဆင်းရဲတွေလို့ မြင်တယ်။
အရူပဗြဟ္မကျတော့ ရူပသညာတွေက ဆင်းရဲလို့ မြင်တာပေါ့’

‘ရူပဗြဟ္မက ကာမသညာကို ဘာကြောင့် ဆင်းရဲလို့မြင်တာလဲ
ဘုရား’
‘ကာမလွန်ကျူးတော့ ကာမငတ်တာ ဖြစ်မယ်မဟုတ်လား’

‘လွန်လျင်တော့ ငတ်မှာပေါ့ ဘုရား’
‘ငတ်တော့ ပင်ပန်းတာဟာ ကာမသညာကြောင့်ပဲလို့ မြင်
တော့တာပေါ့’

‘ငတ်တာထဲမှာ ကာမသညာပါပေမဲ့ ကာမသညာက ငတ်

ကြောင်းမှ မဟုတ်တာပဲ ဘုရား’

‘ဒါခွဲခြားမသိတော့ ကာမသညာကိုပဲ ဆင်းရဲလို့ ယူတာပဲ’

‘ကာမသညာကို ဆင်းရဲလို့ မြင်တာဟာ ဘုန်းကြီးကျောင်းသား
ကလေးငယ်တွေအမြင်လောက်ပဲ ဖြစ်တာပဲ ဘုရား’

‘အဲဒါက ဘယ်လိုလဲ’

‘ဘုန်းကြီးကျောင်းသားကို အချိုးမကျလို့ ဘုန်းကြီးကရိုက်တော့
သူ့ရိုက်တဲ့တုတ်ကို ဘုန်းကြီးကွယ်ရာမှာ ခိုးပြီးချိုးဖဲ့ပစ်တာပဲ ဘုရား’

‘သည်တော့ အရိုက်ခံရ သက်သာရောလား’

‘တုတ်ပျောက်လို့ စိတ်ဆိုးပြီး၊ နောက်တုတ်တစ်ချောင်းနဲ့ အ
ရိုက်ခံမထိလျင် တော်လှရောပေါ့ ဘုရား’

‘ကလေးဆိုတော့ ကိုယ့်ခံရတာ သည်တုတ်ကြောင့်လို့ ထင်လို့
ပေါ့’

‘ရူပဗြဟ္မတွေလည်း ဘာထူးလဲ ဘုရား’

‘ဘယ်လိုလဲ’

‘သူ့ဆင်းရဲရတာ သည်ကာမသညာကြောင့် လုပ်တာပေါ့ ဘု
ရား’

‘အရူပဗြဟ္မလည်း သည်လိုပဲနော်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘သူ့ဆင်းရဲရတာ ရူပသညာကြောင့်ဆိုပြီး ရူပသညာကို အပြစ်
မြင်တာပဲ’

‘တကယ်လည်း ရူပသညာက အပြစ်မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘ဘယ်ကလာ ဟုတ်ရမှာလဲ’

‘အပြစ်မဟုတ်ဘဲ ဘယ်ကြောင့် သူတို့က အပြစ်မြင်ရတာလဲ ဘုရား’

‘ရူပသညာအပေါ်မှာ လွန်ကျူးကြလို့ပေါ့’

‘ဘယ်လိုလွန်ကျူးတာလဲ ဘုရား’

‘ရူပသညာဟာ ကာမသညာက လွတ်မြောက်တာ ငြိမ်းချမ်း တယ်ဆိုပြီး၊ အဲသည်ငြိမ်းချမ်းရာကို မှီခိုတဲ့အနေနဲ့ ရူပသညာကစိတ်ကို မရွေ့အောင် နေထိုင်တာဟာ လွန်ကျူးတာပေါ့’

‘သူတို့ သည်လိုနေထိုင်တာမှာ အကြောင်းရှိသေးလား ဘုရား’
‘ရှိတာပေါ့’

‘ဘာကြောင့်လဲ ဘုရား’

‘ရူပတဏှာကြောင့်ပေါ့’

‘အရူပဗြဟ္မက အရူပသညာကိုတော့ အပြစ်မမြင်တော့ဘူး လား ဘုရား’

‘အဆင့်ဆင့်မြင်သွားကြလို့ နောက်ဆုံး နေဝသညာနာသညာ ဖြစ်တာပဲ’

‘အဲဒါလည်း အရူပသညာပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘အရူပသညာတော့ ဟုတ်တာပဲ’

‘အဲဒါတော့ အပြစ်မမြင်တော့ဘူးလား ဘုရား’

‘မြင်လို့ မရတော့ဘူး’

‘ဘဒ္ဒကောလိ ဘုရား’
 ‘နောက်ထပ်ပြောင်းစရာသညာ မရှိတော့လို့ပဲ’

‘သည်လိုဆိုတော့ ဘုရား-’
 ‘ဘာပြောချင်သလဲ’

‘အဲသည်သူမှာ အဲသည်သညာနဲ့ တသက်လုံး နေရတော့
 မှာလား ဘုရား’
 ‘ဘယ်သည်လိုတော့ ဟုတ်မလဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘သညာတစ်ခုခုနဲ့နေသူဟာ ကိုယ်နေတဲ့သညာဖြစ်နေအောင်
 လွန်ကျူးနေနိုင်မှ သညာက ဖြစ်မှာပဲ’

‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’
 ‘လွန်ကျူးထားလို့ ဖြစ်ထွန်းနေတဲ့သညာက ဇရာမရဏ ဖြစ်ချိန်
 မှာ ရှေးကလွန်ကျူးဖူးလို့ ဖြစ်ထွန်းခဲ့တဲ့သညာနဲ့ အလားတူတဲ့ ဝန်းကျင်
 မျိုးကို အာရုံပြုခွင့် ကြံသွားလျှင် အဲသည်သညာမျိုးပဲ ပြန်လည်လွန်ကျူး
 မှာပဲ’

‘အမြင့်ဆုံးသညာ ရောက်နေပေမဲ့ အောက်အောက် သညာ
 တွေလည်း ဖြစ်ခွင့်ရှိတာပဲပေါ့ ဘုရား’
 ‘ရှိတယ်’

၅၀။ သညာကောင်းမကောင်း ဝေဒနာက အချက်ပြတယ်

သညာတစ်ခုထက် သညာတစ်ခုက သာတယ်-မြတ်တယ်
ပြောရအောင် ဘာက ဝိသေပြုလို့လဲ ဘုရား၊
‘ခံစားမှုဝေဒနာပေါ့’

‘ကာမသညာအမျိုးမျိုးတွေထက် ရူပသညာကမြတ်တယ် ဆိုရ
တာလည်း ဝေဒနာပဲလား ဘုရား၊
‘ဟုတ်တယ်’

‘ရူပသညာအမျိုးမျိုးတွေထက် အရူပသညာသာတယ် ထင်ရ
အောင်လည်း ခံစားမှုဝေဒနာပဲလား ဘုရား၊
‘ဒါပဲ’

‘အရူပသညာမှာလည်း အာကာသသညာထက် နောက်ဆုံး
နေဝသညာနာသညာက သာတယ် ဆိုရတာလည်း သည်လိုပဲလား
ဘုရား၊
‘ဟုတ်တယ်’

‘သတ္တဝါတွေခပ်သိမ်းဟာ ဝေဒနာခံစားမှုအဦးမူတဲ့ ဝေဒနာ
သည်တွေချည်းပါလား ဘုရား၊
‘ဒါကြောင့် ဒုက္ခပြောရတာပေါ့’

‘ဝေဒနာဟာ သုခတွေလည်း ပါမှာပဲမဟုတ်ဘူးလား ဘုရား၊
‘သုခလည်း ပါတာပေါ့။ ဥပေက္ခာလည်း ပါတာပါပဲ’

‘ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ဒုက္ခလို့ ပြောရတာပေါ့-ပြောတာလဲ ဘုရား’

‘အဲသည်ဒုက္ခဆိုတာက ဝေဒနာဒုက္ခပြောတာ မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘာဒုက္ခလဲ ဘုရား’
‘ဘဝဒုက္ခပေါ့’

‘အဲသည်ဘဝတွေက ဘယ်လိုဒုက္ခတာလဲ ဘုရား’
‘အဲသည် ဘဝတွေက ဝိပါက်အဖြစ် ဇာတိ-ဇရာ-မရဏ ဖြစ်ကြမှာတွေပဲ’

‘ဖြစ်မှာပေါ့ ဘုရား’
‘အဲသည်ဘဝမှာ ဖြစ်ပွားတဲ့ ဝေဒနာတွေက ဇာတိအထိ ကောင်းနေဦးမယ်’

‘ဇရာ-မရဏကျတော့ အကောင်းတွေက ယိုင်လာ-ရွှေ့လာမယ်လား ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘သည်တော့ အဲသည် ဝေဒနာအကောင်းကို ဝေဒနာသည်က ပြန်ငတ်ရမှာလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါ ဒုက္ခဖြစ်ပြီပေါ့ ဘုရား’
‘သည်လောက်ဆိုလျှင် သိပ်မဆိုးသေးဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘အဲသည်မှာ ချာချာလည်နေလို့ လူစိတ်ပျောက်မှာ’

‘စိတ္တဇသည်ပဲ ဖြစ်နေမှာလား ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘စိတ္တဇသည်-ဆိုတာ အရူးရဲ့နာမည်ဆို၊ မဟုတ်လား ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါ’

‘သတ္တဝါခပ်သိမ်းဟာ အရူးတွေပေါ့ ဘုရား’
‘ရူးပါတယ်’

‘ဒေဝတွေရော၊ ဗြဟ္မတွေရော အကုန်လား ဘုရား’
‘သူတို့လည်း သတ္တဝါတွေပဲ ဘာထူးမှာလဲ’

‘ဒါတွေကို မြတ်နိုးလိုလားစရာတွေလို့ သိနေတာ ဘုရား’
‘ကိုယ့်အရူးက ပိုဆိုးလို့ပေါ့’

‘သတ္တဝါဖြစ်ရမှာတောင် ကြောက်ပါပြီ ဘုရား’
‘ကြောက်မှကောင်းမယ်’

‘သတ္တဝါဖြစ်ရခြင်းဟာ ဘာကြောင့်လဲ ဘုရား’
‘လွန်ကြူးလို့ပေါ့’

‘ဘာကြောင့်လွန်ကြူးတာလဲ ဘုရား’
‘လွန်ကြူးချင်လို့ပဲ’

‘ဘယ်ကြောင့် လွန်ကြူးချင်တာလဲ ဘုရား’
‘ခံစားချက်ဆိုးလို့ပဲ’

‘ဘယ်ကြောင့် ခံစားချက်က ဆိုးတာလဲ ဘုရား’
 ‘ခံစားချက်ကောင်း ခံစားရတာ ပျောက်သွားလို့’

‘ခံစားချက်ကောင်းက ဘာကြောင့် ခံစားရတာလဲ ဘုရား’
 ‘လွန်ကြူးလို့ပဲ’

‘သည်လိုဆိုတော့ ဘုရား-’
 ‘နားလည်တာပြောပေါ့’

‘ခံစားချင်လို့ လွန်-လုပ်တယ်၊ လွန်လုပ်လို့ ခံစားရတယ်၊ ခံစားရလို့ ခံစားချက်ပျောက်ပြီး နောက်ထပ်ခံစားချင်တယ်။ သည်လို နားလည်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘သည်တော့ဘုရား---’
 ‘ပြောပါ’

‘မခံစားချင်ရဘူးလား ဘုရား’
 ‘သည်လိုမဟုတ်ပါဘူး’

‘ခံစားချင်ရမှာလား ဘုရား’
 ‘သည်လိုလည်း မဟုတ်ပါဘူး’

‘ခံစားတာနဲ့ မခံစားတာက သိဖို့မလိုတဲ့ အပိုလားဘုရား’
 ‘သည်လိုလည်း မဟုတ်ပါဘူး’

‘ခံစား-မခံစားက သိဖို့မလိုတဲ့ အပိုမဟုတ်လျင် ခံစားချင်-မ

ခံစားချင် ဖြစ်ရမှာပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘သည်လို မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ခံစားဖို့-မခံစားဖို့အတွက် ဘာမှမလုပ်လို့ပေါ့’

‘ဘာလုပ်ဖို့မှ မဟုတ်လျှင်၊ ခံစား-မခံစားက ဘာအတွက်
ပါဝင်ဖြစ်ပေါ်နေရတာလဲ ဘုရား’
‘အလုပ်တွေအဖြစ်တွေ ဘယ်ပုံရှိတယ်ဆိုတာ အချက်ပြဖို့ပေါ့’

‘ဒါအတွက်ပဲလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ကားဒက်ဘုတ်(Desk board)ပေါ်က ခိုင်ခွန်တွေလိုလား
ဘုရား’
‘အမှန်ပဲ’

‘ကားကို အမြန်မောင်းလျှင် စပီဒိုမီတာ(Speedometer)က
တက်ပြမှာနဲ့ နှေးနှေးမောင်းလျှင် စပီဒိုမီတာက ကျပြမှာလို့ပဲလား ဘ
ရား’
‘အမှန်ပဲ’

‘ကားအနှေးအမြန်သိဖို့ပဲ စပီဒိုမီတာရဲ့ကိစ္စ ရှိသလိုပဲလား ဘု
ရား’
‘ကားက မြန်မြန်မောင်းဖို့နေရာ မဟုတ်ဘဲ စပီဒိုမီတာ တက်
စေချင်လို့ မြန်မြန်မောင်းလျှင် ကောင်းမလား’
‘တိုက်ကုန်မှာပဲ ဘုရား’

‘ခံစားချင်တာ မခံစားချင်တာအတွက် အလုပ်တွေလုပ်လျင်
ဘာဖြစ်မလဲ’

‘ဒုက္ခရောက်မှာပေါ့ ဘုရား’

‘ခံစားချက်က-လုပ်သင့်တဲ့အလုပ်ကို လုပ်တဲ့အခါ အဖြစ်ဘယ်
လိုရှိတယ် ပြဖို့ပဲ’

‘ခံစားချက်က ပစ္စည်းထုပ်ထွဲပတ်ကင်း(Packing)လိုပဲ၊ ပက်
ကင်းလှလို့ ပက်ကင်းကြိုက်လို့ ပစ္စည်းဝယ်တာ၊ ဝယ်တဲ့ပစ္စည်းက အသုံး
ကျတာမဟုတ်ဘူး-ဆိုလျင် အကြီးအကျယ် ဆုံးရှုံးမှာပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ခိုးဆိုးမိုက်ကမ်းနေတဲ့ အပါယသတ္တဝါတွေရော၊ ပေးကမ်း
စောင့်ရှောက်နေတဲ့ ဒေဝသတ္တဝါတွေရော၊ ကျင့်ကြံပွားများနေကြတဲ့
ဗြဟ္မသတ္တဝါတွေရော- အာလုံးဟာ ခံစားချက်အဦးမူနေကြတဲ့ ခံစား
ချက်ရဲ့သားကောင်တွေချည်း ဆိုတာ မြင်ရပါတယ် ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဒါတွေဟာ ကလေးတွေ၊ လူမမယ်တွေ၊ အရူးအနှမ်းတွေလို့
မြင်မယ်ဆိုလျင် မြင်သူဟာ မလွန်တာ သိရပါတယ် ဘုရား’

‘ဒါတွေဟာ လွန်ကျူးမှုနဲ့ လွန်ကျူးသူတွေရဲ့ အဖြစ်သနစ်တွေ
ပဲ’

‘ဒါတွေကို သည်လောက် ကုန်ကုန်စုံစုံ သိခွင့်ရတာအတွက်
အတိုင်းမသိ ဝမ်းသာတာလည်း ဖြစ်ရပါတယ် ဘုရား။ ပြီးတော့လည်း
ဘုရား--’

‘ပြောပါဦး’

‘အတိုင်းမသိလည်း အံ့ဩရပါတယ် ဘုရား’

‘ဘယ်ကြောင့်လဲ’

‘ဒါတွေဟာ မဟုတ်တာတွေလည်း မဟုတ်လို့ပါ ဘုရား’

‘မဟုတ်တာမှမဟုတ်တာပဲ၊ ဘာအံ့ဩတာလဲ’

‘မဟုတ်တာတွေ မဟုတ်ကြပေမဲ့ ဒါတွေကို ရှေးကသိမြင်တင်
ပြ ရေးချွတ်ထားတာတွေ မရှိလောက်ဘူး မှန်းမိလို့ပါ ဘုရား’

‘တင်ပြပြီးတွေ မရှိတာနဲ့ အံ့ဩရရောလား’

‘ဒါတွေကို ဘယ်လိုသိလာသလဲဆိုတာအတွက် အံ့ဩရတာပါ
ဘုရား’

‘အရိယတရားသိလျှင် ဒါတွေကိုလည်း မြင်တတ်တဲ့မျက်စိ
ရတာပါပဲ’

၅၁။ အရိယတို့ရဲ့အမြင် တရား-မတရား

‘အရိယအသိက ဒါတွေကို ဘယ်လိုမြင်စေတာလဲ ဘုရား’

‘အရိယအသိဟာ ဒါတွေကို ဝေဖန်ပိုင်းခြားသိရတဲ့ အသိပဲ။
ဒါတွေသိပြီးမှ ဒါတွေအပေါ် လိုလားနေတာတွေ မတော်ပါလား-လို့
ပယ်ပြီး၊ ဒါတွေကလွတ်ရာ ရောက်တဲ့ပြီး အရိယအဖြစ် ရတာပါပဲ’

‘သိစရာတွေက အများကြီးဘုရား’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ဒါတွေ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး သိမှာလဲ’

‘အားလုံးကို တခါတည်းနဲ့သိတာတော့ ဘယ်ဟုတ်ပါ့မလဲ’

‘ပဌမဆုံးအသိက ဘာလဲ ဘုရား’
‘ကံ’-ပဲ’

‘ကံကို ဘယ်လောက်သိတာလဲ ဘုရား’
‘အကြမ်းစားလောက်ပဲ’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’
‘ခိုးဆိုးလိမ်မှားကောက် စတဲ့ ကံဆိုတာဟာ မတရားဘူး၊ ဒါနဲ့
ပြောင်းပြန် ကံကောင်းတာဟာ တရားတယ်-လို့ပဲ’

‘လူတိုင်းနီးပါးလည်း သည်လိုသိနေကြတာပဲ မဟုတ်ဘူးလား
ဘုရား’
‘သည်လိုပြောလို့ရပေမဲ့ နည်းနည်းတော့ကွဲတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘သိပြီးပြောတာနဲ့ မသိဘဲပြောတာ ကွဲတာပဲ’

‘ဘာသိတာနဲ့ မသိတာလဲ ဘုရား’
‘မတရားဘူး-တရားတယ်’-ဆိုတာပေါ့’

‘တရားနဲ့မတရား သိတာနဲ့မသိတာက ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘တရားတယ်’-ဆိုတာ ဘာကြောင့် တရားတာလဲ? ‘မတရား
ဘူး’-ဆိုတာလဲ ဘာကြောင့် မတရားတာလဲ? ဒါသိတာနဲ့မသိတာ တ
ရား-မတရား သိ-မသိပဲ’

‘အဲဒါ လူတွေ မသိကြဘူးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘယ်လိုမသိကြလို့လဲ ဘုရား’
‘ကံကောင်းလို့ တရားတယ်’-ဆိုတာ ကံကောင်းတာဖြစ်စေလို့
တရားတယ်-ပြောရတာလည်း မသိကြဘူး’

‘ကံဆိုးလို့ မတရားဆိုတာလည်း သည်လိုပဲ ဘာဖြစ်စေလို့ မ
တရားဘူးလို့ မသိကြဘူးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်လိုတော့ သိကြမှာပဲ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘မဟုတ်ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘သူတို့သိကြတာတွေက မမှန်လို့ပဲ’

‘သူတို့ ဘယ်လိုမမှန်ကြတာလဲ ဘုရား’
‘တရားနဲ့မတရားကို နောင်ဘဝမှာ ကောင်းကျိုးဖြစ်စေမှာ-
မဖြစ်စေမှာတွေနဲ့ သတ်မှတ်ကြလို့ပဲ’

‘အဲဒါ မမှန်ဘူးလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘မသိလို့ပေါ့’

‘ဘာကိုမသိတာလဲ ဘုရား’
‘နောင်ဘဝကောင်းနဲ့မကောင်းကိုပေါ့’

‘ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တွေ ပြောနေတာကို သူတို့ကြားဖူး
လို့ သိနေကြတာပဲ မဟုတ်လား ဘုရား’
‘အဲသည်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကိုယ်တိုင်ကိုက မသိနေကြတာပဲ’

‘သည်လိုတော့ မပြောကောင်းဘူး မဟုတ်လား ဘုရား’
‘မပြောကောင်းသလိုတော့ ရှိတာပေါ့’

‘သည်လိုဆိုတော့ ပြောလို့တော်ပါ့မလား ဘုရား’
‘တော်ပါတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘အဲသည် ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ ခေါင်ချုပ်ရဲ့ပြော
စကားနဲ့ မညီတဲ့အသိ ဖြစ်လို့ပဲ’

‘အဲသည် ခေါင်ချုပ်ဆိုတာ ဘုရားပဲမဟုတ်လား ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါ’

‘ဘုရားနဲ့ ဘာသာရေးခေါင်းဆောင်တွေ ဘယ်လိုမညီတာလဲ
ဘုရား’

‘နောက်ဘဝ-နောင်ဘဝအယူတွေဟာ တရားနဲ့လည်း မဆိုင်
ဘူး၊ အကျိုးစီးပွားနဲ့ မစပ်ဘူး၊ အကျင့်မြတ်ရဲ့အစလည်း မဟုတ်ဘူး၊
ဒါတွေကြောင့် အဲဒါတွေမယူရဘူး’-လို့ ဘုရားက ပြောခဲ့တာပဲ’

‘ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် လုပ်ကြသူတွေက နောင်ဘဝမှ
ကောင်း-မကောင်းအကျိုးတွေ ရမယ်ဆိုတာဟာ သူတို့ဆရာစကားကို
လွန်ဆန်ရာရောက်တာပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်လိုမညီတော့လည်း သူတို့ကို မသိနေကြဘူး-ပြောလည်း
ခံရတော့မှာပေါ့ ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

၅၂။ တရားနဲ့မတရားကို ပစ္စုပ္ပန်မှာ အစွဲနဲ့ သတ်မှတ်ရမယ်

‘တရားနဲ့မတရားကို နောင်ဘဝဖြစ်ပွားမှာတွေနဲ့ မသတ်မှတ်
ရလျင် ဘာနဲ့သတ်မှတ်ရမှာလဲ ဘုရား’
‘ပစ္စုပ္ပန်နဲ့ သတ်မှတ်ရမှာပဲ’

‘ဒါတော့ လူတိုင်းသိပြီးသားပဲ ဘုရား’
‘ဘယ်လိုသိတာလဲ’

‘ပစ္စုပ္ပန်မှာ သူများထိခိုက်နစ်နာမှုရှိလျင်-မတရား၊ မရှိလျင်-
တရား’-လို့ပေါ့ ဘုရား’
‘သည်လို သတ်မှတ်ပြောလို့မရဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘ထိခိုက်နစ်နာမှုရှိတိုင်း-မတရား၊ မရှိတိုင်း-တရား’-မဖြစ်ကြ
လို့ပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ထိခိုက်နစ်နာအောင်လုပ်တာ ခံရမှ တရားသွားတာတွေ အ
များအပြားရှိတာ ကြည့်ပေါ့’

‘သူများထိခိုက်တာရှိ-မရှိနဲ့ တရား-မတရားသတ်မှတ်ရတာ
မဟုတ်လျင် ပြုလုပ်မှုတွေမှာ ဘာနဲ့ တရား-မတရား သတ်မှတ်ရမှာလဲ

ဘုရား’

‘အစွဲ’-နဲ့ သတ်မှတ်ရမှာပဲ’

‘အစွဲနဲ့ပြုလုပ်တာ ဆိုလျှင် မတရား၊ အစွဲမပါဘဲပြုလုပ်တာ ဆိုလျှင် တရားလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အစွဲ’-ဆိုတာကို တခြားစကားနဲ့ ပြောလို့ရလျှင် ဘယ်လိုပြောရမလဲ ဘုရား’

‘ဥပါဒါန်’-တို့ ‘ကိလေသာ’-တို့လို့ ပြောပေါ့’

‘ဥပါဒါန်ကြောင့်လုပ်တဲ့ အလုပ်ဆိုလျှင် မတရားတဲ့အလုပ်ပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ကောင်းကောင်း-မကောင်းကောင်းလား ဘုရား’

‘ဒါတော့-ဒါပေါ့။ ဒါပေမဲ့--’

‘အမိန့်ရှိပါဘုရား’

‘အစတုန်းကတော့ မကောင်းတာပဲ သုံးသပ်မိတာပေါ့’

‘အစွဲကြောင့်ဖြစ်တာနဲ့ပဲ ဘာကြောင့် မတရား-လို့ ပြောရတာလဲ ဘုရား’

‘လူမဆောင်ထိုက်လို့ပေါ့’

‘မဆောင်ထိုက်တာနဲ့ မတရားတာ ဘာဆိုင်လို့လဲ ဘုရား’

‘ဆိုင်ပြီပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ဆောင်ထိုက်တယ်’-ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပါယ်ရဲ့ ပါဠိပျက်စကားက
‘တရား’-လို့ ရတယ်။ ‘မဆောင်ထိုက်’-ဆိုတာ ‘မတရား’-ပေါ့’

‘ဘာဖြစ်လို့ မဆောင်ထိုက်တာလဲ ဘုရား’
‘မကောင်းတဲ့အလုပ် လုပ်လိုက်လျှင် မကောင်းသူဖြစ်တော့
မကောင်းတဲ့အဖြစ်ကို ဆောင်တာဖြစ်တယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’
‘သည်တော့ သည်အလုပ်က မတရားပေါ့’

‘မကောင်းတာလုပ်သူတိုင်း မကောင်းသူဖြစ်ပါ့မလား ဘုရား’
‘အစွဲနဲ့လုပ်တဲ့ မကောင်းမှု-ဆိုလျှင် လုပ်သူတိုင်းပဲ မကောင်းသူ
ဖြစ်ပါတယ်’

‘မကောင်းတာလုပ်လို့ မကောင်းသူဖြစ်တာကို ပေါ်ပေါ်လွင်
လွင် သက်သေရှိရဲ့လား ဘုရား’
‘ရှိတာပေါ့’

‘ဘာလဲဘုရား’
‘မကောင်းတာလုပ်ချင်နေတာဟာ မကောင်းသူဖြစ်နေတာရဲ့
ပေါ်လွင်တဲ့ သက်သေပဲ’

‘လွယ်လှချေလား ဘုရား’
‘မဟုတ်ဘူးထင်လို့လား’
‘မကောင်းတာလုပ်ချင်သူတိုင်း မကောင်းသူချည်းပဲလား ဘု
ရား’

‘မကောင်းတာလုပ်ချင်တဲ့ လူကောင်းလို့ ရှိမယ်ထင်လို့လား’
 ‘သည်လိုမေးလည်း ခံရမှာပဲ ဘုရား’

‘အဲသည်အမေးရဲ့အဖြေကိုပဲ ထုတ်ကြည့်ပါဦး’
 ‘နည်းနည်းဖြစ်ဖြစ် ရှိမလားလို့ပါ ဘုရား’

‘ထင်လျင် ပြောကြည့်ပေါ့’
 ‘အစဆုံး မကောင်းတာလုပ်မည့်သူဟာ မကောင်းသူ မဖြစ်
 သေးဘူး မဟုတ်လား ဘုရား’
 ‘မကောင်းသူမဖြစ်သေးတာ ဟုတ်ကောင်းမှဟုတ်မယ်’

‘မကောင်းတာ မလုပ်ဘူးသေးသူ မဟုတ်လား ဘုရား’
 ‘မလုပ်သေးသူပါပဲ’

‘မကောင်းတာ မလုပ်ဘူးသေးဘဲလည်း မကောင်းသူက ဖြစ်
 လို့ရပြီလား ဘုရား’
 ‘ရတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘ကိုယ်မလုပ်ဘူးပေမဲ့ သူများမကောင်းတာ လုပ်တာကို မြင်
 တာ-ကြားတာ-တွေ့တာ-သိတာတွေ မဖြစ်နိုင်ဘူးလား’

‘ဖြစ်နိုင်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါတွေကို စက်ဆုတ်တာနဲ့ အားကျတာ တစ်မျိုးမျိုးလည်းမ
 ဖြစ်နိုင်ဘူးလား’
 ‘ဒါလည်း ဖြစ်နိုင်တာပဲပေါ့ ဘုရား’

‘မကောင်းတာလုပ်တာကို မြင်ရ-ကြားရ-တွေ့ရ-သိရသူဟာ
အဲသည်အလုပ်မှာ အားနာချင်လည်း နာနေလိမ့်မယ်၊ အားပါချင်လည်း
အားပါနေလိမ့်မယ်’
‘ဖြစ်နိုင်ပါတယ် ဘုရား’

‘အားပါလျင် အဲသည်အလုပ်မှာ သာယာမှုခံစားလိမ့်မယ်။ ပြီး
တော့ အဲဒါတွေဟာလည်း ဝိပါက်အဖြစ်လည်း ကြွင်းခဲ့လိမ့်မယ်’
‘ကိုယ်မလုပ်ရဘဲနဲ့ သည်လိုဖြစ်နိုင်မလား ဘုရား’
‘ဖြစ်နေတာတွေ ဒုနဲ့ဒေးပဲ’

‘တစ်ခုလောက် ပြောပါဦး ဘုရား’
‘ချစ်သူနှစ်ဦး တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ကိုယ့်ကိုယ်ပျောက်တဲ့အထိ အ
ချစ်ပလူးနေတာ မြင်ရ-ကြားရ-တွေ့ရ-သိရသူဟာ သွားရည်တွေယိုကျ
မတတ်ဖြစ်အောင် ခံစားကြရတာ မဟုတ်လား’
‘ခံစားရမှာပါ ဘုရား’

‘ပလူးနေတာ ကိုယ်မဟုတ်ဘူး မဟုတ်လား’
‘ကိုယ်မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’

‘ကိုယ်မဟုတ်ပေမဲ့ ပလူးမှုထဲ စိတ်မဝင်ဘူးလား’
‘ဝင်မှာပါ ဘုရား’

‘သတ်မှု-ခိုးမှု-အာရုံကြူးမှုတွေမှာ ကိုယ်တိုင်မဟုတ်ပေမဲ့ အား
ပါသွားလျှင် အဲသည်သူကို လူကောင်း-လို့ ပြောမလား? မကောင်းတဲ့
လူ-လို့ ပြောမလား?’
‘မကောင်းသူပဲပေါ့ ဘုရား’

‘အဲသည်သူဟာ အဲသည်လိုမျိုး မကောင်းတာကို လုပ်ချင်မှာ
လား-မလုပ်ချင်ဘူးလား’
‘လုပ်ချင်မှာပါ ဘုရား’

‘မကောင်းတာလုပ်ချင်တာဟာ မကောင်းသူဖြစ်ကြောင်း ပေါ်
လွင်တဲ့သက်သေပဲ’
‘ဒါ-နားလည်ပါပြီ ဘုရား’

၅၃။ အရိယဆိုတာ ပစ္စုပ္ပန်ကံအမြင်မှန်ရှိသူပဲ

‘ဒါ-နားလည်လျင်---’
‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘မကောင်းတာလုပ်တာဟာ မတရားသူ-ဆိုတာကို လူတိုင်းသိ
ကြတာနဲ့ တူသေးလား’
‘မတူပါဘူး ဘုရား’

‘လူတိုင်းနားလည်မှုက သည်ကလုပ်-နောင်မှာဖြစ်၊ နောက်က
လုပ်-သည်မှာဖြစ်-ဆိုတော့ လူမသိရာအမှားဆီ ညွှန်မနေဘူးလား’
‘ဒါတွေကြောင့် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေ ဖြစ်တာပါပဲ ဘုရား’

‘ရှေးဘဝကံအတိုင်း ဖြစ်ရတယ်’-ယူသူဟာ အဲသည်မိစ္ဆာတွေ
ဘယ်လိုဖြုတ်မလဲ’
‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’

‘ရှေးကံအမြင်နဲ့ နောင်အကျိုးအမြင်ဟာ သမ္မာအမြင်မှမဟုတ်
တာ ဆိုတော့ မိစ္ဆာမပြုတ်တာပေါ့’

‘သမ္မာအမြင်က ဘယ်လိုအမြင်လဲ ဘုရား’

‘အဓမ္မဖြစ်တဲ့ မတရားကို ‘မတရား’-လို့လည်း မြင်တယ်။ မတရားရဲ့အကြောင်းကိုလည်း မတရားအကြောင်း-လို့ မြင်တယ်။ မတရားရဲ့အကျိုးကိုလည်း မတရားအကျိုး-လို့ မြင်တယ်’

‘ရှေးကံအမြင်ရှိသူတွေ ဒါကို မမြင်နိုင်ကြဘူး ဘုရား’

‘ဒါက တွေးဆယူရတဲ့ တက္ကသမားတွေရဲ့အရာမှ မဟုတ်တာပဲ’

‘သူတို့က ဘာဖြစ်လို့ မမြင်နိုင်တာလဲ ဘုရား’

‘မိစ္ဆာဖြစ်နေလို့ပေါ့’

‘ပစ္စုပ္ပန်မှာ ဒိဋ္ဌတွေမြင်နေရတော့ အသိတွေရှင်းနေမှာပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်။ ပုထုဇဉ်ဆိုတာဘာလဲ? အရိယဆိုတာဘာလဲ? ဒါတွေလည်း ပွင့်လာတယ်’

‘အဲဒါတွေက ဘယ်လိုတွေလဲ ဘုရား’

‘ရှေးကံအသိရှိသူနဲ့ အဲဒါတောင်မရှိသူတွေဟာ ပုထုဇဉ်တွေပဲ’

‘ပစ္စုပ္ပန်ကံအမြင်ရှိသူဟာ အရိယလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘အရိယ’-ဆိုတာ ‘ဖြူစင်-ရိုးသားသူ’-ရဲ့ အမည်ပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘အမြင်မှန်မြင်တာ ရိုးသားဖြူစင်တာပဲ’

‘သည်လိုပဲ ပြောရမှာလား ဘုရား’
 ‘တခြား ဘာနဲ့ပြောစရာရှိတယ် ထင်လို့လဲ’

‘အပြောအဆို-အပြုအမူ-အနေအထိုင် မှန်တာတွေနဲ့ ပြော
 လျင် ရမလားလို့ပါ ဘုရား’
 ‘အမြင်မှန်’-မပါဘဲ အဲဒါတွေမှန်ရုံနဲ့ ‘အရိယာ’-လို့ ပြောလို့
 မဖြစ်ဘူး’

‘အဲဒါတွေမမှန်ဘဲ၊ အမြင်ပဲ မှန်နေရုံနဲ့တော့ အရိယ ဖြစ်မ
 လား ဘုရား’
 ‘သည်လို မမေးရဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘အမြင်မှန်ဟာ ဒါတွေမမှန်လို့မှ မရတာပဲ’

‘ခွင့်လွှတ်ပါ ဘုရား’
 ‘ရပါတယ်’

၅၄။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိနဲ့ အတ္တဒိဋ္ဌိအမြင်မှား

‘ကံ’-နဲ့ သူ့ဖြစ်ကြောင်း-ဖြစ်ကျိုးတွေကနေပြီး ဘာတွေ ဆက်
မြင်သေးလဲ ဘုရား’

‘ကံကျိုးက ကံကြောင်းကို ဖြစ်စေတာပါ မြင်တော့ ‘ကံစက်
လည်တာ’-မြင်တာပဲ’

‘စက်လည်တယ်-ဆိုတော့ ဘာထူးလို့လဲ ဘုရား’
‘အရုပ်တွေ ထင်လာတယ်’

‘အရုပ်တွေက ဘယ်ကရတာလဲ ဘုရား’
‘ကံ-ဝိပါက် အစိတ်အပိုင်းတွေကပဲ’

‘အရုပ်’-မြင်တော့ ‘ကံ’-မြင်ပါဦးမလား ဘုရား’
‘မမြင်တော့ဘူး’

‘တပည့်တော်တို့က ဒါကြောင့် ကံမမြင်တာ ဖြစ်မှာပဲ’
‘ဘယ်လိုလဲ’

‘တပည့်တော်တို့က ကံမှ မမြင်တာပဲဘုရား’
‘ကံမမြင်ဘဲ အရုပ်တွေတော့မြင်လျင် အမြင်မှားပဲ ဖြစ်မှာပဲ’

‘ကံ-မမြင်တာနဲ့ အမြင်မှားရမှာလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘယ်လိုမှားမှာလဲ ဘုရား’
‘အဲသည် မြင်ရတဲ့-ကြားရ-တွေ့ရ-သိရတဲ့ အရုပ်တွေဟာ ‘လူ’

တွေပဲ-လို့ပေါ့’

‘အဲဒါတွေက ‘လူ’-မဟုတ်လို့လား ဘုရား’
‘လူ’-မဟုတ်ကြဘူး’

‘လူရဲ့အမှုဖြစ်တာနဲ့ လူအကောင်မဟုတ်ဘူး-လုပ်လို့တော့ မ
တော်ဘူးဘုရားနော်’
‘ဟုတ်ပါတယ်။ မတော်ပါဘူး’

‘သည်အရုပ်ဟာ လူလုပ်လို့ဖြစ်တာ’-ပဲ ဘုရား’
‘အဲသည်လိုထင်တာ မှားတာပဲ’

‘လူလုပ်တာ မဟုတ်လို့လား ဘုရား’
‘ဘယ်ဟုတ်မလဲ’

‘သည်လိုဆိုတော့ ဘာမှားတာလဲ ဘုရား’
‘ကြည့်တာက ရိုးလွန်းတယ်’

‘ဘယ်လိုရိုးတာလဲ ဘုရား’
‘ပုံတစ်ခု ဆောင်ကြည့်ရအောင်’
‘ဆောင်ပါဘုရား’

‘သူ့ခိုးလူဆိုးကို အာဏာပါးကွက်သားကသတ်တယ်-ဆိုတာ
ရှိတယ်နော်’
‘ရှိပါတယ် ဘုရား’

‘အဲဒါ အာဏာသားက သတ်တာလား?’

‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘အာဇာနည်သားဟာ ဘုရင်က ‘သတ်စေ’-လို့ မခိုင်းဘဲ သတ်လို့ ရရဲ့လား’

‘သည်လိုတော့ ဘယ်ရမလဲ ဘုရား’

‘သည်တော့ အာဇာနည်သားဟာ စက်ရုပ်လိုလူပဲ မဖြစ်ဘူးလား’
‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘အသတ်မခိုင်းလျှင် မသတ်နိုင်ဘူး၊ ခိုင်းလျှင် သတ်နိုင်လို့ပေါ့’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်တော့ စက်ရုပ်ဆိုလျှင် စက်ရုပ်က သတ်သူလား၊ စက်ရုပ်
ခလုတ်နှိပ်သူက သတ်သူလား’
‘ခလုတ်နှိပ်သူပဲ သတ်သူပေါ့ ဘုရား’

‘ဘုရင်နဲ့အာဇာနည်သားဟာ သတ်သူက ဘယ်သူလဲ’
‘ဘုရင်ပဲ ဖြစ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဒါက ပုံဆောင်တာပဲနော်’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘အရုပ်တွေကိုဖြစ်စေတဲ့ အလုပ်တွေဟာလည်း အာဇာနည်
ရဲ့ သတ်တဲ့အလုပ်လိုပဲ’
‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘အဲသည်အလုပ်ကို သူ့မှာ လုပ်နိုင်အား မရှိဘူး’

‘မရှိဘူးသာ ပြောရတယ်၊ သူကလုပ်နေတာပဲ ဘုရား’
 ‘အာဏာပါးကွက်သားဟာ သတ်နိုင်တဲ့အား မရှိပေမဲ့ သတ်
 နေသလိုလို့ မြင်ရမှာပေါ့’

‘အာဏာပါးကွက်သားမှာ ဘုရင့်ဆီက ‘သတ်စေ’-ဆိုတဲ့အမိန့်
 အင်အားကို ရသလို၊ လူ့ဆီမှာ သည်အလုပ်တွေလုပ်ဖို့ ဘယ်ကအား-
 ရသလဲ ဘုရား’
 ‘ကိလေသာ’-ဆီက ရတယ်’

‘အဲသည်ကိလေသာကလည်း လူကဖြစ်စေတာပဲ မဟုတ်ဘူး
 လား ဘုရား’
 ‘ဒါက အထင်လွဲတာပဲ’

‘သူ့ကို ဘယ်သူက ဖြစ်စေတာလဲ ဘုရား’
 ‘ဝိပါက်’-ကပေါ့’

‘ဝိပါက်’က ကံကြောင့် ဖြစ်တာဆိုတော့ သည်သုံးခုဟာ တစ်ခု
 ကြောင့်ပဲ တစ်ခုဖြစ်နေတယ်ပေါ့ ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်။ ဒါကြောင့် သည်အရုပ်ကို လူလုပ်ဖြစ်တယ်-လို့
 မြင်တဲ့အကြည့်ဟာ ရိုးလွန်းတယ် ပြောရတာ’

‘သည်အရုပ်ဟာ ဇီဝရုပ်မဟုတ်ဘဲ၊ စက်ရုပ်ဆိုတာ-ဒါကိုမြင်
 အောင် မကြည့်တတ်တာ ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
 ‘ကံမမြင်တော့ ကံရဲ့ အကြောင်းတွေ-အကျိုးတွေနဲ့ ဒါတွေ
 ဆက်စပ်လည်ပတ်ပုံစက် မမြင်တာပဲ’

‘ထင်ရှားပေါ်လွင်နေတဲ့ အရုပ်တွေကို သရုပ်ခွဲမကြည့်တတ်

တော့ လူနဲ့အဲသည်အရုပ်တွေ တခြားစီဖြစ်တာ မသိမြင်တော့တာပါပဲ ဘုရား’

‘အဲဒါကို ‘သက္ကာယမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’-ဖြစ်တယ် ပြောရတာပဲ’

‘သည်လိုသရုပ်ကွဲသွားတော့ အဲသည်ဒိဋ္ဌိမရှိတော့ဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘သည်တွင်မကဘဲ ‘အတ္တဒိဋ္ဌိ’ပါတောင် မရှိတော့ဘူး’

‘အတ္တဒိဋ္ဌိ’-က ဘယ်လိုမှီလဲ ဘုရား’

‘အဲသည်စက်ရုပ်ကို ဇီဝအရုပ် ထင်တာပေါ့’

‘ဇီဝအရုပ်ကို အတ္တဒိဋ္ဌိ-ပြောတာ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘ဘယ်ကလာ-’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ဇီဝ’-ဟာ ‘အတ္တ’-ပဲ’

‘အဲသည် အတ္တ-ပဲ အတ္တဒိဋ္ဌိမဟုတ်လား ဘုရား’

‘အတ္တ’-ကို ‘အတ္တ’-မြင်တာ ဘာမှားလို့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်ရမှာလဲ’

‘မှားပြီးမြင်မှ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိလား ဘုရား’

‘ဒါပေါ့’

‘မှားပြီးမြင်ရမှာက ဘယ်လိုမြင်ရမှာလဲ ဘုရား’

‘အတ္တ-မဟုတ်တာကို အတ္တ-လို့မြင်တာမျိုးပေါ့’

‘အနတ္တ’-ဖြစ်တာကို ‘အတ္တ’-မြင်မှလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘စက်အရုပ်ဟာ ဇီဝအရုပ် မဟုတ်ဘူး။ ဇီဝအရုပ်က ‘အတ္တ’၊ စက်အရုပ်က အတ္တမဟုတ်တဲ့အရုပ်။ စက်အရုပ်ကို ဇီဝအရုပ်လို့ ထင်တာကမှ ‘အတ္တအမြင်မှား=အတ္တဒိဋ္ဌိ’-ပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိနဲ့အတ္တဒိဋ္ဌိက ဘယ်လိုခြားမလဲ ဘုရား’
‘စက်ရုပ်-က ဇီဝရုပ်ထက် ထင်ရှားတယ်’

‘အဲဒါပေါ်လွင်အောင် မိန့်ပါဦး ဘုရား’
‘ရေထဲကရွှေငါးကို ကြည့်တဲ့အခါ ရေကမထင်ရှားဘဲ ရွှေငါးက ထင်ရှားတယ် မဟုတ်လား’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’
‘ဇီဝရုပ်ပေါ်မှာ စက်ရုပ်က ထင်နေတော့ စက်ရုပ်က ထင်ရှားနေတယ်။ ထင်ရှားတော့ သူ့ကိုပဲမြင်ပြီး သူပဲအရေးထားနေတာ ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ’ပဲ’

‘အတ္တဒိဋ္ဌိ’ကကော ဘုရား’
‘အဲသည် ထင်ရှားတဲ့စက်ရုပ်ကိုပဲ ‘ကိုယ်’-လို့ထင်တာ ‘အတ္တ ဒိဋ္ဌိ’ပေါ့’

၅၅။ တရားစသိတဲ့အရိယရဲ့ငြိမ်းခြင်း

‘စက်ရှုပ်’-ကို ‘လူရှုပ်မဟုတ်ဘူး’-လို့အထိ ကံအသိအမြင်ဖြစ်
တာ အရိယာဖြစ်တာပဲပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါ-တရားစသိတဲ့ အရိယာပဲ’

‘တရားက ဘယ်ဟာမို့လဲ ဘုရား’

‘သည်အမြင်နဲ့တွေ့တာ၊ ပြော-ပြု-နေတာနဲ့ ကြိုးစား-နိုးကြား-
စိတ်ထားတာတွေပေါ့’

‘တခြားအသိအမြင်တွေနဲ့ တွေ့တာ၊ ပြော-ပြု-နေ-ကြိုးစား-
နိုးကြား-စိတ်ထားလျှင် တရားမဖြစ်ဘူးလား ဘုရား’

‘အရိယာဖြစ်စေနိုင်တဲ့တရား မဖြစ်ဘူး’

‘အရိယာမဖြစ်ပေမဲ့ အဲသည်တရားတွေထဲက ကောင်းတာ
တွေပွားလျှင် မကောင်းဘူးလား ဘုရား’

‘မကောင်းဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ငြိမ်းတဲ့အဖြစ် မရောက်လို့ပေါ့’

‘ဘာကြောင့် မငြိမ်းတာလဲ ဘုရား’

‘စွဲနေလို့ပဲ’

‘ဘာကိုစွဲတာလဲ ဘုရား’

‘သူပွားထားတဲ့တရားကိုပဲ’

‘ဘာကြောင့်စွဲတာလဲ ဘုရား’

‘သူပွားတဲ့တရားဖြစ်တဲ့ အမှုကံရဲ့ ပမာဏကို အကောင်းထင်
လို့ပဲ’

‘ဘယ်ကြောင့် အကောင်း-လို့ ထင်ရတာလဲ ဘုရား’
‘အဲသည်ကံရဲ့ ပမာဏအမှန်ကို သိမြင်တာ မဖြစ်လို့ပဲ’

‘စက်ရှုပ်နဲ့လူရှုပ်ကွဲတဲ့အထိ ကံလည်ပတ်မှု စမြင်တာ၊ အရိယာ
စဖြစ်တာဆိုတော့ အရိယာအဖြစ်က ဘာတွေကျန်သေးလို့လဲ ဘုရား’
‘အရိယာက လေးယောက်တစ်စုံရှိတာ’ဟ

‘ဘယ်လို အစုံဖြစ်တာလဲ ဘုရား’
‘ကံအရိယာ’-နဲ့ ‘ဝိပါက်အရိယာ’-ပေါ့’

‘ခိုးတဲ့ကံနဲ့ သူ့ခိုးအဖြစ်ဝိပါက်လိုလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘အရိယာဖြစ်အောင် ပြုဆဲနဲ့ အရိယာဖြစ်ပြီးသူပေါ့ ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘ပဌမအရိယာအစုံမှာ ဘယ်စိတ္တဇတွေမရှိလို့ ဘယ်လိုလုပ်ရပ်
တွေ ငြိမ်းကြမလဲ ဘုရား’
‘လူဟာ ဘာကိုမြင်ရမယ်တောင် မသိနေတဲ့ စိတ္တဇတွေ မရှိ
နေပြီး၊ အဲသည်စိတ္တဇနဲ့လုပ်ရတဲ့ လုပ်ရပ်တွေ ငြိမ်းတာပေါ့’

‘ဘာမြင်တာမှန်တယ် မသိတာဟာ ပဌမအရိယာ မဖြစ်သေး
သူဆိုတော့ ပုထုဇဉ်ပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါကလည်း လူတိုင်းဖြစ်နေတာပဲ ဘုရား’

‘မတတ်နိုင်ဘူး’

‘ငြိမ်းတဲ့လုပ်ရပ်တွေ ပြောပါဦးဘုရား’

‘အဲသည်စိတ္တဇဖြစ်လျင် အဲသည်စိတ္တဇနဲ့တွေးခေါ်မယ်၊ ပြောဆိုပြုမူနေထိုင်၊ ကြိုးစား-နိုးကြားစိတ်ထားမှာပဲ။ ဒါတွေ ငြိမ်းကြတာပေါ့’

‘ငြိမ်းတာတွေဟာ ကုသိုလ်ဖြစ်ဖြစ်-အကုသိုလ်ဖြစ်ဖြစ်လား ဘုရား’

‘ဒါပေါ့’

‘ကာမရူပါရူပလည်း ဘာဖြစ်ဖြစ်လား ဘုရား’

‘ဒါပေါ့’

‘တခြားငြိမ်းတာတွေ ရှိသေးလား ဘုရား’

‘မရှိဘူး’

‘ငါးပါးသီလပျက်တာတွေ မငြိမ်းဘူးလား ဘုရား’

‘အဲသည်စိတ္တဇနဲ့ပျက်တာပဲ ငြိမ်းမယ်၊ ကျန်တဲ့ ငါးပါးသီလပျက်တာ မငြိမ်းကြဘူး’

‘ဒါန-သီလ-ဘာဝနာတွေကော ငြိမ်းမလား ဘုရား’

‘အဲသည်စိတ္တဇနဲ့ပြုတဲ့ ဒါန-သီလ-ဘာဝနာတွေတော့ ငြိမ်းမယ်၊ ကျန်တဲ့ ဒါန-သီလ-ဘာဝနာတွေတော့ မငြိမ်းကြဘူး’

‘ရူပါရူပပွားမှုတွေကော ငြိမ်းမလား ဘုရား’

‘အဲသည်စိတ္တဇနဲ့ ရူပွားတဲ့ ရူပါရူပတွေ ငြိမ်းမယ်၊ ကျန်တဲ့ရူပါ

ရူပတွေ မငြိမ်းကြဘူး’

‘နောက်စိတ္တဇတွေ ရှိသေးသလား ဘုရား’
‘ရှိတာပေါ့’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’
‘ကိုယ့်ဟာ-မဟုတ်တာကို ကိုယ့်ဟာမှတ်တဲ့ စိတ္တဇ၊ ကိုယ်-မဟုတ်တာကို ကိုယ်-မှတ်တဲ့ စိတ္တဇ၊ ဒါကိုဝန်းရံကြတဲ့ စိတ္တဇတွေပေါ့’

‘နောက်အရိယာတွေက အဲဒါတွေ ပယ်ကြမှာလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘အဲဒါတွေက တစ်ခုချင်း ပယ်ရမှာလား ဘုရား’
‘သည်လိုတော့ မဟုတ်ဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ကိုယ့်ဟာ-မှတ်တာနဲ့ ကိုယ်-မှတ်တာက အကြမ်းအားဖြင့် နှစ်မျိုးပဲ’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’
‘ကာမကံနဲ့ဝိပါက်မှာ မှတ်တာနဲ့ ရူပါရူပကံနဲ့ဝိပါက်မှာ မှတ်တာပဲ’

‘ကာမမှာ ကိုယ့်ဟာ-နဲ့ ကိုယ်-မှတ်ပဲ ရှိတယ်ပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်။ အဲဒါမှာတောင် ဆိုဆိုးဝါးဝါး ကာမကံဝိပါက်မှာ မှတ်တာနဲ့ ခေါင်းခေါင်းပါးပါးကံဝိပါက်မှာ မှတ်တာလို့တောင် နှစ်မျိုးခွဲရဦးမှာ’

‘ရူပါရူပကံဝိပါက်မှာ ကိုယ့်ဟာနဲ့ကိုယ် မှတ်တာလည်း နှစ်မျိုး
ပဲလား ဘုရား’
‘အဲဒါကတော့ တစ်မျိုးတည်းပဲ’

‘နောက် အရိယသုံးစုံက အဲသည် စိတ္တဇသုံးမျိုး ပယ်ကြတာ
လား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

၅၆။ အလယ်အရိယတို့ရဲ့ငြိမ်းခြင်း

‘ဒုတိယအရိယာအစုံက ကာမဆိုးဆိုးဝါးဝါးကံဝိပါက်မှာ ကိုယ့်
ဟာနဲ့ကိုယ်-လို့မြင်တဲ့ အမြင်အစွဲကို လျှော့ပါးသွားအောင် ပယ်မှာလား
ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘယ့်ကြောင့် အဲသည်စိတ္တဇလျှော့ပါးအောင် ပယ်နိုင်တာလဲ
ဘုရား’
‘အဲသည်စိတ္တဇကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ကာမဆိုးဆိုးဝါးဝါး ကံဝိပါက်
တွေရဲ့ ပျက်စီးနေတာ-ဆိုးဝါးပြီး-အသုံးမကျနေတာတွေ ဖြစ်နေကြလို့ပဲ’

‘ဒါက ဘာဖြစ်လို့ မြင်တာလဲဘုရား’
‘ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ကာမကံတွေရဲ့ မှတ်စရာတွေကို အထိုက်အ
လျောက် ကြည့်မြင်တာတွေ အထပ်ထပ် ဖြစ်စေလို့ပဲ’

‘အဲသည်စိတ္တဇတွေပယ်နိုင်တော့ ဘာဖြစ်မှာလဲ ဘုရား’
‘အဲသည်စိတ္တဇတွေရှိမှ လုပ်လို့ဖြစ်တဲ့ အဲသည်ကာမဆိုင်ရာ
ဆိုဆိုးဝါးဝါးကံဝိပါက်တွေ ငြိမ်းကြတာတွေ ဖြစ်တာပေါ့’

‘တတိယအရိယအစုံက ဘာတွေကို ပွားများလုပ်ဆောင်လို့ တတိယအရိယအစုံ ဖြစ်တာလဲ ဘုရား’

‘ကာမလွန်ကျူးချက်တွေနဲ့ အဲသည်လွန်ကျူးချက်ရဲ့ အကျိုးတွေကို ပျက်စီးနေတယ်-ဆိုးဝါးနေတယ်-အသုံးမကျနေတယ်ဆိုပြီး အမြင်တွေမြင်အောင် အထပ်ထပ်ကြည့်တာကို ပွားများလုပ်ဆောင်လို့ပဲ’

‘အထပ်ထပ်ကြည့်တယ်၊ ပွားများတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုတွေ လုပ်တာတွေလဲ ဘုရား’

‘ဒုတိယအရိယအစုံ အဖြစ်မှာ ကာမကံဖြစ်တဲ့ ကိုယ်-နှုတ်-နှလုံးလွန်ကျူးမှုတွေ နင့်နင့်သီးသီးတော့ မရှိတော့ဘူးပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘သည်လွန်ကျူးမှုတွေကို ‘ကိုယ့်ဟာ’-လို့ သိမ်းပိုက်တာနဲ့ ‘ကိုယ်လုပ်တာ’-လို့ သိမ်းပိုက်တာတွေ လျော့လျော့ပေါ့ပေါ့ ဖြစ်သွားလို့ပေါ့’

‘သည်လိုကကော ဘာဖြစ်လို့ ဖြစ်တာလဲ ဘုရား’

‘ပဌမအရိယအစုံအဖြစ်မှာ သည်ကာမလွန်ကျူးမှုနဲ့ အဲဒါရဲ့ အကျိုးတွေကြောင့်ဖြစ်တဲ့ ရုပ်ပုံတွေကို စက်ရုပ်မှန်း-သိသွားခဲ့လို့ပဲ’

‘သည်လိုသိနေမှပဲ အဲဒါတွေကို ကိုယ်နဲ့ကိုယ်ဟာအဖြစ် သိမ်းပိုက်တာက မပျောက်သေးဘူးလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘာဖြစ်နေလို့လဲ ဘုရား’

‘လုပ်နေကျဆိုတော့ သည်ကာမကံနဲ့ဝိပါက်တွေက လုပ်ရတာကို ပျော်မွေ့သာယာတာပေါ့’

‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’

‘သည်တော့လည်း ဒါအပေါ်မှာ တဏှာ-မာနက ဖြစ်တာပေါ့’

‘ဟုတ်ပါပြီ ဘုရား’

‘သည်လို ကိုယ့်ဟာ-တို့ ကိုယ်-တို့ဆိုတဲ့ တဏှာ-မာနတွေ ရှိပေမဲ့လည်း ဒါတွေဟာ စက်ရုပ်တွေ-လို့ သိနေတော့ ဒါတွေလုပ်ရတာ အပေါ်မှာ စနိုးစနောင့်တော့ အဝင်ခံရတာပေါ့’

‘ကာမကံတွေ လွန်ကျူးရတာ မြန်ရေရှက်ရေအဖြစ်နဲ့တော့ ရှိမှာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါတွင်တောင် မကဘူး’

‘အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘ကြိုးစား-နိုးကြား-စိတ်ထားတွေလည်း ဒါနဲ့အတူ လိုက်ကြတာ ပေါ့’

‘ဟုတ်မှာပဲပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါတွေ အဖြစ်များလာတဲ့အခါ သည်ကာမလွန်ကျူးမှုနဲ့ အကျိုးတွေအပေါ်မှာ စိတ်လုံလက်လုံနှစ်ပြီး ‘လွန်ကျူးတာကောင်းတယ်’- ဆိုတဲ့ အမြင်ဟာ ပါးလျားသွားရတော့တာပေါ့’

‘ပါလျားသွားတော့ မလွန်ကျူးတော့ဘူးလား ဘုရား’

‘သည်လိုတော့ မဟုတ်သေးဘူး’

‘လွန်ကျူးတုန်းပဲလား ဘုရား’

‘လွန်ကျူးတာ မပြတ်သေးပေမဲ့ တခါတရံလောက်ပဲ လွန်ကျူး တဲ့အဖြစ် ရှိတယ်’

‘ဒုတိယအရိယရဲ့ အခေါ်အဝေါ်က သည်ကနေ လာတာထင်
တယ် ဘုရား’
‘ဘယ်လိုမှီလဲ’

‘သကဒါဂါမီ’-ဘုရား’
‘တခါတရံပဲ သည်လွန်ကျူးမှုဆီရောက်တယ်’-ဆိုတော့ ဟုတ်
တာ-ပေါ့’

‘တတိယအရိယအစုံရဲ့ နာမည်က ‘အနာဂါမီ’-ဆိုတော့ အဲ
သည် ‘ကာမကိုယ်နှုတ်နှလုံး လွန်ကျူးမှုနဲ့ လွန်ကျူးမှုအကျိုးတွေဆီ လုံးလုံး
မရောက်တော့ဘူး’-ပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘တတိယအရိယအစုံရဲ့ ပွားများလုပ်ဆောင်ချက်ကို ဆက်မိန့်ပါ
ဦး ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်၊ ဒါပြောလာခဲ့တာနော်’
‘မှန်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဒုတိယအရိယအစုံက ကာမကိုယ်နှုတ်နှလုံး လွန်ကျူးမှုတွေ
တခါတရံ လုပ်ရာကနေ မလုပ်မိအောင် နေမိတာတွေလည်း ဖြစ်လာရ
ပြီပေါ့’
‘ဖြစ်မှာပါပဲ ဘုရား’

‘ကာမကံဝိပါက်တွေလည်း မလွန်ကျူးမိရာက ဆက်လက်မ
လွန်ကျူးမိအောင်လည်း ကြိုးစား-နိုးကြားတွေလည်း အားထုတ်မိတာ
ပေါ့’
‘အားထုတ်မိမှာပါ ဘုရား’

‘သည်လွန်ကျူးမှုတွေကလွတ်တော့ သည်လွန်ကျူးမှုရဲ့ အပြစ်
အနာအဆာတွေလည်း သုံးသပ်နိုင်လာတယ်’

‘လွန်ကျူးမှုတွေ ဆက်လုပ်နေလျင် မသုံးသပ်နိုင်ဘူးလား ဘု
ရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘လုပ်နေလျင် လုပ်ရပ်ထဲမှာ နစ်မြုပ်သာယာနေတာပဲ’

‘ဒါတော့ အမှန်ပဲပေါ့ ဘုရား’

‘လွန်ကျူးမှုလုပ်ရပ်တွေ မလုပ်တော့မှ လွန်ကျူးမှုရဲ့ အပြစ်အ
နာအဆာ သုံးသပ်စရာတွေ ပေါ်လာတာပဲ’

၅၇။ အရိယတို့ ဆောက်တည်ပွားများအပ်သော သီလ

‘သီလ’-ဟာ ‘အာဒိကလျာဏ=သာသနာရဲ့ကောင်းခြင်းအစ’
ဆိုတာ သဘောဝင်ရပါတယ် ဘုရား’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သည်လိုဆိုတော့ မေးစရာတွေ ထွက်လာပြီ ဘုရား’

‘ဘာတွေလဲ’

‘တပည့်တော်တို့က သီလ-ဆိုတာ မကောင်းမှုတွေကရှောင်
တာ-လို့ပဲ သိနေတာ ဘုရား’

‘အဲဒါလည်း သီလ-ဟုတ်ပါတယ်’

‘အဲဒါအပြင် သီလက ရှိသေးလို့လား ဘုရား’

‘မရှိလို့ ဖြစ်မလား’

‘ဘာတွေ ရှိသေးတာတုန်း ဘုရား’
‘အဲဒါမှ ခက်တာပဲ’

‘သည်အခက်လည်း ရှင်းပါဦး ဘုရား’
‘သီလတွေက အများကြီး ရှိတာ’

‘ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါး-ဆယ်ပါး၊ နှစ်ရာနှစ်ဆယ့်ခုနစ်သွယ်သီလ၊
ဒါတွေထက် ပိုသေးလို့လား ဘုရား’
‘ပိုပြီပေါ့’

‘လုပ်ပါဦး ဘုရား’
‘သီလသရုပ်မထုတ်နဲ့ဦး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘ထုတ်တတ်ဖို့ ပြောမလို့ပေါ့’

‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’
‘သီလ’-ဆိုတာ ‘မြဲခိုင်ခြင်း၊ မရွေ့လျားခြင်း’-လို့ အဓိပ္ပါယ်ရှိတဲ့
‘သီလာ’-ဆိုတာက လာတာ’

‘သီလာ’-က ဘာအဓိပ္ပါယ်ရှိလဲ ဘုရား’
‘ကျောက်တောင်’-လို့ပဲ’

‘ကျောက်တောင်ရဲ့ မရွေ့တာလို မရွေ့အောင်ထိန်းရတာမို့
‘သီလ’-ခေါ်တာလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည့်တော့ သီလသရုပ်တွေက ဘာတွေလဲ ဘုရား’
‘များတယ်’

‘နည်းနည်းထုတ်ပါ ဘုရား’
‘အိမ်သီလ၊ ကျောင်းသီလ၊ နိုင်ငံ-မြို့-ရွာသီလ၊ လင်သီလ၊
မယားသီလ၊ မိဘသီလ၊ သားသမီးသီလ’--’

‘များလှချေလား ဘုရား’
‘မတတ်နိုင်ဘူး’

‘ဝတ္ထရား’-တွေရော သီလထဲ ပါကုန်ပြီလား ဘုရား’
‘မရွေ့ရမည့်ဟာ-ဆိုတော့ သီလပဲပေါ့’

‘အရိယဖြစ်ဖို့သီလပဲ လုပ်ပါ ဘုရား’
‘လွန်ကျူးမှုတွေကရှောင်တာ ‘သီလ’-ပဲ’

‘လွန်ကျူးမှုတွေက အများကြီး ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါ’

‘အဲဒါတွေကရှောင်တာ-ဆိုတော့ မကောင်းမှုလွန်ကျူးတာတင်
မကဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘ဘယ်ကမလဲ--’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’
‘ကာမကုသိုလ်လွန်ကျူးမှုလည်း ဝေရမဏိလုပ်ပြီး ရှောင်ရမှာပဲ’

‘ရူပါရူပကုသိုလ် လွန်ကျူးမှုလည်း ဝေရမဏိပဲလုပ်ပြီး သီလ
ဆောက်တည်ရမှာလား ဘုရား’
‘ဒါတွေမဆောက်တည်ဘဲ ဒါတွေရဲ့အပြစ်တွေ မသုံးသပ်နိုင်
ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘မဆောက်တည်လို့ လွန်ကျူးနေလျှင် ဒါတွေထဲပဲ မျော-မြုပ်
နေမှာပေါ့’

‘မျော-မြုပ်နေလျှင် ဒါတွေရဲ့ဆိုးဝါးပုံ၊ အသုံးမကျပုံ၊ ပျက်စီးပုံ
တွေမြင်တဲ့ အမြင်ပညာ မထွက်နိုင်ဘူးလား ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

‘ကာမကုသလာ ဝေရမဏိ’-လို့ ဆောက်တည်ရမှာလား ဘု
ရား’
‘အင်း-ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါ့မလား ဘုရား’
‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ကာမကုသိုလ်ဆိုတာ အားစိုက်ပြီးတောင် လုပ်နေကြရတာ
ဖြစ်လို့ပါ ဘုရား’
‘စစ်ကြည့်ပေါ့’

‘စစ်ပြပါဦး ဘုရား’
‘ကာမကိုအာရုံပြုပြီး အပြစ်မရှိတဲ့ချမ်းသာကျိုးကို ဖြစ်စေတဲ့
ကောင်းတဲ့လွန်ကျူးမှုပဲ’

‘ဟုတ်ပါဘုရား’

‘ကာမအာရုံကောင်းဆိုတာက ဘာလဲ’
‘လူကောင်းသူကောင်း၊ သူဌေးသူကြွယ်၊ မင်းစိုးရာဇာ သည်လို
တွေပေါ့ ဘုရား’

‘ချုပ်လိုက်တော့ အဆင်းကောင်း၊ အသံကောင်း၊ အစစတွေ
ပေါ့’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ကာမအာရုံကောင်း’တွေ ဖြစ်ဖို့၊ ‘ကာမအာရုံကောင်း’-တွေ
ရဖို့ ရည်ရွယ်ပြီးပြုတဲ့ လွန်ကျူးမှုအကောင်းတွေဟာ ‘ကာမအကောင်း
လွန်ကျူးမှု’-ပဲ’
‘ဟုတ်မှာပါ ဘုရား’

‘ဘုရားက သူတပည့်ရဟန်းတွေကို အဲသည်လိုမျိုး လိုချင်တာ
ကို ရှောင်ရမယ်-လို့ကို မိန့်ခဲ့တာ ရှိတယ်’
‘ဘာဖြစ်လို့ ရှောင်ခိုင်းတယ်ထင်လဲ ဘုရား’

‘မေထုန်ဖြစ်လို့’-တဲ့’
‘ဘုရား--’

‘မေထုန်’-ဆိုတာ ဒကာမနဲ့တွဲမှဖြစ်တယ် မမှတ်နဲ့’
‘ကာမအာရုံလိုလားလျင်လည်း ‘အဲသည်အာရုံနဲ့ စိတ်ထဲက
တွဲလို့’ မေထုန်ဖြစ်တာလား ဘုရား’

‘ရည်ရွယ်ချက်က တွဲနေလျင်- တကယ်တွဲတဲ့ဆီ တွန်းပို့တော့

မှာပဲ မဟုတ်လား’
 ‘ဟုတ်ပြီပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါကြောင့် ‘ကာမကုသလာ ဝေရမဏီ’-လည်း တတိယအရိယအစုံဖြစ်ချင်သူက ဆောက်တည်တာပေါ့’
 ‘ကာမအကုသိုလ် ဝေရမဏီ’-လောက်ကတော့ ဒုတိယအရိယအစုံဖြစ်အောင် ကျင့်တဲ့သူ ဆောက်တည်ခဲ့မှာ ဘုရား-နော်’
 ‘ဟုတ်တာပေါ့’

၅၈။ သီလဘာဝနာပွားပုံ

‘အဲဒါတွေဟာ ဘာဝနာတွေလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်။ မဂ္ဂတရားထဲက တွေပဲ။ ‘မဂ္ဂတရား’-ဟာ ဘာဝိတဗ္ဗတရားလို့ အာဂမရှိတာပဲ’

‘အဲသည် ‘ကာမကုသလာ ဝေရမဏီ’-သီလကို ဘယ်လိုဘာဝနာလုပ်မလဲ ဘုရား’
 ‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘သီလ-ဆိုတော့ ဝေရမဏီ-ဆိုလျှင် ပြီးတာပဲမဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘ဒါနဲ့ဘာဆိုင်လို့လဲ’
 ‘ဘာဝနာ-ဆိုတာ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပွားရတယ်-လို့ မှတ်ရဖူးလို့ပါ ဘုရား’

‘တစ်ခါဆောက်တည်ပြီးတာနဲ့ ကြိမ်ဖန်များစွာပွားရတယ်-ဆိုတာ ခြားနေလို့လား’

‘ဒါပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါကတော့ ဒကာရယ်--’
‘အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘ဝေရမဏီ’-လို့ လုပ်လိုက်။ မနိုင်တဲ့အခါ၊ မေ့တဲ့အခါ လွန်ကျူး
လိုက်။ သည်လိုဖြစ်ခွင့် မရှိဘူးလား’
‘ဒါတော့ ရှိပါတယ် ဘုရား’

‘လွန်ကျူးမိတာ အမှတ်ရလိုက်၊ ဝေရမဏီ-ထပ်လုပ်လိုက်လည်း
ဖြစ်ရမှာပေါ့’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘စိတ်’-ဆိုတာ နွားလိုပဲ၊ သွားပြီးသားလမ်းဟောင်းပဲ သွားချင်
တာ မဟုတ်လား’
‘လမ်းသစ်သွားအောင် အကြိမ်ကြိမ်မောင်းတာမျိုး ဝေရမဏီ-
အထပ်ထပ်လုပ်ရမယ် ဆိုလိုတာပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သည်လိုဖြစ်ဖို့ ဝီရိယ၊ သတိ၊ သမာဓိတွေရဲ့ ပံ့ပိုးမှုတွေ ယူရမှာ
ပေါ့ ဘုရား’
‘ယူရတာပေါ့’

‘ကာမကုသလ ဝေရမဏီ’-နဲ့ နေနိုင်အောင် ‘ကာမကုသလ
ဝီရိယဗျာဓိတွေ ပွားရလား ဘုရား’
‘သည်ဗျာဓိတွေပွားမှ ဝေရမဏီ လုပ်လို့ရတာပေါ့’

‘သည်ဈာန်တွေပွားတော့ ထိုင်ပြီး တင်ပလွင်ခွေ၊ ခါးမတ်မတ်
ထားပြီးမှ ပွားရမလား ဘုရား’
‘သည်လို မဟုတ်ပါဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘တိဋ္ဌံ စရံ နိဿန္တာ ဝ သယာနော’-အတိုင်းပါပဲ။ ဣရိယာ
ပုထ်လေးပါးလုံးမှာပဲ ပွားလို့ရပါတယ်’

‘အဲသည် ‘ကာမကုသလ ဝိရမိတဗ္ဗအာရုံကို အာရုံပြုတဲ့ဈာန်
က ပဌမဈာန်၊ ဒုတိယ-တတိယ-စတုတ္ထဈာန်တွေလို့ ရှိမလား ဘုရား’
‘ရှိပြီပေါ့’

‘ဘာဖြစ်လို့ ရှိတာလဲ ဘုရား’
‘အနုအရင်း အဆင့်ဆင့်ရှိလို့ပေါ့’

‘ဒါ ‘ကာမကုသလဝိရမဏသီလဈာန်’ ဘုရား-နော်’
‘ဟုတ်ပါ့ဗျာ’

‘ဘယ်လိုနုတာလဲ ဘုရား’
‘သည် ဝိရမိတဗ္ဗအာရုံပေါ်ကို စိတ်သက်ရောက်နေအောင်
လုပ်ဆောင်နေရဆဲဆိုလျှင် နုတာပေါ့’

‘နုတော့ ပြုတ်ပြုတ်ကျမလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘လုပ်ဖန်များလျင်ဖြစ်ဖြစ်၊ ထက်သန်လျင်ဖြစ်ဖြစ် သုခေကဂ္ဂ
တာလောက်မကဘဲ ဥပေက္ခေကဂ္ဂတာဈာန်အထိ ဖြစ်မှာပေါ့ ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘သည်များတွေက ကာမကုသလဝေရမဏိသီလ မရှိလျင် ပွား
လို့မရဘူးလား ဘုရား’

‘ဘယ်ကလာ-ရမလဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘အာရုံမှမရှိတာပဲ’

‘ဘာအာရုံလဲ ဘုရား’

‘ကာမကုသလဝိရမိတဗ္ဗအာရုံပေါ့’

‘တခြားအာရုံယူပြီး ပွားလျင်ကော ဘုရား’

‘ကာမကုသလဝိရမိတဗ္ဗများ’တော့ မဖြစ်ဘဲ တခြားများပဲ
ဖြစ်မှာပေါ့’

‘သီလပတိဌဖြင့် စိတ္တပညာပွားသူဟာ အရှုပ်တွေရှင်းနိုင်တယ်’
-ဆိုတာ သီလကများဖြစ်တဲ့ စိတ္တဘာဝနာရဲ့အာရုံ ဖြစ်လို့ပေါ့ ဘုရား’
‘ဒါပေါ့’

၅၉။ အဘိညာဉ်၊ ပညာဉာဏ်နဲ့ အရိယသစ္စစက်

‘ကာမကုသလဝိရတိဈာန်’မှာ ဥပေက္ခေကုက္ကတာရောက်နေပြီ
ဆိုတာလေး နားရှင်းအောင် ကြားပါရစေ ဘုရား’

‘အလုပ်လုပ်သူတစ်ယောက်နဲ့ ယှဉ်ကြည့်ကြမယ်’
‘ကြည့်ပြပါ ဘုရား’

‘အလုပ်တစ်ခုလုပ်သူဟာ အစမှာ အလုပ်ကနိပ်စက်တာ ခံရ
မှာပဲ’

‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘အဲဒါ ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘အလုပ်ရဲ့အလျော်အတိုင်း သူ့စိတ်ကိုဝင်အောင် မသွင်းနိုင်
သေးလို့ပေါ့ ဘုရား’

‘ကြာတော့ အလုပ်လုပ်သူဟာ အလုပ်လုပ်နေတာနဲ့တောင်
မတူဘဲ ကနေသလို ဖြစ်လာမယ်’

‘ဖြစ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့ သည်လိုဖြစ်တာလဲ’

‘အလုပ်မှာ ကျွမ်းကျင်သွားလို့ပေါ့ ဘုရား’

‘ကျွမ်းကျင်တယ်’-ဆိုတာ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ’

‘အလုပ်ရဲ့သိရမည့် အစိတ်အပိုင်းတွေအားလုံးအရောက်
စိတ်ရောက်နေတာ ‘ကျွမ်းကျင်တာပေါ့’ ဘုရား’

‘စိတ်ရောက်နေတာကို စိတ်ရောက်နေတယ် သိသေးလျှင်

ကျွမ်းကျင်အဆင့်ပဲ ရှိမယ်။ သိပ်ကျွမ်းကျင်-လို့ ပြောလို့ရဦးမှာ မဟုတ်ဘူး’

‘သိပ်ကျွမ်းကျင်လျင် ဘယ်လိုဖြစ်မလဲ ဘုရား’
‘စိတ်ရောက်နေတာတောင် စိတ်ရောက်နေတယ် မသိတဲ့အဆင့်ပေါ့’

‘ဥပေက္ခေကဂ္ဂတာ-က အဲသည်လိုလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ကာမကုသလဝိရတီဈာန်မှာ ချမ်းသာခံစားပြီး စူးစိုက်တာ မဟုတ်တော့ဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘သူ့ အဲသည်ဈာန်ထဲရောက်နေတယ်-လို့ အထူးသိတဲ့အနေကို လွန်လာတယ်’

‘အဲသည်အချိန်မှာ သူ့စိတ်တွေ ပေါ့ပါးလွတ်လပ်နေမှာဘုရားနော်’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘အဲသည်အခါမှာ သူ့စိတ်တွေ ဘာဖြစ်နေမလဲ ဘုရား’

‘အဲသည်ဈာန်မှာ လွတ်လပ်ပေါ့ပါးနေတော့ အဲသည်ဈာန်နဲ့ အလားတူတွေဆီ ဝင်စားတာပေါ့’

‘အဲဒါနားမလည်ဘူး ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်။ နားလည်စရာမကောင်းဘူးပဲ’

‘နားလည်အောင် မိန့်ပါဦးဘုရား’

‘ပညာသင်ယူတာလိုပဲ’

‘အဲဒါက ဘယ်လိုဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘ပညာသင်ယူသူတာ သင်တာကိုဝင်စားရင်း သင်တာမဟုတ်
 တာတွေအထိ တတ်တာ မဖြစ်ကြဘူးလား’

‘ဖြစ်တာတွေ တွေ့ရပါတယ် ဘုရား’
 ‘အခုလည်း သည်လိုပဲ-’

‘သူက ဘာတွေဖြစ်လာလို့လဲ ဘုရား’
 ‘သူလုပ်တာက ကာမကုသလဝိရတီပဲ။ ဒါတွေဝင်စားဖန်များ
 လာတော့ ကာမကုသလဝိရမိတဗ္ဗတွေကို မရေတွက်နိုင်အောင် မြင်
 လာတယ်’

‘ဒါ-ဉာဏ်ဝင်တာခေါ်မလား ဘုရား’
 ‘ခေါ်လို့ရပါတယ်’

‘ဘာဉာဏ်လဲ ဘုရား’
 ‘ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိဉာဏ်’-ပေါ့’

‘အဲသည်ဉာဏ်က အဘိညာဉ်ဆိုတာ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်သားပဲ’

‘အဘိညာဉ်’-နဲ့ ‘ပညာဉာဏ်’-က တူသလား ဘုရား’
 ‘အဘိညာဉ်’-ဆိုတာ ‘အဘိ+ညာဏ’-ပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘ထူထူးခြားခြား သိတာ’-ပေါ့’

‘ပညာဉာဏ်’-နဲ့ ဘာထူးလဲ ဘုရား’
‘ပညာ’-ဆိုတာ ‘ပကာရဉာဏ’-ပဲ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘နို့နို့စပ်စပ်သိတာ’-ပေါ့’

‘သည်ဉာဏ်နှစ်ခုဟာ တူတာပဲ ဘုရား’
‘ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိအဘိညာဉ်ရသူဟာ ဒိဗ္ဗစက္ခုနဲ့ အာသဝ
က္ခယအဘိညာဉ်တွေလည်း ရတာပဲ’

‘ဘယ်လိုဒိဗ္ဗစက္ခုဖြစ်မှလဲ ဘုရား’
‘ကာမကုသလဝိရတီဈာန် ပွားရာကရတဲ့ အဘိညာဉ်ဆိုတော့
ကာမကုသလရဲ့ အကျိုးဝိပါက်အထွေထွေရဲ့ ဇာတိနေတာတွေ၊ ဇရာ
မရဏနေတာတွေ၊ သည်လိုစုတူပပါတတွေကို မြင်တတ်တဲ့တောက်ပ
တဲ့ အမြင်ဉာဏ် ဖြစ်တာပေါ့’

‘အာသဝက္ခယအဘိညာဉ်ကကော ဘုရား’
‘ကာမကုသလကံရဲ့အကြောင်း၊ ကိလေသဖြစ်တဲ့ အာသာအ
ဖြစ်တွေကုန်တာကို သိတဲ့ဉာဏ်ပဲ’

‘သည်ဉာဏ်တွေဖြစ်လျှင် ကာမကုသိုလ်လွန်ကျူးမှုဆိုင်ရာ အ
ပြော-အပြု-အနေတွေ ဘယ်လိုလုပ်လို့ ရပါ့တော့မလဲပေါ့ ဘုရား’
‘အဲသည်လို မဂ္ဂင်ရှစ်ချက်ပြည့်အောင်က အထပ်ထပ်ဖြစ်စေရ
တဲ့ ဘာဝနာမှု ပြုရတာပဲ’

‘တတိယအရိယရဲ့မဂ်ကို မပေါက်မြောက်သေးလျှင် ကာမကု
သိုလ်ဝိပါက်တွေရဲ့ လက္ခဏာတွေ မမြင်ဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘ပြတ်ပြတ်သားသား ပိုင်ပိုင်းခြားခြား မမြင်ဘူး’

‘ဒါကိုမြင်တာပဲ တတိယမဂ် မဟုတ်လား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်။ သည်နှစ်ခုက အာရုံ-အာရမ္မဏိကပဲ’

‘မဂ်က အာရုံခံ၊ ကာမကုသိုလ်ကံဝိပါက်က အာရုံ-လား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

‘အသိခံရတာနဲ့သိတာ တချိန်တည်းဖြစ်မှာ ဘုရား-နော်’
‘ဒါလည်း တချိန်တည်းဖြစ်တာတောင် မကဘူး’

‘အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘ကာမကုသိုလ်ကံဝိပါက်တွေဟာ ပျက်စီးနေတာတွေလို့ မြင်
မှတော့ အဲဒါတွေကို မက်ပါဦးတော့မလား’
‘ဘယ်မက်နိုင်တော့မှာလဲပေါ့ ဘုရား’

‘မက်တာဟာ အဲသည်ကံဝိပါက်တွေရဲ့ အကြောင်းပဲ’
‘အဲသည်အကြောင်းလည်း ပယ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ပယ်တာနဲ့ အမြင်ခံရတာ၊ မြင်တာတွေကော တချိန်တည်း
ဖြစ်မနေဘူးလား’
‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’

‘အရိယသစ္စာစက်’-ဟာ တပြိုင်နက်လည်တာတွေပဲ’
‘ဒုက္ခတွေချုပ်တဲ့ အရိယသစ္စာကကော ဘုရား’

‘ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်း မရှိတော့လို့ ဒုက္ခမဖြစ်ပွားတာက နောက်
တချိန်လား? တချိန်တည်းလား?’

‘မြင်တတ်တဲ့မင်္ဂလယ်၊ အမြင်ခံရတဲ့ဒုက္ခရယ်၊ မြင်လို့ မက်တာ
မဖြစ်တာရယ်၊ မမက်တော့လို့ အမြင်ခံဒုက္ခမရှိတာရယ်’-ဟာ တကယ်ပဲ
တချိန်အတွင်း ဖြစ်တာတွေပေါ့ ဘုရား’

‘အဲဒါ အရိသစ္စစက်ပဲ’

၆၀။ ဆုကြီးပန်ဆိုတာ စိတ္တဇနဲ့ ယောင်နေတာ

‘တတိယအရိယသစ္စစက် လည်ပုံတော့ ရှင်းရပါပြီ ဘုရား။

ဒါပေမဲ့ ဘုရား--’

‘ပြောပါ’

‘ရှေးကသိနေတာတွေနဲ့က ခြားနေတယ် ဘုရား’

‘ဒါတော့ ခြားမှာပေါ့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ရှေးကမသိတာတွေကို သိထားတာ မဟုတ်လား’

‘မသိတာတွေလား-သိတာတွေလားတော့ မသိဘူးပေါ့ ဘုရား’

‘မသိဘဲနဲ့များ မှတ်နေရသေးတယ်’

‘ကြားဖူးတော့လည်း၊ ကိုယ်ကလည်း မသိတော့ မှတ်ရတော့
တာပဲပေါ့ ဘုရား’

‘အင်း--’

‘မကျေနပ်ဘူးလား ဘုရား’

‘မှတ်သူကိုတော့ အပြစ်မတင်ချင်တော့ပါဘူး’

‘ဘယ်သူ့ကို အပြစ်တင်ချင်သေးလို့လဲ ဘုရား’
‘ကြားဖူးအောင် ပြောသူကိုပေါ့’

‘ဘယ်လို အပြစ်တင်မှလဲ ဘုရား’
‘ကိုယ်မသိဘဲ ဘာကြောင့်ပြောခဲ့ရသလဲ-လို့ပဲ’

‘သိတယ်’-ထင်လို့ ဖြစ်မှာပေါ့ ဘုရား’
‘သိတယ်ထင်လျှင် ဟုတ်-မဟုတ် လုပ်ကြည့်ဖို့ မကောင်းဘူး
လား’

‘သည်လိုတော့ ဟုတ်တာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ဘုရား-’
‘ဘာဖြစ်သေးလဲ’

‘သူကဆုကြီးတစ်ခုခု ပန်ထားလျှင် လုပ်လို့ကမဖြစ်ဘူး မဟုတ်
လား ဘုရား’
‘ဆုကြီးပန်တာ ခက်တာပဲ’

‘ဘာခက်သလဲ ဘုရား’
‘စိတ္တဇသမား ဖြစ်တာပေါ့’

‘ဘာကိုဖြစ်တာလဲ ဘုရား’
‘အားကျတာကိုပေါ့’

‘မကျထိုက်ဘူးလား ဘုရား’
‘ကိုယ့်လမ်းညွှန်ပေးသူကိုလွန်ပြီး အားကျဖို့ ဘယ်ကောင်းပါ့’

မလဲ’

‘ဘယ်လိုလမ်းညွှန်လဲ ဘုရား’
‘နောင်ဘဝအမြင်တွေဟာ ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတွေ’-လို့ပေါ့’

‘ဒါတော့ ဒါပေါ့ ဘုရား’
‘သည်လိုပြောလို့ မရဘူးပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
‘သူပြောတာတွေက တရားတွေ။ အဲသည်တရားက ‘သမ္မာတရား’-ပဲ’

‘သူက ပုထုဇဉ်ပဲ ဖြစ်နေသေးလို့ သမ္မာတရား မသိတာ။ သမ္မာတရားသိလျှင် သည်လိုသိရမှာလို့ စိတ်ကောင်းနဲ့ပြောခဲ့တာ နေမှာပါ ဘုရား’

‘လူဟာ သတင်းပေးချင်တာတော့ ဓမ္မတာပဲ။ သတင်းပေးချင်လို့လည်း လူ-သည်နေ့လောက် တိုးတက်လာခဲ့တာ။ ဒါပေမဲ့-’

‘ဆက်အမိန့်ရှိပါ ဘုရား’

‘သတင်းပေးတတ်တဲ့ ဓမ္မတာအတိုင်း သတင်းပေးကြလို့ တိုးတက်ခဲ့တာမှန်ပေမဲ့ သတင်းပေးမှားကြလို့ တိုးတက်မှုအပျောက်ခံရတာလည်း ဖြစ်နေတယ်’

‘သတင်းမှန်ပေးတာဟာ အပေါင်းလက္ခဏာဆောင်ပေမဲ့ သတင်းမှားပေးတာဟာ အနုတ်လက္ခဏာဆောင်မှာလား ဘုရား’
‘မြေကြီးလက်ခတ် မလွဲပဲ’

‘သတင်းမှားကို ပြောကြရေးကြတာတွေဟာ ကြောက်စရာပဲ
ဘုရား’

‘အဲဒါ လူတွေကို ရူးဆေးကျွေးတာတွေပဲ’

‘သာမန်အရပ်ထဲကအကြောင်းတွေ ပြောတာရေးတာထက်
ထိပ်တန်းကျတဲ့ ဘာသာတရားအကြောင်းတွေ ပြောတာရေးတာတွေ
ဟာ ပိုမိုကြောက်စရာ ဘုရား’

‘အဲဒါတွေဟာ သွက်သွက်လည် အရူးဆေးပေါ့’

‘အဲသည်စကား ပြောတာ-ရေးတာတွေ စစ်ဆေးဖို့ကောင်း
တယ် ဘုရား’

‘စစ်ကြပါတယ်’

‘ဘယ်သူတွေ စစ်တာလဲ ဘုရား’

‘အဲသည်ဆေး မိထားပြီးသူတွေပေါ့’

‘ပိုဆိုးမှာပေါ့ ဘုရား’

‘မတတ်နိုင်ဘူးပဲ’

‘ဆေးဝါးတွေမှာ ကြော်ငြာတာနဲ့ တလွဲစီဖြစ်လျင် တရားစွဲတာ
မျိုးလိုလုပ်လျင် ရမလားပဲဘုရား’

‘ဘယ်သူ့ဆီ တရားစွဲမှာလဲ’

‘နိုင်ငံတရားရုံးပေါ့ ဘုရား’

‘အဲသည်သူတွေကော ဆေးမိပြီး မရှိနိုင်ဘူးလား’

‘သည်တော့ ဘာမှ မတတ်နိုင်တော့ဘူးလား ဘုရား’

‘သည်လိုတော့ ဘယ်ဟုတ်မှလဲ’

‘ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲ ဘုရား’

‘နားထောင်ဖတ်မှတ်သူတွေ ကိုယ်တိုင်က သူတို့ကို ပြောပြ-
ရေးပြသူတွေဟာ နားထောင်ဖတ်ပြီး ပြောနေရေးနေတာလား? ကိုယ်
တွေ့ပြောနေရေးနေတာလား? ဆိုတာ စိစစ်ဖို့ လိုတယ်’

‘ကိုယ်တွေ့ပြောနေဦးတော့တောင် လူတိုင်း အဖြစ်ဖြစ်နိုင်ရဲ့
လားလည်း စစ်သင့်တာပဲ ဘုရား’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ဒါစစ်ဖို့တော့ ဘာမှမလိုဘူးဘုရား-နော်’

‘ဘယ်လို မလိုတာလဲ’

‘ပစ္စတ္တံဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညုဟိ’-လို့ တရားဂုဏ်တော် ပြထားတဲ့
အတိုင်း တကယ်ဖြစ်-မဖြစ် လူတိုင်းသိနိုင်လို့ပေါ့ ဘုရား’

‘ပြီးတော့လည်း ရှိသေးတယ်’

‘ဘာလဲ ဘုရား’

‘ပြောသူစကား နားထောင်ရမယ်ဆိုလျှင် နားမထောင်ခင်
ပြောသူကို စစ်ကြည့်ရမယ်’

‘ဘယ်လိုစစ်မှလဲ ဘုရား’

‘ပြောမည့်အကြောင်းအရာဟာ ကိုယ်တွေ့ဖြစ်ပြီး ဟုတ်ရဲ့
လား-လို့ပဲ’

‘ရေးတာလည်း သည်လိုပဲ စစ်သင့်တယ် ဘုရား’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘သည်လိုမဟုတ်ကြလျှင် ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ ဘုရား’
 ‘ကိုယ်တိုင်နားမထောင် မဖတ်ရုံမဟုတ်ဘဲ ကိုယ်လိုအများကို
 အမှန်အတိုင်း သတင်းပြန်ပေးသင့်တယ်’
 ‘ဒါ အသင့်မြတ်ဆုံးပဲ ဘုရား’

၆၁။ အနာဂါမ်ရဲ့ ကာမရာဂက လွန်မြောက်ပုံ

‘ရှေးကသိနေတာတွေနဲ့ သည်ကသိရတာတွေ ခြားနားနေ
 တယ်-လို့ခန့်ကပြောခဲ့တယ်နော်’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဘာတွေခြားတာလဲ’
 ‘အခုသိရတာက အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ကာမရာဂလွန်မြောက်ပုံ
 က ကာမကံဝိပါက်တွေလောက် ဖြစ်နေတယ် ဘုရား’

‘ကာမ ကမ္မဇ-စိတ္တဇရုပ်နဲ့ ကံဝိပါက်ပဲသိပြီး အဲဒါတွေမှာ တ
 ကျာတွေကွာပြီး အဲဒါတွေ မဖြစ်ပေါ်ဘဲ ငြိမ်းရမှာပေါ့’
 ‘အလျင်က အနာဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ် သိပယ်ဆိုက်တရားတွေက သည်
 လိုမဟုတ်ဘူး ဘုရား’

‘ဘယ်လိုပွားလို့ ဘာတွေသိတာတဲ့လဲ’
 ‘ဘယ်လိုပွားလို့ ဘယ်လိုသိတယ်တော့ မပြောတတ်ဘူးပေါ့
 ဘုရား’
 ‘အင်း-’

‘ကာမရာဂ ဗျာပါဒတွေ အကြွင်းမဲ့ပယ်တယ်လို့ သိရတယ်
 ဘုရား’

‘ဆိုက်တော့ကော’
‘နိဗ္ဗာန်-လို့ပဲ သိရတယ် ဘုရား’

‘ဘာပွားပြီး ဘာသိ-ဘယ်ဆိုက် မပါဘူးပဲ’
‘လက္ခဏာတွေပွားပြီး လက္ခဏာတွေသိပြီး နိဗ္ဗာန်ဆိုက်တယ်ပဲ
သိရတာပဲ ဘုရား’

‘ဘာရဲ့လက္ခဏာတွေပွားပြီး ဘာရဲ့လက္ခဏာတွေသိတာ မပါ
ဘူးလား’
‘ရုပ်နာမ်ရဲ့လက္ခဏာတွေပွားပြီး သိတာပေါ့ ဘုရား’

‘အဲဒါ ခက်တာပဲ’
‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘ရုပ်နာမ်က ကာမ-ရူပ-အရူပ-လောကုတ္တရာ အားလုံးပဲ’
‘အဲဒါတွေရဲ့ အနိစ္စ-စတာပွားပြီး၊ အနိစ္စ-စတာသိပြီး၊ နိဗ္ဗာန်
ဆိုက်တာများလား ဘုရား’
‘ပေါက်ပေါက်ရှာရှာ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘အဲဒါတွေပွားပြီး အဲဒါတွေသိလျင်၊ အဲဒါတွေမရှိရာ ဆိုက်မှာ’

‘အဲဒါကို ‘နိဗ္ဗာန်’-လုပ်ထားတာ ဘုရား’
‘နိဗ္ဗာန်က ရာဂငြိမ်းရာ’-ပဲ’

၆၂။ လူ့သဘာဝကိစ္စကို လွန်ပစ်တာဟာ သာသနာတော်နဲ့ ဝေးစေ
တယ်

‘တတိယအရိယာက ကာမရာဂ ဗျာပါဒအကြွင်းမဲ့ပယ်လို့ ရာဂ
ငြိမ်းတာလား ဘုရား’

‘ကာမရာဂ-ဆိုတာ ဘာလို့ သူတို့သိကြတာလဲ’

‘အဖိုအမတွေ ငြိစွန်းတပ်မက်ကြတာ-လို့ ဖြစ်မှာပါ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့ သည်လိုပြောနိုင်တာလဲ’

‘အဲသည် အရိယအဖြစ်ရောက်သူဟာ အဖိုအမစိတ် မရှိတော့
ဘူး-လို့ ပြောကြလို့ပဲ ဘုရား’

‘အဲသည် အရိယာက အဖိုအမစိတ်ကို ချို့တဲ့စေတာလား’

‘သည်လိုပဲ မှတ်ရမှာပဲ ဘုရား’

‘အဲသည်အရိယာများ အားလုံးဖြစ်ကြလျင် လူမျိုးတော့ပြုတ်
တော့မှာပဲ’

‘သည်လို အားလုံးဖြစ်မှာ မစိုးထိုက်ပါဘူး ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘မဖြစ်နိုင်ကြလို့ပါ ဘုရား’

‘ဘုရားတရားက အားလုံးမဖြစ်နိုင်တဲ့တရား မဟုတ်ဘူးနော်၊
မဖြစ်သေးတဲ့တရားပဲ ဟုတ်တာ’

‘သည်လိုလား ဘုရား’

‘ဗုဒ္ဓေါ ဗောဓေယျံ၊ တိဇ္ဈော တာရေယျံ၊ မုတ္တော မောစေယျံ’-

ဆိုပြီး အဓိဋ္ဌာန်နဲ့လာတဲ့ တရားပဲ’
‘အဓိပ္ပါယ်က ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ဘုရားက ‘သူသိတာ-ကျင့်တာ-လွတ်တာတွေဟာ လူတိုင်း
သိရ-ကျင့်ရ-လွတ်ရမယ်’-လို့ပေါ့’
‘ကာမရာဂ-ဟာ အဖိုအမငြိတာဆိုလျှင် ဒါပယ်လို့ကတော့
လူမငြိမ်းချမ်းဘဲ မျိုးပဲပြုတ်မှာ ဘုရား’

‘အဖိုအမငြိတာ ပယ်ကောင်းတဲ့တရား မဟုတ်ဘူး’
‘ဘုရား--။ အဲဒါ အပြစ်မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘ငြိတာ ဘာအပြစ်လဲ’
‘အဲဒါ ကိလေသာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒါ ကိလေသာ-ဆိုလျှင် သည်ကိလေသာဟာ ‘ဘယ်ဝိပါက်က
တွေကြောင့် ဖြစ်တာလဲ’
‘ဝိပါက်တွေ ကံတွေကြောင့်ဖြစ်တာ မဟုတ်လျှင် ကိလေသာ
မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’

‘ဒါပေါ့’
‘အဖိုမှာ အမ-လိုတယ်။ အမမှာလည်း အဖို-လိုတယ်။ လို့သူ
နှစ်ဦး အရှာဆုံတော့ ငြိတာပဲဘုရား။ ဖြစ်ပုံကတော့ ဒါပဲ ဘုရား’

‘အဖိုက အမလိုတာ မတရားဘူး ပြောမလား? အမက အဖို
လိုတာလည်း မတရားဘူး ပြောမလား?’
‘အဲဒါ မဆုံးဖြတ်ဝံ့အောင်ပဲ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘မတရားလျင်လည်း ဆေးနဲ့ဝါးနဲ့ဖြတ်လို့ ရမှာပဲ ဘုရား။ မဖြတ်ဘဲ ထားကြတာပဲ။ တရားတယ်-ပြောရအောင်ကလည်း ဘုရားက ဒါတွေ မျက်နှာလွှဲကြဖို့ တပည့်သံဃာတွေကို ဩဝါဒတွေ ပေးခဲ့တာပဲ’

‘တပည့်တွေ ဩဝါဒပေးတာက သူတို့အလုပ်သဘောအရ ငြိလို့မရတာ ဖြစ်လို့ပဲ’

‘သူတို့က ဘာဖြစ်လို့ ငြိလို့မရတာလဲ ဘုရား’

‘တရားဝန်ထမ်း’-ဆိုတော့ စားဝတ်နေရေး အာမခံမရှိဘဲ၊ တရားလိုသူရှာပြီး ပေးနေရတဲ့အလုပ်ကို လုပ်နေရမည့်သူ ဖြစ်လို့ပဲ’

‘တော်လှန်ရေးသမားတွေဟာ တော်လှန်ရေးကိစ္စ အရေးကြီးနေတဲ့အချိန်မှာ ဖိုမကိစ္စ မျက်နှာလွှဲကြရတာမျိုးလား ဘုရား’

‘ဆင်တူပါတယ်’

‘အဖိုအမစိတ်တွေ ကုန်ခန်းသွားလျင် မကောင်းဘူးလား ဘုရား’

‘ဘယ်ကောင်းမလဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘မျိုးပွားမှုအစွမ်းအစမဲ့သူကြီး ဖြစ်သွားမှာမို့ လူစွမ်းမရှိသူ၊ လူစင်မမီသူ ဖြစ်မှာမို့ပဲ’

‘သည်လောက်ပဲလား ဘုရား’

‘သည်လိုမပြောနဲ့’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’

‘လူတစ်ယောက်ရဲ့ ပင်မတာဝန်ထဲမှာ ဒါဟာ တစ်ခုဖြစ်လို့ပဲ’

‘သည်လိုဆို သူတော်စင်တွေ ဘယ်လိုလုပ်မလဲ ဘုရား’
‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘တာဝန်မကျေလို့ပေါ့’
‘သူတို့က အဲသည်တာဝန်ထက် ကြီးလေးတဲ့တာဝန်ကို ထမ်း
ဆောင်နေကြတာဖြစ်လို့ ခြွင်းချက်ပေါ့’

‘သည်လိုဆိုတော့ ဖိုမကိစ္စဟာ တရားသလား ဘုရား’
‘တရားပါတယ်’

‘ဘယ်လို တရားတာလဲ ဘုရား’
‘လူ့ကိစ္စဖြစ်တဲ့အတိုင်း လူတွေဆောင်ထိုက်တာ ဖြစ်လို့ပဲ’

‘အဲဒါနဲ့ပဲ လူတွေ မတရားဖြစ်ကြတယ် မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘ဘယ်လို ဖြစ်ကြလို့လဲ’

‘ကိုယ်ချစ်သူက ကိုယ့်ပြန်မချစ်လို့၊ ကိုယ်မချစ်သူက ကိုယ့်ချစ်
နေလို့လည်း ဆင်းရဲရတယ် ဘုရား’
‘ဒါက ဖိုမကိစ္စနဲ့ မဆိုင်ပါဘူး’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘စိတ္တဇကိစ္စ ဖြစ်လို့ပေါ့’

‘ဖိုမကိစ္စကြောင့် စိတ္တဇကဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘သည်လိုတော့ မပြောရဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖို့လ်ဟာ တရားပဲ။ ဒါကြောင့် စိတ္တဇဖြစ်တာတွေ
 လည်း အများအပြားပဲ မရှိဘူးလား’

‘ရှိပါတယ် ဘုရား’
 ‘စိတ္တဇဖြစ်လျှင် ဘာကြောင့်ဖြစ်ဖြစ် ဆင်းရဲမှာပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘ဥစ္စာစည်းစိမ်နဲ့ ဂုဏ်သိရ်အာဏာတွေလည်း ဖိုမကိစ္စတွေနဲ့
 ရောပြီး စိတ္တဇဖြစ်ကြတာတွေ အများအပြားပဲ’
 ‘ဟုတ်ပါ့ ဘုရား’

‘ဒါတွေကလည်း ဖိုမကိစ္စကို မတရားဘူး ထင်စရာပဲ’
 ‘ဖိုမကိစ္စ တည်ဆောက်တဲ့အခါ ဥစ္စာစည်းစိမ်နဲ့ ဂုဏ်သိရ်အာ
 ဏာပါမှ ပြီးတာ-ဆိုတော့ အဲဒါတွေမှာဖြစ်တဲ့ စိတ္တဇလည်း ဖိုမကိစ္စ
 စိတ္တဇထဲ မထည့်သင့်ဘူးလား ဘုရား’
 ‘မဆိုင်ဘူး’

‘မဆိုင်ဘူး-ဆိုပေမဲ့ ဖိုမကိစ္စကို ဥစ္စာစည်းစိမ် ဂုဏ်သိရ်အာဏာ
 နဲ့ ထည့်သွင်းပြီး စဉ်းစားကြရတာပဲ ဘုရား’
 ‘အဲဒါက ဖိုမကိစ္စကို စိတ္တဇအခံနဲ့ စဉ်းစားတာပဲ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘ဥစ္စာစည်းစိမ် ဂုဏ်သိရ်အာဏာက အဖိုအမမဟုတ်ဘဲ၊ အဖို
 အမဆီမှာ လာကပ်နေတဲ့ ယာယီပဲ။ ဒါကို အဖိုအမအဖြစ် ဖြည့်စဉ်း
 စားတော့ စိတ္တဇပေါ့’

‘စိတ္တဇ-ဟာ သံယောဇဉ်လို့လည်း ခေါ်လို့ရမလား ဘုရား’
‘ရတာပေါ့’

‘အဖို့အမကိစ္စမှာ ဥစ္စာစည်းစိမ် ဂုဏ်သိရ်အာဏာ အငဲ့တွေနဲ့
လှုပ်ရှားနေကြတာတွေဟာ သံယောဇဉ်တွေ ဖြစ်ကြမလား ဘုရား’
‘ကိုယ်တိုင်ဖြစ်မှာကိုသာ စဉ်းစားကြည့်ပေါ့’

‘အဖို့အမကိစ္စဟာ သံယောဇဉ်လည်း မဟုတ်ဘူး။ ကိလေသာ၊
အနုသယ၊ နီဝရဏ၊ ဥပါဒါန၊ အာသဝ၊ ဩဃ၊ ယောဂတွေလည်း
မဟုတ်ဘူးပေါ့ ဘုရား’
‘အင်း’

‘ရှက်စရာကြောက်စရာ မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘စိတ္တဇမပါလျင် ရှက်ကြောက်စရာ မဟုတ်ပါဘူး’

‘စိတ္တဇအဓိပ္ပါယ်က ကျယ်မည့်ပုံရှိတယ် ဘုရား’
‘ကျယ်တယ်ဆိုလျင် စိတ္တဇလွတ်တဲ့ ဖိုမကိစ္စပြောပေါ့’

‘အဲဒါ အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’
‘ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုယ်ပိုင်တဲ့သူနှစ်ဦးမှာ ကိုယ်ကလည်း ကိုယ့်
ကိုယ်ကို သူပေးချင်တယ်။ သူကလည်း သူ့ကိုယ်ကို ကိုယ့်ပေးချင်နေ
တယ်။ ကိုယ်ရှိကြတယ်-ဆိုတဲ့အဖြစ် ကွယ်ပျောက်သွားတဲ့သူ နှစ်ဦးတို့ရဲ့
ကိစ္စပဲပေါ့’

‘လွတ်လပ်တဲ့ ဖိုမတစ်ဦးဦးဆီမှာ ဖိုမကိစ္စ ဆောင်ရွက်ချင်စရာ
အလှအပတွေ ဝေနေတာမြင်ရပြီး၊ တစ်ဦးက သူ့ကိုယ်ကို ကိုယ့်ပေးချင်
စိတ် ရှိမနေဘဲ ကိုယ်ကဆွဲညွတ်ပြီး ဖိုမကိစ္စ ဆောင်ရွက်လျင်ကော

စိတ္တလွတ်မလား ဘုရား၊
‘မလွတ်ဘူး’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား၊
‘စိတ်မရှိနေသူကို ရှိလာအောင် ညှို့ဝင်ဆွဲဆောင်တာ ဖြစ်လို့ပဲ’

‘သည်လိုမှ မလုပ်ရတော့ဘူးလား ဘုရား၊
‘ညှို့ဝင်ဆွဲဆောင်ခံရလို့ ရှိလာတဲ့စိတ်က မခံရတဲ့အခါပျောက်
မှ ဒုက္ခရမယ် မဟုတ်လား’

‘ဖိုမကိစ္စဟာ ရွံရှာစက်ဆုတ်စရာ မဟုတ်ဘူးလား၊
‘ဘယ်လိုကြောင့်လဲ’

‘ဖိုးကွယ်ရာမှာ ဆောင်ရွက်ရတယ်။ အနံ့အသက်တွေလည်း
ရှိတယ်။ စွတ်စိုတယ်။ ရေဆေးခြင်းအဆုံးရှိတယ်-လို့ ကြားဖူးထားလို့ပါ
ဘုရား’

‘သည်လိုဆိုလျှင် စားတာ ရွံစရာလား’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား၊
‘အဲသည်မှာလည်း အနံ့အသက်နဲ့ စွတ်စိုမှုတွေရှိလို့ ရေဆေးရ
တာပဲ မဟုတ်လား’

‘ဒါကတော့ တစ်မျိုးပေါ့ ဘုရား၊
‘သည်လိုတစ်မျိုးစီချည်းပဲပေါ့’

‘တတိယအရိယာက ဒါမပယ်ဘူးပေါ့ ဘုရား၊
‘ဘယ်အရိယာမှ ဒါမပယ်ပါဘူး’

‘တတိယအရိယာတို့ပယ်တဲ့ ကာမရာဂက ဒါမဟုတ်ဘူးလား
ဘုရား’

‘ဝိနယနဲ့ဓမ္မကို မခွဲတတ်သူတို့အမြင်နဲ့ မေးတဲ့မေးခွန်းပဲ’

‘အဲသည်မေးခွန်းမှာ အပြစ်ရှိသလား ဘုရား’

‘အပြစ်ကြီးကြီးပဲ ရှိတယ်’

‘ဘာအပြစ်လဲ ဘုရား’

‘လူတွေကို သာသနာတော်နဲ့ ဝေးစေတဲ့အပြစ်ပဲ’

‘ဘယ်လိုဝေးစေတာလဲ ဘုရား’

‘လူဟာ လူ့စိတ်အပျောက်ကို မခံချင်ကြဘူး’

‘ဘာက လူ့စိတ်ကို ပျောက်စေလို့လဲ ဘုရား’

‘ဖိုမကိစ္စတွေ လူဆီက ရှင်းပစ်တယ်ဆိုတာ လူကို လူစိတ်
ပျောက်စေတာပဲ’

‘တချို့တော့လည်း ဖိုမကိစ္စပျောက်ကြသလိုရှိတယ် ကြားသိရ
ပါတယ် ဘုရား’

‘ရှိနိုင်တာပဲ’

‘အဲဒါက ဘာလဲဘုရား’

‘အဲဒါ စိတ္တဇရောဂါ ရတာပေါ့’

‘ဘာဖြစ်လို့ သည်စိတ္တဇဖြစ်ရတာလဲ ဘုရား’

‘စိတ္တဇဖြစ်စေတဲ့လုပ်ငန်း လုပ်လို့ပေါ့’

‘အဲသည်လုပ်ငန်းက ဘာတွေလဲ ဘုရား’
 ‘အချိန်’-ပဲ ပွားများနေမယ်၊ ‘နေရာ’-ပဲ ပွားများနေမယ်ဆိုတာ
 တွေပေါ့’

‘အဲဒါတွေက ဘာဖြစ်လို့ ဖိုမကိစ္စ လွန်ရတာလဲ ဘုရား’
 ‘ကာမသညာမှ သူတို့ဆီမှာ မရှိတာပဲ’

‘အဲသည်လိုလွန်နိုင်တာ နားမလည်နိုင်စရာပဲ ဘုရား’
 ‘အချိန်သညာ၊ နေရာသညာတွေ မပွားဘူးလျှင် ဘယ်နား
 လည်မလဲ’

‘နားလည်ဖို့ ပုံဆောင်ပြလို့ မရဘူးလား ဘုရား’
 ‘ရတာပေါ့’

‘အဲဒါ နည်းနည်းလုပ်ပါဦး ဘုရား’
 ‘မပွားဘူးတဲ့သညာ မပြောဘဲ၊ ပွားဘူးတဲ့သညာကို ပြောမယ်’
 ‘သင့်မြတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒကာတို့မှာ နှမသားချင်းတွေ ရှိကြမှာပဲ’
 ‘ရှိတာပေါ့ ဘုရား’

‘သူတို့လည်း သင့်တင့်တဲ့ အလှကျက်သရေရှင်တွေ ဖြစ်
 လောက်ပါတယ်’
 ‘ဖြစ်မှာပါ ဘုရား’

‘ဒကာတို့ရဲ့ အပေါင်းအသင်းရောင်းရင်းတွေက အဲသည်သူ
 တွေကို ကြိုက်နှစ်သက်သူတွေလည်း ရှိမှာပဲ’

‘ရှိလို့ အိမ်ထောင်သားသမီးတွေနဲ့ ဖြစ်နေကြပါပြီ ဘုရား’

‘ဒကာတို့က အဲသည်နှမသားချင်းတွေရဲ့ အလှကျက်သရေကို ပိုပြီး တွေ့မြင်ကြားသိတာတွေ မဖြစ်နိုင်ဘူးလား’
‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒကာတို့က သူတို့ကို ဘာ့ကြောင့် မကြိုက်ကြတာလဲ’
‘မောင်နှမဖြစ်လို့ပေါ့ ဘုရား’

‘မောင်နှမဆိုတာ ဘာလဲ’
‘မိဘတူက မွေးတာပေါ့ ဘုရား’

‘သူတို့ကွဲပြီး တစ်နေရာမှာ မသိဘဲ တွေ့ကြမယ်ဆိုလျှင် မကြိုက်နိုင်ဘူးလား’
‘ကြိုက်နိုင်တာပေါ့ ဘုရား’

‘မိဘတူကမွေးလို့ ကြိုက်မဖြစ်တာ မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ဒါက မထင်ရှားဘူးလား’
‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သည်လိုဖြစ်လျက် မိဘတူကမွေးတဲ့ မောင်နှမအချင်းချင်း ဘာ့ကြောင့် မကြိုက်ကြတာလဲ’
‘ကြိုက်ချင်စိတ်ကို မပေါ်လို့ပဲ ဘုရား’

‘ဘာ့ကြောင့် မပေါ်တာလဲ’
‘အဲဒါ မသိဘူး ဘုရား’

‘အဲဒါမသိတာဟာ သည်မှာ အချက်ပဲ’
‘အချက်ကို အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’

‘သညာ မဖောက်ပြန်လို့’-ပဲ’
‘ဘာသညာလဲ ဘုရား’

‘မောင်နှမသညာပေါ့’
‘ဘယ်လိုမဖောက်ပြန်တာလဲ ဘုရား’

‘ကိုယ့်ချစ်သူသညာ၊ ရည်းစားသညာ၊ သည်လိုတွေမပြောင်းလဲ
တာ မဖောက်ပြန်တာပဲ’

‘ဟုတ်ပါတယ် ဘုရား။ ကိုယ့်နှမဟာ ဘယ်လောက်လှလှပဲ၊
ကိုယ့်ဖိုမခံစားဖက်အဖြစ် ကိုယ့်ဘက်ကမမြင်သလို၊ နှမဘက်ကလည်း
မမြင်မှာဆိုတော့ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး တပ်နှစ်သက်တယ်ဆိုတဲ့ရာဂ မဖြစ်
တာပါ ဘုရား’

‘အဲသည်မောင်နှမဟာ အချင်းချင်း ဘယ်လောက်မြင်မြင်
ကြားကြားတွေ့တွေ့ ဖိုမကိစ္စမဖြစ်ကြတာ ပယ်ပြီးလို့လား’
‘မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’

‘နှမမှာ ကြိုက်စရာအလှ မရှိလို့လား’
‘မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’

‘ကိုယ့်မှာလည်း ကြိုက်လောက်တဲ့ရုပ်ရည် မရှိလို့ နှမက မ
ကြိုက်တာလား’
‘မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’

‘ကြိုက်လျက်နဲ့ မျှသိပ်နေကြလို့ မကြိုက်ကြတာလား’
‘မဟုတ်ပါဘူး ဘုရား’

‘ဘုကြောင့် အချင်းချင်းကြိုက်ပြီး ဖိုမကိစ္စ မဖြစ်တာလဲ’
‘မောင်နှမသညာကြောင့်’-ဆိုတာ သိသာပါပြီ ဘုရား’

‘ဖိုမကိစ္စဖြစ်ဖို့သညာနဲ့ လွဲနေတဲ့ သညာဖြစ်လျှင် ဖိုမကိစ္စဟာ
မဖြစ်ဘူးဆိုတာ သိရမယ်’
‘ဟုတ်ပါ၊ ဘုရား’

၆၃။ ရူပါရူပတရားဆီရောက်လျှင် ဘုရားသာသနာတော်နဲ့ဝေးပြီ

‘ရူပါရူပသညာတွေ ပွားနေသူတွေမှာ ဖိုမကိစ္စမရှိနေတာ ဖိုမ
ကိစ္စတွေကို လွန်နိုင်တာလည်း နားလည်ရမယ်’
‘ဖိုမကိစ္စပျောက်တာဟာ ကာမရာဂပယ်တာ-လို့ သိတာ သာ
သနာတော်နဲ့ ဝေးစေတယ်ဆိုတာက ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘ပြောပြီးသားထဲ ပါသွားပြီ’
‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

‘သာသနာတော်ရဲ့တရားက ဖိုမကိစ္စလွန်မြောက်တဲ့တရားလို့
ထင်တော့ လွန်အောင်လုပ်မှာပဲ မဟုတ်လား’
‘လုပ်ရမှာပေါ့ ဘုရား’

‘လွန်သလိုဖြစ်တာက ဘယ်တရားလဲ’
‘အမိန့်ရှိပါဦး ဘုရား’
‘ရူပါရူပတရားပေါ့’

‘ရူပါရူပတရားပွားတော့ နီဝရဏလို့ ဆိုရတဲ့ အသိမှန်ကိုပိတ်
ဆို့ထားတဲ့ တရားတွေ ပါးလျားပြီး သာသနာတော်တရားနဲ့ ပိုနီးမှာ
တောင် မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘လွဲပြီ’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ရူပါရူပဆီရောက်လျင် သာသနာနဲ့ ဝေးပြီ’

‘ပြောင်းပြန်ဖြစ်နေပြီလား ဘုရား’
‘ဘာဖြစ်လို့လဲ’

‘ပိုနီးမှာလားလို့ပါ ဘုရား’
‘ဘယ်လိုနီးမှာလဲ’

‘ရူပါရူပတွေပွားလျင် ဖိုစိတ်မစိတ်တွေရဲ့ အနှောင့်အယှက်
မခံရတော့ လွတ်လပ်မယ် မဟုတ်ဘူးလား ဘုရား’
‘ဖိုမသညာက လွတ်ပေမဲ့ ရူပါရူပသညာက လွတ်လို့လား’

‘ရူပါရူပသညာက ဖိုမသညာလို လူ့ကိုမမွေ့ဘူး မဟုတ်လား
ဘုရား’
‘ဖိုမသညာရဲ့ အမွေခံရဘူးတဲ့အနေနဲ့ ပြောနေတာလား’

‘ရူပါရူပသညာကလည်း လူ့ကိုမွေ့မှာပဲလား ဘုရား’
‘မွေ့ရုံတောင် မကဘူး’

‘ဘာလုပ်ဦးမှာလဲ ဘုရား’
‘ချေပစ်မှာ’

‘ဘယ်လိုချေမှာလဲ ဘုရား’
‘ပျောက်ကုန်အောင် ချေမှာပဲ’

‘သည်လောက်ပဲလား ဘုရား’
‘သည်ထက်တောင် ဆိုးချင်သေးတယ်’

‘ဘယ်လိုမှီလဲ ဘုရား’
‘သူတို့အသိထဲမှာ သူတို့လည်းမရှိ၊ သူများလည်းမရှိ၊ ပုဂ္ဂိုလ်-
သတ္တဝါ-ယောက်ျား-မိန်းမတွေလည်းမရှိ ဖြစ်ကြတယ်’

‘အဲဒါ တကယ် သူတို့က မရှိသွားလို့လား ဘုရား’
‘သူတို့ မရှိသွားကြလျင် သူတို့မရှိဘူး-လို့ သူတို့ကသိလို့ရပါ
မလား’

‘သူတို့မရှိဘူးလို့-သိတာကိုတိုင်းဟာ သူတို့ပဲ-လို့ မသိကြတော့
ဘူးလား ဘုရား’
‘သည်လို မသိကြတော့လို့ ပိုဆိုးချင်သေးတယ် ပြောတာ’

‘သည်လိုဆိုတော့ တရားအသိ တော်တော်မဲ့ကြမှာပဲ ဘုရား’
‘တရားအသိလည်းမဲ့တယ်၊ မတရားအသိလည်းမဲ့တယ်’

‘သူတို့သည်လိုဖြစ်တာ မသိကြဘူးလား’
‘သိတယ်’

‘သည်တော့ သူတို့ ဘယ်လိုခံယူကြလဲ ဘုရား’
‘တရားနဲ့မတရားကို ပယ်ပြီးပြီ-လို့များတောင် ခံယူကြတယ်’

‘သည်တော့ သူတို့ ဘာနဲ့နေကြလဲ ဘုရား’
 ‘နိဗ္ဗာန်နဲ့နေတယ်-လို့ မှတ်ယူကြတယ်’

‘တကယ်လား ဘုရား’
 ‘ဘယ်ကလာ-’

‘ဘာဖြစ်လို့ သည်လိုမှတ်တာလဲ ဘုရား’
 ‘ထင်လို့ပေါ့’

‘ထင်စရာရှိသလား ဘုရား’
 ‘ရှိတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
 ‘ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာန်’-ပြောရတာတွေ ရှိတာပဲ’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’
 ? ‘ကာမကုသိုလ်တွေနဲ့ ရှုပါရူပဈာန်လေးပါး’-ပဲ’

‘လူတွေပြောကြတဲ့ လောကနိဗ္ဗာန်ဆိုတာလား ဘုရား’
 ‘ဟုတ်တယ်’

‘လောကနိဗ္ဗာန်ရောက်လျင် လောကုတ္တရာနိဗ္ဗာန်နဲ့ နီးပြီလား
 ဘုရား’
 ‘ပိုဝေးတာ’

‘ဘာဖြစ်လို့လဲ ဘုရား’
 ‘မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဖြစ်လို့ပေါ့’

‘ဒိဋ္ဌဓမ္မနိဗ္ဗာနဝါဒဟာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဝါဒလား ဘုရား’
‘ဒါပေါ့။ သည့်ထက်ဆိုးတဲ့ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိတောင် ဖြစ်ကြတယ်’

‘ဘာတွေလဲ ဘုရား’
‘နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ’-တွေပဲ’

‘ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ ဘုရား’
‘သူတို့မရှိဘူး-လို့ ယူကြတော့ ကောင်း-မကောင်းအမှုပြုသူ
မဲ့ပြီး သည်အမှုတွေလည်း လက်မခံဖြစ်ပြီး ပြုလုပ်မဲ့မဲ့ ‘အကြိယဝါဒီ’-
ဖြစ်တာပေါ့’

‘အပြုငြင်းတော့ ပြုကြောင်းနဲ့ပြုကျိုးတွေလည်း လက်မခံ ဖြစ်
ရမှာပေါ့ ဘုရား’
‘ပြုကြောင်း မရှိဘူး’-ယူတော့ ‘အဟေတုကဝါဒီ’၊ ‘ပြုကျိုးမရှိ
ဘူး’-ယူတော့ ‘နတ္ထိကဝါဒီ’-တွေဖြစ်ပြီး ‘အဟေတုကဝါဒနိယတမိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိ’
နဲ့ ‘နတ္ထိကဝါဒနိယတမိစ္ဆဒိဋ္ဌိ’-တွေ ဖြစ်တာပေါ့’

‘ကြောက်စရာပဲ ဘုရား’
‘ဘာကိုလဲ’

‘ရူပါရူပသညာပွားတာဟာ သာသနာတော်နဲ့ မနီးစပ်နိုင် ဖြစ်
တာကိုပေါ့ ဘုရား’
‘ဒါကြောင့် ဒါကို ဘုရားက ‘သံသာရခါဏုက’-လို့ ပြောခဲ့တာ’

‘ဘာဆိုလိုတာလဲ ဘုရား’
‘သံသရာသစ်ငုတ်ပေါ့’

၆၄။ လူ့သဘာဝကိစ္စ စိတ်ကူးတိုင်း ကာမရာဂမဟုတ်

‘တတိယအရိယာပယ်တဲ့ ကာမရာဂဆိုတာ ဖိုမကိစ္စပယ်တယ်
ထင်နေတာ အမြစ်ဖြတ်နိုင်ပါပြီ ဘုရား’

‘ကောင်း-မကောင်း ကာမကံဝိပါက်တွေအပေါ် ငြိတာသာ
ကာမရာဂဖြစ်တာ သိကြမှတော်မယ်’

‘တပည့်တော်တို့ သိခဲ့ကြတာ မှားလှပါတယ် ဘုရား’
‘ဘယ်လိုလဲ’

‘ဖိုမကိစ္စဆိုလျှင် လွန်ကြူးကြတာ မပြောနဲ့ဘဲ။ စိတ်ကူးလျှင်
တောင် ယုတ်မာတယ်ထင်တာ ဘုရား’

‘သည်ကိစ္စဆောင်ရွက်ဖို့ဆိုလျှင် စိတ်လည်းကူးရမှာပေါ့’

‘အဲသည်စိတ်ကူးမျိုးဆိုလျှင် စိတ်ယုတ်တွေဖြစ်နေတာလို့ ပြော
ကြတာပဲ ဘုရား’

‘မသိလို့ပြောကြတာပဲ’

‘ဘာမသိတာလဲ ဘုရား’

‘သည်လိုစိတ်ကူးမျိုး ဘုရားတောင် ကူးခဲ့လောက်တယ်’-ဆို
တာမျိုးလိုကို မသိကြဘူးပဲ’

‘ဟုတ်ပါ့မလား ဘုရား’

‘တွက်ကြည့်ရမှာပေါ့’

‘ဘာတွက်မှာလဲ ဘုရား’

‘မာရ်နတ်က မှိုင်နေလို့ သမီးသုံးယောက်ကမေးတော့ ဘုရား’

ကိုရုံးခွဲလို့ ပြောတဲ့အခါ ဒါသူတို့လုပ်ပေးမယ်ဆိုပြီး သမီးတွေက ဘုရား
ဆီချဉ်းကပ်တယ် ကြားဖူးမှာပဲ’

‘ဒါတကမ္ဘာလုံးသိပဲ ဘုရား’

‘မာရ်နတ်ရော သမီးတွေပါ တကယ်နတ်သားနတ်သမီးတွေ
မဟုတ်ဘဲ ဘုရားစိတ်တော်ဖြစ်တွေဆိုတာ သိပြီးလောက်ပါပြီနော်’

‘သိပြီးပါပြီ ဘုရား’

‘အဲဒါပေါ့’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’

* ‘မာရ်နတ်ရဲ့ သမီးလတ်ဆိုသူ အပျိုရွှရွှဖားဖားနဲ့ ဖိုမဆက်ဆံ
မလားပေါ့။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို လူတွေဆီဖြန့်ဖို့က ပိုပြီးအရေးကြီးတယ်
လို့ပဲ ဆုံးဖြတ်ချက်ကျတယ်။

** သည်ထက်သာမည့် ကိုယ်ဝန်ရှိစ မာရ်နတ်သမီးကြီးနဲ့ ဖိုမ
ဆက်ဆံမလားပေါ့။ ဒါခံစားယစ်မှူးပြီး ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မဖြန့်ဝေမှု အပျက်
ခံလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲလို့ ဖြစ်တယ်။

*** အပျိုဖော်ဝင်စ မာရ်နတ်သမီးငယ် အပျိုပေါက်နဲ့ ဖိုမ
ကိစ္စ ဆောင်ရွက်မလားပေါ့။ ဒါတွေနဲ့ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မကို လူတွေမရ
တာ မဖြစ်ထိုက်ဘူးလို့ စိတ်တော်မှာ ဖြစ်ခဲ့တယ်’

‘မာရ်နတ်သမီးသုံးယောက်ကို ဘုရားအောင်နိုင်ခဲ့တယ်-ဆို
တာလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တယ်’

* တဏှာ ** ရာဂါ *** အရတိ

‘ဟုတ်ပါ့မလား ဘုရား’

‘ဟုတ်တာပေါ့’

‘ဒါတွေကို ဘယ်လိုသိလဲ ဘုရား’

‘တရားအလျောက်သိတဲ့ဉာဏ်နဲ့ လျှောက်ပြီးသိတာပေါ့’

‘ဘယ်လိုတရားအလျောက်လဲ ဘုရား’

‘ကာမရူပအရူပ ကံဝိပါက်တွေဟာ ဒုက္ခတရားတွေ မဟုတ်ဘူးလား’

‘ဟုတ်တာပေါ့ ဘုရား’

‘ဒုက္ခဖြစ်တာတွေကိုပဲ မမက်ကြဘူးလား’

‘မက်ကြပါတယ် ဘုရား’

‘အဲသည်ဒုက္ခတွေမှာ အဿာဒလို့ဆိုတဲ့ သာယာစရာရှိလို့ မက်ကြတာပဲ’

‘ဘာတွေက အဿာဒဖြစ်တာလဲ ဘုရား’

‘လုပ်ငြိ’

‘မလုပ်ပါနဲ့ ဘုရား’

‘ခံစားချက်တွေက သာယာဖွယ်တွေပဲ’

‘ဘာကြောင့် ဒုက္ခ-လို့ သိရတာလဲ ဘုရား’

‘ဘဝတွေရဲ့ အပြစ်အနာအဆာတွေကြောင့်ပေါ့’

‘ကာမရူပါရူပတွေမှာ အာဒီနဝချည်းရှိတာမဟုတ်ဘဲ အဿာဒ-လည်းရှိတာ နားလည်ပါပြီ ဘုရား’

‘သည်လို ကာမအဿာဒတွေကို ဘုရားအဖြစ်ရအောင် မ
ကျင့်မီက ဘုရားဟာ မကျင်လည်ခဲ့ဘူးလား’
‘အစုံကျင်လည်ခဲ့ရဖူးမှာပေါ့ ဘုရား’

‘အခု အဲသည်အဿာဒတွေမှာ ကျင်လည်ဦးမလား-လို့ ဆို
တာ မစဉ်းစားသင့်ဘူးလား’
‘အခုအသိအတိုင်းဆိုလျှင် စဉ်းစားမိမှာပဲပေါ့ ဘုရား’

‘အဿာဒ တခုတလေစဉ်းစားမှာလား၊ အစုံစဉ်းစားမှာလား’
‘တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ကွဲပြားစွာ ဝေဒနာကောင်းပေးနိုင်လျှင် အစုံစဉ်း
စားမှာပါ ဘုရား’

‘အပျိုနဲ့ အပျိုပေါက်စဉ်းစားတာတော့ ထားပေါ့၊ ကိုယ်ဝန်ရစ
ကို ဘာကြောင့်စဉ်းစားတာလဲ’
‘သူကပေးမည့်ဝေဒနာကောင်းကလည်း တစ်မျိုးမို့ပါ ဘုရား’

‘ဒါတွေ ကျင်လည်ဦးမယ်လို့ အဖြေ ထွက်ရဲ့လား’
‘ဘယ်ထွက်မလဲပေါ့ ဘုရား’

‘ဘာဖြစ်လို့ ကျင်လည်မယ်က မထွက်တာလဲ’
‘(ဆရာတော်မိန့်ပေးပါဘုရား)’

‘အာဒိနဝ မြင်လို့ပေါ့’
‘အဲဒါက ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘သည်အဿာဒခံစားလျှင် သိမ်းပိုက်ရတာက ဓလေ့ပဲ။ သည်
ဓလေ့အရဆိုလျှင် ငါသိအောင်ရှာထားတဲ့တရား ဖြန့်ဝေခွင့်မရှိဖြစ်မယ်-
ဆိုတာပဲပေါ့’

‘ဘဒ္ဒကြောင့် တရားဖြန့်ခွင့် မရှိရတာလဲ ဘုရား’
‘မလွတ်လပ်လို့ပေါ့’

‘ဘဒ္ဒကြောင့် မလွတ်လပ်တာလဲ ဘုရား’
‘အိမ်ရာထောင်လျင် ဘုရင့်ကျွန်ဖြစ်သွားလို့ပေါ့’

‘သည်စိတ်ကူးတွေဟာ မာရ်စိတ်ကူးတွေဖြစ်လို့ မာရ်နတ်သမီး
တွေက လာဖျက်တယ် စကားတွင်ခဲ့တာလား ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ပယ်ရမည့်ကာမရာဂဟာ ဒါတွေနဲ့မဆိုင်ဘဲ ကာမကံဆိုင်ရာ
ငြိစွန်းမှုတွေပဲပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တာပေါ့’

၆၅။ စတုတ္ထအရိယရဲ့ငြိမ်းခြင်း

‘နောက်ဆုံးအရိယာပွားတာတွေက ရူပါရူပကံတွေ ဝေရမဏိ
လုပ်ပြီး သီလဆောက်တည်ရမှာပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်တယ်’

‘ဒါရူပါရူပ ကျူးမိတာပယ်၊ မကျူးမိတာ မကျူးမိအောင်ကျင့်၊
သတိထား၊ ဈာန်ပွားရမှာပေါ့ ဘုရား’
‘အမှန်ပဲ’

‘ပွားတော့ ဒါတွေရဲ့အပြစ်တွေမြင်တဲ့ အဘိညာဉ်တွေပေါက်
ပြီး ရူပါရူပကံအပြစ်တွေမြင်ပြီး၊ ရူပါရူပကံတွေလုံတဲ့ မဂ္ဂင်ရှစ်ချက်ဖြစ်
တာလား ဘုရား’

‘သည်တော့မှ ရူပါရူပဒုက္ခတွေသိပြီး ရူပါရူပကံကိုလုပ်ချင်တဲ့
သမုဒယတွေကွာကျပြီး၊ ရူပါရူပကံဝိပါက်သံသရာရဲ့ငြိမ်းရာ ရောက်တာ
ပဲ’

‘သူပယ်တာက ရူပါရူပရာဂ ဘုရားနော်’
‘အဲဒါနဲ့အတူဖြစ်ဖက် ကိလေသာအကုန်ပေါ့’

‘ရူပါရူပရာဂ’-ဆိုတာ ‘ရူပါရူပကံ’-ကို လုပ်ချင်နေတဲ့ ငြိနေတဲ့
စိတ်ပေါ့ ဘုရား’
‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘ဒါမရှိတော့ နိဗ္ဗာန်-ဆိုတာ ရူပါရူပကံဝိပါက်တွေငြိမ်းတာရဲ့
နာမည်’-ဟုတ်ပါတယ်ဘုရားနော်’
‘ဟုတ်ပါတယ်’

‘မာနပယ်တယ်’-ဆိုတော့ ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုယ့်ကိုယ်မဟုတ်
တော့ဘူးများ ပယ်မှာလားလို့ပါ ဘုရား’
‘ဘယ်ကလာ-’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ဧသော ဟ မသ္မိ’-က ‘ဧသော’-အနက်စွဲမှားကြတယ်’

‘ဘယ်လိုလဲ ဘုရား’
‘ဧသော=ဤရူပါရူပကံဝိပါက်သည်’-လို့ လုပ်ရမှာပဲ’

‘ရူပါရူပကံဝိပါက်တွေကို ငါဖြစ်တယ်’-ထင်ထားတဲ့မာနကိုသာ
ပယ်ရမှာပေါ့ ဘုရား’
‘ဒါပဲ’

၁၃၆၆ခုနှစ်တန်ဆောင်မုန်းလဆုတ်၁၂ရက်(၈-၁၂-၂၀၀၄)မှူး
၁၀း၄၀နာရီတွင် ကွန်ပျူတာစာစီပြီးစီးပါသည်။

E:\BHL\Myaing(vhr)\The Causes of Nyarna Dhamma\ Dhamma Kthar.pm6

အခန်း(၃)
နိဂုံး

၆၆။ နိဂုံး

‘တပည့်တော်တို့ စကားပြောခဲ့ကြတာလည်း သိပ်ရှည်သွားတာ ကတကြောင်း၊ အကြောင်းအရာတွေကလည်း သိပ်ကြီးကို စုံလင်သွားခဲ့ တာတွေကတကြောင်းကြောင့် သည်စကားကို နိဂုံးအုပ်ပေးဖို့ ဆရာ တော်ကို အားနာနာနဲ့ လျှောက်ထားရပါမယ် ဘုရား’

‘ကောင်းပြီဗျာ၊ ဒကာတို့လည်း ချမ်းသာစွာ ကိုယ့်အိမ်ရာပြန်ဖို့ လုပ်ကြစေချင်ပါတယ်။

ပြောခဲ့တဲ့စကားထဲမှာ ဒကာတို့တောင်းခဲ့ကြတဲ့ ‘တရားရတာ၊ ရခြင်းအကြောင်းနိဒါန်းလဲ ပြောပါဦး’-ဆိုတာအတွက်တော့ မပြောနိုင် ခဲ့တာတော့ ခွင့်လွှတ်ကြပြီး၊ နောင်အလျဉ်းသင့်တဲ့အခါမှ ဒါကို ဆက်ပြောကြသေးတာပေါ့လို့ ပြောရင်းနဲ့ ဒကာတို့ကို ဖြေကြားပေးချက် တွေ နိဂုံးချုပ်လိုက်တယ်နော်’

‘အလွန်ဝမ်းသာစွာနဲ့ သာဓုခေါ်ပါတယ် ဘုရား’

‘သာဓု--သာဓု---သာဓု’

ဓမ္မကထာ ပြီး၏။

သုတ္တနိပါတ
မဟာဗျူဟသုတ္တ ပန္နရသမဂါထာ

(ပါဠိ)

ပဿံ နရော ဒက္ခတိ နာမ ရူပံ ၊
ဒိသ္ဋာန ဝါ ညထာတိ တာနိ မေဝ ။
ကာမံ ဗဟုံ ပဿတု အပ္ပကံ ဝါ ၊
န ဟိ တေန သုဒ္ဓိံ ကုသလာ ဝဒန္တိ ။

(မြန်မာ)

ရုပ်,နာမ် ရူပာ:	တရားကိုရှာ၊
ရုပ်,နာမ် ဖြစ်ပျက်	မြင်လျက်သိမှာ။
ဘယ်လောက်ရှုမှတ်	ပရမတ်သစ္စာ၊
ပွားသော်ငြား	တရားမရပါ။

အရှေ့ရိုးမ ဓမ္မဝိဟာရီ၏ ဩဝါဒလင်္ကာရှင်းတမ်း
ပုညာပုည၊ အာနေဉ္ဇ ဟု၊ ဘဝထိုထို၊ လူစိတ်ကိုယ်၌၊
ချဲ့ထွင်နှိပ်စက်၊ ဖြစ်၊အပျက်ကို၊ ပြက်ပြက်ထင်ထင်၊ ဉာဏ်
သွင်းမြင်လျက်၊ အဘိသင်္ခါရ၊ မဖြစ်ရအောင်.....

* ပါပလီလီ၊ မပြုမီက၊မရည်ရွေ့နောက်၊အထက်၊အောက်
နှင့်၊ မျှော်၊ကြောက်ရှောင်ကြဉ်၊ခုပြစ်မြင်လျက်၊ဝိသင်္ခါရ၊
ပြုပြင်ပလော့။

* ဒါနလီလီ၊ မလှူမီလည်း၊ မရည်ရွေ့နောက်၊ အထက်၊
အောက်နှင့်၊မျှော်၊ကြောက်ရှောင်ကြဉ်၊ ခုကျိုးမြင်လျက်၊
ဝိသင်္ခါရ၊ လှူဒါန်းကြလော့။

* သီလလီလီ၊မစောင့်မီလည်း၊မရည်ရွေ့နောက်၊အထက်၊
အောက်နှင့်၊မျှော်၊ကြောက်ရှောင်ကြဉ်၊ခုကျိုးမြင်လျက်၊
ဝိသင်္ခါရ၊ စောင့်သုံးကြလော့။

* ဘာဝနာလီလီ၊မပွားမီလည်း၊မရည်ရွေ့နောက်၊အထက်၊
အောက်နှင့်၊ မျှော်၊ကြောက်ရှောင်ကြဉ်၊ခုကျိုးမြင်လျက်၊
ဝိသင်္ခါရ၊ အားထုတ်ကြလော့။

* ဘဝဖြစ်မြောက်၊ ဆင်းရဲရောက်မှ၊ရှုံ့ကြောက်လှစွာ၊
မြည်တမ်းပါလည်း၊

* သတ္တဝါအများ၊ဘယ်ဘုရားနှင့်၊တရား၊သံဃာ၊ဒေဝ
တာတို့၊ ကယ်လာဆယ်မ၊ ကူမရဘူး။

“သဗ္ဗပါပဿ အကရဏံ ၊ ကုသလဿ ဥပသမ္ပဒါ။

သစိတ္တပရိယောဒပနံ ၊ ဧတံဗုဒ္ဓါန သာသနံ ”

မိန့်ပြန်ဆုံးမ၊ ဗုဒ္ဓစကား၊ ဦးထိပ်ထားသည်။ ။

အမှားအလျဉ်း၊ သုတ်သင်ကြ။

(ဓမ္မဝိဟာရီ)

